

מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2014

מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2014

דוח תקופתי מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ	פרק 1
תאור עסקי התאגיד	פרק 2
דוח הדירקטוריון	פרק 3
דוח כספי מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ	פרק 4
סקירת הנהלה ודוח כספי הראל מנוף פנסיה	פרק 5
דוח אקטוארי הראל מנוף פנסיה	פרק 6

רשימת דירקטורים במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ

סיבוני מישל – יו"ר הדירקטוריון

דורון גינת

מילה מרים

דרור אפרים

אפשטיין עמוס

קבורס-הדר ליאורה

גילי כהן

פרק 1

מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ – דוח תקופתי

1. כללי :

שם התאגיד : מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ

מס' החברה ברשם החברות : 51-226257-7

כתובת : רח' אבא הלל 3, ת.ד. 1951 רמת גן 52118

טלפון : 03-7549831 **פקסימיליה** : 03-7547885

תאריך המאזן : 31.12.2014

תאריך הדו"ח : 16.3.2015

אתר אינטרנט : www.harel-pensia.co.il

דואר אלקטרוני : naomir@harel-ins.co.il

2. דוחות כספיים ואקטואריים :

א. מצ"ב להלן דו"חות כספיים של קרן הפנסיה שבניהול החברה ודו"חות כספיים של החברה המנהלת בהם מצוינים במפורש שמות מורשי החתימה על הדו"חות, תפקידם בחברה המנהלת ומועד אישור הדו"חות.

ב. מצ"ב להלן חוות דעת רואה החשבון של הדו"חות כאמור בסעיף קטן (א) על גביה מצוין במפורש מועד החתימה בידי רואה החשבון.

ג. מצ"ב להלן חוות דעת האקטואר המצורפת לדו"ח האקטוארי של קרן הפנסיה על גביה מצוין במפורש מועד החתימה בידי האקטואר.

3. דו"ח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד :

מצ"ב להלן דו"ח דירקטוריון. הדו"ח האמור חתום על ידי יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל החברה.

4. רשימת קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול התאגיד :

מספר אישור קופת הגמל

שם קרן הפנסיה/קופת הגמל

1/171

הראל מנוף פנסיה (לשעבר : מנוף קרן פנסיה)

5. רשימת השקעות בחברות בת ובחברות קשורות לתאריך המאזן :

אין.

6. שינויים בהשקעות בחברות בת ובחברות קשורות בתקופת הדו"ח:

אין.

7. הכנסות החברה המנהלת מניהול קרנות פנסיה:

שם קרן הפנסיה/קופת הגמל	דמי ניהול באלפי ₪	דמי ניהול ב-% מסך הנכסים	דמי ניהול ב-% מדמי הגמולים	הערות
הראל מנוף פנסיה	16,474	0.12	3.12	

8. הכנסות של חברות בנות וקשורות והכנסות התאגיד מהן לתאריך המאזן:

אין.

9. רשימת אירועים מיוחדים שהשפיעו או עשויים להשפיע מהותית על התאגיד, רווחיות התאגיד, רכוש או התחייבויותיו:

אין.

10. שינויים בהון המניות הרשום, המונפק והנפרע, והתמורה שנתקבלה:

אין.

11. שכר וטובות הנאה:

ביום 27 בדצמבר 2001 נחתם הסכם למתן שירותי ניהול בין ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן - החברה האם) לבין מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה). על פי ההסכם החברה האם תעניק לחברה שירותי ניהול מקיפים ותמורתם תעביר החברה לחברה האם את מלוא דמי הניהול הנגבים על ידה בניכוי הוצאות ישירות באופן שוטף. מכיוון שבפועל השירותים ניתנים בפועל על ידי הראל פנסיה נחתם ביום 26 בפברואר 2013 הסכם המחאת זכות בין ידידים הולדינג להראל פנסיה והחברה על פיו כל ההתחייבות של ידידם הולדינג יומחו להראל פנסיה. ההסכם תוקן לאחרונה ואושר על ידי ועדת הביקורת ביום 13 באפריל 2014 ועל ידי הדירקטוריון ביום 19 באוגוסט 2014.

בשנת הדוח הסתכם סכום זה לסך של 8,394 אש"ח.

על פי הסכם שנחתם ביום 17 במאי 2009 תקבל החברה מהראל השקעות שירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. בתמורה תשלם החברה להראל השקעות סך השווה ל- 0.5% מדמי הגמולים שגובה קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית. לדמי הניהול הנ"ל יתווסף מס ערך מוסף. ביום 20 במאי וביום 24 במאי 2009 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה (בהתאמה) את ההתקשרות.

בשנת הדוח הסתכם סכום התשלום לסך של 2,083 אש"ח.

ביום 1 בפברואר 2013 הוארך בשנית ההסכם בין החברה לבין הראל ביטוח לקבלת שירותים שונים ובהם: שירותי מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד. בהתאם להסכם תשלם בתמורה החברה להראל ביטוח סך השווה ל- 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה שבניהולה.

ההסכם הוארך לתקופה נוספת לשנת 2015. הארכת ההסכם אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 17 בדצמבר 2014 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 לינואר 2015. בשנת הדוח הסתכם סכום התשלום לסך של 1,495 אש"ח.

הדירקטורים שאינם מועסקים בקבוצת הראל משמשים כדירקטורים הן בחברה והן בגופים מוסדיים אחרים של קבוצת הראל. הדירקטורים מקבלים תגמול עבור השתתפות בישיבות בחברה ובגופים מוסדיים אחרים מהראל חברה לביטוח בע"מ. שכר הדירקטורים המיוחס בשנת הדוח לכל חברות הפנסיה בקבוצה הינו 1,600 אש"ח.

עמלות שירותי ברוקריג' וקסטודיאן ששלמה החברה להראל בית השקעות בע"מ – כ-1 אלפי ש"ח.

מנכ"ל החברה במהלך שנת הדוח, מר דודי לייזנר, שימש בתפקידים נוספים בחברות מנהלות אחרות בקבוצה, ומנהלים אחרים בקבוצה משמשים בתפקידי ניהול גם בחברה. על רקע זאת, לא ניתן לקבוע את החלק משכרם אותו יש לייחס לחברה.

12. מניות וני"ע המיזמים המוחזקים ע"י בעל עניין בתאגיד, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך ככל האפשר לתאריך הדו"ח:

שם בעל העניין	מס' ת. זהות/מס' חברה ברשם	שם הנייר בבורסה	מס ני"ע מוחזקים
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ – החזקה מלאה. ההחזקה נעשית באמצעות הראל חברה לביטוח בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של המחזיק הסופי הנ"ל אשר מחזיקה בחברה באמצעות ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ. המחזיקים הסופיים בהראל השקעות בביטוח הם משפחת המבורגר (יאיר המבורגר, גדעון המבורגר ונורית מנור). נכון למועד הדוח, משפחת המבורגר מחזיקה (בעיקר באמצעות ג.י.י. ייעוץ כלכלי וניהול בע"מ, שהינה חברת החזקה בשליטתם המלאה) בכ- 50.25% מזכויות ההצבעה בהראל השקעות ובכ- 49.7% מהון המניות המונפק של הראל השקעות.	520033986	מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א	9,317,637 מ"ר – 7 מניות הנהלה, 1 מניות נדחות

שיעור החזקה		שיעור החזקה בדילול מלא	
בהון	בהצבעה	בהון	בהצבעה
100%	100%	100%	100%

השווי הנקוב של המניות
 שהתאגיד התחייב למכור לו אין
 שבעל עניין התחייב למכור לו אין

פירוט חברות קשורות ובנות :

שם בעל העניין	מס' ת. זהות/מס' חברה ברשם	שם הנייר בבורסה	מס ני"ע המוחזקים בתאריך 31.3.14
ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ	51-101667-7	לא רלוונטי	9,317,637 מ"ר – 7 מניות הנהלה, 1 מניות נדחות

שיעור ההחזקה של ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ

בהון	בהצבעה	בסמכות למנות דירקטורים
100%	100%	100%

13. דירקטוריון החברה המנהלת:

בדירקטוריון החברה 8 חברים. במהלך שנת 2014 התקיימו 10 ישיבות דירקטוריון לפי הפירוט הבא:

מועד הישיבה	מספר משתתפים	התכנסות/בכתב/טלפוני
19.1.2014	8	התכנסות
21.1.2014	8	החלטה בכתב
20.3.2014	7	התכנסות
27.4.2014	8	התכנסות
19.5.2014	7	התכנסות
1.7.2014	7	התכנסות
20.7.2014	8	התכנסות
19.8.2014	8	התכנסות
6.10.2014	6	התכנסות
23.11.2014	8	התכנסות

כיום מורכב דירקטוריון החברה משמונה חברים, חמישה דירקטורים ושלושה דח"צים: מר מישל סיבוני- יו"ר הדירקטוריון, הגב' מרים מילה - דירקטורית, מר דורון גינת- דירקטור, מר דן בראון- דירקטור, הגב' הדר קבורס ליאורה - דירקטורית, מר עמוס אפשטיין- דח"צ, מר אפרים דרור - דח"צ ומר גילי כהן- דח"צ
מר גילי כהן מונה בדח"צ ביום 1 באפריל 2014.

בשנת 2014 התכנסה ועדת הביקורת 7 פעמים.

ועדת ההשקעות מתכנסת בדרך כלל אחת לשבועיים, וכן בהתאם לצרכי ההשקעות של החברה. ועדת ההשקעות הינה "ועדת השקעות עמיתים" של כלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. ועדת השקעות עמיתים מורכבת מ"נציגים חיצוניים".
במהלך השנה נערכו 36 ועדות השקעה.

עבור כלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, ובכללם החברה, פועלת ועדת אשראי. ביום 30 ביוני 2014 סיימה גב' אירית שלומי את תפקידה כחברה בועדת אשראי. חברי ועדת האשראי של הקבוצה הם: מר דורון כהן (יו"ר), מר דוד גרנות, אהרון קצ'רגינסקי, מר רונן וולפמן, ומר יהודה דרורי.

להלן פירוט אודות הדירקטורים המכהנים ואלה שניהנו במהלך שנת 2014 בחברה:

שם: מישל סיבוני	מספר ת.ז. 027065697
תאריך לידה:	9.4.1959
מען להמצאת כתבי בי- דין:	רח' העבודה 23, כפר-סבא
נתינות:	ישראלית.
חברות בוועדת דירקטוריון:	לא
דירקטור חיצוני:	לא.
מכהן כדירקטור מיום:	26.2.2006 וכיו"ר הדירקטוריון מיום 15.7.2009
מספר הישיבות בהן השתתף במהלך השנה:	9
התעסקות עיקרית נוספת:	ראה להלן
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:	כן. יו"ר הדירקטוריון וחבר בוועדה לניהול סיכונים בחברה, מנכ"ל משותף של הראל השקעות, מנכ"ל הראל חברה לביטוח בע"מ, יו"ר דירקטוריון עתידית גמל, קחצ"ק, הראל פנסיה, מנוף פנסיה, חבר ועדת השקעות נוסטרו של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ודירקטור בחברות בקבוצת הראל.
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:	לא.
השכלה:	תואר ראשון במדעי הטבע פיסיקה ואטמוספירה מהאוניברסיטה העברית ולימודי תעודה בתחום מנהל עסקים למהנדסים.
התעסקות בחמש שנים אחרונות:	משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח, מכהן בחברות הקבוצה כאמור לעיל.
תאגידיים בהם משמש כדירקטור:	לא.

שם: ליאורה קבורס הדר	מספר ת.ז. 55600159
תאריך לידה:	18.12.1958
מען להמצאת כתבי בי- דין:	האשל 8 א', הרצליה
נתינות:	ישראלית
חברות בוועדת דירקטוריון:	לא.
דירקטורית חיצונית:	לא.
מכהנת כדירקטור מיום:	19.11.2007
מספר הישיבות בהן השתתף במהלך השנה:	10
התעסקות עיקרית נוספת:	ראה להלן
האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:	לא
האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:	לא
השכלה:	בוגרת הפקולטה למשפטים (LLB) באוניברסיטה העברית בירושלים
התעסקות בחמש שנים אחרונות:	דירקטורית בהראל השקעות, הראל ביטוח, עתידית גמל, קחצ"ק, הראל פנסיה, מנוף, בעלים בענטל חברה לניהול וסחר בע"מ
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור:	ענטל חברה לניהול וסחר בע"מ.

שם: רינות אברהם	מספר ת.ז. 003372166
תאריך לידה:	19.10.1939
מען:	בית הגלבווע 13, תל-מונד
נתינות:	ישראל

דירקטור חיצוני :
מכהן כדירקטור מיום :
סיום כהונה :
מספר הישיבות בהן השתתף במהלך
השנה :
כך
31.10.2007
12.1.2014
0

שם : **מרים מילה**
תאריך לידה :
מען להמצאת כתבי בי- דין :
נתינות :
חברות בוועדת דירקטוריון :
דירקטורית חיצונית :
מכהנת כדירקטורית מיום :
מספר הישיבות בהן השתתפה במהלך
השנה :
התעסקות עיקרית נוספת
מספר ת.ז. 3419488
1942
רחוב כרמל 31, ראש העין
ישראלית.
כך. חברת ועדת ביקורת
לא.
26.2.2006
9
ראה להלן

האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה
קשורה או של בעל ענין :
האם בת משפחה של בעל עניין אחר
בתאגיד :
השכלה :
התעסקות בחמש שנים אחרונות :
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם
משמש כדירקטור :
לא.
לא.
אקדמאית- ניהול בביטוח אוניברסיטת תל-אביב.
דירקטורית בחברה ודירקטורית בגופים מוסדיים
נוספים בקבוצת הראל.
לא.

שם : **דורון גינת**
תאריך לידה :
מען להמצאת כתבי בי- דין :
נתינות :
חברות בוועדת דירקטוריון :
דירקטור חיצוני :
מכהן כדירקטור מיום :
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :
התעסקות עיקרית נוספת
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה
קשורה או של בעל ענין :
האם בן משפחה של בעל עניין אחר
בתאגיד :
השכלה :
התעסקות בחמש שנים אחרונות :
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם
משמש כדירקטור :
מספר ת.ז. 022757231
8.5.1967
מושב עין ורד
ישראלית
לא
לא
15.7.2009
8
ראה להלן
כן, מנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח
לא
תואר ראשון בכלכלה, תואר שני בכלכלה התמחות
משנית במימון, אוניברסיטת תל-אביב.
מנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח, מנכ"ל
הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ, משנה למנכ"ל הראל
חברה לביטוח בע"מ.
לא.

שמו : **דן בראון**
תאריך לידה :
מען להמצאת כתבי בי- דין :
נתינות :
חברות בוועדת דירקטוריון :
דירקטור חיצוני :
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה
קשורה או של בעל ענין :
מכהן כדירקטור מיום :
השכלה :
עיסוק בחמש שנים אחרונות :
האם בן משפחה של בעל עניין אחר
בתאגיד :
מספר ת.ז. 319549788
1964
היסמין 25 א בית שמש.
ישראלית
לא
לא
אקטואר ראשי, מנהל סיכונים ומחקר ופיתוח בהראל
חברה לביטוח בע"מ.
7.12.2009
אקדמאית
אקטואר ראשי, דירקטור בדקלה חברה לביטוח
בע"מ.
לא

שם : **עמוס אפשטיין**
תאריך לידה :
מען להמצאת כתבי בי-דין :
נתינות :
חברות בוועדת דירקטוריון :
דירקטור חיצוני :
מכהן כדירקטור מיום :
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :
התעסקות עיקרית נוספת :
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין :
האם בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד :
השכלה :
תואר ראשון בכלכלה מהפקולטה לחקלאות ברחובות, האוניברסיטה העברית
יו"ר דירקטוריון עתודות הותיקה - קרן פנסיה, יו"ר דירקטוריון ביטוח חקלאי, \ דירקטור בלאומי פרטנר, מנכ"ל מעיינות עדן
צינורות המזרח התיכון, דרך ארץ, נתיבי היובל.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור :
החברה רואה את מר עמוס אפשטיין כבעל מומחיות חשובה ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשובה ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם : **גילי כהן**
תאריך לידה :
מען להמצאת כתבי בי-דין :
נתינות :
חברות בוועדת הדירקטוריון :
דירקטור חיצוני :
מכהן כדירקטור מיום :
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :
התעסקות עיקרית נוספת :
האם עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין :
האם בן משפחה של בעל ענין אחד בתאגיד :
השכלה :
תואר ראשון (בהצטיינות) בכלכלה וגיאוגרפיה מהאוניברסיטה העברית בירושלים. תואר שני במנהל עסקים מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
מנהל אגף השקעות ומנהל השקעות ראשי בבית ההשקעות אקסלנס - נשואה.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור :
דירקטור בהכשרת הישוב
החברה רואה את מר כהן כבעל מומחיות חשובה ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשובה ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות

שם : **אפרים דרוו**
תאריך לידה :
מען להמצאת כתבי בי-דין :
נתינות :
חברות בוועדת דירקטוריון :
דירקטור חיצוני :
מכהן כדירקטור מיום :
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין :
האם בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד :
השכלה :
תואר לימודי תעודה בראיית חשבון מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
שותף במשרד רואי חשבון קוסט פורר גבאי את קסירר.
דירקטור בקרדן רכב בע"מ.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם

חברי ועדת השקעות חיצוניים שאינם מכהנים כדירקטורים בחברה :

שם :	יהודה דרורי
תאריך לידה :	0333203 מספר ת.ז. 1942
מען להמצאת כתבי בי- דין :	י.ל. גורדון 9 תל-אביב
נתינות :	ישראלית
נציג חיצוני :	כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מכהן כחבר ועדת השקעות מיום :	1.9.2013
מספר הישיבות בהן השתתף במהלך השנה :	36
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין :	לא
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	תואר ראשון בכלכלה והיסטוריה כללית ו- M.A. במנהל עסקים התמחות במימון.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :	דירקטור ביו בנק בע"מ, דירקטור בבנק לאומי לישראל בע"מ
תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור :	לא.

החברה רואה את מר דרורי כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם :	יאיר נצר
תאריך לידה :	001723519 מספר ת.ז. 20.3.1947
מען להמצאת כתבי בי- דין :	עקיבא 21 רעננה
נתינות :	ישראלית.
נציג חיצוני :	כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מכהן כחבר ועדת השקעות מיום :	17.05.2009
מספר הישיבות בהן השתתף השנה :	36
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין :	לא
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	תואר ראשון בכלכלה ו- M.B.A. במנהל עסקים, אוניברסיטת תל-אביב.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :	לא.
תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור :	לא.

החברה רואה את מר נצר כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם :	אורלי בן יוסף
תאריך לידה :	56590102 מספר ת.ז. 26.9.1960
מען להמצאת כתבי בי- דין :	יגאל ידין 11, חולון
נתינות :	ישראלית.
נציג חיצוני :	כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מכהנת כחברת ועדת השקעות מיום :	16.12.2009
מספר הישיבות בהן השתתפה במשך השנה :	36
האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין :	לא
האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה, אוניברסיטת תל-אביב.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :	חברה בועדת ביקורת, בועדה לבחינת הדוחות הכספיים ובעדת תגמול באלקטרה בע"מ, דירקטורית ביו- בנק

חיתום.
תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם חברת לודן חברה להנדסה בע"מ.
משמשת כדירקטורית :

החברה רואה את גב בן יוסף כבעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם : **דורון כהן**
תאריך לידה :
מען להמצאת כתבי בי- דין :
נתינות :

מס. ת.ז. 069418945
9.8.1964
אגוז 2, רעות 71908.
ישראלית

נציג חיצוני :
מכהן כחבר ועדת השקעות מיום :
לא
בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
1.4.2013

מספר הישיבות בהן השתתף במשך
השנה : 36
האם בן משפחה של בעל עניין אחר לא.
בתאגיד :
השכלה :

התעסקות בחמש שנים אחרונות :
בוגר כלכלה ומינהל עסקים ומוסמך במינהל עסקים
(התמחות ראשית במימון), האוניברסיטה העברית ירושלים.
דירקטור בהראל השקעות, דירקטור בהראל ביטוח,
דירקטור בהראל פיננסים, יו"ר ועדת אשראי של קבוצת
הראל, חבר ועדה לניהול סיכונים של קבוצת הראל, חבר
ועדת השקעות נוסטרו של הגופים המוסדיים של קבוצת
הראל, מנכ"ל קו אופ הריבוע הכחול אגודה לשירותים בע"מ
(בפירוק), דירקטור בבנק לאומי לישראל בע"מ, דירקטור
בקרן לקואופרציה צרכנית בע"מ, ייעוץ כלכלי ועסקי, יו"ר
דירקטוריון ה.ע.ל. תשורה בע"מ וחברות בנות שלה,
דירקטור בגמא קפיטל בע"מ (בפירוק).

תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם
משמש כדירקטור :
צ'מפיון מוטורס בע"מ, טריגר די.סי. אחזקות בע"מ וטריגר
די.סי בע"מ.

החברה רואה את מר החברה רואה את מר כהן כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

14. נושאי משרה של החברה המנהלת

שם : דודי לייזנר
מס' ת.ז. 029423381
שנת לידה : 1972
התפקיד בחברה המנהלת : מנכ"ל
התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : מנכ"ל גילעד קרן
פנסייה מקיפה בע"מ.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין : לא
השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופת
האמורה : תואר ראשון ושני בכלכלה מהאוניברסיטה העברית בירושלים. מנהל מחלקת
פנסייה באגף שוק ההון באוצר, מנהל פיתוח מוצרים במנורה מבטחים.
מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 17.1.2010

שם : רם גבל

מס' ת.ז. : 024960593

שנת לידה : 1970

התפקיד בחברה המנהלת : סמנכ"ל כספים

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : סמנכ"ל כספים בהראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ, בלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ, בהראל גמל והשתלמות בע"מ, בהראל עתידית קופות גמל, סמנכ"ל כספים בקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופת גמל בע"מ.

בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין : לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה האמורה : סמנכ"ל כספים בחברה, סמנכ"ל כספים בהראל עתידית קופות גמל, סמנכ"ל כספים בקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופת גמל בע"מ, סמנכ"ל כספים בחברות הפנסיה שבקבוצה, דח"צ ויו"ר ועדת ביקורת בסאטקום מערכות בע"מ.

מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 1.4.2013

שם : אופיר רוטשילד

מס' ת.ז. : 031837990

שנת לידה : 1974

התפקיד בחברה המנהלת : יועץ משפטי

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : יועץ משפטי של חטיבת חיסכון ארוך טווח בהראל חברה לביטוח בע"מ, יועץ משפטי של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.

בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין : לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה האמורה : סגן לפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה).

מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 11.11.07

שם : דודי שראק

מס' ת.ז. : 24930034

שנת לידה : 1970

התפקיד בחברה המנהלת : סמנכ"ל תפעול

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : ראש אגף התפעול גם במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.

בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין : לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה האמורה : בעל תואר שני במשפטים, אוניברסיטת בר אילן. תואר ראשון חשבונאות וכלכלה, אוניברסיטת בן גוריון, בעל רישיון רו"ח. ניסיון מקצועי : סמנכ"ל מיטב גמל ופנסיה, מנכ"ל גאון גמל, מנהל כספים כלל גמל.

מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 1.9.2012

שם : יונית שוויד

מס' ת.ז. : 025386392

שנת לידה : 1973

התפקיד בחברה המנהלת : מנהלת מטה, סמנכ"לית

התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : מנהלת מטה גם במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.

בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין : לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה

האמורה: השכלה MBA במנהל עסקים, התמחות בשיווק. תואר ראשון בניהול וביטוח-
במסלול האקדמי של המכללה לביטוח. ניסיון מקצועי משנת 2010 ואילך מנהלת מטה
הפנסיה בהראל. 2004-2010 מנהלת יחידה עסקית בהראל פנסיה.
1996-2004 מנהלת תיק לקוחות בסוכנות הביטוח "מבטח סימון" ובקרן הפנסיה
"תאוצה".

מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 1.9.2012

שם: מוטי לוי

מס' ת.ז.: 059750968

שנת לידה: 1967

התפקיד בחברה המנהלת: סמנכ"ל

התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: סמנכ"ל גם
במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיז חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.

בו משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין: לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה

האמורה: השכלה בעל תואר שני במנהל עסקים. בעל תואר ראשון במנהל עסקים ומדע
המדינה. ניסיון מקצועי 2008-2009 מ"מ מנכ"ל קרן הפנסיה גילעד.

1996-2007 סמנכ"ל שיווק בקרן הפנסיה גילעד. 1995-1996 מפקח רכישה באיילון.

מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 12.2008

שם: אדוה ענבר

מס' ת.ז.: 022167530

שנת לידה: 1966

התפקיד בחברה המנהלת: מנהלת סיכונים

התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: הראל חברה
לביטוח בע"מ, הראל עתידית קופות גמל בע"מ, קרן החיסכון לצבא הקבע – חברה לניהול
קופות גמל בע"מ, הראל גמל והשתלמות בע"מ, מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ, לעתיז חברה
לניהול, קרנות פנסיה בע"מ, דקלה חברה לביטוח בע"מ, אי אמ איי עזר חברה לביטוח
משכנתאות בע"מ, הראל פיננסים אחזקות בע"מ וחברות בנות שלה.

בו משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין: לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה

האמורה: תואר ראשון ושני בכלכלה, אוניברסיטת תל אביב. ניסיון מקצועי משנת 2008
מנהלת מחלקת ניהול סיכונים בחברת הראל ביטוח ומנהלת סיכונים בחברות בקבוצה.

2002-2007 מבקרת פנימית ובקר סיכונים בבנק HSBC ישראל.

ביצעה שורה של תפקידים בתחום ניהול סיכונים וביקורת פנימית בבנק ישראל ובבנקים
מסחריים.

מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 7.12.2009

שם: אייל אפרת

מס' ת.ז.: 038459269

שנת לידה: 1976

התפקיד בחברה המנהלת: מנהל מערכות מידע

התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: סמנכ"ל

הראל ביטוח, חטיבה לחסכון ארוך טווח

בו משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין: לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה

האמורה: בעל ניסיון של 15 שנה בתחום חסכון ארוך טווח

מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 15.8.2012

מועד סיום כהונה כנושא משרה: 20.3.2014

שם: משה ניסן

מס' ת.ז.: 054226584

שנת לידה: 1956

התפקיד בחברה המנהלת: מנהל מערכות מידע

התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: מנכ"ל הראל

המשמר מחשבים, מנהל מערכות מידע בחברות נוספות בקבוצת הראל

בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין: לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה

האמורה: מנכ"ל הראל משמר מחשבים

מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 21.3.2014

המבקר הפנימי

א. פרטי המבקר הפנימי

שם: **מר שי לוטרבך, רו"ח.**

שנת תחילת כהונתו: 2004

המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

המבקר הפנימי אינו עובד החברה ומעניק שירותי ביקורת פנים כגורם חיצוני באמצעות עובדי משרדו.

ב. דרך המינוי:

אישור המינוי על ידי וועדת הביקורת והדירקטוריון הינו בתוקף משנת 2004.

בהתחשב בהיקף פעילות החברה ומורכבותה, נקבעו הסמכויות והמטלות של המבקר ככלל, הסמכויות הינן כמוגדר בחוקים ובתקנות הרלוונטיים ולרבות בתקני הביקורת הפנימית המקובלים. בהתאם להוראות חוזר המפקח הדין במערך הביקורת, אושר בדירקטוריון של החברה מסמך מדיניות וסמכויות לעבודת מבקר הפנים וכן נהלי עבודה. באופן פרטני, הוגדרו התפקידים הנתונים תחת ביקורת מבקר הפנים, ובכלל זה: (א) ביקורת אחר הביצוע השוטף של החלטות הדירקטוריון והנהלת החברה; (ב) יעילות בקרות פנימיות; (ג) ניהול סיכונים; (ד) מערכות המידע; (ה) מהימנות רישום ודיווח כספי; (ו) מהימנות דוחות למפקח; (ז) אמצעים להערכת נכסים והתחייבויות; (ח) אמצעים לשמירת נכסים; (ט) טיפול הוגן בלקוחות; (י) עסקאות מיוחדות (כגון עסקאות עם צדדים קשורים); (יא) ביקורת חוזרת לבדיקת יישום המלצות דוחות ביקורת קודמים.

תקינות פעילות החברה נבחנת בהיבטים של: 1. עמידה בהוראות הדין, לרבות הוראות המפקח. 2. שמירה על טוהר המידות. 3. חיסכון ויעילות.

ג. זהות הממונה על המבקר הפנימי:

הממונה הארגוני על המבקר הפנימי בחברה הינו יו"ר הדירקטוריון.

ד. דרך קביעת תוכנית הביקורת:

תכנית הביקורת היא תוכנית שנתית, הנגזרת מתוכנית ביקורת רב שנתית. סבב הביקורות נשוא התכנית הרב שנתית נועד ליצור מצב בו במהלך של ארבע שנים מבוקרים כל הנושאים הרלבנטיים לפעילותה של החברה.

ה. דרך קביעת תוכן תוכנית העבודה:

1. סקר מוקדם וממצאיו באשר לבחינת הבקורות.
2. ישיבות עם מנכ"ל ומנהלים בחברה.
3. נושאים בהתאם לתוכנית התקופתית שנקבעה לרבות בחינת עסקאות מהותיות, יישום החלטות דירקטוריון ומעקב אחר תיקון ליקויים שעלו בדוחות הביקורת.
4. מערכת הסיכונים בחברה, תוך בחינת הבקורות המיושמות וחשיפת החברה.
5. ידע ספציפי לגבי מוקדים בהם קיימת חולשה בבקרה - על סמך ביקורות קודמות שבוצעו ומידע ספציפי שקיים בביקורת הפנימית לגבי הנושא.
6. מידע חדש המתגלה מעת לעת.
7. דרישות המפקח, לרבות התייחסות לדוחות ספציפיים של הפיקוח, ככל שרלוונטיים וכן בעקבות חוזרים והוראות המתפרסמים מעת לעת.
8. דרישות רשויות אחרות ושינויים רגולטוריים.
9. במידת הצורך - ביקורות חוזרות על נושאים ספציפיים.
10. מחזוריות בביקורת לנושאים מסוימים.
11. ביקורות שוטפות מעבר לתכנית הביקורת השנתית, בהתאם להחלטות ועדת הביקורת, יו"ר הדירקטוריון או ההנהלה הבכירה.
12. ביקורות חוזרות לבדיקת יישום המלצות דוחות קודמים.

ו. אישור תוכנית עבודה :

1. הצעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית של המבקר הפנימי נערכת על ידי מבקר הפנים תוך התייעצות עם הנהלת החברה, וזאת על מנת שהביקורת תקיף את כל המערך התפעולי שבאחריותם. הצעת התוכנית מוצגת גם למנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון של החברה. תכנית הביקורת כוללת נושאים שנבדקים אחת לשנה ובכללם: יישום החלטות הדירקטוריון וועדותיו, לרבות בחינת עסקאות מהותיות, ותיקון ליקויים שעלו בדוחות ביקורת ונושאים שנכללים בתכנית הביקורת הרב שנתית ונבדקים במחזוריות בתדירות שנקבעה בתכנית הרב שנתית.
2. הצעת תוכנית הביקורת מוגשת לוועדת הביקורת של החברה, אשר הינה הגורם הדרוש בתכנית הביקורת ומאשר אותה, כמתחייב מסעיף 149 לחוק החברות (או מהוראות המפקח, לפי העניין).
3. תכנית העבודה נקבעת באופן המאפשר למבקר הפנימי לסטות ממנה, בדרך של הרחבת או הוספת ביקורות, וזאת הן באמצעות קביעת נושאי ביקורת כלליים בתוכנית הביקורת, הן בבדיקות אד הוק שנערכות על ידי המבקר הפנימי, והן בהפעלת שיקול דעת תוך עדכון הגורמים הרלוונטיים, כאשר אגב עריכת ביקורת המבקר הפנימי סבור כי יש לבקר נושאים שהתגלו במהלך ביצוע הביקורת.

ז. היקף הביקורת הפנימית :

היקף הביקורת הפנימית בגין כלל חברות הפנסיה בקבוצת "הראל ביטוח ושירותים פיננסים בע"מ" נקבע בתחילת השנה במסגרת אישור תוכנית הביקורת. בשנת 2014 - בוצעו 5,016 שעות ביקורת (בשנת 2013 בוצעו 4,250 שעות ביקורת). היקף שעות הביקורת נקבע על בסיס תכנית ארבע שנתית שבמסגרתה אמורים להיות מבוקרים כל הנושאים הנוגעים לפעילותה של החברה.

בהתאם לתכנית הרב שנתית נגזרת תכנית הביקורת השנתית, ולפיה נקבע היקף השעות הנדרשות לצורך ביצוע תכנית הביקורת השנתית. במסגרת שעות הביקורת שצוינו לעיל נכללות שעות ביקורת בגין נושאים רוחביים הרלוונטיים לפעילות הפנסיה והמבוצעות באופן שוטף על ידי עובדי מערך הביקורת הפנימית בהראל חברה לביטוח בע"מ. היקף שעות ביקורת אלו הסתכמו בשנת 2014 ב- 1,326 שעות ובשנת 2013 ב- 900 שעות.

ח. עריכת הביקורת :

התקנים המקצועיים המקובלים על פיהם עורך המבקר הפנימי את עבודת הביקורת כאמור בסעיף 4(ב) לחוק הביקורת הפנימית הם כפי שנקבעו על ידי לשכת המבקרים הפנימיים בישראל וכפי שעולה מחוקים ותקנות כגון: חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב - 1992, חוק החברות, חוקים ספציפיים כגון חוקי הביטוח, תקנות והנחיות המפקח על הביטוח, חוק ניירות ערך וצווים וחוקים רלוונטיים אחרים, כגון פקודת מס הכנסה, חוק מע"מ וכו'. ביצוע ההוראות כאמור נעשה תוך שימוש בתקנים, הנחיות וגילויי דעת של לשכת רואי החשבון, ככל שהם רלוונטיים. חברי הדירקטוריון הניחו דעתם, כי המבקר הפנימי עמד בכל הדרישות שנקבעו בתקנים באמצעות סקירת התקנים, החוקים, התקנות ואחרים ככל שחל בהם שינוי. בנוסף לכך, נבחנים הדברים באמצעות הצגת שאלות וברורים בישיבות ועדת הביקורת, לרבות בעת הדיון בכל אחד מדוחות הביקורת.

ט. גישה למידע :

למבקר הפנימי הוצגו כל המסמכים הרלוונטיים אשר נדרשו, לרבות גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של החברה ולכל מידע אחר ולרבות לנתונים כספיים.

י. דין וחשבון המבקר הפנימי :

כל דוחות המבקר הפנימי הוגשו בכתב. כל דוח הוגש לשרשרת המבוקרים עד מנכ"ל ויו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון. בגין כל דוח התקיימה ישיבה של ועדת הביקורת עם המבוקרים באשר לממצאים וכן הוגשה תגובת המבוקרים בכתב. להלן נתונים אודות דוחות הביקורת בחברה:

מספר דוחות	מועד הגשת דוחות	זהות גורם מקבל מועד הגשת תגובה	מועד דיון בועדת הביקורת
8	מרץ, אפריל, יוני מנכ"ל	מרץ, אפריל, יוני	15.6.14
8	יוני, יולי, אוגוסט, נובמבר מנכ"ל	יוני, יולי, אוגוסט, נובמבר	17.12.14
סה"כ: 16 דוחות			סה"כ: 2 ישיבות

*דוחות הביקורת נערכים בנפרד בגין כל גוף מוסדי בפנסיה, ככל הרלוונטי לנושא הביקורת.

יא. הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי :

לדעת הדירקטוריון היקף עבודת הביקורת הפנימית, רציפות פעילותה ותכנית העבודה של המבקר הינם מספקים בנסיבות העניין ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בחברה.

י.ב. תגמול:

1. תגמול המבקר הפנימי נעשה בדרך של תעריף המורכב מעלות לשעת עבודה, מוכפל במספר השעות שהושקעו בפועל.
2. לדעת הדירקטוריון, שיטת התגמול של מבקר הפנים, המבוססת על היקף שעות עבודה בפועל, מונעת חשש לפגיעה בשיקול הדעת המקצועי של מבקר הפנים או לפגיעה באי התלות. מסגרת שעות העבודה שמוקדשות לביצוע הביקורות מבוססת על תכנית הביקורת השנתית שמאושרת מראש על-ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון וכך מובטח, כי עבודת הביקורת תיעשה במלואה ובהיקף שנקבע על-ידי הדירקטוריון.

קוד אתי:

הנהלת הקבוצה דוגלת בתרבות עסקית נאותה של עובדיה ומנהליה (כולל דירקטורים) במסגרת מילוי תפקידם בחברה. בהתאם לכך אימצה החברה קוד אתי, המנסח מערכת כללי התנהגות הנדרשים מעובדי החברה ומנושאי המשרה בה. בין היתר עוסק הקוד האתי בכללים בדבר גילוי עניין אישי והימנעות מניגוד עניינים, איסור קבלת מתנות מגורמים עסקיים עמם קשורה החברה (או מתן מתנות לגורמים כאמור), הגנה על נכסי החברה, כללי התנהגות בעבודה ועוד. החברה סבורה, כי גיבוש מערכת הסטנדרטים הכלולים בקוד האתי יביא לקידום תרבות ארגונית וערכית, אשר תחזק את הקשר בין עובדי החברה לבין עצמם ותבסס יחסי אמון, אמינות ויושרה בין החברה לבין כל הבאים עמה במגע, לרבות לקוחות, סוכנים וספקים.

החברה הטמיעה את הקוד האתי באמצעות הסברתו בקרב כלל עובדיה בהזדמנויות שונות. כמו כן, כל עובד חדש הנקלט לעבודה בחברה מקבל העתק מהקוד האתי וחותם כי קרא אותו וכי הוא מתחייב לפעול על-פיו. הקוד האתי מפורסם באתרי האינטרנט של החברה.

הממונה על הקוד האתי ועל טיפול בתלונות מכוח הקוד האתי הינה מנהלת פניות הציבור של החברה.

ביום 24 בינואר 2012 אישר דירקטוריון החברה עדכונים לקוד האתי.

15. רואה חשבון של החברה המנהלת:

רו"ח חגית קרן, ממשרד סומך חייקין, רח' הארבעה 17, תל אביב שמונתה ביום 20 במאי 2014.

ההוצאה לשנת הדוח בגין ביקורת משולבת לכלל חברות הפנסיה בקבוצת "הראל ביטוח ושירותים פיננסים בע"מ" - כ - 606 אלפי ש"ח לא כולל מע"מ. שעות עבודה: כ - 2857 שעות.

16. האקטואר של קרן הפנסיה:

מר דוד אנגלמאייר, מחברת PVI, ז'בוטינסקי 5 רעננה שימש כאקטואר הקרנות בשנת הדוח. בגין כלל קרנות הפנסיה בקבוצת "הראל ביטוח ושירותים פיננסים בע"מ", בשנת הדוח נרשמה הוצאה בסך של כ- 570 אלפי ש"ח.

17. המלצות והחלטות הדירקטוריון:

1. לא התקבלו בשנת הדוח החלטות בעניין חלוקת דיבידנדים.
2. לא התקבלו בשנת הדוח החלטות לעניין שינויים בהון הרשום או המונפק של החברה המנהלת.

18. אסיפה כללית:

לא התקבלו החלטות מהותיות על ידי האסיפה הכללית בשנת הדוח.

19. שינוי תקנון קרן הפנסיה או תקנון ההתאגדות של התאגיד:
אין.

20. תנאי שכר:
כל עובדי החברה ונושאי המשרה בה מועסקים על ידי הראל חברה לביטוח בע"מ ואינם מקבלים שכר במישרין מהחברה. נושאי המשרה של החברה ועובדיה עובדים גם עבור חברות מנהלות וחברות אחרות בקבוצת הראל.

שם התאגיד: מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ

תאריך: 16.3.2015

שם החותמים:

דודי לייזנר, מנכ"ל

רם גבל, סמנכ"ל כספים

מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ

פרק 2

תאור עסקי התאגיד

תיאור עסקי החברה

• הערה :

- החברה היא חברה מנהלת של קרנות פנסיה. דוח זה, ביחס לעסקי הפנסיה, ערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון על פי סעיף 42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981, לעניין תיאור עסקי החברה בדוח התקופתי של חברות מנהלות של קרנות פנסיה, הקובעות, בין היתר, את מבנה הדיווח והמידע שייכלל בדוח התקופתי של חברות ביטוח.
- פרק זה מהווה חלק בלתי נפרד של הדוח התקופתי ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.
- פרק זה בדוח התקופתי, העוסק בתיאור החברה, התפתחותה, עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה / הקבוצה מעריכה"; "החברה/הקבוצה סבורה"; "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב. החברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה ככל שמידע נוסף או שונה בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.
- להסרת ספק מובהר, כי התיאור המובא בדוח לגבי תנאי מוצרי הפנסיה השונים הינו תיאור תמציתי לצרכי הדוח בלבד, וכי תנאיהם המחייבים הם כנקבע בחוק קופות גמל, בתקנות קופות גמל ובתקנוני קרנות הפנסיה.

תוכן עניינים מפורט
לפרק - תיאור עסקי החברה

1	תיאור עסקי החברה
3	תוכן עניינים מפורט
5	מבוא לפרק 2 לדוח התקופתי
7	1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
7	1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
9	1.2 מדיניות החברה המנהלת - השקעות
10	1.3 ניהול סיכונים ומדיניות החברה המנהלת לעניין ניהול סיכונים
22	1.4 מדיניות החברה המנהלת - חיתום
22	1.5 מדיניות החברה המנהלת - ביטוח משנה
22	1.6 תחומי הפעילות של החברה
23	1.7 קנסות
23	1.8 חלוקת דיבידנדים
24	2. חלק ב' - מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה
24	2.1 ריכוז תוצאות הפעילות
24	2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (באלפי ש"ח)
26	3 חלק ג' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה
26	3.1 תחום חיסכון ארוך טווח
29	3.2 מבנה תחום הפעילות ושינויים החלים בו
30	3.3 ענפי הביטוח והכיסויים הביטוחיים הנכללים בתחום - הסדרי החקיקה לדרגותיהם
47	3.4 שינויים בהיקף הפעילות, ברווחיות ובתמהיל הקוחות
47	3.5 שינויים בהסדרי ביטוח משנה
47	3.6 נתונים בדבר שיעור דמי ניהול בקרנות הפנסיה
47	3.7 מוצרים ושירותים
48	3.8 המוצרים העיקריים בקבוצה הנוגעים לחסכון ארוך הטווח
49	3.9 ספקים ונותני שירותים
49	3.10 תחרות
51	3.11 שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו באמצעות הסכמים עם ארגוני עובדים
51	3.12 גורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה
52	4. חלק ד' - מידע ברמת כלל הקבוצה
52	4.1 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות
54	4.2 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות חברות הקבוצה לרבות חסמי כניסה ויציאה
54	4.3 ספקים ונותני שירותים
55	4.4 הון אנושי
57	4.5 שיווק והפצה
57	4.6 לקוחות
57	4.7 עונתיות
58	4.8 רכוש קבוע
58	4.9 נכסים לא מוחשיים
59	4.10 הסכמים מהותיים
59	4.11 הסכמי שיתוף פעולה
59	4.12 הליכים משפטיים
59	4.13 מימון
60	4.14 מיסוי
60	4.15 צפי להתפתחות בשנה הקרובה

60.....	4.16 יעדים ואסטרטגיה עסקית
60.....	4.17 מידע בדבר שינוי חריג בעסקי התאגיד
61.....	4.18 אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים
62.....	5. חלק ה' - משטר תאגידי
62.....	5.1 ישיבות דירקטוריון
62.....	5.2 מידע בדבר ועדות הדירקטוריון
62.....	5.3 מעקב אחר הוראות הדין
63.....	5.4 קוד אתי
64.....	6. חלק ו' - הנחות אקטואריות
64.....	6.1 הראל מנוף פנסיה

מבוא לפרק 2 לדוח התקופתי

פרק 2 זה לדוח התקופתי, כולל את תיאור עסקי החברה ליום 31 בדצמבר 2014 ואת התפתחות עסקיה, כפי שחלו במהלך שנת 2014 (להלן: "תקופת הדוח"). הדוח נערך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון על פי סעיף 42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מהותיות המידע הכלול בפרק זה בדוח התקופתי, ובכלל זה תיאור עסקאות מהותיות, נבחנה מנקודת ראותה של החברה, כאשר במקרים מסוימים הורחב התיאור, על מנת ליתן תמונה מקיפה של הנושא.

הגדרות

לנוחות הקורא מובאים להלן המונחים או הקיצורים הבאים, להם בפרק זה המשמעות המובאת לצידם, אלא אם כן נאמר אחרת. כאשר במקרים מסוימים הורחב התיאור, על מנת ליתן תמונה מקיפה של הנושא.

כהגדרת מונח זה בחוק הפיקוח (היינו: מבטח וחברה מנהלת).	"גוף מוסדי"
הסכום שמפקיד עמית (או שמופקדים עבורו) בקרן פנסיה או בקופת גמל.	"דמי גמולים"
המפקח על הביטוח כמשמעותו בחוק הפיקוח, או הממונה כמשמעותו בחוק קופות הגמל, לפי העניין.	"המפקח" או "הממונה"
הראל השקעות ו/או הראל ביטוח וחברות בשליטתן.	"הקבוצה"
הראל חברה לביטוח בע"מ.	"הראל ביטוח"
הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.	"הראל פנסיה"
חברה שעיסוקה ניהול קופות גמל או קרן פנסיה ואשר קיבלה רישיון לכך מאת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לסעיף 4 לחוק קופות גמל.	"חברה מנהלת"
חוק החברות, התשנ"ט-1999.	"חוק החברות"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.	"חוק הפיקוח"
חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005.	"חוק ועדת בכר"
חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995.	"חוק ייעוץ השקעות"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005.	"חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני"
חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.	"חוק ניירות ערך"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.	"חוק קופות גמל"
כמשמעותו בחוק ייעוץ פנסיוני (קופות גמל, קרנות פנסיה, קרן השתלמות, פוליסות ביטוח שהינן קופות גמל להון או לקיצבה, תכניות ביטוח מפני סיכון מוות או אובדן כושר עבודה הכלולה בתכניות דלעיל או נמכרות אגב אחת מהן).	"מוצר פנסיוני"
כמשמעותו בחוק ייעוץ השקעות (ניירות ערך, מוצרים מובנים ויחידות השתתפות בקרנות נאמנות).	"נכס פיננסי"
נכסים הכוללים את נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה, למעט קרנות ותיקות, נכסים המוחזקים על-ידי מבטחים לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה בביטוח חיים, נכסים המוחזקים על-ידי מבטחים לכיסוי התחייבויותיהם לפי תכניות ביטוח חיים המעניקות למבוטח תשואה מובטחת ושהמבטח אינו זכאי בשל הכספים המופקדים בהם או בשל חלק מהם לאגרות חוב מיועדות.	"נכסי החסכון לטווח ארוך"
סכום חד פעמי המגיע על-פי תקנון קרן הפנסיה במקרה של משיכת כספים במועד נתון.	"ערך פדיון"
פקודת מס הכנסה [נוסח חדש].	"פקודת מס הכנסה"
הסכומים שנצברו לזכות העמיתים בקופת הגמל או בקרן הפנסיה.	"צבירה"
קבוצת אנשים (הקשורים בדרך כלל במקום עבודה משותף, או בהשתייכות לארגון כלשהוא, ביחסי ספק-לקוח עם תאגיד או ארגון כלשהו), עימם מתקשרת החברה	"קולקטיבי" או "קבוצתי"

בהסכם אחד המבטח את כל המשתתפים לקבוצה (ולא בהתקשרויות פרטניות עם יחיד הקבוצה).

תכנית ביטוח שאושרה כקופת גמל לתגמולים, לפיצויים או לקיצבה, הן לפי חוק קופות הגמל והן לפי תקנות קופות הגמל.

"קופת ביטוח"

קופת גמל כמשמעותה בחוק קופות גמל שאינה קרן פנסיה.

"קופת גמל"

קופת גמל משלמת לקצבה, כמשמעותה בחוק קופות גמל, אשר אינה קופת ביטוח.

"קרן פנסיה"

קרן פנסיה שהוקמה לפני 1 בינואר 1995.

"קרן פנסיה ותיקה"

קרן פנסיה שהוקמה החל מיום 1 בינואר 1995.

"קרן פנסיה חדשה"

קרן פנסיה בה הזכויות לזקנה, נכות ושארים נצברות בשיטה של מנות. העמיתים צברו סכום פנסיה (מנת פנסיה) כנגד כל תשלום דמי גמולים בהתאם למקדמים שנקבעו בתקנון הקרן, בהתבסס על גיל, מין, שנת לידה וכדו'. החל משנת 2005 כל קרנות הפנסיה מסוג זכויות הפכו לקרנות פנסיה מסוג תשואה.

"קרן פנסיה מסוג זכויות"

קרן פנסיה בה מרכיב החסכון לפנסיית זקנה נצבר מתוך דמי הגמולים המופקדים בקרן, כשמסכום זה מנוכים דמי ניהול ועלות הסיכון (לקצבת נכות ושארים) והוצאות (על השקעה או ביטוח משנה) תוך התאמת יתרת הזכאות הצבורה לתשואת הקרן על השקעותיה ולמנגנון איזון אקטוארי. בגיל הפרישה סכום החסכון שנצבר, מומר לקיצבה חודשית בהתאם למקדמי המרה המתאימים לגיל, מין, שנת הלידה של המבוטח ושל הזכאים לפנסיית שאירי הפנסיונר.

"קרן פנסיה מסוג תשואה"

קרן פנסיה שאינה זכאית להשקיע באג"ח מיועדות. ניתן לבצע בה הפקדות שוטפות, הפקדות מעבר לתקרה המותרת להפקדה בקרן מקיפה והפקדות חד פעמיות ללא מגבלת תקופה.

"קרן כללית"

קרן פנסיה שתכניות הפנסיה שלה משלמות קיצבה חודשית שוטפת במקרים הבאים: (א) קיצבת זקנה החל מגיל הפרישה הקבוע בתקנון הקרן; (ב) קיצבת נכות במקרה של אובדן כושר עבודה חלקי או מלא כתוצאה ממצב בריאותי לקוי; (ג) קיצבת שארים במקרה של מות העמית או מות הפנסיונר.

"קרן מקיפה"

תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001.

"תקנות ההשקעה"

תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

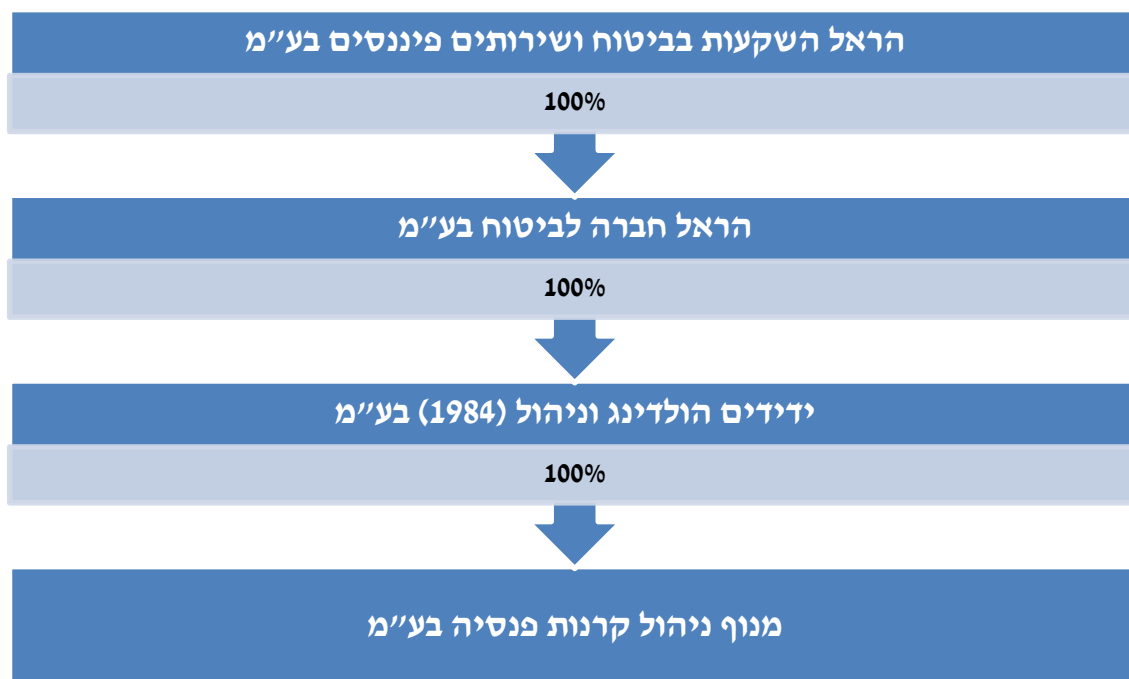
"תקנות קופות הגמל" או

"תקנות מס הכנסה"

1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

להלן תרשים הבעלויות על מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה"), נכון למועד עריכת הדוח:

החברה אינה מחזיקה בחברות בנות.

1.1.1. התאגדות החברה וצורת ההתאגדות

החברה הינה חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח והיא מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה, הראל מנוף פנסיה (להלן: "הקרן" או "הקרן שבניהול החברה") (לשעבר: מנוף קרן פנסיה). הקרן קיבלה החל משנת 1996 ומאז מדי שנה אישור קופת גמל לקצבה בהתאם לתקנות מס הכנסה ולחוק קופות גמל.

החברה הינה חברה פרטית כהגדרתה בחוק החברות. כל הון המניות המונפק והנפרע שלה מוחזק בידי ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: "ידידים הולדינג"). כל הון המניות המונפק והנפרע של ידידים הולדינג מוחזק במלואו בידי הראל ביטוח, המוחזקת במלואה בידי הראל השקעות, חברה ציבורית, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. תחום פעילותה של החברה הוא ניהול קרנות פנסיה (להלן: "תחום הפעילות").

בבעלות הראל השקעות שלוש חברות מנהלות של קרנות פנסיה אחת - החברה - מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה; השניה, הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ - מנהלת שתי קרנות פנסיה חדשות, מקיפה וכללית; השלישית, לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ - מנהלת את עתידית שהיא קרן פנסיה ותיקה מאוזנת אקטוארית. מערך התפעול המשותף תומך בכל החברות המנהלות של קרנות הפנסיה שבקבוצה ומתן שירותי ניהול לנתיב.

1.1.2 תיאור תמציתי של מאפייני הפעילות

החברה מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה. בפעילותה נעזרת החברה בשירותים שהיא מקבלת מקבוצת הראל, במסגרת זו מקבלת חלק ניכר משירותי הניהול והתפעול שלה באמצעות חברת האם ובאמצעות חברות אחרות מקבוצת הראל השקעות. החברה מקבלת את שירותי ניהול ההשקעות מחטיבת ההשקעות בהראל חברה לביטוח בע"מ.

תפעול החברה מתבצע במסגרת אגף הפנסיה של קבוצת הראל והוא מושתת על מערכות מיכון המשותפות לכל קרנות הפנסיה החדשות שבניהול הקבוצה. כמו כן, מערך העובדים של אגף הפנסיה של קבוצת הראל משותף לכל החברות המנהלות קרנות פנסיה בקבוצה – לעניין זה ראה סעיף 4.4 להלן.

לחברה הסכם עם הסתדרות המורים, לפיו קרן הראל מנוף היא קרן ברירת המחדל של המורים חברי הסתדרות המורים (ראה סעיף 4.10.1 להלן).

1.1.3 נקודות עיקריות בהתפתחות ההיסטורית של החברה

החברה (בשמה הקודם: מנוף הביטוח בע"מ) נתאגדה בישראל בשנת 1996. היא הוקמה בידי קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבניין ועבודות ציבוריות אגודה שיתופית בע"מ ("קרן בניין"), אשר החזיקה בכל הון המניות המונפק והנפרע של החברה, למעט מניה אחת, שהוחזקה בידי נאמן, עקב דרישת פקודת החברות דאז, שמניותיה של חברה יוחזקו בידי שני בעלי מניות לפחות. קרן בניין היתה בשליטת ההסתדרות הכללית החדשה. בשל מצבה האקטוארי מינה לה המפקח על הביטוח מנהל מורשה, אשר במסגרת מימוש נכסי קרן בניין, מכר את החברה – כולל המניה היחידה שהוחזקה בנאמנות כאמור - לידידים הולדינג, המחזיקה בה מאז בבעלות מלאה (100%). בשלהי 2004 נמכרה חברת ידידים הולדינג - יחד עם חברות אחרות מקבוצת הביטוח ידידים - להראל השקעות. בדרך זו עברה השליטה על החברה לידי הראל השקעות.

על פי החלטת דירקטוריון החברה, ובאישור הממונה, שינתה החברה את שם קרן הפנסיה שבניהולה מ"מנוף קרן פנסיה" ל"הראל מנוף פנסיה". שינוי זה נכנס לתוקף החל מיום 25 בפברואר 2008.

1.1.4 נקודות עיקריות בהתפתחות החברה בשנת 2014

חידוש הסכם לקבלת שירותים בין החברה לבין הראל ביטוח

ביום 5 בפברואר 2013 הוארך ההסכם בין החברה לבין הראל ביטוח לקבלת שירותים שונים ובהם: שירותי מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד. בהתאם להסכם תשלם בתמורה החברה להראל ביטוח סך השווה ל- 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה שבניהולה. ההסכם הוארך מפעם לפעם לתקופות נוספות, האחרונה הינה לשנת 2015. הארכת ההסכם אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 17 בדצמבר 2014 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 לינואר 2015.

אישור תקנונים:

בינואר 2015 נכנס לתוקף עדכון תקנון קרן הפנסיה במסגרתו הוחל מסלול ברירת מחדל עם גיל תום ביטוח 67 לנשים, בהתאם להוראות אגף שוק ההון במשרד האוצר. במסגרת שינוי זה פוצל מסלול ברירת המחדל שהיה קיים עד מועד זה לשני מסלולים, האחד עם גיל תום ביטוח 67 לנשים והשני עם גיל תום ביטוח 64 לנשים ולגברים.

1.2 מדיניות החברה המנהלת – השקעות

דירקטוריון החברה מתווה את מדיניות ההשקעה הכללית של החברה, וקובע מדרג סמכויות בקבלת החלטות – בין חטיבת ההשקעות, ועדת השקעות וועדת אשראי, והדירקטוריון. ועדת ההשקעות (עמיתים), המורכבת מנציגים חיצוניים, אחראית על קביעת מדיניות ההשקעות של קרנות הפנסיה במסגרת מדיניות ההשקעות הכוללת שקבע הדירקטוריון, וקביעת החלטות ההשקעה, כגון: חלוקת התיק בין אפיקי ההשקעה השונים, חשיפה לסוגי נכסים, אישור מראש של עסקאות טרם ביצוען ועוד. חטיבת ההשקעות של הקבוצה מבצעת את פעילות ההשקעות עבור גופי החיסכון ארוך הטווח – ביטוח, פנסיה וגמל ועבור תיקי הנוסטרו של חברות הביטוח והחברות המנהלות בקבוצה, וזאת בהתאם להנחיות מוועדות ההשקעה השונות.

פעילות ניהול ההשקעות מבוצעת בחטיבת ההשקעות של הראל ביטוח, המרכזת את פעילות ההשקעה עבור הראל ביטוח, דקלה ביטוח, EMI, קרנות הפנסיה וקופות הגמל המנהלות בקבוצה. חטיבת ההשקעות כוללת כ-70 עובדים ומחולקת ליחידות משנה מתמחות, הכוללות את יחידת מניות ישראל, יחידת אג"ח סחיר ישראל, יחידת השקעות חו"ל, יחידת מחקר, יחידת נדל"ן, יח' ניהול נכסי נדל"ן, יח' השקעות פרטיות, יחידת אשראי עסקי, יחידת ניהול תיקים, יחידת בקרה, יחידת middle office, יח' משפטית, יחידת ניהול סיכונים (אשר כפופה לחטיבת אקטואריה בחברה), ויח' נוסטרו (אשר מנהלת את ההשקעות הסחירות בישראל של תיקי הנוסטרו).

פעילות ניהול ההשקעות בגופים השונים של הקבוצה, הכפופים לחוק הפיקוח ו/או לחוק קופות גמל, מבוצעת על פי תקנות ההשקעה וחוזרים של אגף שוק ההון במשרד האוצר, אשר מגדירות כללים, מגבלות ופרמטרים כלליים להשקעה - כגון: חשיפות לתאגיד בודד ולקבוצת תאגידים, השקעה באמצעי שליטה של תאגיד, השקעה בזכות במקרקעין, השקעה בנכסים סחירים, השקעה מחוץ לישראל ועוד. עקרונות היסוד לפיהם פועלת חטיבת ההשקעות כוללים: נטילת סיכון באופן מחושב, מתוך מגמה לשפר את פרופיל התשואה של התיק, גיוון הפעילות על פני מגוון תחומי השקעה על מנת לשפר את פרופיל הסיכון בתיק, פעילות על סמך ניתוח כלכלי שעשוי להכתיב פעילות כנגד מגמה, הימנעות מתזמון שוק (Market Timing), הימנעות משינויים מהירים בתיק על פני זמן קצר וניצול יתרון לגודל בהשקעות לא סחירות, תוך התאמת הפרמיה על היעדר הנזילות.

במהלך תקופת הדוח העמיקו הגופים המוסדיים בקבוצת הראל (ביניהם - החברה), את פעילות ההשקעה הסחירה בשיטת "סלי השקעה" לפי סוגי ההשקעות. הסלים הפעילים הינם: סל אג"ח מדינה צמוד, סל אג"ח מדינה שקלי, סל אג"ח חברות צמוד, סל אג"ח חברות בדירוג נמוך (אשר הוקם השנה), סל אג"ח חברות שקלי, סל מניות ישראליות, סל מניות חו"ל, סל אג"ח ומט"ח חו"ל וסל נזילות (בקשר עם כספי העמיתים).

הפעילות באמצעות שלי השקעה מבטיחה פיצול אופטימלי ושיויוני של ההשקעות בין הקופות והמסלולים ומאפשרת ביצוע השקעות אופטימלי גם עבור קופות ו/או מסלולים בעלי היקף נכסים קטן יחסית. תיק ההשקעות של קרנות הפנסיה נבנה כתיק בעל אופק השקעה ארוך טווח, שמטרתו השגת תשואה נאותה לאורך זמן לעמיתי הפנסיה. ענף הפנסיה ממשיך ליהנות מתזרימים חיוביים משמעותיים שהולכים וגדלים במהלך השנים האחרונות. במהלך שנת 2014 המשיכה החברה במדיניות זהירה בהשקעות של קרנות הפנסיה, תוך התייחסות לפיזור בין מנפיקים וקבוצות תאגידים, פיזור בין האפיקים, פיזור גיאוגרפי ועוד. עם זאת, נוכח התשואות הנמוכות בשוק האג"ח, הממשלתי והקונצרני, ומתוך ראייה ארוכת טווח הנדרשת בענף קרנות הפנסיה, פעלה החברה להגדלת ההשקעות בנכסים אחרים בהם התשואה הפוטנציאלית סבירה, כגון מניות, אשראי לא סחיר לחברות, נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות.

נכסי הפנסיונרים והזכאים הקיימים: תיקי הפנסיונרים צמחו במהלך השנה נוכח גידול במספר הפנסיונרים, וההשקעות בתיקים אלו בוצעו בהתאם למדיניות ההשקעות - באג"ח ממשלתי וקונצרני, תוך התאמה ככל האפשר של מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות. לעניין שינויים הצפויים בעקבות חוזר המפקח בניהול מסלולי ההשקעה, לרבות הקמת מסלולי השקעה מותאמים לגיל החוסך, ראה סעיף שגיאה! מקור ההפניה לא נמצא..

1.3 ניהול סיכונים ומדיניות החברה המנהלת לעניין ניהול סיכונים

מדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים הינה להבטיח כי מתקיימים תהליכים לזיהוי, הערכה, מדידה, ניהול וניטור סיכונים באופן יזום ומתוכנן מבעוד מועד על מנת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה והקרנות שבניהולה ועל איתנותם הפיננסית. מדיניות ניהול הסיכונים בחברה מושתתת על:

- ממשל תאגידי הבנוי על שלושה קווי הגנה המנהלים תקשורת טובה: הנהלות החברה, גורמי ניהול סיכונים וביקורת פנימית.
- יישום מסגרת ניהול סיכונים הכוללת פעולות לזיהוי, מדידה, הערכה וניטור סיכונים ומוקדי סיכון חדשים.
- קיום סביבת בקרה פנימית נאותה שתעוגן בנהלים ברורים והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה על הסיכונים, המאפשרים פיזור, קיזוז ו/או העברת הסיכונים לגורם אחר והגבלתם לרמה שנקבעה מראש.
- פעולות גילוי ודיווח בנוגע לפרופיל הסיכונים לגורמים הרלוונטיים.

החל מסוף 2012 ניהול הסיכונים נעשה הן בראייה קבוצתית והן ברמת החברה הבודדת ומנוהל על ידי מנהלת הסיכונים הראשית של הקבוצה. מנהלת הסיכונים פועלת באופן עצמאי מהיחידות העסקיות, תוך ראייה אובייקטיבית של הסיכונים, ועובדת בשיתוף עם יחידות תומכות אחרות הכוללות, בין היתר, את יחידת הבקרה בחטיבת ההשקעות של הקבוצה וחשבות.

אגף ניהול סיכונים כפוף למנהלת הסיכונים הראשית ומסייע בידה ביישום תפקידיה, הכוללים בין היתר, תהליכי עבודה לזיהוי, הערכה, מדידה ודיווח של סיכונים ומתן סיוע מקצועי בפיתוח מתודולוגיות, כלים ושיטות עבודה לניהול הסיכונים השונים להם חשופה החברה.

דירקטוריון החברה מאשר מראש, ובוחר על בסיס תקופתי, מדיניות ואסטרטגיית ניהול סיכונים, כולל, בין

היתר, נהלים בעניין ניהול סיכונים ומגבלות חשיפה לסיכונים, וכן את אופן הציות לנהלים שנקבעו ולגבולות החשיפה. כמו כן, מפקח דירקטוריון החברה על פעולות עסקיות המערבות נטילת סיכונים וכן על תהליכי ניהול הסיכונים בחברה.

בחברה פועל פורום לניהול סיכונים בהשקעות. הפורום מתכנס על בסיס תקופתי, בהשתתפות מנהלים רלבנטיים.

מנכ"ל החברה אחראי על פעולות עסקיות מהותיות, ומדווח עליהן ישירות לדירקטוריון. פעולות אלה כרוכות לעיתים בנטילת סיכונים. ביישום מדיניות ניהול הסיכונים פעילות המנכ"ל נתמכת על ידי מנהלת הסיכונים וחברי הנהלה בכירים נוספים.

גורמים ומנהלים נוספים בחברה אחראים על ניהול סיכונים ספציפיים, כגון: מנהל הכספים האחראי על ניהול סיכונים הקשורים לדיווח הכספי, כולל יישום הוראות SOX, אשר הוחלו על גופים מוסדיים (ראה לעיל), קצינת הציות והיועץ המשפטי אחראים לנושא העמידה בהוראות הדין והסיכונים המשפטיים, מנהל אבטחת מידע ומנהל אגף לוגיסטיקה אחראים על ניהול סיכונים אבטחת מידע וסיכונים תפעוליים נוספים ומבקר הפנים אחראי על ביצוע הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים ושל יעילות מערך ניהול הסיכונים בחברה.

המסגרות הרגולטוריות קובעות הסדרים שונים ומציבות דרישות רבות ביחס לסיכונים הייחודיים להם חשופים גופים מוסדיים וגופים שעיסוקם בשוק ההון והפיננסים. ניהול הסיכונים בחברה מונחה על ידי הסדרי חקיקה רבים אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות, הכוללים דרישות שונות, שהעיקריות בהן:

- דרישה למינוי מנהל סיכונים;
- דרישות, מתוקף החוזר המאוחד פרק 10 – ניהול סיכונים, המתייחסות לתפקידי מנהל הסיכונים ומארג היחסים שלו עם בעלי תפקידים אחרים;
- דרישה לקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידה ולבקרת הסיכונים
- חוזר גופים מוסדיים 2007-9-15 בנושא ניהול סיכונים אשראי;
- הוראות לעניין טיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והונאות, אבטחת מידע, ניהול המשכיות עסקית, סיכונים טכנולוגיות מידע ובקרה על דיווח כספי (SOX);

החברה מיישמת את דרישות החוקים והחוזרים, בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו.

1.3.1 מדיניות ניהול סיכונים אקטואריים:

מדיניות ניהול הסיכונים נועדה לתמוך בשמירה על היציבות והאיזון האקטוארי של קרנות הפנסיה. הקרנות שבניהול החברה פועלות על פי תקנון שאושר על ידי המפקח ועל ידי דירקטוריון החברה, המבוסס על ביטוח הדדי וכולל מנגנון איזון דמוגרפי המתבצע אחת לרבעון ומנגנון איזון אקטוארי המתבצע אחת לשנה.

1.3.2 מדיניות ניהול סיכונים שוק:

הדירקטוריון וועדות ההשקעה מקבלים דיווחים על תיק ההשקעות של החברה, על שינויים בשוקי הכספים וההון, שיעורי הריבית, שערי חליפין ואינפלציה, לרבות ניהול הנכסים בהתאם לאופי ההתחייבויות הרלבנטיות. בהתבסס על מידע זה קובעים הדירקטוריון וועדת השקעות עמיתים, מעת לעת, את מדיניות ההשקעה של החברה ומגבלות לגבי היקף החשיפה לאפיקי ההשקעה השונים. מגבלות אלה, אשר נועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים, מתייחסות, בין היתר, לתקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, לחשיפה מרבית לאגרות חוב קונצרניות, בהתאם לדירוג, לחשיפה מרבית

להשקעה בודדת, לחשיפה למגזרי הצמדה ולחשיפה לריבית. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה גם לתקנות ההשקעה.

מדיניות ההשקעות בתיקי העמיתים נקבעת כך, שלהערכת הגורמים הרלבנטיים, תמקסם את התשואה ביחס לסיכונים הקיימים בתיקים ובהתאמה למאפייני העמיתים.

1.3.3. מדיניות ניהול סיכוני אשראי:

פעילות האשראי של חטיבת ההשקעות נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל והחלטות פרטניות של ועדות ההשקעה השונות ובכלל זה ועדת השקעות עמיתים.

תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיו"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשוף הגוף המוסדי. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מונה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, בין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת איגרות חוב, הכללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר זה אושרו בוועדות ההשקעה דרישות, תהליכים ונהלי השקעה.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריון. בנוסף אישרו הדירקטוריונים האמורים את מודל דירוג האשראי הפנימי שבשימוש חטיבת ההשקעות.

1.3.4. מדיניות ניהול סיכונים תפעוליים:

סיכונים תפעוליים עיקריים מנוהלים על-ידי מנהלים בדרגות הניהול השונות בקבוצת הראל ובחברה. מלבד זאת, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על ידי אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר. בנוסף, מבקר הפנים משלב בתוכנית הביקורת נושאים שהוערכו בסקרי סיכונים כנושאים המחייבים בקרה מקיפה.

לחברה אין תיאבון לסיכונים תפעוליים ובהתאם פועלת ליישום בקרות למזעור החשיפה לסיכונים אלה, תוך התחשבות בשיקולי מהותיות וכדאיות.

בחברה התבצעה הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים, תוך שימת דגש מיוחד על סיכוני מעילות והונאות. בנושא ניהול סיכוני מעילות והונאות פועלת החברה בהתאם להוראות חוזר המפקח בעניין הונאות ומעילות (ראה לעיל) ובהתאם למדיניות למניעת מעילות והונאות, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ובהם החברה.

מסגרת ניהול הסיכון התפעולי מבוססת, בין היתר, על סטנדרטים גבוהים של יושרה ואתיקה, מחויבות לממשל ארגוני יעיל, כולל בין היתר הפרדת תפקידים, מניעת ניגודי עניינים, הגדרת סמכויות ואחריות והגדרת נהלי עבודה לתהליכים השונים.

על מנת להעמיק את המודעות לציות ולתהליכי בקרה נוספים, גיבשה ואימצה הקבוצה, ובתוכה החברה, קוד אתי, המהווה מצפן לעבודה השוטפת, ונועד להנחות ולכוון את התנהגות העובד במצבים של דילמות ושאלות לגבי ההתנהגות הראויה והנכונה מבחינה ערכית ומקצועית.

1.3.5 מדיניות ניהול סיכונים אבטחת מידע והיערכות לשעת משבר:

דירקטוריון החברה אימץ ואישר מדיניות בנושא אבטחת מידע. מסמך המדיניות מציג את מחויבות ההנהלה לאבטחת המידע בקבוצה, מתווה את העקרונות להשגת רמת אבטחת מידע נאותה ומפרט, בין היתר, את התשתית הארגונית התומכת בניהול סיכונים מערכות מידע, אבטחת מידע, סקרי סיכונים והמשך פעילות בשעת משבר. מכוחו של מסמך המדיניות נכתבו ונכתבים נהלים פנימיים.

1.3.6 סיכוני ציות

ביום 3 באוגוסט 2011 נחקק חוק הגברת האכיפה בשוק ההון, המתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005. במסגרת החוק הורחבו סמכויות המפקח ועובדי משרד האוצר. בנוסף הוקנתה למפקח במסגרת החוק הסמכות להטיל על כל אדם אשר הפר הוראה הקבועה בתוספות לחוקי הפיקוח עיצום כספי בסכום שנקבע בתוספת לחוק. בהתאם לחוק, המנהל הכללי נדרש לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין למניעת ביצוע הפרה בידי התאגיד או בידי עובד. הוראות החוק לעניין הטלת עיצומים כספיים תיכנסנה לתוקף כשנה לאחר פרסומן. יתר הוראות החוק תיכנסנה לתוקף עם פרסומן ברשומות.

לאור הוראות החוק כאמור, ביום 25 בדצמבר 2011 הקבוצה אימצה תכנית אכיפה ומינתה את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ופקחו על ביצועה.

הוראות החוק עשויות להוביל להגברת אמצעי האכיפה בהם ינקוט המפקח ולהגדלת סכומי העיצום הכספי אותם יטיל המפקח על הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח.

1.3.7 גורמי סיכון

קיימים מספר גורמי סיכון עיקריים העלולים להשפיע על רווחיות ויציבות החברה והקרנות שבניהולה:

1.3.7.1 סיכונים מקרו כלכליים:

1.3.7.1.1 סיכוני שוק:

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במרווחי אשראי, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

שינויים בגורמי סיכון שוק עלולים לגרום להפסדים באופן ישיר עקב ירידת שווי ההשקעות בתיק הנוסטרו של החברה, ובאופן עקיף לאור מנגנון גביית דמי הניהול מהעמיתים, המושפעים מהיקף הצבירה. התממשות סיכוני השוק עלולה לגרום לירידה בהיקף נכסי העמיתים ולהקטין את דמי הניהול הקבועים. כמו כן, ירידות בשוק ההון גורמות לתשואות נמוכות עבור עמיתי הקרנות ולעליה במספר הפדיונות והעזיבות.

שווי הנכסים בתיקי העמיתים, הן הסחירים והן הלא סחירים, מושפע משינויים בגורמי סיכון שוק. עבור נכסים סחירים שינויים בגורמי הסיכון משתקפים במחיריהם בשוק ואילו עבור נכסים לא סחירים שינויים

בגורמי הסיכון באים לידי ביטוי בשווי ההוגן שלהם המחושב על פי מודל או לפי הערכת שווי.

סיכוני שוק בארץ ובעולם עלולים להתממש בעקבות אחת או יותר מההתפתחויות הבאות:

- האטה כלכלית בישראל: האטה כאמור עלולה להקטין את ציפיות השוק לגידול ברווחיות הפירמות בעתיד ולשחוק את מחירי המניות שלהן בהתאם. האטה עלולה גם לגרום לפתיחת מרווחי אשראי של אגרות חוב מקומיות כתוצאה מגידול בפרמיית הסיכון שדורשים המשקיעים.
- מדיניות מוניטרית מרסנת: העלאת שיעורי הריבית על ידי בנק ישראל עלולה לייקר את מחיר הכסף לפירמות ולאנשים פרטיים וכתוצאה מכך לגרום לשינוי העדפות הציבור בקשר להחזקת נכסים פיננסיים.
- הרעה ביציבות הפוליטית או הביטחונית של מדינת ישראל.
- הרעה בפרמטרים הפיננסיים של מדינת ישראל: שינוי לרעה בפרמטרים כגון גודל הגירעון הממשלתי, שינוי במצבת החוב הממשלתי, הרעה בתחום האינפלציה וכדומה, עלולים להשפיע על נטייתם של משקיעים מקומיים וזרים להשקיע משאבים בישראל.
- האטה כלכלית בעולם: האטה כאמור עלולה להקטין את ציפיות המשקיעים הגלובליים לגידול ברווחי הפירמות בעתיד ולהביא לשחיקתם של מחירי המניות ואגרות החוב בעולם.

1.3.7.1.2. האטה כלכלית בישראל:

מלבד השפעתה על שוקי המניות ואגרות החוב (כמתואר לעיל), להאטה כלכלית בישראל עלולה להיות השפעה על קיטון בהיקפי הפרמיות, גידול בשיעור ביטולים ופדיונות מוקדמים ואף לגידול בתביעות.

1.3.7.1.3. סיכון מחירי נכסים אחרים:

חלק מנכסי העמיתים מושקע בהשקעות אלטרנטיביות הכוללות השקעות בנדל"ן וקרנות נדל"ן, בקרנות השקעה ובקרנות גידור. השקעות אלה חשופות לשינויים בשוים, אשר עשויים לנבוע, בין היתר, משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, משינויים במחירי נדל"ן או מסיכונים עסקיים ספציפיים.

1.3.7.1.4. סיכוני אשראי:

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי. כמו כן, חשיפה משמעותית לקבוצות לוויים או ריכוזיות ענפית, עלולה להשפיע לרעה על יכולת העמידה בהחזר חובות של אותם צדדים נגדיים.

חלק מנכסי החברה והקרנות שבניהולה מושקע על ידה בפיקדונות בבנקים בישראל, ברכישת אגרות חוב בארץ ובחו"ל ובהעמדת אשראי ללוויים שונים. לפיכך, יש ביציבות הבנקים, המנפיקים, והלוויים כדי להשפיע על שווי הפיקדונות אגרות החוב והאשראי כאמור, ובהתאם על תוצאותיה העסקיות של החברה והקרנות שבניהולה.

סיכון אשראי קיים גם בפעילות בנגזרים.

1.3.7.2. סיכונים ענפיים:**1.3.7.2.1. שינויים רגולטוריים:**

שינויים בחקיקה, בפסיקה ובהוראות משרדי הממשלה עשויים להשפיע מהותית על התוצאות העסקיות בענף, אשר הינו עתיר פיקוח רגולטורי. שינויים כאמור עשויים להתבטא בהורדת שיעורי דמי הניהול (פגיעה ישירה), בהטלת מגבלות על דרכי פעולת החברות המנהלות של קרנות פנסיה אשר יובילו לגידול בהוצאות הניהול (פגיעה עקיפה), ובנושאים נוספים הרלבנטיים לעסקי החברה.

1.3.7.2.2. סיכונים ביטוחיים:

סיכונים ביטוחיים נובעים מחוסר הודאות באשר לסיכויי התרחשות, השפעת ומועד התממשות התחייבויות ביטוחיות. תמחור זכויות הפנסיה וכן ההערכות האקטואריות לגבי ההתחייבויות הביטוחיות, נעשים על סמך ניסיון העבר, הנחות אקטואריות והמצב המשפטי והרגולטורי הידועים לגבי סיכונים כגון סיכוני תוחלת חיים (מוות ואורך חיים). השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים ובחומרתם, לעומת הנחות האקטואריות, ובמצב המשפטי והרגולטורי עשויים להשפיע על תוצאות הקרנות שבניהול החברה.

1.3.7.2.3. ניוד החיסכון הפנסיוני וכניסת הבנקים לייעוץ בתחום החיסכון ארוך הטווח:

התקנות בעניין ניוד החיסכון הפנסיוני, אשר נועדו לאפשר לצרכן לנייד את החיסכון הפנסיוני בכל עת בין הגופים המנהלים ולהגביר את התחרות בין הגופים ה"ל, משפיעות על התנהגות המבוטחים והעמיתים בקרנות הפנסיה (רמת שימור התיק) ומגדילות את החשיפה לגידול בשיעור ביטולים. כמו כן, למתן האפשרות לבנקים להעניק יעוץ בקשר עם מוצרי חיסכון פנסיוני ולמכור מוצרי חסכון פנסיוני, יש השלכה על פעילות החברה ותוצאותיה, בין היתר לאור תשלום העמלות לבנקים, אשר אינה ניתנת להערכה בשלב זה.

1.3.7.2.4. שינוי בטעמי הציבור:

שינויים בנטיית הציבור לבחור בין תחליפי המוצרים בתחומים השונים, או שלא לבצע ביטוח כלל, עשויה להשפיע על הביקוש למוצרי החברה ועל רווחיותה.

1.3.7.2.5. קריסת מבטח משנה של החברה:

קריסת מבטח משנה של החברה לא פוגעת בחברה באופן ישיר אך עלולה לפגוע במבוטחי הקרן שבניהולה, אם במקביל לקריסת מבטח משנה יתרחשו אירועי קטסטרופה רבי נפגעים, ועל ידי כך לפגוע בחברה בעקיפין.

1.3.7.2.6. סיכוני קטסטרופה:

החברה חשופה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה), כגון: מלחמה, אירוע טרור, מגיפה, נזקי טבע או רעידת אדמה, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. ביטוח משנה המכסה אירועי קטסטרופות מצמצם סיכונים אלו.

1.3.7.2.7. תקדימים משפטיים:

החברה והקרנות שבניהולה חשופות להחלטות שיפוטיות העשויות להוות תקדים משפטי מחייב ביחס לפעילותן, לשנות את היקף חבויות החברה והקרנות שבניהולה, ולגרום לעלויות שלא היו צפויות בעת ההתקשרות עם עמיתים.

1.3.7.2.8. גידול בתחרותיות:

גידול במספר המתחרים והתעצמות ביתר הפרמטרים של התחרות בענף עלולים להביא לשחיקת רווחיות.

1.3.7.2.9. סיכוני נזילות:

נדרשת רמת נזילות מסוימת על מנת שהקרן תוכל לעמוד במשיכת כספים מהותית של העמיתים מן הקרן. בנוסף, היעדר נזילות בשווקים עלול לגרום לקשיים במימוש נכסים ו/או בהקטנת חשיפות.

1.3.7.3. סיכונים מיוחדים לחברה:

1.3.7.3.1. סיכונים תפעוליים:

התממשות של סיכונים תפעוליים שונים, כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים, עלולה להשפיע לרעה על פעילותה ולגרום להפסד כספי.

1.3.7.3.2. אי התאמה בין נכסים והתחייבויות:

אי התאמה בין בסיסי ההצמדה ותקופות ההשקעה בנכסים ותקופות פירעון ההתחייבויות, מגבירה את החשיפה האפשרית לסיכוני שוק של התשלומים לפנסיונרים בקרנות שבניהול החברה.

1.3.7.3.3. תובענות ייצוגיות והליכים משפטיים מהותיים:

לתובענות ייצוגיות ולתביעות משפטיות מהותיות אחרות כנגד החברה, עלולה להיות השפעה מהותית על עסקיה. הליכים כאמור יכול שינבעו גם מפעולות של צדדים שלישיים (כגון סוכנים של החברה), מבלי שלחברה תהיה יכולת חזרה מעשית לאותם צדדים שלישיים.

1.3.7.3.4. אי עמידה בדרישות רגולטוריות:

פעילויות מהותיות בקבוצה כפופות להוראות רגולטוריות שונות. אי עמידה בדרישות רגולטוריות עלולה לגרום סנקציות ועיצומים כספיים כלפי הקבוצה ועשויה להוות בסיס לתביעות נגדה.

1.3.7.3.5. סיכון מוניטין:

לשינויים לרעה בתדמית החברה וקבוצת הראל בקרב הציבור הרחב עלולה להיות השפעה על היקף עסקיה.

1.3.8. טבלת גורמי הסיכון

בטבלאות שלהלן מוצגים גורמי הסיכון לעיל, תוך הבחנה בין סיכוני החברה המנהלת לסיכוני העמיתים בקרנות שבניהולה על פי טיבם ועל פי השפעתם, לדעת הנהלת החברה, על עסקי החברה והקרנות שבניהולה:

מידת השפעת גורמי הסיכון על החברה המנהלת:

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
	✓		סיכוני שוק	סיכוני מקרו
		✓	האטה כלכלית בישראל	
✓			סיכוני אשראי	
		✓	שינויים רגולטורים	סיכונים ענפיים
	✓		ניוד החיסכון הפנסיוני/ביטולים	

	✓		גידול בתחרותיות	סיכונים מיוחדים לחברה
✓			סיכון נזילות	
	✓		שינוי בטעמי הציבור	
	✓		תקדימים משפטיים	
	✓		סיכונים תפעוליים	
		✓	סיכוני סייבר ואבטחת מידע	
		✓	תובענות ייצוגיות והליכים משפטיים מהותיים	
	✓		אי עמידה בדרישות רגולטוריות	
	✓		סיכון מוניטין	

מידת השפעת גורמי הסיכון על כספי העמיתים בקרנות הפנסיה:

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
		✓	סיכוני שוק	סיכונים מקרו
		✓	סיכוני אשראי	
		✓	האטה כלכלית בישראל	
	✓		סיכון מחירי נכסים אחרים	סיכונים ענפיים
		✓	שינויים רגולטורים	
		✓	סיכונים ביטוחיים	
	✓		תקדימים משפטיים	
	✓		סיכוני קטסטרופות: טרור ו/או מלחמה	
	✓		רעידת אדמה או אסון טבע אחר	
✓			קריסת מבטח משנה של החברה	
	✓		סיכוני נזילות	סיכונים מיוחדים לחברה
	✓		סיכונים תפעוליים	
	✓		אי התאמה בין נכסים והתחייבויות (תיקי פנסיונרים)	

ייחוס מידת השפעת גורמי הסיכון לעיל על החברה ועל הקרנות שבניהולה מבוססת על הערכה סובייקטיבית איכותית של הנהלת החברה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילות החברה והקרנות שבניהולה נכון לתאריך

דוח זה. מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון לעיל עשויה להיות מושפעת משינויים העשויים לחול במאפייני פעילות החברה או בתנאי השוק לאחר תאריך דוח זה.

1.3.9. תהליכי עבודה ואופן זיהוי הסיכונים

ניהול הסיכונים בחברה מתבצע באמצעות אגף ניהול הסיכונים בקבוצת הראל. השיטות ונהלי העבודה בתחום ניהול הסיכונים בקבוצת הראל נבחנים ומתעדכנים באופן שוטף, תוך התחשבות במדיניות ניהול הסיכונים של הגופים המוסדיים בקבוצה, ובכללם החברה, בשינויים החלים בסביבה העסקית בארץ ובעולם ובהנחיות ודרישות המפקח והרגולציה.

קבוצת הראל משקיעה משאבים נכבדים בהקצאת והכשרת כוח אדם, במחשוב ובתהליכי עבודה בתחום ניהול הסיכונים, תוך ציות לרגולציה שפורסמה והינה מחייבת, יישום מטרות ומדיניות בתחום ניהול הסיכונים השקעה זו מיושמת הלכה למעשה בפעילות ניהול הסיכונים של החברה..

תהליכי העבודה מתייחסים לזיהוי הסיכונים, הערכת ומדידת הסיכונים, הערכת הבקורות על הסיכונים, הגשת דיווחים שוטפים להנהלה, לוועדות ההשקעה ולדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצה ובכלל זה בחברה, ניהול תהליכי דיווח מבעלי תפקידים למנהל הסיכונים, כתיבת ויישום נהלים לניהול סיכונים, פיתוח תרבות ניהול סיכונים ומיסוד תהליכי שיתוף ידע בין גורמים רלוונטיים בנושא ניהול סיכונים. יישום הנושאים האמורים מתבצע בהתאם ללוחות זמנים שנקבעו בחוזרים שונים של המפקח וסדרי עדיפויות פנימיים בקידום הנושאים השונים.

מיפוי זיהוי הסיכונים בחברה והערכת הבקורות לניהולם:

בהתאם לחוזר ניהול הסיכונים נערך בחברה תהליך זיהוי, מיפוי והערכת הסיכונים המהותיים לחוסנה הפיננסי של החברה ושל העמיתים בקרנות שבניהולה, תוך התייחסות לקטגוריות הסיכונים הבאות:

- סיכונים הקשורים בהשקעת נכסים.
 - סיכונים ביטוחיים ופיננסיים בקרן הפנסיה.
 - סיכונים הקשורים בהעברת הסיכון הביטוחי למבטחי משנה.
- תוצאות תהליך עדכון פרויקט מיפוי, זיהוי והערכת הסיכונים והבקורות לניהולם מרוכזות בדוח מקיף. עקרי הדוח מרוכזים בדוח מנהל הסיכונים המוצג בפני הנהלת החברה והדירקטוריון.

דיווחים תקופתיים למנהלי הסיכונים, ההנהלה, ועדות ההשקעה והדירקטוריון:

בהתאם לחוזר ניהול סיכונים מקבלת מנהלת הסיכונים דיווחים רבעוניים מבעלי תפקידים בתחומי הפעילות השונים של החברה בדבר שינויים בפרופיל הסיכונים של החברה. מנהלת הסיכונים מדווחת אחת לרבעון להנהלה ולדירקטוריון בדבר שינויים מהותיים, מגמות והתפתחויות בפרופיל הסיכונים של החברה ושל העמיתים. בנוסף, במסגרת סקר הסיכונים והבקורות שנערך בחברה (ראה לעיל) מסכמת מנהלת הסיכונים, אחת לשנה, בדוח מפורט להנהלה ולדירקטוריון את הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים לחוסנה הפיננסי של החברה ושל העמיתים בקרנות שבניהולה.

ועדת השקעות עמיתים מקבלת דיווחים על חשיפות וכימות סיכונים (דוחות VaR, דוחות ALM, מדדי ביצועים, ניתוחי רגישות ותרחישי קיצון, דוח מבנה תיק, מדדי פיזור, חתכים במבנה התיק, השוואת מבנה תיק למתחרים, דוחות על שינויים במדדים, דיווח על תשואות ועוד). הדוחות הנ"ל משמשים כלי עזר לקביעת מדיניות ההשקעה מחד, ולפיקוח ומעקב אחר יישום המדיניות שנקבעה, מאידך.

1.3.10. כימות סיכונים וניהולם:

סיכונים ביטוחיים

תהליכי ניהול הסיכונים השונים בתחום הביטוח כוללים, בין היתר: תהליך מסודר לשינוי תקנון, איזון אקטוארי, תמחור דמי סיכון, נהלי ומגבלות חיתום, נהלים לטיפול בתביעות, חישוב EV (ערך גלום), קביעת וניהול ביטוח משנה ותהליכי זיהוי ובקרה של סיכונים אקטואריים חדשים וקיימים.

בנוסף, מתבצעים מחקרים ובדיקות תקופתיות מקיפות לבחינת חשיפת החברה וקבוצת הראל לסיכונים שונים כגון, בין היתר, השפעת רעידת אדמה ואסונות טבע על תביעות מוות ונכות, ומחקרי ניסיון לגבי סיכונים כגון תמותה, תחלואה, ביטולים וכיו"ב.

הערכה של חשיפות וסטיות במועד או בכמות תזרים המזומנים העתידי עקב שינויים בשכיחות, בחומרות או במשך התביעות ובפרמטרים אחרים, מתבצעת באמצעות ניתוחי רגישות ותרחישים. מבחני הקיצון והתרחישים שנבחרו מבוססים בחלקם על הניסיון ההיסטורי ובחלקם על מצבים היפותטיים ונקבעו במשותף על ידי הגורמים הרלוונטיים בחברה.

סיכוני שוק

ככלל, הדירקטוריון מאשר את מדיניות ההשקעה של הקרן, מוודא שקיימות בה מערכות נהלים ובקורות נאותות ליישום המדיניות ובוחן תקופתית את מדיניות ההשקעות שנקבעה. הדירקטוריון וועדת ההשקעות מקבלים דיווחים שוטפים ותקופתיים על תיקי ההשקעות השונים של החברה ועל עמידה במדיניות ההשקעה.

במסגרת אישור המדיניות נקבעו מגבלות לגבי היקף חשיפה לאפיקי השקעה שונים, כולל בין היתר, תקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, חשיפה למט"ח וחשיפה מרבית לאגרות חוב קונצרניות בהתאם לדירוג וחשיפה מרבית להשקעה בודדת. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה לתקנות ההשקעה.

ניהול ההשקעות מביא בחשבון את הצורך לפזר את ההשקעות ולהתאים את סוג ההשקעה למאפייני העמיתים. בהתאם, קיימת התייחסות נפרדת לחשיפות הנובעות מהרכב הנכסים וההתחייבויות (ALM) לגבי תיק השקעות של הפנסיונרים.

אגף ניהול סיכונים אחראי לזהות את המאפיינים וההיקפים של הסיכונים הגלומים בתיק ההשקעות וכן את ההשפעה הצפויה על התשואה ועל כספי העמיתים.

ביצוע פעולות חישוב, כימות ובחינת סיכוני שוק נעשה באמצעות מערכת ממוכנת באגף ניהול סיכונים. ההשפעה הכוללת של סיכוני שוק על כספי העמיתים נמדדת באמצעות תרחישי קיצון ומדד Value at Risk.

הדיווחים מוצגים תקופתית בועדות ההשקעה השונות ומידי שנה נכללים גם בדוח מנהל הסיכונים לדירקטוריון.

בחטיבת ההשקעות של הקבוצה ובמסגרת זו בחברה, מתבצעת בקרה שוטפת על הפעילות שבאחריותה.

לצורך בקרת הפעילות נעזרת חטיבת ההשקעות, בין היתר, במערכות ממוחשבות ובדוחות המתריעים במקרה של חריגה. מקרים של חריגה מהגדרות ומנהלים מדווחים ומטופלים באופן שוטף על ידי הגורם האחראי לפעילות החורגת.

סיכוני אש"מ

תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לווים וכן מגבלות על מתן אש"מ בהתאם לסוגי בטחונות וכיו"ב.

מדיניות החשיפה לאש"מ, אשר אושרה על-ידי דירקטוריון החברה, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לווים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אש"מ, ועדות השקעה והדירקטוריון. מסמכי מדיניות אלה מאושרים בדירקטוריון אחת לשנה באחריות חטיבת ההשקעות.

הערכת סיכון האש"מ לגבי חוב לא סחיר מבוצעת במערך האש"מ בחטיבת ההשקעות, באמצעות מודל דרוג שהינו מודל מומחה המבוסס על פלטפורמה ומתודולוגיה דומה לזאת הנמצאת בשימוש חברות הדרוג. המודל אושר על ידי הדירקטוריון של החברה ועל ידי משרד האוצר.

בנוסף, נוהל עבודה פנימי באגף ניהול סיכונים מפרט הנחיות לאופן ניהול סיכוני אש"מ, כולל תהליכים לזיהוי, כימות ולהערכת הסיכונים ויישום בקרות.

חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אש"מ מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אש"מ להם חשוף גוף מוסדי. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אש"מ מונה מנהל מערך אש"מ לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אש"מ, המתייחסים בין היתר לתהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב לא ממשלתית והכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות.

בחטיבת ההשקעות מתנהלים תהליכי מעקב אחר יכולת הפירעון של לווים ואיכות הבטוחות במסגרת נהלי עבודה למתן אש"מ שאושרו בדירקטוריון. לגבי אש"מ סחיר, מתנהל מעקב אחר יכולת הפירעון ואחר חובות בעייתיים. לגבי אש"מ לא סחיר, מערך אש"מ לא סחיר עוקב אחר יכולת הפירעון, איכות הבטוחות וחובות בעייתיים.

בהתאם לחוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, קיים בקבוצה פרום חוב ומונה מנהל לפרום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

סיכונים תפעוליים:

הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות וגורמים רלוונטיים בקבוצת הראל. מלבד זאת, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על-ידי אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר בקבוצת הראל.

הביקורת הפנימית ערכה סקר סיכונים תפעוליים בחברה, תוך שימת דגש על סיכוני מעילות והונאות בהתאם להנחיות המפקח. הסקר מיפה את התהליכים השונים בחברה וכלל זיהוי בקרות קיימות וחשוב הסיכון השיורי.

ניהול סיכונים אבטחת מידע וטכנולוגיות מידע:

בתקופת הדוח נמשכה פעילות במסגרת תוכנית "מבצר" שהוגדרה ע"י הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ובכללם החברה, לשם ליישום הוראות המפקח על הביטוח בנושא ניהול סיכונים אבטחת מידע.

קבוצת הראל, ובכללה החברה מייחסת חשיבות רבה לנושא ניהול סיכונים אבטחת מידע ומצויה בתהליך שוטף של ביצוע סקרי סיכונים והערכת מערכות המחשוב. בנוסף, מתקיימות פגישות תקופתיות של ועדת היגוי לאבטחת מידע בהן נמסר דיווח על סטאטוס נושאים שוטפים בתחום אבטחת מידע.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 4-9-2010, "ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים", נערך במהלך החציון הראשון של שנת 2011 סקר להערכת ההשפעה הפוטנציאלית של סיכונים טכנולוגיות המידע על תהליכי הליבה בחברה, לרבות התייחסות לאירועים בעלי פוטנציאל לגרימת נזק. כפועל יוצא מהסקר גובשה תוכנית פעולה לגבי הצעדים למזעור הסיכונים.

היערכות להמשך פעילות בעת משבר (DRP) והמשכיות עסקית:

היערכות קבוצת הראל, ובכללה הערכות החברה, מתבצעת בשני מישורים:

הערכות לנפילת מערכות המחשוב:

הגופים המוסדיים בקבוצת הראל קשורים בשירותי מיקור חוץ לצורך אספקת ותחזוקת מערכת המחשוב של הקבוצה עם חברת IBM. מערכות המחשוב נמצאות באתר חיצוני ומערכות חלופיות נמצאות באתר נפרד. במקרה של נפילה של מערכות המחשוב תוכל הקבוצה תוך זמן קצר יחסית לחדש את שירותי המחשוב הקריטיים דרך המערכות החלופיות באמצעות קווי תקשורת מאובטחים חלופיים.

הערכות לאירוע קטסטרופה במרכז העסקים ברמת גן:

הגופים המוסדיים בקבוצה נערכים להתארגנות של עובדים באתרים אחרים של הקבוצה, לגיבוי וביצוע עבודה במשמרות במקרה של אירוע קטסטרופה הראל במרכז העסקים בר"ג. כל תת-יחידה בחברה תיערך לקראת התרחשות אירוע כאמור באמצעות תהליכי גיבוי לוגיסטי, וכתיבת נהלי יחידה להסדרת ההתנהלות עם קרות אירוע כאמור.

הגופים המוסדיים בקבוצת הראל פועלים להשלמת כתיבת ספר נהלים להסדרת אופן ההתנהלות עם קרות כל אחד מן האירועים הנ"ל וכן בוצע תרגיל ראשון ברמת מטה לאירוע משבית (קטסטרופלי) במרכז העסקים של החברה בו תורגלו תהליכים לוגיסטיים בקנה מידה קטן והופעלו תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי.

קבוצת הראל והחברה משקיעות אמצעים לשיפור כלי הבקרה בתחומי הסיכון השונים. תהליכי עבודה רבים בקבוצה ובחברה הוסדרו באמצעות נהלים מפורטים.

ביקורת פנים:

מבקר הפנים של החברה משלב בתוכנית העבודה שלו נושאים שהוגדרו בסקר הסיכונים כנושאים בחברה המחייבים בקרה מקיפה.

1.3.11 הערכת הדירקטוריון בקשר עם ניהול הסיכונים

במהלך תקופת הדוח המשיכה החברה לפעול לשיפור תחום ניהול הסיכונים בחברה. החברה ממשיכה בשקידה בשיפור והרחבת השליטה והבקרה על ניהול הסיכונים, וזאת תוך המשך יישום חוזרי המפקח בנושא, ובעיקר חוזר ניהול סיכונים. החברה מתכוונת להמשיך ולהשקיע משאבים בתחום ניהול הסיכונים, הן בכוח אדם, הן באמצעים והן בתהליכי עבודה.

בהתחשב באמור לעיל ובפעולות שבוצעו ליישום הוראות חוזר ניהול הסיכונים סבור הדירקטוריון, כי איכות ניהול הסיכונים הינה סבירה וכי היא תמשיך ותשתפר בהתמדה.

1.4 מדיניות החברה המנהלת – חיתום

החברה מבחינה בין שני סוגי מצטרפים: מצטרפים במסגרת קבוצות קטנות או בודדים ומצטרפים במסגרת של קבוצות גדולות. כאשר מצטרפת או מבוטחת קבוצת עמיתים על בסיס הסדר מפעלי, חלה על המצב הרפואי הקיים תקופת אכשרה (60 חודשים) המובנית בתקנון הקרן. לגבי מצטרפים בודדים, בין כשכירים ובין כעצמאיים, מבוצע חיתום באמצעות מילוי שאלון בריאות וזאת בנוסף לתקופת האכשרה החלה מכוח תקנון הקרן. במסגרת תקנוני הקרנות שבניהול החברה נקבע, החל מחודש דצמבר 2007 כי ניתן להצטרף לקרן תוך החרגה של מצב רפואי, דהיינו, הכיסוי הביטוחי של המצטרף יהיה מוגבל ולא יכלול אירועים שינבעו מהמצב הרפואי שהוחרג. תיקון זה מאפשר צירוף מבוטחים, אשר בטרם התיקון הצטרפותם היתה נמנעת.

1.5 מדיניות החברה המנהלת - ביטוח משנה

קרנות הפנסיה, במסגרת תכנית פנסיה מקיפה, מעניקות לחוסכים בהן כיסוי ביטוחי למקרי נכות (פנסיית נכות) ולמקרי מוות (פנסיית שאירים). ביטוח זה הינו ביטוח הדדי, כלומר, החברים בקרן מבטחים את עצמם מתוך דמי הגמולים אשר יועדו לרכישת כיסויים ביטוחיים אלו.

במידה שנותר עודף בדמי הסיכון שנגבו לצורך מימון תביעות הנכות והמוות, הוא מוחזר לחסכוניותיהם של המבוטחים מדי רבעון במסגרת העודף הדמוגרפי. במקרה של חוסר, ימומן הגירעון הדמוגרפי על חשבון מבוטחי הקרן.

אירועים רבי נפגעים עלולים ליצור חוסר בדמי הסיכון שנגבו לצורך תשלום מקרים אלו וכתוצאה מכך מבוטחי הקרן יאלצו לממן מתוך החיסכון הצבור חוסרים אלו.

הנהלת הקבוצה, בהיותה ערה לסיכונים מוות ונכות של מבוטחי קרנות הפנסיה הנובעים מאירועים העלולים להיות רבי נפגעים, כגון: תאונות, פיגועים ואירועי טרור, רוכשת עבור מבוטחי הקרן כיסוי ביטוח משנה ייחודי לאירועים אלו במסגרת הסכם ביטוח המשנה הנעשה למבוטחי חברת הביטוח.

ביטוח משנה, מהסוג שצוין לעיל ונרכש בקבוצה, מונע או מפחית פגיעה בחסכוניות המבוטחים במקרים אלו ושומר על התשואה הדמוגרפית של קרן הפנסיה.

הנהלת הקבוצה החליטה כי בשלב זה עלות ביטוח זה, לא תשולם מתוך כספי המבוטחים, למרות שהנחיות האוצר מתירות לגבות סכומים אלו מהמבוטחים.

1.6. תחומי הפעילות של החברה

החברה עוסקת בביטוח הפנסיוני, שהוא חלק מתחום הביטוח והחסכון לטווח ארוך. החברה מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה, הראל מנוף פנסיה, קרן פנסיה מקיפה משלמת לעמיתיה-מבוטחיה קצבת זקנה חודשית בעת פרישתם מעבודה או במקרה של נכות (אובדן כושר עבודה) וכן משלמת קצבה לשארים במקרה של מות העמית-המבוטח או פנסיונר הזקנה.

1.7. קנסות

בתקופת הדוח לא הוטלו קנסות על החברה.

1.8. חלוקת דיבידנדים

- 1.8.1 במהלך שנת הדוח והשנה שקדמה לה לא חילקה החברה דיבידנד.
- 1.8.2 החברה לא קיבלה החלטה בדבר מדיניות קבועה לחלוקת דיבידנד.

2. חלק ב' - מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה

דוח הדירקטוריון המופיע כפרק 3 לדוח התקופתי עוסק, בין היתר, בניית תוצאות הפעילות של החברה בשנת 2014 ודן בשינויים העיקריים שחלו בשנה זו. התייחסות לנתונים המופיעים בפרק זה - ראה בדוח הדירקטוריון.

2.1. ריכוז תוצאות הפעילות

להלן פרטים על קרן הפנסיה מנוף המנוהלת בידי החברה:

שיעור ממוצע של דמי ניהול שנגבו בפועל			שיעור דמי ניהול סטטוטוריים			סוג הקרן	שם הקרן
2012	2013	2014	2012	2013	2014		
5.94%	3.12%	2.88%	6%	6%	6%		
מגמולים	מגמולים	מגמולים	מגמולים	מגמולים	מגמולים		
0.14%	0.12%	0.11%	0.50%	0.50%	0.50%	חדשה מקיפה	הראל מנוף
מנכסים	מנכסים	מנכסים	מנכסים	מנכסים	מנכסים		

דמי גמולים לשנה לא כולל העברות (במיליוני ש"ח)			סך נכסים מנוהלים (במיליוני ש"ח)			שנת הקמה	שם הקרן
2012	2013	2014	2012	2013	2014		
305	353	421	1,257	1,772	2,346	1996	הראל מנוף

נתונים כספיים של החברה:

לפירוט הכנסות והוצאות החברה המנהלת, ראה "דוחות רווח והפסד" בדוח הכספי של החברה.

החל משנת 2013, החברה מקבלת שירותי ניהול מהראל ניהול ומעבירה בתמורה את דמי הניהול הנגבים על ידה. ראה באור 3.ב.20 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

2.2. מידע כספי לפי תחומי הפעילות

להלן נתונים מצטברים לעניין פעילות ניהול קרן פנסיה:

2012	2013	2014	
1,512	1,898	2,356	דמי ניהול מצבירה
13,729	14,576	13,118	דמי ניהול מגמולים
15,241	16,474	15,474	סך ההכנסות מדמי ניהול
1,257,085	1,771,843	2,345,643	סך נכסים מנוהלים
357,731	395,243	497,994	סך הפקדות, משיכות והעברות
10.93%	11.84%	6.57%	תשואה נומינלית ברוטו

להלן ריכוז תוצאות הפעילות במנוף קרן פנסיה (אלפי ש"ח):

הראל מנוף	2014	2013	2012	שיעור שינוי שנת הדוח ביחס לשנה קודמת
כמות מבוטחים:				
פעילים	84,465	80,888	82,136	4%
לא פעילים	89,651	80,482	65,161	11%
זכאים קיימים	15	14	11	7%
פנסיונרים	147	101	75	46%
נתונים מאזניים (באלפי ש"ח):				
סך נכסים מנוהלים, נטו	2,345,643	1,771,843	1,257,085	32%
מבוטחים (זקנה בלבד)	2,280,856	1,724,230	1,224,657	32%
זכאים קיימים	3,246	3,251	2,517	(0%)
פנסיונרים	61,541	44,362	29,911	39%
נתוני תנועה בקרן (באלפי ש"ח):				
דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים	420,887	353,205	305,302	19%
משיכות כספים (פידיונות)	16,934	14,249	10,721	19%
העברות צבירה אל הקרן	95,725	67,206	65,107	42%
העברות צבירה מהקרן	35,552	39,417	23,399	(10%)
תשלומי פנסיה לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה	4,369	3,473	1,770	26%
נתונים תוצאתיים:				
דמי ניהול, נטו	14,467	12,977	19,737	11%
הכנסות מהשקעות (כולל מזומנים והכנסות אחרות)	130,080	166,512	107,315	(22%)
עודף הכנסות (הפסדים), נטו	114,043	151,486	86,586	(25%)
תשואה ברוטו על כלל תיק השקעות - מבוטחים	6.57%	11.84%	10.93%	(45%)
שיעור עודף/גרעון דמוגרפי *	0.18%	0.34%	0.89%	(47%)

* שיעור עודף/גרעון דמוגרפי שנוקף למבוטחים/פנסיונרים/זכאים קיימים לפנסיה במאזן קרן הפנסיה, בהתאם להוראות חוזר פנסיה 2004/10 שעניינו "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות" כפי שתוקן בחוזר מס' 2010-3-1 וחוזר פנסיה 2014-3-1.

3. חלק ג' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

3.1 תחום חיסכון ארוך טווח

3.1.1 מידע כללי על תחום הפעילות

כללי

• תחום זה כולל ניהול קרנות פנסיה, ביטוח חיים וניהול קופות גמל.

תחום חיסכון ארוך טווח עוסק בעיקר בחיסכון לתקופת הפרישה לגמלאות ובכיסוי לסיכונים שונים. המוצרים השונים במסגרת תחום זה כוללים שילוב מלא או חלקי של פתרונות חיסכון ומתן כיסויים ביטוחיים לסיכונים שונים כגון מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ומחלות קשות.

בקרנות הפנסיה כולל המוצר שילוב של חיסכון ושל כיסוי סיכונים (נכות ושארים) המוגדרים ומוסדרים בתקנון קרן הפנסיה.

בביטוחי חיים המוצרים המוצעים הינם כיסויים של חיסכון או ריסק (מוות ואובדן כושר עבודה) או שילוב בין השניים.

בקופות הגמל קיים חיסכון בלבד, אולם בכפוף לקבלת רישיון סוכנות ניתן לשווק לעמיתים בקופה כיסויים ביטוחיים למקרה מוות ואובדן כושר עבודה שיירכשו מתוך התגמולים. כמו כן קיימת אפשרות לרכישת כיסויים ביטוחיים במסגרת ביטוח קבוצתי.

פעילות החיסכון במסגרת פנסיה, ביטוח חיים וגמל זוכה לעידוד מצד רשויות המדינה, בעיקר בדרך של תמריצים מיסויים והוראות שונות בדיני עבודה, כמו גם בהנפקת אג"ח מיועדות לחלק מהמוצרים בתחום. תמריצים והוראות אלה מהווים שיקול מרכזי בבחירת הלקוחות במוצרי תחום קרנות הפנסיה והחיסכון ארוך הטווח.

ביום 1 בינואר 2008 נכנס לתוקף חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 3), התשס"ח - 2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל") שחל על הכספים שהופקדו עבור עמיתים או מבוטחים, החל מיום 1 בינואר 2008. עד לאותו מועד המוצרים השונים בתחום - קרנות פנסיה, ביטוח חיים וקופות גמל - נחלקו לשני אפיקים עיקריים: אפיק המבטיח תשלומי קצבה ("פנסיה") ואפיק המבטיח תשלום הוני, תוך מתן אפשרות לשילוב אפיקים אלה. בתיקון האמור בוטלה החלוקה בין אפיק הוני ואפיק קצבתי ביחס לכספים שיופקדו החל מינואר 2008 כאשר כספים אלה ניתנים למשיכה כרובד ראשון (עד לסכום קצבה מזערי) רק בדרך של קצבה. משיכת הכספים שנצברו מעבר לסכום הדרוש לתשלום הקצבה המזערית תעשה בדרך של היוון קצבה או בדרך של תשלום קצבה, בהתאם להחלטת העמית או המבוטח.

המוצרים בתחום פעילות זה מיועדים לשכירים, לעצמאים וללקוחות הרוכשים כיסויים באופן פרטי (ללא קשר לעיסוקם). חלק מהמוצרים כוללים כיסוי למקרה מוות ו/או לאובדן כושר עבודה. הפקדות שכירים או עצמאים, בחלק מן המוצרים, מזכות אותם בהטבות מיסוי בשלושה מישורים: במועד ההפקדה זיכוי/ ניכוי ממס, פטור ממס על רווחים בעת צבירת הכספים והטבות מיסוי בקבלת הכספים.

פעילות הקבוצה בניהול קרנות פנסיה והשקעות כספי עמיתיהן, כפופה להוראות הדין ומתבצעת באמצעות החברה, הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ולעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.

פעילות הקבוצה בענפי ביטוח חיים כפופה להוראות הדין ומתבצעת בהראל ביטוח.

פעילות הקבוצה בניהול קופות גמל והשקעות כספי עמיתיהן, כפופה להוראות הדין ומתבצעת באמצעות החברות המנהלות: הראל גמל, הראל עתידית גמל וקחצ"ק.

בהתאם להוראות הדין, קיימת הפרדה מלאה בין נכסי והתחייבויות החברה המנהלת את קרן הפנסיה או את קופת הגמל, לבין נכסי העמיתים הצבורים בהן. נכסי העמיתים אינם נכללים בדוחות הכספיים של החברה המנהלת (ולא בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה).

מבנה תחום הפעילות ושינויים החלים בו

תחום חיסכון ארוך טווח עובר בשנים האחרונות שינויים מקיפים, וזאת לאור שינויים במדיניות הממשלתית בתחום שהביאו לחקיקת חוק וועדת בכר, חוק קופות הגמל, חוק הייעוץ ותיקון חוק הפיקוח ("חקיקת בכר", שנכנסו לתוקפם בחודש נובמבר 2005). בבסיס מדיניות זו עומדת השאיפה לעידוד חיסכון קצבתי בקרב כלל האוכלוסייה, על מנת להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה והגברת התחרות בתחום הפעילות, לרבות בדרך של צמצום ההבדלים בין המוצרים ומתן אפשרות לניוד כספי החיסכון הפנסיוני בין המוצרים.

שינויים אלה באו בשנים האחרונות לידי ביטוי בשינוי מבנה המוצרים שהיו קיימים בתחום ובשינויים בהטבות המיסוי הניתנות לחוסכים לטווח ארוך, לרבות השינוי במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל תוך העדפת החוסכים במסלול קצבה וקביעת החובה לתשלום קצבה בסכום קצבה מזערי לכל מוצרי החיסכון הפנסיוני לטווח ארוך. במסגרת זו אף הושאו הטבות המס בין מוצרים אלה בכל הנוגע לכספים שהופקדו עבור עמיתים החל מ-1 בינואר 2008.

הגברת התחרות בתחום

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, במהלך תקופת הדוח פורסמו הוראות שונות שתכליתן ביצוע התאמות בין המוצרים השונים (קרנות פנסיה, קופות גמל וביטוח חיים), לרבות בנושאי דמי הניהול - החלת מודל אחיד של גביית דמי ניהול, הכיסויים הביטוחיים הנמכרים במסגרת מוצרי החיסכון הפנסיוני - מתן אפשרות לחברה מנהלת לשווק מוצרי ביטוח נלווים לחיסכון פנסיוני וטיוטת תקנות בעניין עמלות הפצה אחידות ליועץ פנסיוני עבור כל מוצרי החיסכון הפנסיוני (להלן: "תכנית המפקח להגברת התחרות").

הפרורמה בדמי ניהול במוצרי חיסכון ארוך טווח

ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, בחלוף שנה לאחר ניתוק הקשר, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

השיעורים כאמור יחולו גם על פוליסות ביטוח חיים חדשות, וזאת בשונה מקופות הגמל וקרן הפנסיה הכללית שם ההוראה חלה על הכספים הישנים והחדשים כאחד. שינוי דמי הניהול לא יחול על פוליסות ביטוח שהוצאו לפני יום תחילתן של התקנות, קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קופת גמל מבטיחת תשואה,

קרן ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה וקופת גמל לחופשה.

להלן טבלה המרכזת את שיעור דמי הניהול בהתאם לרפורמה כאמור:

קרן פנסיה כללית (חדשה)	קופת גמל	ביטוח מנהלים	שיעור דמי ניהול מקסימאליים
עד 2% מהצבירה או			
עד 2% מהצבירה	עד 2% מהצבירה	שיעור נמוך יותר ושיעור מההפקדות (בין 0% ל-13% מההפקדות)	המצב הקיים
עד 1.1% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות			לתקופה שבין 1.1.2013 ועד 31.12.2013
עד 1.05% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות			החל מ- 1.1.2014

ההצעה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה), תשע"א - 2011, במסגרתה מוצע להפחית את שיעור עמלות ההפצה צפויה אף היא למתן את השפעת הרפורמה כאמור.

תקנות הניוד הפנסיוני

נדבך נוסף לשיפור התחרותיות בתחום החיסכון הפנסיוני הינן תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח - 2008, שנכנסו לתוקף ביום 1 באוקטובר 2008 (להלן: "תקנות הניוד הפנסיוני"). מטרת התקנות הינה לאפשר לצרכן לנייד בכל עת את החיסכון הפנסיוני שלו (למעט חיסכון בקרן פנסיה ותיקה) בין הגופים המנהלים חיסכון פנסיוני ובכך להביא להגברת התחרות.

עידוד החיסכון לקצבה

תהליך זה הואץ לנוכח השינויים שבוצעו בכללי המיסוי החלים על המכשירים השונים אשר, בניגוד לעבר, הותאמו למדיניות עידוד החיסכון להבטחת קצבה.

כך למשל, בשנת הדוח נכנס לתוקף תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה אשר, בין היתר, ערך שינויים מהותיים בכל הנוגע להטבות המס בקבלת קצבה ממוצר פנסיוני. במסגרת זו, כחקיקה משלימה לתיקון 3 לחוק קופות הגמל, הורחב הפטור ממס בעת קבלת קצבה בגיל פרישה (ולנכים בשיעור 75% לצמיתות) באופן מדורג עד לשנת 2025 והוחל גם על היוון קצבה מעבר לקצבה המזערית, הורחב הפטור ממס על קצבת שאירים ונערכו שינויים בנוסחת השילוב אשר נועדה להוות תמריץ להותרת כספי הפיצויים בקופה עד לגיל הפרישה.

במקביל ממשיכה ועולה המודעות הציבורית והתעניינות הציבור במוצרי החיסכון לקצבה ובמאפייניהם (סוגי המוצרים, המקדמים המובטחים, ככל שקיימים, מבנה המוצרים ומוצרים משולבים) ובעיקר בקרנות

הפנסיה החדשות, כאפיק חיסכון או כרובד פנסיוני ראשון. ביטוי למרכזיות של קרנות הפנסיה החדשות ניתן למצוא בהסכם לביטוח פנסיוני מקיף במשק שנחתם ביום 19 בנובמבר 2007 (וצווי ההרחבה לו מיום 30 בדצמבר 2007 ומיום 27 בספטמבר 2011) במסגרתו נקבעה קרן הפנסיה החדשה כאפיק "ברירת המחדל" של המעסיק לביטוח עובדיו מכוח ההסכם. השינויים האמורים השפיעו על המעבידים והעובדים, אשר פעלו ופועלים על מנת לארגן את התיק הפנסיוני ולהתאימו למצב החדש.

הסכם זה הביא לגידול משמעותי במספר העמיתים בקרנות הפנסיה שבניהול החברות המנהלות של קרנות פנסיה. השפעתו של ההסכם על סך הנכסים המנוהלים על ידי החברות המנהלות של קרנות פנסיה חדשות בקבוצה הולכת וגדלה, בין היתר, בשל מבנה ההפרשות המדורג שנקבע וצפוי שההשפעה תלך ותגבר עד לשנת 2014.

חקיקת בכר

בחקיקת בכר הוגדרו מספר גורמים משמעותיים, אשר השפיעו מאז חקיקתה על אופי הפעילות בתחום הביטוח הפנסיוני, והם צפויים להוסיף ולהוות גורמים דומיננטיים בתחום זה:

זכות הבחירה של העובד. זכות הבחירה של העובד משמעה מתן האפשרות בידי העובד להגדיר את המוצר הפנסיוני אותו ירכוש במסגרת ההפרשות המגיעות לו מכוח הסכמי העבודה שלו ולבחור את היצרן הפנסיוני ממנו ירכוש את המוצר. במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל אף הורחבה זכות זו. תקנות הניוד הפנסיוני שמגדירות את הייעוץ הפנסיוני כיעוץ לפרט, והעמקת פעילותם של הבנקים בתחום הייעוץ הפנסיוני עשויות להגביר את מגמת המעבר למכירה פרטנית.

הפיכת הבנקים לגורם המשמש כיועץ פנסיוני המקבל עמלות הפצה (בעקבות רפורמת בכר). שיעור עמלות ההפצה ודרך קבלתן מוגדרות בחקיקה ובחקיקת משנה. העמלות נחלקות לשני סוגים: גביה ישירה מהלקוח וגביה מהיצרן הפנסיוני (בכפוף לחתימה על הסכם ייעוץ פנסיוני). שיעור עמלות ההפצה אותן יהיה רשאי יועץ פנסיוני לגבות מהיצרן לא יעלה על 0.25% מתוך הכספים הצבורים. היועץ יוכל גם לגבות עמלות באופן ישיר מהלקוח מרבית הבנקים בישראל פועלים בתחום הייעוץ הפנסיוני (בעיקר ייעוץ בקופות גמל).

3.2 מבנה תחום הפעילות ושינויים החלים בו

מבנה הרווחיות:

רווחיות החברות המנהלות קרנות פנסיה נובעת ממרווח בין דמי הניהול שהן גובות (מדמי הגמולים ומהצבירה) לבין הוצאות התפעול והשיווק (לרבות מתן הטבות לעמיתים) של קרנות הפנסיה. דמי הניהול המתירים בקרן פנסיה מקיפה הינם בשיעור של עד 6% מדמי הגמולים בתוספת שיעור של עד 0.5% (בחישוב שנתי) מסכום הצבירה של העמיתים (לרבות מקבלי קיצבה). לתשלומי קרן הפנסיה לעמיתיה עבור פנסיה או תביעות אחרות אין השפעה ישירה על רווחיות החברה המנהלת, שכן התשלומים הינם מתוך נכסי הקרן עצמה.

מעבר מאג"ח מיועדות להשקעות חופשיות:

קרנות הפנסיה הוותיקות נהנו מזכות לרכוש אג"ח מיועדות בשיעור של לפחות 93% מהתחייבויותיהן. במרס 1995 בוצעה רפורמה ראשונה בשוק הפנסיה, רטרואקטיבית מיום 1.1.95. קרנות הפנסיה הוותיקות נסגרו לשיווק והוקמו קרנות פנסיה חדשות. לקרנות החדשות הונפקו אג"ח מיועדות צמודות מדד בתשואה אפקטיבית שנתית של 5.05% ובשיעור של עד 70% מנכסיהן. בשנת 2004 בוצעה רפורמה נוספת בקרנות

הפנסיה. הנפקת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה החדשות הופסקה עד אשר שיעור האג"ח המיועדות שמחזיקות הקרנות ירד ל-30% מסך נכסיהן, למעט הנכסים המוחזקים כנגד התחייבות למי שהפכו פנסיונרים לפני 31.12.2003. יתרת הנכסים מושקעת בהשקעות חופשיות בהתאם להוראות הדין. במהלך שנת הדוח השלימה הראל מנוף פנסיה את דילול האג"ח המיועדות ל-30%. לאחר סיום תהליך הדילול רוכשת קרן הראל מנוף פנסיה אג"ח מיועדות צמודות מדד בתשואה שנתית של 4.86%, להשלמת שיעור של 30% מכלל הנכסים. מטרת הנפקת אגרות חוב מיועדות לקרנות פנסיה הינה להוות כרית ביטחון להבטחת זכות הפנסיה של העמיתים ואין לה השלכה ישירה על רווחיות החברות המנהלות קרנות פנסיה.

3.3 הסדרי החקיקה לדרגותיהם

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תחום הפעילות:

הפעילות בתחום חסכון ארוך טווח, כפופה, בין היתר, להוראות חוק הפיקוח, חוק קופות הגמל והתקנות שהותקנו מכוחם, ולהוראות המפקח, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת.

הפעילות בתחום זה מושפעת במידה רבה מהחקיקה בתחום המיסוי, שיש לה השלכות על כדאיות ההשקעה של המבוטחים או של עמיתי קרנות הפנסיה וקופות הגמל במוצרים השונים הקיימים בתחום.

להלן פירוט תמצית השינויים בתחום קרנות הפנסיה, בהתאם להוראות דין, תקנות והוראות המפקח שפורסמו במהלך תקופת הדוח או אחריה עד למועד פרסום דוח זה:

3.3.1 חקיקה:

3.3.1.1 ביום 16 בדצמבר 2014 פורסם **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ה – 2014**, אשר במסגרתו בוצעו, בין היתר, התיקונים הבאים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005: 1. נקבע כי חובת קופת גמל להמצאת התקנון המעודכן לכל עמית חדש תהיה רק לפי בקשתו של העמית 2. הוראה בתקנון קופת גמל הסותרת הוראה לפי החוק או הסותרת הוראת כל דין אחר כאמור, לא ינהגו לפיה, ויראו כאילו נקבעה במקומה ההוראה לפי החוק או לפי הוראת הדין, לפי העניין. 3. תוקנה ההתייחסות שיש לכלול בתקנון קופת גמל ביחס לביטוחים שבהם יבוטחו העמיתים בקופת הגמל, באופן שיובהר כי יש לכלול התייחסות בתקנון גם לביטוחים חיצוניים לקופת הגמל שבהם דמי הביטוח נגבים מנכסי קופת הגמל או מתשלומים לקופת הגמל, אף אם הביטוח אינו כלול בקופת הגמל עצמה. 4. תוקנו הגדרות "קרן ותיקה", "קרן חדשה כללית" ו"קרן חדשה מקיפה", בעקבות השמטה שנפלה בעת חקיקתן לראשונה באופן שאינו אמור לשנות מההסדרה הנהוגה כיום.

3.3.1.2 ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014**, במסגרתן נקבעו האופן והאמצעים בהם על מעסיק להפקיד תשלומים לקופת גמל, הפרטים והדיווחים שמעסיק ימסור לחברה המנהלת, המועד להפקדת התשלומים ותוצאות אי הפקדה במועד.

3.3.1.3 ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל)(תיקון), התשע"ד-2014**, במסגרתן נקבע כי הגדרת "מועד קבלת הבקשה" תהא מועד קבלת בקשה מלאה וחתומה וכן קבלת טפסי הצטרפות מלאים. כמו כן, נקבע כי העברת כספים מקופת גמל לתגמולים לקופת גמל לקצבה תעשה רק אם הקופה

המקבלת הינה קופת גמל משלמת לקצבה. בנוסף, נקבע כי ההגבלות החלות על העברת כספים ממרכיב פיצויים תחולנה רק לגבי עמית שגילו מתחת לגיל 60. עוד נקבע כי פיצוי בגין איחור בהעברה יבוצע בתוך 15 ימים, במקום 10 ימים הקבועים כיום, וכן נקבעו הוראות לגבי פיצוי של גוף מנהל של קופה מקבלת ככל שלא פעל בהתאם להוראות המפקח או במקרים בהם הגוף המנהל של הקופה המקבלת הוא שאחראי לעיכוב.

בהמשך, ביום 5 בינואר 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו העברת כספים בין קופות גמל, במסגרתו נקבעו תיקונים לחוזר הקיים בנושא, וביניהם - חובת צירוף צילום תעודת זהות לבקשת עמית להעברת כספים; הודעת דחייה תועבר בתוך חמישה ימי עסקים ממועד העברת הבקשה ותכלול את כל הנימוקים לדחייה; בקשת עמית לא פעיל תפקע בתוך 60 ימים אם לא התקבלה חתימת העמית; באיחור בהעברת הכספים יש להעביר פירוט לגבי גובה היתרה הצבורה והתשואה עד למועד ההעברה בפועל; חובת משלוח הודעת דרישה - על ידי הקופה המקבלת - במקרה שבו על קופה מעבירה לשאת בהפרש שבין תשואת הקופה המקבלת לתשואת הקופה המעבירה, הגבוה מריבית הפיגורים.

3.3.1.4

ביום 6 באוגוסט 2014 פורסם חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014. החוק מסדיר את נושא חלוקת הזכויות הפנסיוניות בין בני זוג שהתגרשו/נפרדו, באמצעות גופים מוסדיים. החוק חל על כל בני זוג אשר לאחד הצדדים קיימות זכויות פנסיה בגין צריך לבצע חלוקת רכוש על פי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני, מכוח חוק הגמלאות או במסגרת קרנות הפנסיה הוותיקות או בפוליסות ביטוח, קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. כמו כן, נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין זכאותו של בן זוג לזכויות פנסיוניות במקרה בו נפטר/ה בן/ת הזוג הזכאי לפני בן הזוג ממנו התגרש. כן נקבע כי בגין זכויות שניתן לעשות כן, החלק של הגרושה יחולק בהתאם להסכם כבר במועד חלוקת הרכוש באופן שבו הגוף המוסדי יפתח חשבון על שם בן/ת הזוג השניה ויעביר אליו את הזכויות להן הוא זכאי, כך שהתשלום יבוצע ישירות על ידי הגורם המשלם. זכויות אלה יהיו כשל עמית מוקפא ויהיו מוגנות מעיקול ומשעבוד. מועד מימוש הזכויות יהיה לפי מועד המימוש של בן הזוג בגינו בוצעה חלוקת הרכוש ויחולו על זכויות אלו כללי המיסוי שהיו חלים על בן הזוג בגינו נצברו הזכויות כאילו היה מקבל את מלואן.

3.3.1.5

ביום 12 ביוני 2014 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית)(תיקון), התשע"ד-2014. בתקנות נקבע כי: (א) משקיע מוסדי ישתתף ויצביע בכל אסיפה כללית של תאגיד שהוא בעל זכות הצבעה בו; (ב) משקיע מוסדי המחזיק ניירות ערך של תאגיד פיננסי או של תאגיד השולט בתאגיד פיננסי או של תאגיד בנקאי, ישתתף ויצביע באסיפה הכללית של התאגיד כאמור, באופן שיאושר בידי רוב הנציגים החיצוניים בוועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי, אם נושא ההחלטה המובאת לאישור האסיפה הכללית הוא אישור מדיניות תגמול לנושאי משרה או אישור עסקאות הטעונות את אישור האסיפה הכללית בסעיפים המנויים בתקנות.

במקביל, ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון בישראל, אשר מעדכן הוראות ביחס לאופן ההתקשרות בין גופים מוסדיים לבין גורם מקצועי אשר עוסק במתן המלצות ביחס לנושאים העולים להצבעה באספות כלליות ולמידת ההסתמכות על המלצותיו. בעקבות התיקונים שנערכו בחוזר כאמור, ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (השתתפות גופים

מוסדיים באספות כלליות), לפיו בפרק ניהול נכסי השקעה נוסף סעיף בו נקבע כי בהתקיים התנאים המפורטים בו, חזקה כי המשקיע המוסדי וועדת ההשקעות שלו קיימו את חובתם לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), תשס"ט-2009, לבחון את כשירותו של הגורם המקצועי ולהשתכנע כי הוא פועל לגיבוש המלצותיו תוך השקעת המשאבים הנדרשים.

3.3.1.6 ביום 1 בינואר 2014 פורסם **תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון)**, התשע"ד-2013, במסגרתו הוארך תוקף הגדרת "עמלת ניהול חיצוני" הקבועה בסעיף 3 לתקנות, עד ליום 31 במרס 2014.

ביום 1 באפריל 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, במסגרתן הוגבל שיעור ההוצאות אותו ניתן לגבות מנכסי החוסכים בנוסף על דמי הניהול, וכן נקבע כי סך כל ההוצאות הישירות המפורטות בתקנות, לרבות "עמלת ניהול חיצוני", עד ליום 31 בדצמבר 2017, לא יעלה על 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על-ידי הגוף המוסדי.

ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות). במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 באפריל 2014, הותרה הוצאה בעד השקעה של קופת גמל בתעודות סל בישראל של עד 0.1% מהשווי ההוגן של התעודה, לפי מדדים שעליהם יורה המפקח, ובתנאים שירה, ובלבד שמנפיק התעודה אינו צד קשור לחברה המנהלת של קופת הגמל. הוראות החוזר חלות על כל הגופים המוסדיים בישראל, למעט מבטחים ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה, החל מיום הפרסום. בשנת 2014 גוף מוסדי יהא רשאי לגבות הוצאות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, לפי העניין, גם בעד השקעה בתעודות סל העוקבות אחרי המדדים המנויים בחוזר, ובלבד שהתעודות נרכשו לפני יום 1 באפריל 2014. להערכת החברה לתקנות כאמור לא קיימת השפעה מהותית על תוצאות החברה.

3.3.2 הצעות חוק, תזכירי חוק וטיוטת תקנות

3.3.2.1 ביום 9 בנובמבר 2014 פורסמה **טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(אגרה שנתית לחברה מנהלת)**, התשס"ז-2007. במסגרתה מוצע לקבוע בין היתר, כי סכום האגרה שישולם יהיה תלוי בהיקף הנכסים של קופות הגמל שבניהול החברה המנהלת וסכום נוסף עבור כל קופת גמל או מסלול השקעה שבניהולה של החברה.

3.3.2.2 ביום 27 באוקטובר 2014 פורסמה **טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך)**, תשס"ט-2009, במסגרתה מוצע לקבוע כי ההליך התחרותי לפיו תבוצע רכישה ומכירה של ניירות ערך יתקיים בין 8 משתתפים לפחות (במקום 4) וייערך לכל אפיק השקעה בניירות הערך כפי שיוגדר על ידי ועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי. כמו כן, הבחירה בזוכה אחד או מספר זוכים בהתאם להחלטת ועדת ההשקעות, יהיו מנוקמות ומתועדות בפרוטוקול שייחתם בידי חברי הוועדה. בנוסף, מוצע לקבוע תנאי נוסף לרכישה ומכירה של ניירות ערך באמצעות צד קשור, לפיו באפיק ההשקעה שבו נבחר הצד הקשור, נבחר לפחות זוכה נוסף שאינו צד קשור והעמלה שתשולם לצד הקשור בשל רכישה או מכירה, כאמור, לא תעלה על העמלה הנמוכה ביותר שתשולם לזוכה הנוסף

באותו אפיק השקעה. וכן, לקבוע מקרים נוספים בהם לא יחולו ההוראות בדבר קיומו של ההליך התחרותי וההתקשרות עם צד קשור, ובהם: רכישה ומכירה לצורך ביצוע עסקה חד פעמית בנסיבות מיוחדות שיירשמו ובאישור מראש ובכתב של וועדת ההשקעות, ורכישה ומכירות באפיק השקעה הנעשית במישרין על-ידי חבר בורסת חוץ העומדת בתנאים הקבועים בטיוטה.

3.3.2.3 ביום 17 בספטמבר 2014 פורסמה **טיטוט תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ד-2014**. בהתאם לטיטוטה, לא ניתן יהיה לתגמל סוכני ביטוח באמצעות פרסים או מתנות וחלק מהותי המועבר לסוכן הביטוח יהיה עבור השירות שהוא יעניק ללקוח לאורך חיי המוצר. עוד נקבע בטיוטה שבמקרים שבהם נותק הקשר עם הלקוח או שהלקוח נפטר, יופסק תשלום העמלות. בנוסף, התקנות המוצעות אוסרות על תשלום עמלות לסוכן התלויות בגובה דמי הניהול שמשלם הלקוח בעבור המוצר. הוראה נוספת אוסרת על חברה לשלם לשני סוכנים במקביל.

3.3.2.4 ביום 16 בספטמבר 2014 פורסם **תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס')**, התשע"ד-2014, שמטרתו להגביר את השקיפות לגבי דמי הניהול הנגבים ממצטרפים חדשים, זאת בדרך של הקמת מחשבון דמי ניהול באמצעותו ניתן יהיה להשוות בין דמי ניהול בקופות השונות, במסלולי החיסכון הפנסיוני השונים על ידי הסמכת המפקח לקבל מחברות מנהלות של קופות הגמל דיווחים אודות דמי הניהול שנקבעו עבור מצטרפים חדשים וכן לקבוע כי חברה מנהלת תהיה רשאית לגבות ממצטרפים חדשים דמי ניהול רק בשיעורים שדווחו למפקח.

3.3.2.5 ביום 29 ביוני 2014 פורסמה **טיטוט תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלות הפצה)**, התשע"ד-2014, בהן הוצע לשנות את מבנה העמלות כך שתעמוד עמלת ההפצה על 0.2% מסך הצבירה של העמית או, לחילופין, החלק השנים עשר של 40% מסך כל דמי הניהול שגובה הגוף המוסדי מכל הסכומים העומדים לזכות העמית, לפי הנמוך מבניהם. בנוסף, תינתן עמלה גם מסכום ההפקדות בשיעור של 1.6% מסך ההפקדות של העמית או 40% מדמי הניהול שגובה גוף מוסדי מהעמית מסך כל ההפקדות המועברות אל הגוף המוסדי לזכות הלקוח, לפי הנמוך מבניהם. יש לציין ששינוי מבנה עמלת ההפצה רלוונטי לקופות גמל, קרן פנסיה וביטוח מנהלים אך אינו רלוונטי לגבי קרן השתלמות שתיוותר על סך שלא יעלה על החלק השנים עשר של 0.25% מהיקף הנכסים הצבורים לזכות הלקוח בקרן ללא עמלת הפצה מההפקדות. בנוסף, מוצע לקבוע כי גוף מוסדי המנהל יותר מקופת גמל אחת יוכל להתקשר עם יועץ פנסיוני רק אם הסכם ההפצה כולל את כל קופות הגמל ותוכניות הביטוח שבניהולו, למעט קרן פנסיה וקופת גמל ענפית.

3.3.2.6 ביום 9 ביוני 2014 פורסם **תזכיר חוק שעניינו תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג)**, התשע"ד-2014, במסגרתו מוצע לקבוע, בין היתר, מנגנון תאגידי לאישור עסקה למתן תגמול העולה על 3.5 מיליוני ש"ח בשנה לנושא משרה בכירה או לעובד בגוף פיננסי. כמו כן, מוצע לקבוע כי בבירור הכנסתו החייבת של אדם לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושא משרה ועובדי הגוף הפיננסי שהם מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, כאשר מתקרה זו יופחתו הוצאות שאינן מותרות לניכוי לצרכי מס.

3.3.2.7 ביום 10 במרס 2014 פורסמה ברשומות **הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים)(תיקון מס' 6)**, התשע"ד-2014, במסגרתה מוצע לקבוע, בין

היתר, את ההוראות הבאות: (א) מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בכך שתבוצע באמצעות בעל רישיון מסוים, ובכלל זה בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול. כמו כן, המעביד לא יוכל להתנות מתן שירות אחר אשר עליו לספק לעובד, ובכלל זה שירותי התפעול עצמם או מתן הטבה מטעמו, לרבות הנחה שהשיג בדמי הניהול בעבור עובדיו, בביצוע העסקה כאמור; (ב) בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר, ממנו או מאדם אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר בין הביטוח המבוקש לבין קיום התנאי, וזאת למעט אם קיבל אישור לכך מהממונה; (ג) החלת מגבלות בעניין אבטחת מידע, החלות כיום לגבי מידע המועבר באמצעות מערכת סליקה פנסיונית, גם על כספים, אשר יועברו בעתיד באמצעות המסלקה ועל נתונים אודות הכספים כאמור.

3.3.3 חוזרים

3.3.3.1 ביום 4 במרץ 2015 פורסם חוזר "מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי" המעדכן את המידע המינימלי שעל גוף מוסדי להעמיד לרשות הציבור באמצעות אתר האינטרנט. בין השאר, החוזר קובע כי יפורסם מידע מפורט בדבר תגמול שמציע גוף מוסדי לבעל רישיון בעד עמידה בתנאי קידום מכירות, ובכלל זה: התנאים לקבלת תגמול, מהות התגמול, פרוט המוצרים הפנסיוניים שלגביהם מוצע התמריץ והמועדים הרלוונטיים למכירת המוצרים הפנסיוניים. מידע כאמור יעודכן לפחות שלושה ימי עסקים לפני מועד הצעת התגמול וימשיך להיות מוצג באתר האינטרנט עד שנה ממועד קביעת הזוכים.

3.3.3.2 ביום 26 בפברואר 2015, פורסם חוזר גופים מוסדיים בעניין דוח חודשי של קופות גמל, קרנות פנסיה וחברות ביטוח שנועד לעדכן, לאחד ולהסדיר את מתכונת הדיווח החודשית לגופים מוסדיים ולשפר את איכות הדיווחים הנשלחים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

3.3.3.3 ביום 26 בפברואר 2015 פורסמו חוזר וטיוטת חוזר בנושא מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני. בחוזר תוקן נספח ממשק אירועים ונקבע כי על הגופים המוסדיים להיערך לביצוע אינטגרציה מול המסלקה הפנסיונית החל מ-1 באוגוסט 2015. במסגרת הטייטה הוגדרו הכללים להגשת בקשת פרודוקציה על ידי בעל רישיון ולביטולה, הובהר תפקידה של חברה מנהלת שרכשה כסויים ביטוחים עבור לקוחותיה וכן ניתנה התייחסות לעניין מועד התחילה של החוזר עבור ביטוחים קולקטיביים.

3.3.3.4 ביום 17 בפברואר 2015 פורסם חוזר שעניינו מסלולי השקעה בקופות גמל, אשר קובע כי גוף מוסדי ינהל בכל קופת גמל בניהולו, מסלולי השקעה המותאמים לגיל העמיתים (עד גיל 50, בין גיל 50 ל-60 ומעל גיל 60), בהם ינוהלו כספי עמיתים שלא בחרו במסלול השקעה אחר. כמו כן, ניתן לנהל בקופת גמל מסלולי השקעה מתמחים בהתאם למפורט בחוזר. כמו כן, בחוזר נקבעו הוראות לעניין התאמת שם מסלול השקעה למדיניות ההשקעה במסלול, פרסום רשימת מסלולי ההשקעה באתר האינטרנט של אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון; הוראות לעניין שינוי מדיניות השקעה תקנונית במסלול השקעה; וכן הוראות לעניין חריגה ממדיניות השקעה תקנונית.

3.3.3.5 ביום 15 בפברואר 2015, פורסם חוזר בעניין הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות – תיקון, במסגרתו נקבע כי בדוח התקופתי לשנת 2014, רף המהותיות ייקבע בהתאם לשיקול דעתה של החברה המנהלת של קרן הפנסיה

- או קופת הגמל.
- 3.3.3.6 ביום 26 בינואר 2015 פורסם חוזר שעניינו הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה. מטרת החוזר היא לעדכן את מבנה הגילוי של דוח סקירת ההנהלה ושל הדוח הכספי הכלולים בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות, לשם חיזוק השקיפות, הרלוונטיות והשלמות של המידע הכלול בו, וכן לקבוע דרישת דיווח מידי לממונה במקרה של גילוי טעות מהותית בדוחות הכספיים.
- 3.3.3.7 ביום 25 בינואר פורסם חוזר שעניינו דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של חברות מנהלות-עדכון, מטרתו, בין השאר, להוסיף חובות דיווח ביחס לכלל ההוצאות הישירות שגובה חברה מנהלת מכל קופות הגמל, המסלולים וקרנות הפנסיה המנוהלים על ידה.
- 3.3.3.8 ביום 30 בדצמבר 2014 פורסם חוזר המפקח בנושא סך נכסי החיסכון לטווח ארוך שמטרתו לפרט את נכסי החיסכון לטווח ארוך ולעדכן את שוים לצורך חישוב נתח השוק המקסימאלי שרשאי אדם להחזיק בתחום החיסכון לטווח ארוך.
- 3.3.3.9 ביום 18 בדצמבר 2014 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו ניהול השקעות באמצעות סלי השקעה, אשר קובע את הכללים לניהול סלי השקעה סחירים ושאנים סחירים על-ידי מספר משקיעים מוסדיים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים.
- 3.3.3.10 ביום 16 בנובמבר 2014 פורסם חוזר שעניינו התניות בהסדרים פנסיוניים הכוללים כסויים ביטוחיים, שמטרתו לקבוע הוראות אשר יצמצמו את החשש לניגודי עניינים בין המעסיק לבין עובדיו, במסגרת ההצטרפות להסדרי חיסכון פנסיוני, וכן למנוע התניית הנחה בדמי ניהול במוצר פנסיוני או בעלות הכיסוי הביטוחי ברכישת מוצר או שירות אחר. הוראות החוזר חלות לגבי פוליסות ביטוח חיים ריסק מוות או אובדן כושר עבודה, אישיות או קבוצתיות, שישווקו או יחודשו לאחר מועד התחילה של החוזר. תחילתו של החוזר ביום פרסומו.
- 3.3.3.11 ביום 13 בנובמבר 2014 פורסם חוזר סוכנים ויועצים שעניינו מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו ביטוח קבוצתי, בו נקבעו הוראות אשר בהתקיימן גוף מפוקח (גוף מוסדי, סוכן ביטוח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח, או בעל רישיון כהגדרתו בחוק הייעוץ הפנסיוני, וכן עובד של מי מאלה) יהא רשאי להתקשר עם גוף חיצוני (מי שאינו גוף מפוקח) בקשר לשיווק או מכירת מוצר ביטוח פרט, שאינו קבוצתי.
- 3.3.3.12 ביום 17 בספטמבר 2014 פורסם חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני שעניינו "ממשק מעסיקים", המגדיר מבנה אחיד להעברת נתונים שמעביר מעביד לחברה מנהלת על הפקדת תשלומים לקופת גמל והיזון חוזר שמעבירה חברה מנהלת למעביד בשל הדיווח האמור בהתאם לתקנה 13 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014.
- 3.3.3.13 ביום 18 באוגוסט 2014 פורסם חוזר שעניינו הסכמים למתן שירותים שמטרתו להתמודד עם החשש שמניעים זרים ישפיעו על שיקול דעתו של הבנק שמשמש הן כיועץ פנסיוני והן כמתפעל של גוף מוסדי, במסגרת הליך הייעוץ הפנסיוני. החוזר קובע כי המפקחת תראה כל התקשרות בין יועץ פנסיוני לבין גוף מוסדי למתן שירותי ניהול, תפעול או כל הסכם דומה כיוצרת זיקה אסורה, לפי חוק הייעוץ הפנסיוני, אלא אם היא עומדת במגבלות שנקבעו בחוזר בנוגע לתוכן השירות שיועץ פנסיוני רשאי לספק לגוף מוסדי במסגרת הסכם התפעול. כמו כן החוזר קובע מגבלה לגבי התמורה השנתית עבור הסכמי תפעול.

- 3.3.3.14 ביום 27 ביולי 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו מתן הנחה בדמי ניהול בשל מקבלי קצבה בקרן פנסיה. החוזר קובע כי התחייבות חברה מנהלת להנחה בדמי ניהול למקבל קצבת זקנה תינתן לקראת פרישתו. כן קובע החוזר את אופן חישוב הקצבה וכי ההנחה בדמי הניהול תינתן למשך כל תקופת תשלום הקצבה.
- 3.3.3.15 ביום 23 ביולי 2014 פרסם חוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי, אשר קובע מתכונת דיווח שנתי ורבעוני למוצרי חיסכון פנסיוני וביטוח חיים, לרבות פוליסות קבוצתיות לביטוח חיים למקרה מוות ואובדן כושר עבודה. החוזר מחליף שורה של חוזרים בנושא, מרחיב את חובות הגילוי המוטלות על גופים מוסדיים ומפשט את המידע המוצג בדוח, כך שהדוח ישמש כלי מעקב ובקרה יעיל לעמיתים ולמבוטחים.
- ביום 25 בינואר 2015 פרסם המפקח תיקון לחוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי, במסגרתו נקבעו תיקונים, בין היתר, לעניין נוסח ההסכמה לקבלת הדיווח באמצעות דואר אלקטרוני ושליחת הדוא"ל בסביבה מאובטחת. הוראות החוזר יחולו לגבי מוצרי החיסכון הפנסיוני וביטוח חיים החל מהדוח השנתי לשנת 2014.
- 3.3.3.16 ביום 18 ביוני 2014 פרסמה המפקחת שני חוזרים בנושא הדוחות הכספיים של חברות מנהלות. האחד עניינו עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS) השני עדכון מבנה הגילוי בדוחות הכספיים הרבעוניים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים הנדרש בהתאם לתקינה בינלאומית (IFRS). עדכונים אלו נובעים מעדכונים דומים שבוצעו בדוחות הכספיים השנתיים של חברות ביטוח ומעדכוני תקינה בינלאומית.
- 3.3.3.17 ביום 18 ביוני 2014 פרסמה המסלקה הפנסיונית הבהרה הכוללת פירוט כללים לאופן הטיפול במסלקה במקרה של דיווח מוצרים בעלי אותו מספר חשבון. ההבהרה קובעת כי הטיפול הניתן בדיווח מספרי פוליסות/חשבון כפולים במקרים המתוארים בהבהרה ישתנה כך שבמקום "דריסת" המידע הקיים במידע חדש, יתווסף המידע החדש לתיק ההתכתבויות בבקשה.
- 3.3.3.18 ביום 10 ביוני 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (שטר נאמנות). בחוזר נוספו תנאים אשר בהתקיימם גוף מוסדי יהא רשאי לרכוש איגרת חוב לא ממשלתית רגילה, שהונפקה בישראל החל מיום 1 בנובמבר 2013, בשוק הראשוני או בשוק המשני (התנאים לא יחולו על הרחבות סדרה של איגרות חוב שהונפקו עד ליום 31 באוקטובר 2013) והוראה לפיה הגוף המוסדי נדרש לוודא כי שטר הנאמנות משקף את מדיניות ההשקעה שנקבעה על ידו. הוראות החוזר נכנסו לתוקף ביום פרסומו.
- 3.3.3.19 ביום 10 באפריל 2014 פרסם חוזר שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים (אשר מבטל את החוזר הקיים בנושא), שקובע הוראות לעניין גיבוש מדיניות תגמול של נושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזיים ועובדים אחרים בגופים מוסדיים. בחוזר נקבע כי הדירקטוריון ידון ויאשר את מדיניות התגמול, לאחר שדן בהמלצות ועדת התגמול (שתמונה על-ידו לצורך כך, בהתאם להרכב הועדה כפי שנקבע בחוזר). כמו כן, הדירקטוריון יבחן, אחת לשנה, את מדיניות התגמול ויקבע את אופן הפיקוח על יישומה. מדיניות תגמול לתקופה העולה על שלוש שנים תאושר על-ידי הדירקטוריון לפחות אחת ל-3 שנים. כמו כן, בחוזר נקבעו הוראות הבאות: (א) התקשרות גוף מוסדי עם נושא משרה בנוגע לתנאי כהונתו והעסקתו תהא טעונה אישור ועדת

תגמול ואישור הדירקטוריון, ולגבי דירקטור תהא טעונה גם אישור האסיפה הכללית; (ב) הוראות לעניין מדיניות התגמול, כגון: המדיניות תיקבע על בסיס רב שנתי, על מי תחול, השיקולים שבהתאם להם יש לקבוע את המדיניות, הבאת עקרונות התגמול לידיעת עובד בהתאם לרלוונטיות אליו; (ג) הוראות לעניין קביעת הרכיב המשתנה בתנאי התגמול: קריטריונים לקביעתו, תמהיל הרכיב המשתנה, הגבלות לגביו, הפחתתו או ביטולו ועוד; (ד) הוראות לעניין תגמול בעלי תפקידים העוסקים בבקרה, בשיווק, מכירה ותיווך; (ה) הוראות לקיום בקרה, ביקורת, תיעוד המדיניות ופרסומה.

ביום 1 ביולי 2014 אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בהתאם להוראות החוזר - ראה פסקה בעניין "מדיניות תגמול" להלן.

במהלך שנת 2013 וכן במהלך תקופת הדוח פרסם המפקח חלקים שונים בחוזר המאוחד שיחליף את כלל חוזרי המפקח ויאגד את הוראותיהם במסגרת אחת, וביניהם:

- מבוא לחוזר המאוחד - מגדיר את תחולתו ותחילתו של החוזר המאוחד ביחס לחוזרי המקור ששובצו וישובצו בפרקיו השונים של החוזר המאוחד ואת מעמדן של הוראותיו.
- פרק ההוראות לחוזה ביטוח כללי - מכיל הגדרות לחוזה ביטוח כללי והוראות בעניין חובות חברת ביטוח בתחום הפעילות.
- פרק ההוראות לקרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת של קרן פנסיה בתחום הפעילות.
- פרק ההוראות לקופת גמל שאינה קופת ביטוח ואינה קרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת בתחום הפעילות.
- פרק ניהול נכסי השקעה והעמדת אשראי אגב השקעות - מכיל הוראות לעניין תשתית ארגונית ותפעולית, תנאים וכללים לניהול נכסי השקעה בידי גוף מוסדי ותנאים ספציפיים לניהול נכסי השקעה של משקיע מוסדי, לניהול נכסים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה של חברות ביטוח ולניהול נכסים המוחזקים כנגד הון עצמי של חברה מנהלת.
- פרק ביקורת פנימית - מכיל הוראות לעניין מינוי, כהונה וסיום כהונה של מבקר פנים.
- פרק ניהול סיכונים - מכיל הוראות לעניין מינוי, כהונה וסיום כהונה של מנהל סיכונים.
- פרק רואה חשבון מבקר - מכיל הוראות לעניין מינוי וכהונה של רואה חשבון מבקר.
- פרק מדידה, הון וניהול נכסים והתחייבויות - מפרט עקרונות לעריכת דו"ח כספי ומדידת נכסים.

כמו כן, המפקח פרסם טיוטות של פרקים שונים בחוזר המאוחד, וביניהן שער הוראות למוצרים, פרק ממשל תאגידי וניהול סיכונים, פרק הדיווחים לממונה על שוק ההון, פרק המדידה, פרק מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי ופרק הוראות לתוכניות ופוליסות ביטוח בריאות.

3.3.4 טיוטות חוזרים

3.3.4.1 ביום 4 במרץ 2015 פורסמה טיוטה שלישית לחוזר סוכנים ויועצים שעניינה מסמך הנמקה.

בין השאר, הטיוטה מוסיפה הוראות למילוי מסמך הנמקה. נוספו שני סעיפים בהוראות למילוי מסמך הנמקה הקובעים כי בעל רישיון יפרט את המוצרים הפנסיוניים של הלקוח לאחר שבירר מהם המוצרים שברשות הלקוח באמצעות הגשת בקשת מידע חד פעמית לכלל הגופים המוסדיים למערכת סליקה פנסיונית מרכזית. כמו כן, נוסף סעיף שמירה על סודיות הלקוח וכן הוראות לעניין פעולת שימור שאינה מתבצעת פנים מול פנים. הטיוטה צפויה לחול על כל בעל רישיון ועל כל הגופים המוסדיים למעט במקרים שבהם ניתן, בהתאם לחוזר "צירוף עמיתים למוצר פנסיוני – הבהרה" לבצע עסקה ללא הליך של ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני.

3.3.4.2

ביום 4 במרץ 2015, פורסמה טיוטת חוזר בעניין חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית שנועדה להסדיר את פעילותה של מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. בטיטוט החוזר התווספה הוראה לפיה כל העברת מידע בין גוף מוסדי לבין בעל רישיון בנוגע לייעוץ או שיווק פנסיוני תתבצע באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית בלבד. מהוראה זו הוחרג מקרה שבו בעל הרישיון עושה שימוש במערכת ייעודית לצורך זה. בטיטטה זו נוספה הוראה לפיה גוף מוסדי לא יטפל בבקשה שיש להעבירה דרך מערכת הסליקה הפנסיונית, אם לא הוגשה באמצעות זו ויודיע לבעל הרישיון תוך יום עסקים אחד על אי קבלת הבקשה. חוזר זה, לכשיתפרסם כמחייב, יחול על גופים מוסדיים ובעלי רישיון, למעט קופת גמל מרכזית לקצבה.

3.3.4.3

ביום 4 במרץ 2015, פורסמה טיוטת חוזר בעניין "תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית" שמטרתה לקבוע הוראות לגבי דמי שימוש שאישר הממונה לגבות ממשתמשים במערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

3.3.4.4

ביום 3 במרץ 2015 פורסמה טיוטת חוזר בעניין "אישור מראש להעברת ניהול של קופת גמל". מטרת החוזר הינה להסדיר את אופן הגשת בקשה לממונה לאישור מראש של העברת ניהול של קופת גמל וכן את אופן ידוע עמיתית קופת הגמל ומעסיקהם על העברת הניהול. הוראות החוזר, עם כניסתן לתוקף, יחולו על כל החברות המנהלות קופות גמל ממועד פרסומו.

3.3.4.5

ביום 16 בפברואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי – תיקון, הקובעת כי יש לראות את שנת 2014 כשנת מעבר לעניין אופן הצגת שיעור דמי הניהול בדוח השנתי לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי.

3.3.4.6

ביום 15 בפברואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים, ואחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי – תיקונים, במסגרת הטיוטה מוצע לדחות את המועד בו על הגופים המוסדיים לצרף את הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית או למבוטח, כך שאלו תצורפנה החל מתקופת הדיווח בגין שנת 2015 (ולא החל מתקופת הדיווח הראשונה בגינה נשלח הדוח לעמית ולמבוטח במתכונתו החדשה כפי שקבוע בחוזר הקיים). הוראות הטיוטה, לכשתתפרסם כמחייבת, יחולו מיום הפרסום.

3.3.4.7

ביום 21 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים. מטרת הטיוטה היא לקבוע הוראות לעניין הלוואות ממונפות, הנהגת מגבלות פנימיות למתן אשראי ללווים, קביעת נדבך נוסף של נהלי חיתום להלוואות מותאמות והגדרת מקרים שבהם רשאי גוף מוסדי להסתמך על הערבות שנתקבלה. כמו כן, הטיוטה מגדירה הנחיות כלליות בנוגע לדרך פעולה בעת הפרתה של תניה לפירעון מידי וחובת גילוי ביחס לאשראי שנלקח למימון רכישת מניות שליטה בתאגיד.

- 3.3.4.8 ביום 21 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. הטיוטה מציעה לקבוע את אופן הדיווח לממונה על שוק ההון, של גוף המשתתף בהסדר חוב על השתתפותו בהסדר, וזאת על מנת לייעל את אמצעי הפיקוח הרגולטורי על אשראי הניתן על ידי גוף מוסדי.
- 3.3.4.9 ביום 14 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה דיווח לממונה על שיעורי דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני, במסגרתה נקבעו הוראות דיווח למפקח לגבי דמי הניהול הנגבים ממצטרפים חדשים, לצורך הצגתם במחשבון דמי הניהול של משרד האוצר. כמו כן, נקבע בטיוטה כי גוף מוסדי יגבה ממצטרפים חדשים דמי ניהול בשיעור שאינו עולה על דמי הניהול המדווחים לאחר שיפורסמו.
- 3.3.4.10 ביום 14 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבוניות העמיתים, מטרתה, להתאים את הוראות הדיווח על ההוצאות הישירות לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008. הטיוטה מציעה לתקן את הוראות החוזרים הקיימים, בין היתר, בעניין מבנה הדיווח ומתכונתו ואופן הדיווח וההצגה הוראות הטיוטה. לכשיתפרסמו כמחייבות, ההוראות יחולו על חברה מנהלת לגבי קופות גמל וקרנות פנסיה שבניהולה, למעט קרנות ותיקות, ועל חברת הביטוח לגבי התחייבויות תלויות תשואה תחילתן של הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, ביום פרסומה.
- 3.3.4.11 ביום 4 בינואר 2015 פרסם המפקח טיוטה שניה של החלקים הרלוונטיים לממשל תאגידי בתחום ההשקעות בחוזר המאוחד וטיוטת חוזר שעניינה ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות. הטיוטות מציעות להוסיף הוראות לעניין העמדת אשראי אגב השקעות, המפרטות קריטריונים למדיניות העמדת הלוואות מותאמות; הוראות לעניין אישור מראש והקצאה של העמדת אשראי במסגרת הלוואות מותאמות; הוראות לעניין מינוי ועדת משנה לוועדת אשראי וכשירות למינוי לוועדת המשנה לאשראי והרכבה.
- 3.3.4.12 ביום 4 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה בנושא מתן הלוואות מותאמות, שמטרה לעגן את המלצות דוח ועדת גולדשמיט לבחינת אופן השקעת גופים מוסדיים בהלוואות מותאמות. הטיוטה מציעה לקבוע הוראות לעניין מינוי ועדת אשראי פנימית ותפקידיה; הרחבת תפקידי בקרת ההשקעות; קביעת תנאים למתן הלוואה מותאמת, השאלת ניירות ערך והשקעה בנכסי חוב לא סחירים; תנאים להשתתפות בעסקת קונסורציום או סינדיקציה; וטיפול בחובות בעייתיים.
- בנוסף, באותו היום פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה החזקה מעל עשרים אחוזים באמצעי שליטה של תאגיד, בעקבות המלצות ועדת גולדשמיט בנושא, ובמסגרתה מוצע לקבוע הוראות לעניין אפשרות החזקה באמצעי שליטה של משקיע מוסדי, שעקב מימוש אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיוב בידו, הפך למחזיק מעל 20% מאמצעי השליטה של תאגיד לווה. תחילתן הוראות הטיוטה, ככל שתקבל כמחייבת, ביום הפרסום.
- 3.3.4.13 ביום 28 בדצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה עקרונות לעריכת חיתום רפואי, במסגרתה נקבע כי גוף מוסדי יפעל בסבירות ומידתיות בעת ביצוע החיתום הרפואי ובעת קביעת תנאי קבלה לביטוח; נקבעו הוראות לעניין התאמת החיתום לסוג המידע המבוקש ולמאפייני המועמד; הוראות לעניין ניסוח שאלון החיתום וחובת עריכת החיתום הרפואי במישרין עם המועמד וקבלת תשובות מלאות וברורות; חיתום רפואי בטלפון; ומסירת מידע

למועמד לביטוח.

- 3.3.4.14 ביום 23 בנובמבר 2014 פורסמה **טיוטת חוזר שעניינה הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל**. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע נוסח אחיד לטופס הצטרפות לקרן פנסיה ולקופת גמל, את תוכן המידע שחברה מנהלת נדרשת למסור לעמית המצטרף, וכן כללים להעברת כספים מקרנות פנסיה, בהן העמית אינו עמית פעיל, לקרן הפנסיה אליה הוא מצורף.
- 3.3.4.15 ביום 4 בנובמבר וביום 19 באוקטובר 2014, פרסמה המפקחת **טיוטת חוזרים לעניין מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני** שמטרתם להסדיר את תהליכי העברת המידע והכספים בין הגורמים השונים בשוק החיסכון הפנסיוני, לרבות לצורך מתן ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני. זאת, במטרה לייעל את תהליכי העבודה, להסיר חסמים טכנולוגיים, לעודד ולתמוך בקיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח, תוך הגברת השקיפות ושיפור מהימנות וזמינות המידע הרלוונטי לחסכונותיו הפנסיוניים של הציבור.
- 3.3.4.16 ביום 15 בספטמבר 2014 פורסמה **טיוטת הוראות ממונה שעניינה קצבת נכות בקרן פנסיה במקרה של זכאות לקצבה ממקור אחר**. מטרת החוזר היא לקבוע הוראות אחידות לעניין התקבולים שיש לקזז בגינם את קצבת הנכות בקרן פנסיה ולעניין אופן הקיזוז.
- 3.3.4.17 ביום 29 ביולי 2014 פרסמה המפקחת **טיוטת חוזר לתיקון פרק 4 של החוזר המאוחד בנושאים של הפעלת סלי השקעה ומדיניות השקעה צפויה**. מטרת טיוטת החוזר היא לקבוע את הכללים לניהול סלי השקעות סחירים ושאינם סחירים על ידי מספר משקיעים מוסדיים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים. טיוטת החוזר כוללת מספר תיקונים בנוגע לפרסום הצהרה מראש של משקיע מוסדי על מדיניות השקעה צפויה.
- 3.3.4.18 ביום 15 ביולי 2014 פרסמה המפקחת **טיוטת חוזר רשימת נכסי הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד**. מטרת טיוטת החוזר הינה לעדכן ולאחד את הוראות הדיווח בנוגע לרשימת נכסים רבעונית של גופים מוסדיים ברמת נכס בודד, על מנת לשפר את איכות הדיווח וזמינותו.
- 3.3.4.19 ביום 18 ביוני 2014 פרסמה המפקחת **טיוטת תיקון לחוזר ייפוי כוח לבעל רישיון וכללי מערכת מסלקה**. בטיטת החוזר מפורטות שיטות נוספות לאימות ייפוי כוח על ידי בעל רישיון ובכלל זה אימות באמצעות עובד שאינו בעל רישיון או באמצעות שימוש במכשיר בנק אוטומטי. כמו כן, סעיף התחילה מבהיר הוראות שנוגעות לשימוש בייפוי כוח עבור לקוחות שלהם ניתן ייעוץ פנסיוני טרם מועד פרסום התיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיונית מרכזית), התשס"ה – 2005 ביום 10 במרץ 2011, לעניין מערכת סליקה פנסיונית מרכזית.
- בעקבות התייחסויות שהועברו למשרד האוצר בנוגע לטייטה זו, פורסמו ביום 24 בנובמבר 2014 שתי טיוטות נוספות לתיקון החוזר האמור. טיוטת החוזר הראשונה הינה בעניין הרשאת מעסיק לקבלת שירותים באמצעות גורם מתפעל. טיוטה זו מכילה הוראות לגבי בקשות מידע ופעולות שגוף מוסדי נדרש לבצע עבור גורם מתפעל המחזיק הרשאה ממעסיק. הוראות הטיוטה חלות לרבות במקרים בהם הגורם המתפעל אינו סוכן ביטוח. טיוטת החוזר השנייה הינה בעניין ייפוי כוח לבעל רישיון וכוללת בין היתר שינוי לעניין תכולת ייפוי הכוח. הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, יחולו על כל הגופים המוסדיים החל מיום 1 ביולי 2015.
- 3.3.4.20 ביום 25 במאי 2014 פורסם על ידי המסלקה הפנסיונית **טיוטת כללי מערכת ממשקי המסלקה מול גופים מוסדיים - טיפול בחוסך**. הממשק מפרט את חוקיות התשובות שעל גוף מוסדי לענות למסלקה הפנסיונית במקרה של פנייה שנעשית על ידי חוסך פרטי.

- 3.3.4.21 ביום 10 באפריל 2014 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה דיווח שנתי בגין פרמיות, פוליסות ותשלום עמלות של גופים מוסדיים, במסגרתה מוצע להסדיר את הדוחות שעל גופים מוסדיים להגיש לממונה לגבי היקף הפעילות בשוק ההפצה, ובכלל זה, היקף הפרמיות המועברות אליהם, דמי עמילות המשולמים על ידם לסוכני ביטוח ועמלות ההפצה המשולמות על ידם ליועצים פנסיוניים.
- 3.3.4.22 ביום 1 בינואר 2014 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה העברת כספים למבטח משנה מחוץ לישראל, במסגרתה מוצע לקבוע תנאים להעברת כספים למבטח משנה ומקרים בהם נדרשת קבלת בטוחות לזכות חברת הביטוח. ההוראות מציעות לצמצם את המקרים בהם נדרשת בטוחה והן חלות החל משנת 2014 ואילך.

3.3.5 הנחיות והבהרות

- 3.3.5.1 ביום 26 באוקטובר 2014, פרסמה סגנית בכירה לממונה על שוק ההון הבהרה בנוגע ליכולתו של קרובו של לקוח לבצע פעולות בשם הלקוח במהלך ייעוץ פנסיוני. בהבהרה נקבע כי ניתן לבצע ייעוץ פנסיוני ללקוח באמצעות קרובו, וזאת בכפוף לקבלת ייפוי כוח מהלקוח וזיהויו של הקרוב על ידי בעל הרישיון. יודגש כי יש להבהיר מפורשות בנוסח ייפוי הכוח אם פעולת הייעוץ כוללת גם ביצוע פעולות במוצר.
- 3.3.5.2 ביום 2 ביוני 2014 פרסמה המפקחת הבהרה בעניין סעיף 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, לפיה מניעת אפשרות של עובד לממש הצטרפות לקופת גמל מסוימת, לרבות מניעת הצטרפות בהתאם לתנאים שהוסכמו בין העובד לבין קופת הגמל, אינה עומדת בהוראות סעיף 20(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.
- 3.3.5.3 ביום 6 באפריל 2014 פרסמה המפקחת מכתב שעניינו ניהול המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום, לפיו היה על הגופים המוסדיים לערוך במהלך חודש יוני 2014 תרגיל מבוקר להמשכיות עסקית בעת מלחמה כוללת, וזאת בהמשך לתרגיל שנערך במהלך חודש אוקטובר 2013. עיקרו של התרגיל היה בחינה מתודית בהנהלה הבכירה של הגוף המוסדי, של מוכנותו לתרחיש בו אתר הפעילות הראשי של החברה ספג פגיעה קשה וכתוצאה מכך הוא איננו זמין. בהתאם לכך ביום 26 ביוני 2014 בוצע תרגיל המשכיות עסקית בקרב הגופים המוסדיים בקבוצה. ביום 23 בספטמבר 2014 פרסם המפקח עמדת ממונה בנושא ממצאי ביקורות בנושא המשכי עסקית, במסגרתה צוינו ממצאי התרגיל ונקבע כי לאור חשיבות הנושא תימשך בחינת היערכות הגופים המוסדיים להמשכיות עסקית בביקורות פרטניות ובתרגילים.
- 3.3.5.4 ביום 12 בפברואר 2014 פרסמה המפקחת מסמך מדיניות לשליטה בגוף מוסדי, במסגרתו נקבעו הוראות לעניין שליטה בגוף מוסדי ובעניין הגשת בקשה להיתר שליטה בגוף מוסדי. הוראות המדיניות חלות על כל מבקש היתר חדש ועל מחזיק היתר שליטה קיים, בהתאמות הנדרשות, כאשר נעשה שינוי בהיתר בו הוא מחזיק, אלא אם לדעת המפקח מדובר בשינוי בלתי מהותי של ההיתר.
- 3.3.5.5 ביום 27 באוגוסט 2013 פרסמה המפקחת הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת ("ההכרעה"). עניינה של ההכרעה בהשבתם של דמי ניהול לעמיתים, במקרים בהם הועלו דמי ניהול ללא הודעה מראש, כנדרש בתקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים

לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ("התקנה"). בהתאם להכרעה, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2015 חברה מנהלת תבדוק את כל החשבונות שבהם הועלו דמי ניהול בתקופה שמתחילה ביום 1 בינואר 2006 ומסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009 ("תקופת ההשבה"), ותשיב לכל עמית שנגבו ממנו דמי ניהול שלא בהתאם לתקנה, ושלא חל לגביו אחד הסייגים הנזכרים בהכרעה, את הכספים שנגבו ממנו ביתר. הגופים המוסדיים פטורים מבדיקה פרטנית והשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, במקרים בהם דמי ניהול בחשבונות העמיתים נקבעו בהתאם להסכם או הסדר בין החברה המנהלת לבין המעסיק או ארגון עובדים ובמקרים בהם קופת הגמל נוהלה במהלך תקופת ההשבה בידי חברה מנהלת שבבעלות תאגיד בנקאי. הגופים המוסדיים פטורים מהשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, מקרים בהם ניתנה לעמית הודעה על שיעור ההטבה ותקופת ההטבה ומקרים בהם ההעלאה בוצעה לאחר הודעה לעמית שלחברה יש אסמכתא לגביה. החברה החלה לפעול בהתאם לתכנית העבודה שהכינה (שנדרש בהתאם להוראות ההכרעה) וקיימת הפרשה בספרי החברה בקשר עם ההכרעה.

ביום 7 במאי 2014 פורסם נוסח הצהרה לפי סעיף 2(ג)(1)(ג) להכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. עפ"י ההכרעה העקרונית לעניין דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת מיום 27 באוגוסט 2013, קיימים מספר מקרים בהם הגוף המוסדי פטור מבדיקה פרטנית ומהשבת כספים יזומה, ובהם, בין היתר, כאשר ניתנה הצהרת הדירקטוריון, מנכ"ל החברה או מבקר הפנים של החברה, בנוסח שקבע הממונה, על קיום תהליך עבודה סדור בעניין אישור ומשלוח הודעות על הנחות בדמי ניהול אשר כללו גם את המידע על תקופת ההנחה, בתקופת ההשבה. ע"פ ההצהרה, על יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל או מבקר הפנים של החברה המנהלת, להצהיר ולאשר את נכונות ההצהרה בפני עו"ד, כי בתאריכים הרלוונטיים התקיים בחברה המנהלת תהליך עבודה סדור של אישור ומשלוח הודעות לעמיתים על הנחות בדמי ניהול אשר כללו מידע גם על תקופת ההנחה.

ביום 12 באוגוסט 2014 פרסמה המפקחת הבהרה להכרעה הקובעת כי השבת כספים בהתאם להכרעה תכלול דמי ניהול שנגבו מאותם עמיתים שהועלו בחשבונותיהם דמי הניהול, בניגוד להוראת תקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, גם לאחר ה- 31 בדצמבר 2009.

ביום 17 בדצמבר 2014 פורסם חוזר שעיינו "הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת – תיקון" הדוחה את המועדים ליישום החוזר בכשמונה חודשים.

3.3.6 עמדות ממונה

3.3.6.1 ביום 8 במרץ 2015 פורסמה עמדת ממונה בעניין ההוצאות ישירות בשל השקעה בקרן של קרנות. בהתאם לעמדה במבני השקעה של קרן של קרנות או במבנים דומים לה, יש לכלול במסגרת המגבלה, בנוסף להוצאות שנובעות מההשקעה בקרן של קרנות, גם את דמי הניהול שמשלם המשקיע המוסדי, במישרין או בעקיפין, בהתאם לחלקו, בכל אחת מהקרנות המשניות שמוחזקות על ידי קרן של קרנות.

3.3.6.2 ביום 9 בפברואר, פורסמה עמדת ממונה שעניינה ממצאי סקר חשבונות נאמנות בסוכנויות ביטוח המפרט את הממצאים העיקריים, תוך פירוט מקרים של יישום חסר ויישום ראוי אשר נתגלו במהלך הביקורת, בין השאר, בנושאים הבאים: התקשרות גוף מוסדי עם בעל רישיון,

עקרונות לניהול חשבונות נאמנות וסוגי חשבונות נאמנות.

3.3.6.3 ביום 18 בינואר 2015 פרסמה המפקחת **עמדת ממונה שעניינה תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון**, לפיה נמצא בבחינה שנערכה כי גופים מוסדיים נוהגים לשלם לבעלי רישיון דמי עמילות שנגזרים מדמי הניהול שמשלם העמית או המבוטח. בהתאם לעמדת הממונה, תשלום דמי עמילות באופן האמור, אשר מעודד בעלי רישיון להציע ללקוחות מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר, הוא פסול. החברה בוחנת את עמדת הממונה והשלכותיה האפשריות, כמו גם את דרכי ההתמודדות עם עמדה זו.

3.3.6.4 ביום 23 בנובמבר פרסמה **עמדת ממונה שעניינה ממצאי ביקורת רוחב בנושא שיווק פנסיוני**. ממצאי הביקורות מתייחסים ליישומים ראויים ויישומים לקויים אשר נתגלו במהלך הביקורות בנושאים הבאים: ליקויים בהליך בירור צרכי לקוח, צירוף למוצר פנסיוני ללא תהליך של שיווק פנסיוני והעדר מסמך הנמקה, ליקויים בהצגת נתונים ומידע והטעיה בתהליך השיווק הפנסיוני, ליקויים בעריכת מסמך הנמקה, העדר גילוי נאות ואחריות בעלי רישיון בגין פעילות סוכני משנה.

3.3.6.5 ביום 12 באוגוסט 2014 פרסמה **עמדת ממונה בנושא יום עסקים**. העמדה קובעת כי יום עסקים הנו כל יום, למעט יום שבת, יום שישי, ימי שבתון, ערב ראש השנה, שני ימי ראש השנה, ערב יום הכיפורים, יום הכיפורים, ערב חג ראשון של סוכות, חג ראשון של סוכות, ערב שמיני עצרת של סוכות, שמיני עצרת של סוכות, ערב ראשון של פסח, ערב שביעי של פסח, שביעי של פסח, ערב חג השבועות, חג השבועות, פורים, יום העצמאות ותשעה באב. כמו כן הובהר כי תחילתו של יום עסקים תהיה עם סיום יום העסקים שקדם לו וסופו בשעה 18:30 באותו יום עסקים, וזאת בדומה לקבוע בתקנה (א9) להוראות הבנקאות.

מדיניות תגמול

מאחר שתכנית התגמול נקבעה במשותף לכלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, ההתייחסות להלן הינה לתכנית המשותפת כאמור ולהראל השקעות, ולא דווקא לחברה.

בעקבות חקיקת תיקון 20 לחוק החברות, ועדת התגמול של הראל השקעות קיימה במשך מספר חודשים דיונים לאימוץ מדיניות תגמול לנושאי משרה עבור הראל השקעות והחברות הבנות שלה. במדיניות התגמול של הראל השקעות נקבע שהיא תשמש גם כמדיניות מנחה עבור החברות הבנות שלה, בשינויים הנדרשים.

מדיניות התגמול נועדה לשמש לצורך הנעת המנהלים הבכירים והכוונתם בהתאם ליעדי החברה ותכניתה האסטרטגית, מתוך דגש על הגברת התחרותיות בגיוס ובשימור כוח אדם איכותי בתפקידי ניהול בכירים בקבוצה. כל זאת, במטרה ליצור ערך כלכלי ארוך טווח לחברה ולבעלי מניותיה. מדיניות התגמול נערכה בהתחשב, בין היתר, בגודל החברה ואופי פעילותה, בקידום מטרות החברה, האסטרטגיה, תכנית העבודה לטווח הארוך ומדיניות ניהול הסיכונים, וכן בתנאי העסקה והמענקים שהיו נוהגים בחברה לנושאי המשרה בשנים קודמות, רמות שכר ותנאי כהונה והעסקה המקובלים בתאגידי ביטוח ופיננסים בישראל ובבנקים הגדולים בישראל, וכן על בסיס שיקולים ארגוניים ובכלל זה עלויות השכר של קבוצות עובדים שונות ופערי השכר הרצויים ביניהם.

תכנית התגמול מתייחסת לסוגים שונים של נושאי משרה לגבי דירקטורים: (א) דירקטורים שאינם דח"צים, אינם בעלי שליטה ואינם מכהנים בתפקידים נוספים בקבוצה - לגביהם נקבע, כי תנאי התגמול יוותרו בהתאם לתגמול הקבוע בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס -

2000 (להלן: "תקנות הגמול"), ללא המגבלה של מקסימום תגמול עבור ישיבות בגין הכהונה בחברות בנות; (ב) דירקטורים המכהנים בתפקידים נוספים בקבוצה - יקבלו שכר עבור כהונתם כדירקטורים בהתאם לסעיף (א) לעיל וכן תגמול בגין התפקידים הנוספים, כפי שייקבע על ידי האורגנים המוסמכים בכל מקרה ומקרה על פי מהות התפקידים הנוספים, היקף העיסוק באותם תפקידים וכן פרטים לגבי הדירקטור הספציפי, כגון: ניסיון וכדו'. מדיניות התגמול עוסקת במכלול תנאי ההעסקה של נושאי המשרה שאינם דירקטורים ובכלל זה ברכיבים הבאים: (א) התגמול הקבוע שייקבע לגבי כל נושא משרה בהתאם לוותק, הידע, הניסיון, הכישורים שלו והתרומה שלו לתוצאות של הקבוצה, ובהתבסס על קבוצת ההשוואה שנקבעה; (ב) נקבע כי יישמר פער משמעותי בין השכר של מנכ"ל החברה לשכר של יתר נושאי המשרה שכפופים למנכ"ל; (ג) נקבעו יחסים מינימאליים בין הרכיבים הקבועים בתנאי ההעסקה לבין סך תנאי ההעסקה; (ד) נקבע כי ניתן לשלם רכיב שכר קבוע שאינו מזכה בתנאים סוציאליים; (ה) נקבע, כי מענקים מובטחים שקיימים בתנאי העסקה של נושאי משרה יופחתו ב- 50% ובהסכמים חדשים יינתנו מענקים מובטחים רק מנימוקים מיוחדים ולא יותר מ- 2 משכורות; (ו) נקבעו הוראות לעניין המענקים השנתיים מותני הביצועים, לרבות היקף מקסימאלי של מענקים לגבי המנכ"לים ולגבי נושאי המשרה הכפופים למנכ"לים (לפרטים נוספים אודות המענקים השנתיים - ראה להלן; (ז) נקבעו הוראות לעניין אפשרות לתשלום של מענקים מיוחדים, שאינם קשורים למענקים השנתיים, וזאת עבור ביצועים יוצאים מן הכלל בפרויקטים ייחודיים. מענקים מיוחדים כאמור מיועדים לנושאי משרה שאינם המנכ"ל ואינם בעלי השליטה והם מוגבלים בתקציב בסכום שאינו מהותי; (ח) נקבעו הוראות לעניין מענק הונך, שיכול שיינתן אך ורק למנכ"לים; (ט) נקבעו הוראות לעניין ביטוח ושיפוי לנושאי משרה ודירקטורים; (י) נקבעו הוראות לעניין סיום תנאי העסקה, הכוללות התייחסות לרכיבים הבאים: (i) פיצויים, שיהיו בשיעור מקסימאלי של עד 200% (100% מעבר למתחייב על פי דין), בכפוף להשלמת ותק ותנאים נוספים. (ii) תקופת הודעה מוקדמת שלא תעלה על 6 חודשים. (iii) מענק הסתגלות של עד 6 משכורות. (iv) תגמול עבור התחייבות לאי תחרות. נקבע, כי התקשרות בהסכם אי תחרות תיעשה במקרים חריגים בלבד ובכפוף לכך שההתחייבות נעשית מראש ולא במועד הפרישה ושהיא תיעשה במקרה של חשש ממשי לפגיעה עסקית בחברה. תקופת אי התחרות המקסימאלית הינה לתקופה של שנתיים וסכום התקופה הוגבל כשיעור מהשכר השוטף טרם סיום הכהונה, כאשר תקרת התגמול כאמור, פוחתת לאורך תקופת אי התחרות, בהתחשב בכך שתקופת אי התחרות הראשונה הינה מהותית יותר מבחינת החברה. במקרה של סיום כהונה בנסיבות בהן ניתן לשלול פיצויים, תהיה לחברה האופציה (החד צדדית) לבטל את הסכם אי התחרות ולא לשלם את התגמול עבור אי התחרות.

פרטים לגבי המענקים השנתיים: נקבעו הוראות לפיהן תשלום מענקים מותני תוצאות ייעשה רק בשנים בהן השיגה החברה תוצאות משביעות רצון, לכל הפחות. כמו כן, על מנת למנוע נטילת סיכונים קצרי טווח, הוגבל היקף המענקים מותני התוצאות, לפי מכפלה של משכורות, כאשר ההיקף המקסימאלי הינו עבור המנכ"לים - 12 משכורות (המענק הנורמטיבי הינו בהיקף של 10 משכורות, כולל רכיב שיקול הדעת שהינו בהיקף של עד 2 משכורות); עבור יו"ר הדירקטוריון - 9.6 משכורות (המענק הנורמטיבי הינו בהיקף של 8 משכורות, ואין רכיב של שיקול דעת); ו- 7.2 משכורות לנושאי משרה בכירים אחרים. בנוסף נקבע, כי המענקים יחושבו לפי עמידה ביעדים ארוכי טווח ולא חד פעמיים של השנה השוטפת בלבד. לשם כך נקבע בתכנית התגמול, כי הפרמטרים השונים יחושבו בנפרד לגבי השנה השוטפת ולגבי השנתיים שקדמו לה, כאשר משקל הפרמטרים השונים בגין השנה השוטפת, בקביעת הציון הכולל לשם חישוב המענק השנתי, יהיה 50%, משקל השנה שקדמה לה יהיה 30% ומשקל השנה שקודמת לה יהיה 20%. למרות האמור, לגבי נושאי משרה שלא היתה להם תכנית תגמול קודם לאישור מדיניות תגמול זו, נקבעו הוראות מעבר,

כדלקמן: בחישוב המענק בגין שנת 2013 - תהיה לשנה השוטפת משקל של 100%; בחישוב המענק בגין שנת 2014 - תהיה לשנת 2014 משקל של 67% ולשנת 2013 משקל של 33%; ובחישוב המענק בגין שנת 2015 ואילך יהיה לשנה השוטפת משקל של 50%, לשנה שקדמה לה משקל של 30% ולשנה שהינה שנתיים קודם - משקל של 20%.

במסגרת המענק השנתי תלוי התוצאות קיים רכיב של שיקול דעת, שהינו מוגבל ל- 20% לגבי המנכ"לים ולגבי נושאי המשרה האחרים (למעט לגבי נושאי משרה בתפקידי בקרה ופיקוח).

במסגרת תכנית התגמול נקבעה הוראה, לפיה ככלל החברה תכבד הסכמים קיימים, אפילו במקום שבו הם סוטים ממדיניות התגמול, אלא אם כן נקבעה הוראה מפורשת שונה במדיניות התגמול.

החברה וחברות בנות של החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "הגופים המוסדיים"), אימצו מדיניות תגמול המבוססת על מדיניות התגמול של הראל השקעות, אשר אושרה על ידי האסיפה הכללית של הראל השקעות ביום 22 באוגוסט 2013.

ביום 10 באפריל 2014, פרסם המפקח חוזר "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים" (להלן: "החוזר").

ככלל, מדיניות התגמול של הראל השקעות, של החברה ושל הגופים המוסדיים תאמה להוראות החוזר, למעט במספר מועט של נושאים.

בהתאם להמלצת ועדת התגמול ולאחר שוועדת התגמול קיימה התייעצויות עם ועדת הביקורת, ועדת ניהול סיכונים וועדת השקעות עמיתים, בחודש יולי 2014 אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, וזאת לאחר קבלת המלצה לכך מאת ועדת התגמול של הגופים המוסדיים.

מדיניות התגמול חלה על: (א) נושאי משרה; (ב) בעלי תפקידים מרכזיים - מי שמועסק על ידי גוף מוסדי ולפעילותו עשויה להיות השפעה משמעותית על פרופיל הסיכון של הגוף המוסדי או על כספי חוסכים באמצעותו. בעל תפקיד מרכזי כולל את מי שאינו נושא משרה אך סך התגמול שקיבל בגין כל אחת מהשנתיים שחלפו עולה על 1.5 מיליוני ש"ח ומי שעוסק בניהול השקעות של גוף מוסדי וכספי חוסכים באמצעותו, מי שעוסקים בפעילות של ניהול השקעות תחת מנהלי ההשקעות, מנהלי יחידות השיווק בחטיבת השיווק והמכירות ובמחוזות והחתימים הראשיים; (ג) כלל העובדים.

העדכונים העיקריים למדיניות התגמול הינם:

(א) הוספת מנגנון של דחייה ופריסה של תשלום מענקים שנתיים באופן שחלק מהמענק ישולם באופן מיידי וחלקו יידחה ויפרס על פני 3 שנים על מנת לשמר את היכולת לתקן טעויות ולהפחית מענקים אם יתברר בדיעבד שחושבו לפי נתונים שגויים. שיעור סכום המענק שתשלומו יידחה הינו בין 55% ל- 50%, בהתאם לבכירות בעל התפקיד המרכזי. 1/3 מהסכום שיידחה ישולם 12 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק, 1/3 מהסכום שנדחה ישולם 24 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק ו- 1/3 מהסכום שנדחה ישולם 36 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק (למעט לגבי המנכ"ל - ישולם בתום 42 חודשים);

(ב) הוספת מנגנון של דחייה ופריסה של תשלום מענקי פרישה - בדומה למנגנון המתואר בסעיף (א) לעיל כאשר לעניין גובה הסכום שיידחה, יש הבחנה בין נושאי משרה שהסכמי העסקה איתם נחתמו לאחר חודש דצמבר 2013 לבין נושאי משרה שהסכמי העסקה איתם נחתמו קודם לחודש דצמבר 2013;

(ג) קביעת תנאים לתשלום סכומים שנדחו - לגבי מענק שנתי: לא התגלו טעויות בחישוב סכום המענק, בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו לפני מועד התשלום, הגוף המוסדי עומד בדרישות ההון

החלות עליו לגבי מענקי פרישה תנאי נוסף לפיו הראל ביטוח הציגה רווח כולל בדוחות הכספיים האחרונים שפרסמה (רבעוני או שנתי) בטרם מועד התשלום ;

(ד) קביעה כי היחס בין הרכיבים המשתנים לקבועים לא יעלה על 1:1 ולגבי בעלי תפקיד בתחום הבקרה והדיווח נקבע יחס נמוך יותר ;

(ה) קביעת הוראות לעניין החלת המדיניות על מי שמועסק על ידי הגופים המוסדיים במיקור חוץ - במסגרת הסכם לקבלת שירותי מיקור חוץ, יובטח כי מנגנון התגמול של העובדים המועסקים על ידי נותן שירות במיקור חוץ בשל עיסוקם בקשר עם הסכם ההתקשרות כאמור, שיש להם השפעה על פרופיל הסיכונים של הגוף המוסדי, או על כספי העמיתים, יהיה עקבי עם הוראות מדיניות התגמול ולא יכלול מנגנונים המעודדים נטילת סיכונים עודפים ;

(ו) קביעת עקרונות תגמול לכלל עובדי הגופים המוסדיים – התגמול לכלל העובדים כולל את רכיבי המשכורת, נלוות וסוציאליות, תנאי סיום העסקה, מענק פרישה (בכפוף לאישור מיוחד), הטבות כלליות ומענק שנתי - שיהיה בהתאם למסגרת תקציבית שיקבע הדירקטוריון, ככל שיקבע ובהתאם לפרמטרים שקבעו לחלוקת המענקים השנתיים ;

(ז) הכללת מספר מדדי סיכון נוספים בתכנית, אשר יפחיתו את התגמול בעת התממשות הסיכון.

המדיניות קובעת, כי אין בה כדי לפגוע בזכויות שכבר נצברו.

לאור עדכון מדיניות התגמול בגופים המוסדיים, נושאי המשרה המכהנים בחברה ובגופים המוסדיים, קיבלו על עצמם, באופן וולונטרי, את מנגנון הדחייה והפריסה של המענק השנתי, כפי שנקבע במדיניות התגמול של הגופים המוסדיים ובכך הרעו את תנאי העסקתם הקיימים.

במסגרת הדיונים בגופים המוסדיים בעדכון תכנית התגמול נדונה גם ההשפעה האפשרית של תזכיר הצעת חוק תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד - 2014 (להלן: "הצעת החוק"), אם וככל שייחפך לחוק. בנושא זה התקבלה החלטת ביניים, כדלקמן: (א) לא יאושרו התקשרויות חדשות ולא יעודכנו התקשרויות עם נושאי משרה, אשר עלות העסקה בגדרן עולה על 3.5 מיליוני ש"ח בשנה; (ב) בתוך שלושה חודשים מחקיקת החוק או במועד שלא יאוחר מחודש יולי 2015, לפי המאוחר, גם אם לא יתקבל החוק עד מועד זה, יתקיים דיון לשם בחינת עדכונים במדיניות התגמול, בהתאם לנוסח הסופי של החוק.

3.4 שינויים בהיקף הפעילות, ברווחיות ובתמהיל הלקוחות

עקב הגברת המודעות הציבורית והתעניינות הציבור במוצרי החיסכון הקיצבתיים ובמאפייניהם, המדיניות הממשלתית בדבר עידוד חסכון קצבתי, השינויים שבוצעו בכללי המיסוי החלים על המכשירים השונים, וכן פעילות שיווקית נמרצת של החברה, המשיכה במהלך שנת הדוח ביתר שאת מגמת העלייה במספר המצטרפים לקרן הפנסיה.

להלן נתוני פעילות קרן הפנסיה "הראל מנוף פנסיה" בשנים 2013-2014:

הראל מנוף	2014	2013	שיעור שינוי שנת הדוח ביחס לשנה קודמת
מספר עמיתים פעילים	84,465	80,888	4%
סה"כ עמיתים	174,116	161,370	8%
דמי גמולים (באלפי ש"ח)	420,887	353,205	19%
נכסים (באלפי ש"ח)	2,345,643	1,771,843	32%

3.5 שינויים בהסדרי ביטוח משנה

לא היו שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח המשנה בתקופת הדוח לגבי תחום הפעילות (ראה סעיף 1.5).

3.6 נתונים בדבר שיעור דמי ניהול בקרנות הפנסיה

עד יום 30 באפריל 2004 ניגבו דמי הניהול מהפקדות העמיתים לקרן הפנסיה (דמי גמולים) בלבד, בשעור 8% מדמי הגמולים, כאשר 2% יועדו לעתודות והשאר כדמי ניהול לחברה המנהלת. במסגרת הרפורמה בענף הפנסיה, הוקטן שיעור דמי הניהול ל-6% מתוך דמי הגמולים בקרן פנסיה מקיפה והותרה גביית דמי ניהול נוספים, בשיעור של עד 0.5%, מהצבירה של העמיתים בקרן פנסיה מקיפה (וזאת החל מיום 1 במאי 2004).

3.7 מוצרים ושירותים

תחום ביטוח חיים והחסכון ארוך הטווח מתמקד בחיסכון ובסיכון. פעילות החסכון במסגרת ביטוח חיים, פנסיה וגמל זוכה לעידוד מצד רשויות המדינה, בעיקר בדרך של תמריצים מיסויים והוראות שונות בדיני עבודה, כמו גם בהנפקת אג"ח מיועדות לקרנות פנסיה. תמריצים והוראות אלה מהווים שיקול מרכזי בבחירת הלקוחות במוצרי תחום ביטוח החיים והחסכון ארוך הטווח. המוצרים העיקריים המוצעים בתחום ביטוח חיים והחסכון ארוך הטווח הינם ביטוחי חיים למיניהם, קרנות פנסיה וקופות גמל. בביטוחי חיים המוצעים הינם כיסויים של חסכון או ריסק או שילוב בין השניים. בקרנות הפנסיה אפשרי גם כן שילוב כיסוי של ריסק ו/או חסכון. בקופות הגמל קיים חסכון בלבד (אם כי קיימת אפשרות לביטוחים קולקטיביים של העמיתים, בפוליסות הנרכשות מחברות ביטוח או באמצעות שיווק של ביטוח מפני מקרה מוות או אבדן כושר עבודה בידי החברה המנהלת כסוכנות ביטוח לעמיתה מתוך תשוצח התגמולים לקופה).

מאפיין עיקרי המבדיל בין מוצרי ביטוח חיים לתכניות הפנסיה וקופות הגמל הינו סוג ההתקשרות והוא נובע מהמבנה המשפטי השונה בין חברות בקרן פנסיה או קופת גמל לבין ביטוח בחברת ביטוח. בביטוח חיים התחייבות חברת הביטוח כלפי המבוטח הינה התחייבות חוזית המעוגנת בפוליסה. בקרן פנסיה ובקופת גמל החוסך הינו עמית המצטרף לקרן הפנסיה או לקופת הגמל, ומקבל על עצמו את תקנון קרן הפנסיה או קופת

הגמל כחווה בינו לבין קרן הפנסיה או קופת הגמל וכלל העמיתים. התקנון מהווה חוזה המעגן את הכללים לקביעת הזכויות לתשלום, שיעור התשלום וכיוצ"ב וכללים המסדירים את החברות בקרן. כאשר נדרשים שינויים בתקנון, החברה המנהלת של קרן הפנסיה או קופת הגמל מתאימה את התקנון וכפועל יוצא מכך את זכויות העמיתים, וכל זאת בכפוף לאישור המפקח. זכויות העמית בקרן הפנסיה או בקופת הגמל או זכויות שאיריו יהיו בהתאם לתקנון הקרן המתוקן כפי שיהיה בתוקף מעת לעת.

קרן פנסיה הינה סוג של ביטוח הדדי בין העמיתים. ההנחות האקטואריות המהוות בסיס לזכויות העמיתים נבחנו מעת לעת על-פי המצב בפועל. אם חל בהן שינוי, זכויות העמיתים משתנות והם נושאים במשותף בכל עודף או גרעון אקטוארי של הקרן.

בחווה ביטוח חברת הביטוח נוטלת על עצמה לשלם את תגמולי הביטוח בקרות אירוע הביטוח, גם אם חלו שינויים אקסוגניים, לטובה או לרעה, שלא נלקחו בחשבון על ידה במסגרת ההנחות שהיוו את הבסיס האקטוארי לקביעת הפרמיה בפוליסה בעת הוצאתה (כגון: עלייה בתוחלת החיים, שינוי בשיעורי הנכות וכיוצ"ב).

בקופת גמל אין מרכיב של סיכון אקטוארי והעמיתים זכאים לתשואה שהושגה בפועל בניכוי דמי ניהול.

אדם המבקש כיום להצטרף כעמית לאחת מקופות הגמל שבניהול הקבוצה מוצא פתרונות בדמות קופות לעצמאים, קופות לשכירים וקרנות השתלמות. ניתן להצטרף לקופות גמל וקרנות השתלמות בעלות מגוון מסלולי השקעה שונים.

על פי הוראות חוק קופות הגמל, עמית רשאי לעבור מקופה לקופה, ובקופה מסלולית בין מסלול אחד למשנהו.

3.8 פרטים אודות המוצרים בתחום הפעילות

3.8.1 כללי

המוצרים בתחום הפעילות כוללים מוצרי ביטוח, הן כאלה הכוללים חיסכון והן מוצרי הכוללים ביטוח בלבד. כמו כן קיימים מוצרים הכוללים חיסכון בלבד (חוזי השקעה). חלק מהמוצרים מוכרים כקופת גמל ונהנים מהטבות מס בדומה למוצרי הפנסיה והגמל. כמו כן מנוהלים במסגרת תחום הפעילות קופות גמל לתגמולים, קרנות השתלמות וקופות מרכזיות לפיצויים, דמי מחלה ולפנסיה תקציבית.

3.8.2 קרנות פנסיה

בכפוף להוראות הדין ותקנון קרן הפנסיה, כל עמית ("מבוטח") רשאי לבחור, במועד הצטרפותו לקרן ובכל מועד שלאחריו באחד ממסלולי הביטוח המפורטים להלן:

מסלול פנסיה מקיפה נכות מוגדלת 75% - מסלול ברירת מחדל של הקרן - מסלול המקנה למבוטח, בכפוף להוראות תקנון הקרן ולהוראות ההסדר התחיקתי, זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית נכות, כנגד הקטנת פנסיית הזקנה (בפרישה באותו גיל) ותוך שמירה על הכיסוי הביטוחי לשאירים שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה. מסלול זה הינו לגיל תום ביטוח 67 לנשים וגברים כאחד.

מסלול פנסיה מקיפה נכות מוגדלת 75% (תום ביטוח 64) - מסלול המקנה למבוטח, בכפוף להוראות תקנון הקרן ולהוראות ההסדר התחיקתי, זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית נכות, כנגד הקטנת פנסיית הזקנה (בפרישה באותו גיל) ותוך שמירה על הכיסוי הביטוחי לשאירים שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה. מסלול זה הינו לגיל תום ביטוח 64 לנשים וגברים כאחד.

מסלול עתיר חיסכון פרישה מוקדמת - מסלול המקנה למבוטח, זכות לקבלת פנסיית זקנה מוגדלת בפרישה בגיל 60 ביחס למסלול הפנסיה המקיפה, כנגד הפחתת הכיסוי הביטוחי לתשלום פנסיית נכות ושאירים לעמית

או לשאריו.

בכל המסלולים להלן הכיסויים הביטוחיים יסתיימו בגיל 67 לגבר ו- 64 לאישה :

מסלול פנסיה מקיפה - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת פנסיית זקנה בגיל הפרישה וכן פנסיית נכות ופנסיית שארים מלאה בסכום שווה או דומה ככל הניתן, לפנסיית הזקנה הצפויה במועד ההצטרפות.

מסלול עתיר ביטוח - מסלול המקנה למבוטח, זכות לקבלת כיסויים ביטוחיים מוגדלים, כנגד הקטנת סכום פנסיית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול פנסיה מקיפה.

מסלול עתיר נכות מופחת שאירים - מסלול המקנה למבוטח, בכל גיל הצטרפות, זכות לקבלת כיסוי ביטוחי לפנסיית נכות בשיעור של 75% מהשכר הקובע לפנסיית נכות ושארים, כנגד הקטנת פנסיית השאירים ופנסיית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.

מסלול עתיר שאירים - מסלול המקנה למבוטח, זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית שאירים לאלמנת המבוטח, כנגד הקטנת הפנסיה לשאר השאירים והקטנת פנסיית הנכות ופנסיית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.

בכל המסלולים ניתן לצמצם את הכיסוי הביטוחי לנכות בלבד עבור מי שהוא יחיד (היינו : שאם חלילה ילך לעולמו לא יהיו לו שארים). כך גם בכל הנוגע ליחיד עם ילדים.

מבוטח פעיל רשאי לעבור ממסלול אחד למשנהו כמפורט בהוראות התקנון. שיעור הכיסוי אליו עבר המבוטח, אשר יחושב בהתאם למסלול הביטוח אותו בחר המבוטח ולגיל הצטרפותו כמפורט בהוראות התקנון, יקבע באופן שיראו את המבוטח כאילו הצטרף למסלול אליו עבר החל מהמועד בו הצטרף לקרן (במסלול המקורי אליו הצטרף).

3.9 ספקים ונותני שירותים

החברות המנהלות בקבוצה קשורות ביניהן בהסכמים למתן שירותי תפעול שונים, תוך ניצול יתרון לגודל של חלק מן החברות המנהלות. בנוסף, הראל ביטוח מעניקה שירותים לחברות המנהלות, בעיקר בתחום ההשקעות, מערכות מידע, לוגיסטיקה, משאבי אנוש ועוד.

החברה קשורה, בהסכמים עם ספקים שונים לצורך טיפול בסילוק תביעות או תשלום גמולים. ספקי השירותים הינם, בעיקר, בתחומים הבאים: רופאים מומחים, עו"ד, יועצי מס, בתי דפוס ודיוור לצורך משלוח דברי דואר הנדרשים על-פי דין, שירותי מחשוב, באמצעות הראל המשמר מחשבים וחברות נוספות עימן התקשרה הראל מחשבים. ככלל, לחברה אין תלות בספק זה או אחר, שכן קיימים ספקי שירותים חליפיים עימם ניתן להתקשר בהסכם לרכישת שירותים בלוח זמנים קצר, בהתחשב בסוג השירותים שנרכשים. לפיכך, אין לחברה תלות מהותית באף אחד מספקיה, ובאפשרותה למצוא ספקים או פתרונות חלופיים מבלי שתיווצר לה תוספת עלות משמעותית.

3.10 תחרות

שוק הפנסיה מתאפיין ברמת ריכוזיות גבוהה שהולכת ופוחתת בעשור האחרון: בהתאם לפרסומי משרד האוצר, היקף הנכסים הצבורים בקרנות הפנסיה החדשות ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם בכ-187.9 מיליארדי ש"ח, גידול של כ-30.1 מיליארדי ש"ח לעומת 31 בדצמבר 2013. סך הנכסים בקרנות הפנסיה שבבעלות חברות ביטוח הינו כ-185.2 מיליארדי ש"ח, לעומת כ-154.9 מיליארדי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013. הרפורמה בשוק קרנות הפנסיה נועדה, בין היתר, לפתוח את הענף לתחרות. בעבר, נשלטו מרבית הנכסים בשוק על ידי קרנות הפנסיה

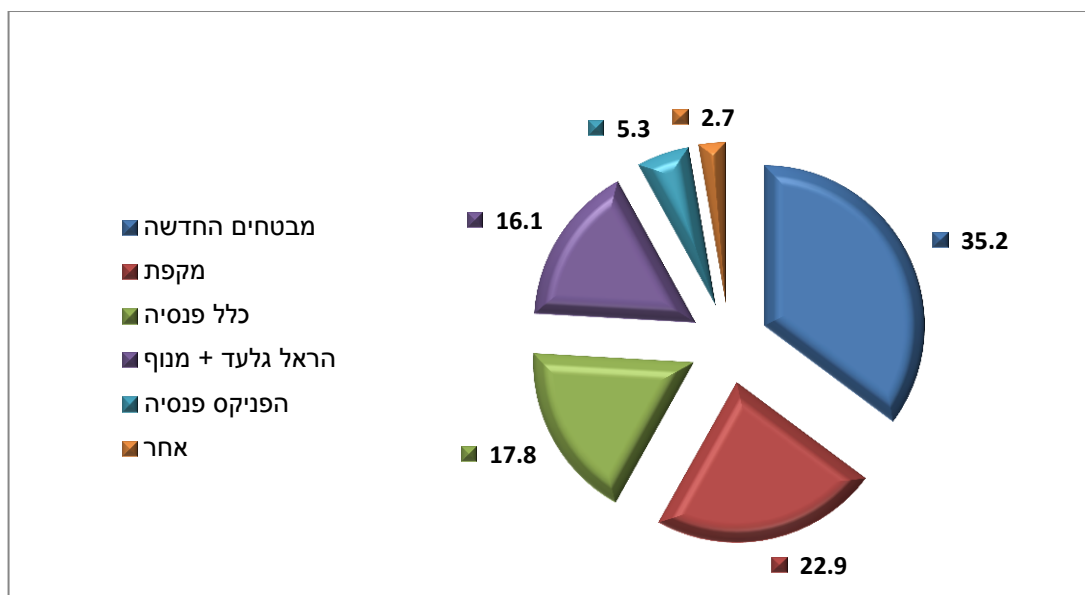
ההסתדרותיות. עם החלת הרפורמה ומכירת קרנות הפנסיה החדשות, נכנסו חברות הביטוח הגדולות לענף וכיום מחזיקות ארבע קבוצות הביטוח את השליטה העיקרית בענף, אגב התגברות התחרות וירידה ברמת הריכוזיות.

כניסתן של חברות הביטוח וגופים פיננסיים נוספים לשוק, שיפור הגמישות במעבר עמיתים בין הקרנות והמוצרים, יצירת כללי השקעה חדשים והעלייה במודעות הציבור לאפיקי החיסכון לטווח ארוך בכלל ולקרנות הפנסיה בפרט, כל אלה מחזקים את הסביבה התחרותית, באופן אשר עשוי לחזק את מגמת השינוי בענף.

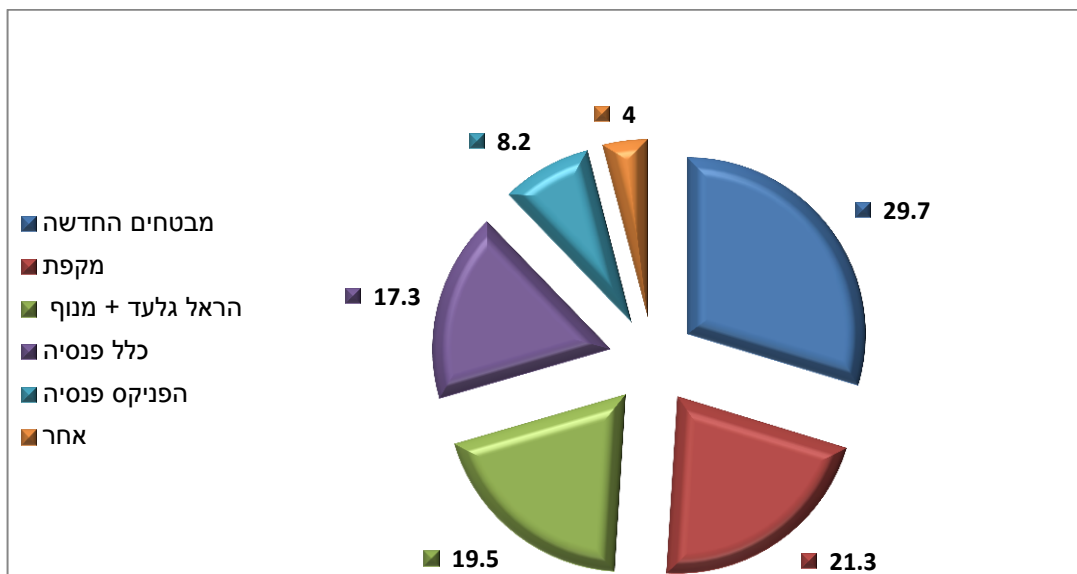
החברה מתמודדת עם התחרותיות הגוברת בתחום פעילותה בדרכים הבאות: (1) השקעה מתמדת במערכי השירות, ובכלים תומכי שירות; (2) ניצול היותה חלק מקבוצת הראל מבחינת מוניטין הקבוצה, צינורות השיווק של קבוצת הראל ויתרונה היחסי לגודל של הקבוצה; (3) יצירת תנאים אטרקטיביים למצטרפים חדשים וקיימים, לרבות הנחות בדמי הניהול; (4) חיזוק מערכי השימור ותמרוץ סוכנים לשימור לקוחותיהם ולצמצום שיעורי מעבר מצד עמיתים; (5) השקעת משאבים רבים בהדרכה לשיפור יכולתם המקצועית עובדי החברה וסוכני החברה; (6) שיפור מערכות המחשוב ומערכות תפעול נוספות ושימוש בשיטות עבודה המשלבות טכנולוגיה מתקדמת לשם הוזלת עלויות. (7) גיוס סוכנים איכותיים חדשים;

החברות המנהלות של קרנות פנסיה בקבוצה מתחרות בעיקר מול קבוצת הביטוח מנורה, המנהלת את קרן הפנסיה החדשה מבטחים, מול קבוצת כלל המנהלת, בין היתר, את קרן הפנסיה החדשה כלל פנסיה, מול קבוצת מגדל המנהלת, בין היתר, את קרן הפנסיה החדשה מקפת וכן מול קבוצת הפניקס המנהלת, בין היתר, את קרן הפנסיה הפניקס פנסיה מקיפה. לאחרונה החלה פעילות מואצת בתחום הפנסיה גם בקרב בתי ההשקעות הגדולים, אם כי בשלב זה לא מדובר בהיקף פעילות מהותי.

להלן תרשים התפלגות נתחי שוק (באחוזים) של נכסי קרנות הפנסיה החדשות נכון ליום 31 בדצמבר 2014:

להלן תרשים התפלגות נתחי שוק (באחוזים) של דמי הגמולים שהועברו לקרנות הפנסיה החדשות במהלך שנת 2014:

3.11 שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו באמצעות הסכמים עם ארגוני עובדים

ראה לעניין זה ההסכם שחתמה החברה עם הסתדרות המורים (ראה סעיף 4.10 להלן).

3.12 הגורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה

הגורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה הינם, בעיקר: המוניטין של הקבוצה (שם הקבוצה "הראל", שאומץ על ידי החברה והקרנות שבניהולה), הניסיון בתחום הפעילות, איכות הניהול, איכות ניהול ההשקעות, החוסן הפיננסי, רמת השירות ללקוחות ולסוכנים וקשרים ארוכי טווח עם הסוכנים הפועלים בתחום זה.

החברה נהנית מהמהלכים הפרסומיים שמבצעת הקבוצה למיתוג הראל בתחום הביטוח והפיננסים. כמו כן, מבצעת החברה ימי עיון והשתלמויות על מנת להציג את קרנות הפנסיה.

4. חלק ד' – מידע ברמת כלל הקבוצה והחברה

סעיף זה, על תתי סעיפיו, בדבר מבנה תחום הפעילות ושינויים בו, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד (מידע צופה פני עתיד). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה בתחום (כגון היקפי מכירות ושיעורי רווחיות, כוח אדם, התקשרויות עסקיות ועוד), עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ ובעולם של תחום הפעילות (כגון התפתחויות כלכליות ענפיות, סביבה רגולטורית, מתחרים, התפתחויות טכנולוגיות, שוק מבטחי המשנה ועוד), ועובדות ונתונים מקרו כלכליים (כגון מצב כלכלי בישראל ובעולם, שיעורי תשואה בשווקי ההון, התפתחויות מדיניות וחברתיות ועוד), והכל כפי שידועים לחברה במועד דוח זה. המידע צופה פני עתיד הכלול בסעיף זה לעיל מבוסס במידה מהותית, בנוסף לאינפורמציה הקיימת בחברה, על ציפיות והערכות נוכחיות של החברה לגבי התפתחויות עתידיות בכל אחד מהפרמטרים האמורים, ועל השתלבותן של ההתפתחויות כאמור אלה באלה. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל.

4.1 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות

להלן יובא תיאור של אירועים, מגמות והתפתחויות בסביבה המאקרו- כלכלית בה פועלת החברה, אשר יש להם, או עשויה להיות להם, השפעה על פעילות הקבוצה והתוצאות העסקיות שלה.

4.1.1 התפתחויות במשק

כללי

על פי הערכות האחרונות הצמיחה העולמית בשנת 2014 עמדה על 3.3% בדומה לשנת 2013, כאשר בלטה במיוחד השונוות בצמיחה בין המדינות המפותחות (1.8%) לבין המדינות המתפתחות והשווקים המתעוררים (4.4%). בישראל התוצר צמח ב-2.9% לעומת 3.3% בשנת 2013.

ארה"ב: לאחר רבעון ראשון חלש מאוד, בעיקר בשל מזג אוויר קשה, האינדיקטורים הכלכליים המשיכו להיות חזקים, ניכר שיפור מרשים בשוק התעסוקה וגידול בצריכה הפרטית. ה-FED המשיך במהלך השנה בתהליך הצמצום ההדרגתי של תכנית הרכישות שלו עד לסיומו המוחלט במהלך הרבעון האחרון של 2014. גוש האירו: המומנטום החיובי באירופה נחלש משמעותית במהלך השנה, בין היתר בעקבות הסכסוך בין רוסיה-אוקראינה שתרם לפגיעה בצמיחה ולירידה בביטחון הצרכנים והעסקים. האינפלציה והציפיות לאינפלציה המשיכו לרדת בחדות, דבר שהוביל את הבנק המרכזי באירופה להפחתת ריבית. במהלך 2014 ה-ECB הפחית את הריבית לרמה של 0.05% והציג ריבית שלילית של מינוס 0.2% על הפיקדונות בבנק. בנוסף, הבנק החל ברכישת אג"ח לא-ממשלתיות במהלך הרבעון האחרון של השנה. מאז חודשי הקיץ של 2014 מחירי הנפט צנחו בשיעור חד, דבר שהשפיע, וצפוי להמשיך להשפיע, לשלילה על מדינות יצואניות נטו של נפט (כגון רוסיה וחברי אופ"ק) ולחיוב על מדינות יבואניות נטו של נפט (כגון גרמניה, יפן וישראל).

התפתחויות במשק הישראלי

הקבוצה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של חברות הקבוצה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום החיסכון ארוך הטווח.

התוצר צמח בשיעור שנתי של 7.2% ברבעון האחרון של 2014, על פי האומדן הראשוני, זאת לאחר שהרבעון הקודם הושפע לשלילה מהמבצע הצבאי בדרום הארץ במהלך יולי-אוגוסט. על פי האומדן האחרון, התוצר צמח

ב-2.9% במהלך 2014, ירידה לעומת 3.3% ב-2013.

4.1.2 שוק המניות

מדד ת"א 100 ירד ב-1.3% ברבעון הרביעי של 2014 אך בסיכום שנתי עלה המדד ב-6.7%. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמיריס עמד על 1.2 מיליארד ש"ח ב-2014 (1.4 מיליארד ש"ח ברבעון הרביעי), עלייה של 3% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2013.

4.1.3 שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי ירד ב-1% ברבעון הרביעי של 2014 אך בסיכום שנתי השלים עלייה של 4.7%. במהלך הרבעון הרביעי מדד אג"ח הממשלתיות נותר כמעט ללא שינוי והשלים עלייה של 6.6% במהלך שנת 2014. מדד אג"ח הקונצרניות ירד ב-2.6% במהלך הרבעון הרביעי ובסיכום שנתי רשם המדד עלייה של 1.5%. מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על כ-4.2 מיליארד ש"ח במהלך 2014 (4.7 מיליארד ש"ח ברבעון הרביעי), ירידה של 2% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2013.

4.1.4 קרנות נאמנות

בשוק קרנות הנאמנות נרשמו פדיונות נטו של 6.2 מיליארדי ש"ח ברבעון הרביעי של 2014 אך בסיכום שנתי הענף השלים גיוסים של 26.3 מיליארדי ש"ח במהלך 2014, זאת לעומת כ-52.5 מיליארדי ש"ח ב-2013. מרבית הגיוסים מתחילת השנה נבעו מקרנות המתמחות באג"ח (28 מיליארדי ש"ח). מנגד, נרשמו פדיונות נטו משמעותיים בקרנות הכספיות (7 מיליארדי ש"ח).

4.1.5 מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בשוק תעודות הסל עמד על 118 מיליארדי ש"ח בסוף 2014, לעומת 101 מיליארדי ש"ח בסוף 2013, עלייה של 16.5%. בלטו לחיוב במהלך תעודות הסל על מניות בחו"ל שרשמו גיוסים של 7.4 מיליארדי ש"ח, ונכון לסוף 2014 הם מהווים כרבע מסך כל הנכסים המנוהלים בתעודות הסל.

4.1.6 שוק המט"ח

השקל נחלש הרבעון הרביעי של 2014 ב-5.3% אל מול הדולר (לרמה של 3.889 שקל לדולר) והשלים פחות של 12% במהלך 2014. השקל נחלש ב-1.6% אל מול האירו במהלך הרבעון הרביעי (לרמה של 4.7246 שקל לאירו) אך התחזק ב-1.2% במהלך 2014.

4.1.7 אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, בסוף הרבעון הרביעי של 2014 האינפלציה הסתכמה במהלך 12 החודשים האחרונים עד מדד נובמבר במינוס 0.1%, זאת לאחר ירידה של 0.2% במהלך הרבעון הרביעי.

4.1.8 ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי על 0.25% במהלך הרבעון הרביעי של 2014. במהלך 2014 ריבית בנק ישראל ירדה ב-0.75% נקודת אחוז, מרמה של 1.0% בסוף 2013 ל-0.25%.

4.1.9 אירועים לאחר פרסום המאזן

מחיר חבית נפט המשיך לרדת והגיע לרמה הנמוכה ביותר מאז 2009. האינפלציה בשנת 2014 הסתכמה במינוס 0.2%. מדד המחירים לצרכן לחודש ינואר ירד ב-0.9%.

4.2 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות חברות הקבוצה לרבות חסמי כניסה ויציאה

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים המשפיעים באופן מהותי על כלל פעילות הקבוצה. הסדרים ומגבלות הנוגעים לתחום פעילות מסוים או למוצרים מסוימים, הוזכרו לעיל בסעיפים הרלבנטיים.

(א) חוק ניירות ערך - לרבות התקנות שהותקנו מכוחן והנחיות רשות ניירות ערך ;

(ב) חוק החברות - לרבות התקנות שהותקנו על פיו ;

(ג) חוק הפיקוח - לרבות התקנות שהותקנו מכוחן והחוזרים שמפרסם המפקח מכוח סמכותו על פי חוק הפיקוח ;

(ד) חוק קופות גמל - לרבות התקנות שהותקנו מכוחן וההנחיות שמפרסם המפקח מכוח סמכותו על פי חוק קופות גמל ;

(ה) חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני ; חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 ("חוק חוזה ביטוח").

בנוסף, פעילות החברה כפופה לחוקים נוספים שהעיקריים שבהם הם :

(ו) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 - לרבות הצווים שפורסמו מכוחו (בעיקר צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב-2001 וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופות גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב-2001) ;

(ז) חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ;

(ח) חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 - המעניק, במקרים המוגדרים בחוק, הגנה לעובד במקרה שהמעביד אינו מעביר את ההפרשות לקופת גמל כמשמעה בפקודת מס הכנסה ;

(ט) חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 ;

(י) חוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982 ;

(יא) חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב-2012.

4.3 ספקים ונותני שירותים

4.3.1 במסגרת פעילותה מקושרת החברה, באמצעות חברות הקבוצה, עם מספר רב של ספקים.

4.3.2 רכישות מספקים עיקריים : סעיף ההוצאה העיקרי של החברה מתוך הוצאות התפעול שלה בשנת הדוח היה תשלום דמי ניהול לחברת האם ולחברות אחרות בקבוצה תמורת מרבית שירותי התפעול שהיא מקבלת (לרבות כח אדם, שירותי מיחשוב, רכש, תשתיות ועוד).

4.3.3 **תלות בספקים** : פעילותה של החברה היא פעילות מבוססת כוח אדם ומידע. כוח האדם מועסק בעיקרו על ידי החברה האם של החברה אשר מספקת גם שירותי ניהול ותפעול אחרים. בסיס הנתונים העיקרי של החברה בנוי על מערכת המידע שבבעלות החברה. לפיכך, אין לחברה תלות מהותית באף אחד מספקיה, ובאפשרותה למצוא ספקים או פתרונות חלופיים מבלי שתיווצר לה תוספת עלות משמעותית.

4.4 הון אנושי

- 4.4.1 הנהלות החברה והקבוצה מאמינות, כי עובדיהן הינם הנכס האסטרטגי העיקרי שלהן. למרות גודלה של הקבוצה, הנהלות החברה והקבוצה עושות כל שביכולתן על מנת להקנות בקרב עובדיהן אוירה של חברה משפחתית. החברה והקבוצה משקיעות רבות בהון האנושי שלהן ודואגות ליצירת בית חם לעובדיהן.
- 4.4.2 'עובדי החברה' מועסקים במישרין על ידי הראל ביטוח או חברות אחרות בקבוצה. העסקת העובדים בדרך זו נקבעה, כחלק מהארגון מחדש של מערך הפנסיה של הקבוצה. על כן הכוונה במונח "עובדי החברה", לעיל ולהלן, הינה למעשה לעובדי החברה שמועסקים כאמור לעיל ואשר מספקים את מירב שירותיהם לחברה ולחברות המנהלות האחרות של הפנסיה בקבוצה.
- 4.4.3 בשנים האחרונות נערכו מספר שינויים מבניים בתחום כוח האדם בחטיבת חיסכון ארוך טווח, כדלקמן:
- 4.4.4 הוקם אגף שירות לקוחות ובמסגרתו הוקם מוקד שירות לקוחות של חטיבת חיסכון ארוך טווח. כפועל יוצא הועברו מרבית עובדי החברה שעסקו בתחום של שירות לקוחות להיות מועסקים במסגרת אגף שירות הלקוחות החדש במסגרת המוקד החטיבתי.
- 4.4.5 הוקם מוקד שימור לקוחות משותף לתחום הפנסיה וביטוח חיים. כפועל יוצא הועברו חלק מעובדי החברה שעסקו בתחום שימור הלקוחות להיות מועסקים במסגרת מוקד השימור החדש בהראל ביטוח.
- 4.4.6 הוקם מערך משווקים פנסיוניים לחטיבת חיסכון ארוך טווח. כפועל יוצא הועברו מרבית עובדי החברה במחלקת השיווק להיות מועסקים במסגרת מערך המשווקים החדש בהראל ביטוח.
- 4.4.7 בהתחשב באמור לעיל, מצבת 'עובדי החברה' (כמובנם בסעיף 4.4.2 לעיל ובעקבות השינויים המפורטים בסעיף 4.4.3 לעיל), הינה כדלקמן:

4.4.8 מצבת עובדים

מחלקה	מספר עובדים (מקורב)
הנהלה	6
מטה	31
תפעול	62
עסקי	7
סה"כ	106

- 4.4.9 **תנאי התקשרות עם העובדים**: כל עובדי הקבוצה מועסקים בחוזים אישיים. משכורתו של כל עובד נקבעת בהסכם ההעסקה האישי שלו. התגמול על-פי הסכמי ההעסקה הינו, בעיקרו, על בסיס משכורת קבועה ובתפקידי המכירות קיים, לעיתים, רכיב של תגמול על בסיס הצלחה. בהתאם להסכמי ההעסקה העובדים זכאים לביטוח פנסיוני (ביטוח, קרן פנסיה, שילוב של ביטוח ופנסיה וכיוצ"ב), תנאים סוציאליים וכדומה.
- 4.4.10 **קוד אתי לעובדי הקבוצה**: הנהלת הקבוצה דוגלת בתרבות עסקית נאותה של עובדיה ומנהליה (כולל דירקטורים) במסגרת מילוי תפקידם בחברה. בהתאם לכך אימצה החברה קוד אתי, המנסח מערכת כללי

התנהגות הנדרשים מעובדי החברה ומנושאי המשרה בה. בין היתר עוסק הקוד האתי בכללים בדבר גילוי עניין אישי והימנעות מניגוד עניינים, איסור קבלת מתנות מגורמים עסקיים עמם קשורה החברה (או מתן מתנות לגורמים כאמור), הגנה על נכסי החברה, כללי התנהגות בעבודה ועוד. החברה סבורה, כי גיבוש מערכת הסטנדרטים הכלולים בקוד האתי יביא לקידום תרבות ארגונית וערכית, אשר תחזק את הקשר בין עובדי החברה לבין עצמם ותבסס יחסי אמון, אמינות ויושרה בין החברה לבין כל הבאים עמה במגע, לרבות לקוחות, סוכנים וספקים.

החברה הטמיעה את הקוד האתי באמצעות הסברתו בקרב כלל עובדיה בהזדמנויות שונות. כמו כן, כל עובד חדש הנקלט לעבודה בחברה מקבל העתק מהקוד האתי וחותם כי קרא אותו וכי הוא מתחייב לפעול על-פיו. הקוד האתי מפורסם באתרי האינטרנט של החברה. הממונה על הקוד האתי ועל טיפול בתלונות מכח הקוד האתי הינה מנהלת פניות הציבור של החברה.

4.4.11 מידע אודות נושאי המשרה ועובדי ההנהלה הבכירה :

להלן פירוט נושאי המשרה וממלאי התפקידים הבכירים בחברה, לרבות כאלה שהם ספקי שירות חיצוניים :

מס'	שם משפחה ופרטי	תפקיד
	דירקטורים	
1	סיבוני מישל	יו"ר הדירקטוריון
2	מילה מרים	דירקטורית
3	גינת דורון	דירקטור
4	הדר קבורס ליאורה	דירקטור
5	דן בראון*	דירקטור
6	גילי כהן**	דירקטור חיצוני
7	עמוס אפשטיין	דירקטור חיצוני
8	אפרים דרור	דירקטור חיצוני
	וועדת השקעות	
9	דרורי יהודה	יו"ר ועדת ההשקעות
10	כהן דורון	סגן יו"ר חבר ועדת ההשקעות
11	נצר יאיר	חבר ועדת ההשקעות
12	בן-יוסף אורלי	חברת ועדת ההשקעות
13	גילי כהן	חבר ועדת ההשקעות
	וועדת ביקורת	
14	אפרים דרור***	יו"ר ועדת הביקורת
15	גילי כהן	חבר ועדת הביקורת
16	מילה מרים	חבר ועדת הביקורת
17	עמוס אפשטיין	חבר ועדת הביקורת
	בעלי תפקידים בחברה	
18	ליידנר דודי	מנהל כללי
19	רו"ח גבל רם	מנהל כספים
20	הסל אמיר	מנהל השקעות
21	ענבר אדוה	מנהל סיכונים

22	שראק דוד	מנהל תפעול
23	זיידנר דודו	אחראי להערכות לשעת משבר
24	אולברג אפרת	הממונה על פניות הציבור
25	רו"ח לוטרבך שי	מבקר פנימי
26	עו"ד רוטשילד אופיר	יועץ משפטי
27	משרד רו"ח סומך - חייקין, רו"ח חגית קרן****	מבקר חיצוני
28	אנגלמאייר דוד	אקטואר
29	ניסן משה	מנהל מערכות מידע
30	עו"ד נטלי משען זכאי****	ממונה על ציות ואכיפה

- * ביום 4 בפברואר 2015 סיים מר דן בראון את כהונתו כדירקטור בחברה.
- ** ביום 1 באפריל 2014 מונה מר גילי כהן לדירקטור חיצוני בחברה.
- *** ביום 12 בינואר 2014 סיים מר אברהם רינות את תפקידו כדירקטור חיצוני בחברה וכיו"ר ועדת הביקורת ובמקומו מונה מר אפרים דרור כיו"ר ועדת הביקורת.
- **** ביום 20 במאי 2014 סיים רו"ח אברהם פרוכטמן את תפקידו כרו"ח מבקר מטעם משרד סומך- חייקין ובמקומו מונתה רו"ח חגית קרן.
- ***** ביום 20 באוגוסט מונתה עו"ד נטלי משען זכאי לממונה על ציות ואכיפה במקומה של עו"ד זהר גרסטל.

4.5 שיווק והפצה

4.5.1 לחברה הסכם עם הסתדרות המורים (ראה להלן: סעיף 4.10), לפיו קרן הראל מנוף היא קרן ברירת המחדל של המורים חברי הסתדרות המורים. במסגרת הסכם זה זכאים המורים המצטרפים לקרן להטבות מיוחדות. החברה עורכת מאמצי שיווק למימוש הפוטנציאל בהסכם זה הן בקרב המורים החדשים המצטרפים והן בקרב המורים הקיימים המבוטחים בקרנות פנסיה חדשות אחרות.

4.6 לקוחות

- 4.6.1 **לקוחות מהותיים** - הכנסותיה של החברה נובעות מניהול קרן הפנסיה שלה. ההכנסות מחברי הסתדרות המורים מהוות מרכיב מהותי בהכנסות החברה (ראה הסכמים מהותיים).
- 4.6.2 **התפלגות סוגי לקוחות** - במהלך שנת הדוח כ-99% מדמי הגמולים שנתקבלו בקרן נבעו משכירים (באמצעות מעבידים) וכ-1% נבעו ממבוטחים פרטיים ועצמאיים.

4.7 עונתיות

- 4.7.1 בתעסוקת המורים קיימת עונתיות המאופיינת בכך שהתחלות והפסקות עבודה שכיחות יותר בתחילת שנת לימודים ובסיומה, היינו: בחודשים יולי-ספטמבר כל שנה. מכיוון שחברי הסתדרות המורים הינם חלק מהותי ממבוטחי הקרן עשויות להיות הצטרפויות ועזיבות של עמיתים בחודשים אלה.
- 4.7.2 בנוסף, הקרן מבטחת קבוצת עובדי הוראה המשלמת דמי גמולים בגין רכיבי שכר נוספים בלבד. בנסיבות

אלה קיימים חודשי שכר בהם לא שולמה תוספת ובהתאם לא התקבלו בגינה דמי גמולים בקרן.

4.8 רכוש קבוע

לחברה ציוד קבוע מזערי ואת השימוש ברכוש קבוע היא עושה, כמפורט להלן, באמצעות רכוש קבוע של חברות קשורות מהקבוצה. בשנתיים האחרונות משקיעה החברה ישירות בעדכוני תוכנות המיחשוב המשמשות אותה וקרנות פנסיה אחרות בקבוצה.

4.8.1 **משרדים ונכסי מקרקעין:** משרדה הראשי של החברה ממוקם ב"בית הראל", הנמצא במתחם הבורסה על גבול רמת גן תל-אביב, שבבעלות חברה קשורה מהקבוצה. כמו כן משתמשת החברה במשרדים שכורים ובנכסי מקרקעין אשר בבעלות חברות קשורות מהקבוצה ב"בית הראל" בחיפה, בבאר שבע, באילת ובמקומות נוספים ברחבי הארץ, במשותף עם חברות אחרות בקבוצה.

4.8.2 **מערכות המיכון וניהול המידע:** הראל המשמר מחשבים בע"מ (להלן: "הה"מ"), הינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות, האחראית על מתן שרותי המיכון השונים לרוב חברות הקבוצה, והיא אשר מפעילה במידת הצורך, ספקים וחברות תוכנה לצורך שרותי המחשוב אותם היא מספקת לחברות הקבוצה ובהן החברה. במהלך תקופת הדוח נרכשה מערכת המידע של תוכנות קרנות הפנסיה שהופעלה במיקור חוץ על ידי חברת המחשוב "הראל וואן בע"מ" על ידי הראל פנסיה והשירותים שהוענקו על ידי הראל וואן מוענקים כיום לחברה במסגרת יתר שירותי הניהול.

4.9 נכסים לא מוחשיים

4.9.1 הקבוצה עושה שימוש גם במותגים "הראל" בפרסום המוצרים אותם מוכרת הקבוצה ללקוחותיה. השימוש במותגי הקבוצה נעשה בעיקר באמצעי פרסום שונים כמו מדיה אלקטרונית, שלטי חוצות, דיוור ישיר ועוד. בעקבות זאת שינתה החברה את שם קרן הפנסיה שבניהולה ל"הראל מנוף פנסיה".

4.9.2 לקבוצה מאגר מידע שבו נשמר מידע הנוגע ללקוחותיה, ספקיה, סוכניה ועובדיה של הקבוצה. כמו כן עושה החברה שימוש באותם מאגרי המידע של הקבוצה אשר להם מותרת לה הכניסה. המידע הקיים במאגרים אלו כולל אינפורמציה כגון שמות, פרטי התקשרות, סוגי הפוליסות, היקפי תביעות ועוד, והכל בהתאם למטרות המאגרים המפורטות באישורי רשם מאגרי המידע. מאגרים אלה, הקיימים בקבוצה מזה שנים רבות, מאפשרים לחברות הקבוצה, בין היתר, תמחור נכון יותר של הסיכונים הכרוכים במתן כיסוי ביטוחי ללקוחותיהן.

4.10 הסכמים מהותיים

4.10.1 ביום 2.1.2007 חתמו הראל השקעות, הראל ביטוח והחברה הסכם עם הסתדרות המורים בישראל (להלן: "הסתדרות המורים") לביטוחם של חברי הסתדרות המורים אשר לא יבחרו בקרן פנסיה אחרת, להיות מבוטחים בביטוח פנסיוני בקרן הראל מנוף פנסיה (לשעבר: "מנוף קרן פנסיה"). על פי ההסכם הראל מנוף פנסיה תשמש כקרן "ברירת המחדל" של חברי הסתדרות המורים. המבוטחים זוכים, על פי ההסכם, בהטבות המתבטאות בהחזר דמי ניהול שיופנה להגדלת החיסכון לפנסיה ולרכישת מוצרים ביטוחיים משלימים. יצויין, כי גם בעבר, טרם הועברה הבעלות בחברה להראל השקעות, כבר בחרה הסתדרות המורים בקרן מנוף כקרן בה יבוטחו חבריה; ההתקשרות המאוחרת נערכה לאחר בדיקות מקיפות שערכה הסתדרות

המורים עם התפתחות התחרות בשוק הפנסיה ולאור שינוי הבעלות בקרן. ביום 30 בספטמבר חתמו הצדדים על הארכת ההסכם קובע תנאים מיוחדים לעובדי הוראה שהם חברי הסתדרות המורים, לרבות שיפור תנאי דמי הניהול ביחס להסכם הקיים. נכון לשנת הדוח היוו דמי הגמולים בגין חברי הסתדרות המורים כ-93% מכלל דמי הגמולים שהתקבלו בקרן.

4.10.2 הסכם לקבלת שירותי ניהול מחברת האם והמחאת הזכות להראל פנסיה

על פי הסכם שנחתם ביום 27 בדצמבר 2001 תקבל מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן – החברה שירותי ניהול מידידים הולדינג (להלן - החברה האם) על פי ההסכם החברה האם תעניק לחברה שירותי ניהול מקיפים ותמורתם תעביר החברה לחברה האם את מלוא דמי הניהול הנגבים על ידה בניכוי הוצאות ישירות באופן שוטף.

4.10.3 הסכם לקבלת שירותי ניהול בין החברה לבין הראל השקעות

על פי הסכם שנחתם ביום 17 במאי 2009 תקבל החברה מהראל השקעות שירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. בתמורה תשלם החברה להראל השקעות סך השווה ל - 0.5% מדמי הגמולים שגובה קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר, 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית. לדמי הניהול הנ"ל יתווסף מס ערך מוסף. ביום 20 במאי וביום 24 במאי 2009 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה (בהתאמה) את ההתקשרות.

4.10.4 החברה קיבלה בשנת הדוח שירותי ניהול מהראל ביטוח בתמורה ל-0.1% מסך נכסי הקרנות שבניהולה לעניין חידוש ההסכם ראה סעיף 1.1.4.

4.11 הסכמי שיתוף פעולה

החברה אינה קשורה בהסכם לשיתוף פעולה אסטרטגי.

4.12 הליכים משפטיים

ביום 6 במרץ 2014 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד הראל פנסיה. התובענה הומצאה למשרדי החברה ביום 10.3.2014. עניינה של התובענה בטענה כי תקנון קרן הפנסיה קובע כי לצורך מימוש זכויות לקבלת קצבת שארים על ידי ידוע בציבור שהתאלמן/ה מבן/בת זוג/זוגתו לחיים, הוא נדרש לפנות להליך משפטי בכדי לקבל אישור המוכיח את היותו במעמד של "ידוע בציבור", וזאת, כביכול בניגוד לתקנות הציבור והוראות הדין. התובע מעריך את הנזק האישי שנגרם לו, כביכול, בסכום של 141 ₪ (סכום אגרת בית המשפט שנדרש לשלם על מנת לקבל פס"ד המצהיר על מעמדו כידוע בציבור) ואינו מעריך את סכום התביעה עבור כלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. מבדיקה ראשונית עולה בת זוגו המנוחה של התובע היתה מבוטחת בקרן הפנסיה "הראל מנוף" ולא בקרנות הפנסיה המנוהלות על הראל פנסיה. בחודש ינואר 2015 התקיים דיון מקדמי בתובענה ובעקבות המלצת בית המשפט, הודיע התובע על מחיקת בקשתו להכיר בתובענה כייצוגית. בכך הסתיימה התובענה.

4.13 מימון

החברה לא השתמשה בשנת הדוח במקורות מימון חיצוניים.

4.14 מיסוי

החברה הינה מוסד כספי כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 ועל כן חייבת במס חברות ובמס רווח. בפועל החברה איננה מעסיקה עובדים במישרין ולכן אינה משלמת מס שכר.

שומות מס סגורות ופתוחות:

לחברה הוצאו שומות סופיות או הנחשבות לסופיות עד וכולל שנת המס 2010.

שוני בין שיעורי המס הסטטוטוריים ושיעורי המס האפקטיביים:

אין שוני עקרוני בין שיעורי המס הסטטוטוריים והאפקטיביים של החברה למעט שוני הנובע מהוצאות בלתי מוכרות ומהפרשי עיתוי. בשנת הדוח לא קיים שוני מהותי (באור 10.1 בדוח הכספי).

הפסדים צבורים לצורכי מס:

לחברה אין הפסדים צבורים.

4.15 צפי להתפתחות בשנה הקרובה

החברה פועלת להרחבת והמשכת הפעילות בסקטור עובדי ההוראה במסגרת התקשרות עם הסתדרות המורים

כחלק מתפיסתה בדבר חשיבות השירות ללקוחות החברה, תמשיך החברה להשקיע במערכות המיכון כדי לשפר את השירות הניתן לגורמים אלה ועל מנת לעמוד בדרישות הרגולטוריות החלות עליה.

במהלך השנה תמשיך החברה להשקיע אמצעים בפיתוח אתר האינטרנט שלה, במסגרתו יכולים עמיתי הקרן שבניהול החברה לקבל נתונים אישיים מעודכנים בנוסף לנתונים הכלליים של הקרנות שבניהול החברה. כמו כן הושק בשנת הדוח גם אתר אינטרנט למעסיקים אשר מעניק מידע ושירותים למעסיקים המבטחים את עובדיהם בקרנות הפנסיה של הקבוצה. החברה תוסיף להשקיע בהרחבת מעגל המשתמשים בשירותי האינטרנט שהיא מספקת בקרב המבוטחים והמעסיקים ולפעול להעניק להם שירות טוב יותר ורחב יותר באמצעות אתר האינטרנט.

במהלך השנה הקרובה צפויה החברה להוסיף ולהיערך לשינויים הצפויים בשוק החיסכון ארוך הטווח, ובכלל זה לכניסתם לתוקף של תקנות התשלומים לקופות גמל וחוזר מסלולי השקעה.

בדומה לשנים האחרונות החברה צופה המשך צמיחה משמעותי בפעילות ובפרט בכל הקשור לגידול בגביית דמי הגמולים ברקע הרפורמות שמנהיג משרד האוצר ובשים לב לגידול הצפוי במהלך השנה בשכר המינימום המגלם בתוכו גם גידול בשכר המבוטח.

החברה ממשיכה ליישם את תכנית האכיפה שאושרה על ידי דירקטוריון החברה בהתאם להוראות חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א – 2011.

4.16 יעדים ואסטרטגיה עסקית

בכוונת החברה להעמיק את פעילותה בתחום הפנסיה ולהגדיל את נתח השוק שלה. לצורך מימוש כוונה זו, משקיעה החברה מאמצים רבים ומשאבים ניכרים בהכשרת כוח אדם, בשיווק, באמצעי מכירה, במיכון ובכלל גורם נוסף המסייע למימוש מטרה זו.

4.17 מידע בדבר שינוי חריג בעסקי התאגיד

לא נצפה שינוי חריג בעסקי התאגיד לאחר מועד הדוחות שלא קיבל ביטוי בדוח זה.

4.18 אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים

לא נצפו אירועים חריגים שלא קיבלו ביטוי בדוח זה.

5. חלק ה' - משטר תאגידי

5.1 ישיבות דירקטוריון

מועד הישיבה	מספר משתתפים	התכנסות/בכתב/טלפוני
19.1.2014	7	התכנסות
21.1.2014	7	החלטה בכתב
20.3.2014	6	התכנסות
27.4.2014	7	התכנסות
19.5.2014	6	התכנסות
1.7.2014	6	התכנסות
20.7.2014	7	התכנסות
19.8.2014	7	התכנסות
6.10.2014	5	התכנסות
23.11.2014	7	התכנסות

5.2 מידע בדבר ועדות הדירקטוריון

בחברה פועלת ועדת ביקורת, בהתאם להוראת סעיפים 114 - 117 לחוק החברות שעניינם פעילות ועדת ביקורת ובהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז – 2007 (להלן: "תקנות הדירקטוריון").

ועדת הביקורת עוסקת, בין היתר, בקביעת תכנית ביקורת הפנים של החברה ודנה בדוחות ביקורת של מבקר הפנים של החברה. ועדת הביקורת מתכנסת מעת לעת לדיון בדוחות ביקורת המוגשים לה על-ידי מבקר הפנים, וזאת בהתאם לתכנית ביקורת הפנים של החברה.

בועדת הביקורת מכהנים כל הדח"צים של החברה (אפרים דרור - יו"ר ומר עמוס אפשטיין וגילי כהן) וכן הדירקטורית מרים מילה.

במהלך שנת 2014 התקיימו 7 התכנסויות של ועדת הביקורת.

בחברה פועלת ועדת השקעות, המתכנסת אחת לשבועיים, לדיון בהשקעות נכסי קרנות הפנסיה שבניהול החברה. בנוסף פועלת ועדת השקעות נפרדת העוסקת בהשקעות בחשבון הנוסטרו של החברה.

בועדת ההשקעות מכהנים 5 חברים לפי הפירוט בסעיף 4.4.11 לעיל.

5.3 מעקב אחר הוראות הדין

במהלך תקופת הדוח, אישר דירקטוריון החברה תכנית אכיפה, לאור הוראות חוק סמכויות אכיפה מנהלית, וזאת הן עבור החברה והן לגבי הגופים המוסדיים בקבוצה, הכפופים לחוק סמכויות אכיפה של המפקח. במסגרת תכנית האכיפה מונחה היועצת המשפטית של הקבוצה, עוה"ד נטלי משען זכאי לממונה על הציות והאכיפה וכן מונה מנהל מערך ציות, אכיפה, SOX ונהלים אחראי על תכנית האכיפה ומנהלי אכיפה.

המעקב אחר קיום הוראות הדין מתבצע בחברה במספר רבדים: הרובד הראשון הינו ביקורות הפנים שנערכות בחברה, בהתאם לתכנית ביקורת הפנים, כאשר כחלק מתכנית הביקורת נכללת ביקורת לגבי עמידה בהוראות דין שונות. הרובד השני הינו לסייע בעמידת החברות בקבוצה בקיום הוראות דין ספציפיות כגון: ממונה על הציות והאכיפה, מנהל מערך ציות, אכיפה, SOX ונהלים, אחראי לפי חוק איסור הלבנת

הון, ממונה לפי חוק למניעת הטרדות מיניות ואחראי ליישום הקוד האתי של החברה. הרובד השלישי הינו עדכונים בדבר הוראות דין חדשות ויישום אותן הוראות דין. לגבי חוזרים חדשים וטיטות חוזרים של המפקח, העדכון נעשה באמצעות הפצת החוזרים לבעלי התפקידים הרלוונטיים ויודא עימם, כי הם מיישמים את הוראות החוזרים. לגבי הוראות דין אחרות, העדכון והמעקב אחר היישום נעשים על-ידי היועצת המשפטית של החברה ועל-ידי מזכירת החברה.

5.4 קוד אתי

לקבוצה קוד אתי, החל גם על החברה (ראה סעיף 4.4.9 לעיל).

6. חלק ו' – הנחות אקטואריות

6.1. ההנחות האקטואריות בקרן הראל מנוף פנסיה

כללי

ההתחייבות כלפי המבוטחים הינה היתרה הצבורה שלהם למועד הדוח, המחושבת מאז שנת 2004 לפי תשלומיהם לקרן, בתוספת תשואת הקרן ובניכוי דמי סיכון ודמי ניהול. חישוב ההתחייבות כלפי הפנסיונרים מבוסס על היוון זרם התשלומים הצפויים להיות משולמים להם ולשאיריהם, בהתאם לתקנון ובהתאם לפרמטרים אקטואריים. ההיוון מבוצע בהתאם לשיעורי ריבית להיוון הנקבעים כמפורט להלן.

אופן החישוב והפרמטרים האקטואריים נקבעו בעיקרם בהוראות שפרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון.

בדוח האקטוארי השנתי מבוצע חישוב של עודף או גירעון אקטוארי באמצעות השוואת התחייבויות הקרן לפנסיונרים לעומת הנכסים העומדים מול התחייבויות אלה. עודף(גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים מחולק בין כל המבוטחים והפנסיונרים ועודף (גירעון) הנובע מהפרשי תשואה בין תשואה צפויה (על-סמך שיעורי ריבית ההיוון של שנה שעברה) לתשואה בפועל ומפערים שנובעים משינוי בשיעורי הריבית להיוון מחולק לפנסיונרים שבגינם נרשם אותו עודף (גירעון).

ההנחות האקטואריות:

ריבית החישוב

פנסיונרים זכאים קיימים – בהתאם לחלוקת הנכסים בסוף 2003 5.05% עד 12/2018 (תום תקופה של ערך 5.05%) ו-4.86% לאחר מכן בגין 70% של הנכסים. עבור 30% אחוז של נכסים חופשיים לפי עקומת הריבית נכון ליום המאזן כפי שדווחה ע"י החברה המצטטת ("מרווח הוגן"). אין דמי ניהול מצבירה לקבוצה הזאת.

פנסיונרים חדשים – בגין 30% של הנכסים בשיעור של 4.86%. עבור 70% אחוז של נכסים חופשיים לפי עקומת הריבית נכון ליום המאזן כפי שדווחה ע"י החברה המצטטת ("מרווח הוגן"). מהתשואה המשוקללת מנכים 0.5% דמי ניהול.

שיעורי תמותה נכות ועזיבות

א. שיעורי תמותה בלתי תלויים לעמיתים בריאים (q_x^s)

לעמיתים לאחר גיל פרישה: לפי לוח פ9 בחוזר 2013 (1-3-2013)

לבני זוג של עמיתים שנפטרו:

- לבת זוג שגילה מתחת 55 ולבן זוג שגילו מתחת 60: לפי לוח פ2 בחוזר 2013-3-1
- לבת זוג שגילה 55 ומעלה ולבן זוג שגילו 60 ומעלה: לפי לוח פ5 בחוזר 2013-3-1

1

לבני זוג של עמיתים שבחיים:

- לפני גיל פרישה: לפי לוח פ1 בחוזר 2013-3-1

בגיל פרישה ולאחריו : לפי לוח 49 בחוזר 2013-3-1

אלמנים ואלמנות:

- אלמנה מתחת לגיל 55 ואלמן מתחת לגיל 60 : לפי לוח 29 בחוזר 2013-3-1
- אלמנה שגילה 55 ומעלה ואלמן שגילו 60 ומעלה : לפי לוח 59 בחוזר 2013-3-1

שיפור תמותה:

$$q_{x,t}^s = q_{x,0}^s * [a + (1-a)*(1-f)^{t/20}]$$

$q_{x,0}^s$ מהווה שיעור התמותה בגיל x ביום 31.12.2008 לפי לוחות תמותה הנ"ל
 $q_{x,t}^s$ מהווה שיעור התמותה בגיל x, t שנים לאחר 31.12.2008.
 a, f לפי לוחות 69 בחוזר.

- ב. שיעורי תמותה בלתי תלויים לנכים (q_x^i): עד גיל פרישה - לפי לוח 79 בחוזר 2013-3-1
 מעל גיל פרישה¹ - לפי לוח 49 בחוזר 2013-3-1

שיעורי החלמה של נכים : לפי לוח 99

נתוני נישואים

- א. שיעורי נישואים (w_x): מעל גיל פרישה - מצב בפועל
 לפני גיל פרישה לפי לוח 109 של החוזר 2013-3-1

- ב. הפרש גילים (y_x): אם אין תאריך לידה של בן/בת זוג :
 מתחת לגיל פרישה : 3- לבת זוג, 3+ לבן זוג
 מעל גיל פרישה : 5- לבת זוג, 3+ לבן זוג

נתוני ילדים

- א. גיל הילדים (z_x): לפי לוח 119 בחוזר 2013-3-1

- ב. מספר הילדים (k_x): לפי לוח 119 בחוזר 2013-3-1

שיטת הערכת ההתחייבויות והנכסים ששימשה לחישוב המאזן האקטוארי.

נתוני הנכסים בקרן נלקחו מנתוני הדוחות הכספיים.
 נתוני התחייבויות עבור המבוטחים הינם בגובה היתרות הצבורות שצברו בקרן, ונתוני התחייבויות לפנסיונרים חושבו אקטוארית בהתאם להנחיות וההנחות הרשומות מעלה ובהתאם לנתוני הפנסיונרים .

¹ רלבנטי רק עבור זכאי קיים לצמיתות

מנגנון האיזון האקטוארי

חלוקת עודף אקטוארי בין הקבוצות בקרו:

חלוקת העודף הדמוגרפי (תמותה, תחלואה) שנוצר במהלך 2014 בין כל הקבוצות בקרו: שלב זה מתבצע על ידי השוואת ההתחייבויות של כל אחת משלוש הקבוצות (מבוטחים, פנסיונרים זכאים קיימים ופנסיונרים זכאים חדשים) לבין הנכסים הרעיוניים של כל קבוצה. הנכסים הרעיוניים בגין שתי קבוצות הפנסיונרים מחושבים בשיטת ROLL FORWARD על-סמך הנכסים מסוף שנה שעברה, התשואה הצפויה ותזרים נטו במהלך השנה, בעוד הנכסים הרעיוניים של קבוצת המבוטחים הינם הנכסים האמיתיים. ההתחייבויות בגין שתי קבוצות הפנסיונרים הינן התחייבויות המחושבות לפי עקומת הריבית נכון ליום המאזן של שנה שעברה, בעוד ההתחייבויות בגין המבוטחים מוגדרות כסך הנכסים האמיתיים המשויכים למבוטחים בנטרול העודף/גירעון הדמוגרפי שחולק במהלך השנה.

לאחר מכן מתבצע עדכון פנסיות עבור שתי קבוצות הפנסיונרים בגין עודף (גירעון) הנובע מהפרשי תשואה בין תשואה צפויה (על-סמך שיעורי ריבית ההיוון של שנה שעברה) לתשואה בפועל ומפערים שנובעים משינוי בשיעורי הריבית להיוון.

עדכון פנסיות ויתרות מבוטחים:

בשנת 2014 נוצר גירעון דמוגרפי של כ-3.5 מיליון ₪ אשר מהווה כ-0.18% של ההתחייבויות הצבורות. כמו-כן נוצר גירעון תשואתי לפנסיונרים החדשים בלבד של כ-0.75%. כלומר, יש להגדיל את הפנסיות לזכאים קיימים ב-0.18%, ולהפחית את הפנסיות לפנסיונרים חדשים בשיעור של -0.57%. לגבי יתרות צבורות, יש להגדיל את היתרות הצבורות של המבוטחים בכ-0.18%.

31/12/2013			31/12/2014			השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	
2,816	2,389	5,205	867	5,263	6,130	א. מקרי מוות – מבוטחים
-106	0	-106	-80	0	80	ב. מקרי מוות – פנסיות זקנה ושארים
0	0	0	1,087	1,284	197	ג. מקרי מוות – נכים
11,109	4,113	15,223	4,767	5,264	10,031	ד. יציאה לנכות
-525	525	0	773	1,966	1,193	ה. חזרה מנכות
0						ו. ביטוח משנה
-328			-464			ז. פרישות במהלך השנה
-6,831			-3,347			ח. שינויים בעתודת IBNR
0			0			ט. שינויי שיטות הנחות
0			0			י. שינויים בתקנון הקרו
-148			-85			יא. סך הגורמים האחרים
5,987			3,517			סה"כ עודף (גירעון) מהגורמים לעיל

הערות האקטוארי

התפתחות הקרו בשנה האחרונה

מספר העמיתים בקרו, פעילים ומוקפאים ופנסיונרים, לסוף שנת 2013 היה כ-160,000. בשנת 2014 הקרו ראתה גידול לעומת מספר העמיתים בתום השנה הקודמת שהסתכם בכ-14,000 עמיתים.

הונה הצבור של הקרן המאוחדת גדל במהלך שנת 2014 מ- 1,771 ל- 2,345 מיליוני שקלים.

בסיסי החישוב

החישובים בדו"ח האקטוארי מבוססים על הנחות ולוחות גריעה כלליים שנקבעו על ידי משרד האוצר בחוזר 1-3-2013. החישובים אינם מבוססים, בשלב זה, על לוחות גריעה מיוחדים הנגזרים מניסיון הקרן. הקרן ביצעה בחינה של ניסיונה בספטמבר 2014 בהתאם לדרישות חוזר 1-3-2013 ומסרה את הממצאים לאוצר.

מסד הנתונים

המאזן נערך על יסוד הנתונים כפי שנמסרו על ידי הקרן וכללו נתונים לגבי הזכויות והכספים של כ- 174,000 עמיתים ונתונים כספיים בלבד לגבי כספים נוספים המהווים פחות מ-1% מיתרת הנכסים בקרן.

ריכוז נתונים על הרכב המבוטחים בקרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר 2014

שכר ממוצע לעמיתים פעילים	גיל ממוצע	מספר מקבלי פנסיה			מספר מבוטחים לא פעילים	מספר מבוטחים פעילים
		זקנה	שארים	נכות		
2,366	42	51	77	34	89,651	84,465

הנהלת החברה רואה בגישה אופטימית את הצפוי בשוק הפנסיה בשנים הקרובות. החברה רואה בכך הזדמנות יוצאת דופן והיא תעשה כל מאמץ על מנת להיות בשוק זה גוף מוביל ודומיננטי, תוך שמירה על ערכי הקבוצה והחברה, המתבטאים בסיסמא "אש להבה":

אמינות, שרות לקוח, הון אנושי, בית חם והובלה.

מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ

הראל מנוף פנסיה

פרק 3

דוח הדירקטוריון

מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח הדירקטוריון לשנת 2014

דוח הדירקטוריון בפרק זה של הדוח התקופתי כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2014, סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בשנת 2014. דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי, על כל חלקיו, ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.

דוח דירקטוריון תמציתי ליום 31.12.2014**1. תאור הקרן והחברה המנהלת****הקמת הקרן והחברה המנהלת**

מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והיא מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה, הראל מנוף פנסיה (לשעבר: מנוף קרן פנסיה) (להלן: "הקרן" או "הקרן שבניהול החברה"). הקרן קיבלה החל משנת 1996 ומאז מדי שנה, אישור קופת גמל לקצבה.

החברה הינה חברה פרטית כהגדרתה בחוק החברות. כל הון המניות המונפק והנפרע שלה מוחזק בידי ידידים הולדינג. כל הון המניות המונפק והנפרע של ידידים הולדינג מוחזק במלואו בידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח") בעקבות שינוי מבני שאושר לאחרונה (ראה להלן בסעיף- **אירועים מיוחדים במהלך הדו"ח**), המוחזקת במלואה בידי הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות"), חברה ציבורית, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. תחום פעילותה של החברה הוא ניהול קרנות פנסיה. הראל השקעות שולטת בעקיפין גם בהראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (שליטה מלאה) ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (79%).

תפעול החברה מתבצע במסגרת אגף הפנסיה של קבוצת הראל והוא מושתת על מערכות מיכון המשותפות לכל קרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה (ראה גם סעיפים 4.3.3 ו-4.8.2 לפרק 2 לדוח התקופתי). כמו כן, מערך העובדים של אגף הפנסיה של קבוצת הראל משותף לכל החברות המנהלות קרנות פנסיה בקבוצה – לעניין זה ראה סעיף 4.4 לפרק 2 בדוח התקופתי).

לחברה הסכם עם הסתדרות המורים, לפיו קרן הראל מנוף היא קרן ברירת המחדל של המורים חברי הסתדרות המורים (ראה סעיף 4.10 לפרק 2 בדוח התקופתי). במסגרת הסכם זה זכאים המורים המצטרפים לקרן להטבות מיוחדות. שיעור ניכר מהמבוטחים הפעילים בקרן הינם מורים אשר חברים בהסתדרות המורים.

ביום 31.12.14 היו בקרן "הראל מנוף פנסיה" כ- 161 אלף עמיתים, מתוכם כ- 81 אלף פעילים וכ- 80 אלף בלתי פעילים.

תחומי פעילות עיקריים - קרנות הפנסיה

תחום הפעילות של החברה הוא ניהול קרנות פנסיה. במסגרת תחום הפעילות עוסקת החברה בניהול קרן פנסיה חדשה מקיפה.

הרכב ההכנסות מהשקעות בקרן המנוהלת על ידי החברה בתקופת הדוח:

הרווח מהשקעות בשנת הדוח הסתכם בכ- 130.1 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 166.5 מיליון ש"ח אשתקד. בחלק הבלתי סחיר של תיק ההשקעות, הכולל את אגרות החוב המיועדות של הקרן אשר מוצגות בערך המתואם, נרשמה הכנסה של כ- 42.1 לעומת סך של כ- 42.3 מיליון ש"ח אשתקד. מהשקעות אחרות נרשם רווח של כ- 40.9 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ- 68.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. דמי הניהול ששולמו עלו, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, במקביל לגידול בהיקף הפעילות (ראה "דוח תנועה בקרן הפנסיה" בדוח הכספי של הקרן). בתקופת הדוח רשמה הקרן עודף הכנסות על הוצאות בסך של כ- 114.0 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 151.5 מיליון ש"ח אשתקד. להרכב ההכנסות וההוצאות בקרן המנוהלת על ידי החברה, ראה "דוח הכנסות והוצאות" בדוח הכספי של הקרן.

ביטוח משנה

הנהלת הקבוצה, בהיותה ערה לסיכוני מוות ונכות של מבוטחי קרנות הפנסיה הנובעים מאירועים העלולים להיות רבי נפגעים, כגון: תאונות, פיגועים ואירועי טרור, רוכשת עבור מבוטחי קרנות הפנסיה כיסוי ביטוח משנה ייחודי לאירועים אלו במסגרת הסכם ביטוח המשנה הנעשה לכלל מבוטחי הקבוצה. קרנות הפנסיה, במסגרת תכנית פנסיה מקיפה, מעניקות לחוסכים בהן כיסוי ביטוחי למקרי נכות (פנסייט נכות) ולמקרי מוות (פנסייט שאירים). ביטוח זה הינו ביטוח הדדי, כלומר, החברים בקרן מבטחים את עצמם מתוך דמי הגמולים אשר יועדו לרכישת כיסויים ביטוחיים אלו. במידה שנתר עודף בדמי הסיכון שנגבו לצורך מימון תביעות הנכות והמוות, הוא מוחזר לחסכונוניהם של המבוטחים, כתשואה נוספת הקרויה תשואה דמוגרפית. במקרה של חוסר, נוצרת תשואה דמוגרפית שלילית. אירועים רבי נפגעים עלולים ליצור חוסר בדמי הסיכון שנגבו לצורך תשלום מקרים אלו וכתוצאה מכך מבוטחי הקרן יאלצו לממן מתוך החיסכון הצבור חוסרים אלו. ביטוח משנה, מהסוג שצוין לעיל ונרכש בקבוצה, מונע או מפחית פגיעה בחסכונו המבוטחים במקרים אלו ושומר על התשואה הדמוגרפית של קרן הפנסיה. הנהלת הקבוצה החליטה כי בשלב זה עלות ביטוח זה, לא תשולם מתוך כספי המבוטחים, למרות שהנחיות האוצר מתירות לגבות סכומים אלו מהמבוטחים.

אירועים מיוחדים בתקופת הדוח

לאירועים מיוחדים בתקופת הדוח ראה סעיף 1.1.4 "נקודות עיקריות בהתפתחות החברה בשנת 2014" בדוח תיאור עסקי התאגיד.

2. תיאור הסביבה העסקית

קרנות הפנסיה

שוק קרנות הפנסיה מאופיין בריכוזיות גבוהה ובשינויי רגולציה תכופים (ראה להלן וכן בסעיפים 3.3 ו- 4.2 לפרק השני - תיאור עסקי התאגיד).

הריכוזיות בענף

הריכוזיות בענף הפנסיה גבוהה מאד בקרנות הפנסיה החדשות. נכון למועד הדוח מחזיקה קבוצת הראל שיעור של 15.4% מנכסי קרנות הפנסיה החדשות. שיעור דמי הגמולים שהתקבלו בקרנות הפנסיה החדשות של קבוצת הראל הינו 19% מכלל דמי הגמולים שהתקבלו בקרנות הפנסיה החדשות בשנת 2013.

השפעות חוקים, תקנות והוראות חדשות בתקופת הדוח על פעילות החברה והקרנות שבניהולה

בשנים האחרונות נכנסו לתוקף מספר שינויים מרכזיים בתחום הרגולציה והחקיקה להם השפעה על תחום הפעילות של החברה. בין השינויים האמורים ניתן למנות את חקיקת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 3), התשס"ח-2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"), את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008 (להלן: "תקנות הניוד הפנסיוני") ואת כניסתו לתוקף של צו ההרחבה להסכם הקיבוצי לביטוח פנסיוני מקיף במשק (להלן: "צו ההרחבה לפנסיה חובה"). שינויים אלה ביחד עם הקמת מסלוקה פנסיונית והאצת כניסתם של הבנקים ליעוץ פנסיוני, חוללו שינויים בשוק החיסכון הפנסיוני.

צו ההרחבה לפנסיה חובה הביא לגידול משמעותי במספר העמיתים בקרן הראל פנסיה המנוהלת על ידי החברה. בשל מבנה ההפרשות ההדרגתי הקבוע בהסכם, השפעתו של ההסכם על סך הנכסים המנוהלים הולכת ומתחזקת עם השנים, כאשר כבר בשנת 2013 יאמוד שיעור ההפקדה המינימאלי מכוח צו ההרחבה על 15%. שוק החיסכון הפנסיוני מעצב במשך שנים ארוכות את דפוסי הפעולה ועל כן קיים קושי להעריך את ההשפעה שתהיה לכלל השינויים המתוארים על שוק הענף, אולם ניכר כי הם עשויים להגביר את התחרות ואת התחליפיות בין המוצרים השונים, לרבות את אפשרות השילוב בין מוצרים שונים, וזאת על פי בחינה של פרמטרים שונים ובהם, בין היתר, תשואות, דמי ניהול ואיכות הכיסויים לסיכונים הביטוחיים.

בנוסף, פורסמו טיוטות רבות של הוראות במסגרת תכנית המפקח להגברת התחרות בענף הביטוח הפנסיוני להם עשויה להיות השפעה רבה, לאחר שייכנסו לתוקף, על פעילות החברה בשנים הקרובות. כמו כן נכנסו לתוקף הוראות רבות של המפקח, הותקנו תקנות בעניינים שונים. פירוט לעניין ההשפעות הרגולטוריות על פעילות החברה ועל תחום הפעילות במסגרתו היא פועלת ראה סעיפים 3 ו-4 לפרק השני "תיאור עסקי התאגיד".

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני, ביום 21 ביוני, 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות:

1. דמי הניהול המקסימאליים בקרן הפנסיה הכללית לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות זקנה והשארים ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם;
2. דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

פעילות שיווקית

הקרן פועלת באופן נמרץ להגדלת מספר העמיתים.

פעילות השיווק של הקרן התמקדה בתקופת הדוח בהמשך יישום ההסכם עם הסתדרות המורים בדרך של צירוף עמיתים חברי ארגון זה. החברה לא חתמה על הסכמי הפצה עם הבנקים. הקרן פועלת במסגרת חטיבת חסכון ארוך טווח של קבוצת הראל ביטוח ושומרת על סינרגיה עם היחידות האחרות בקבוצה (קופות הגמל וביטוח החיים). כפועל יוצא הוקם בשנים האחרונות מערך משווקים פנסיוניים לחטיבת חיסכון ארוך טווח שיעסוק בשיווק כלל מוצרי החטיבה ובהם קרנות הפנסיה של החברה.

על רקע השתלבותם האפשרית של הבנקים כערוץ שיווק נוסף בענף, משקיעה החברה תשומות גם מול ערוץ זה.

3. מצב כספי

קרו הפנסיה

תכנית הפנסיה:

תכנית הפנסיה של הקרן היתה, עד לשנת 2004, תכנית פנסיה מקיפה, שסווגה כ"קרן זכויות". הזכויות נקבעו על פי סולם צבירה שחושב באופן אקטוארי ואשר הביא בחשבון את גילו של העמית, שנת לידתו, מינו ומסלול הפנסיה בו בחר. מכל סכום של דמי גמולים ששולם נגזרה מנת הפנסיה שתגיע לעמית בגיל פרישה, על פי הפרמטרים הנ"ל.

בשנת 2005 אושר לקרן הפנסיה תקנון חדש, ששינה את אופייה ל"קרן תשואה". הצבירה בקרן הפנסיה חולקה בין המבוטחים והפנסיונרים בהתאם לזכויות שצברו עד למועד השינוי וממועד זה חושבה לכל מבוטח יתרה צבורה אישית הכוללת את הפקדותיו והתשואה עליהן בניכוי דמי ניהול ודמי סיכון אישיים. בפרישה לפנסיית זקנה תומר היתרה הצבורה בפנסיה חודשית שתחושב אקטוארית. סיכוני נכות ומוות (שאירים) יכוסו מתוך דמי הסיכון שינוכו מדי חודש ונקבע מנגנון איזון אקטוארי להתאמת הפנסיות ויתרות העמיתים בהתאם לסיכונים אלה. כמו כן נקבע הסדר לפנסיונרים שפרשו עד ליום 31.12.2003 ("פנסיונרים זכאים קיימים") ואשר נותרו זכאים לאגרות חוב מיועדות בשיעור של 70% מההתחייבות לגביהם.

קיימת תקרת הפקדות בקרן פנסיה מקיפה, לפיה לא ניתן להפקיד סכום חודשי העולה על סכום בשקלים השווה ל-20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק.

נתונים אקטואריים:

הזכויות המוקנות בקרן הפנסיה נקבעו על בסיס חישובים אקטואריים, במטרה לשמור על קרן מאוזנת לאורך שנים. על פי הוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, שולב בתכנית הפנסיה גם מנגנון לאיזון אקטוארי המיועד למנוע התפתחות גרעון אקטוארי בקרן.

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
1,771,843	2,345,643	סך כל הנכסים, נטו
		התחייבויות פנסיוניות:
1,724,230	2,280,856	התחייבויות למבוטחים (זקנה בלבד)
47,613	64,787	התחייבות לפנסיונרים וזכאים קיימים

נכסי קרן הפנסיה עלו בשנת הדוח מ-1,772 מיליון ש"ח ל-2,346 מיליון ש"ח. (גידול של כ-32%). לפירוט השינויים ראה בפרק על תוצאות הפעילות.

ההתחייבויות לפנסיונרים עלו מ-47 מיליון ש"ח ל-65 מיליון ש"ח נכון למועד הדוח. העודף האקטוארי שנוצר בשנת הדוח הסתכם בסך של כ-4 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-6 מיליון אשתקד. לפירוט התנועה בעודף האקטוארי, ראה באור 10 בדוח הכספי של הקרן.

4. תוצאות פעילות

דוח הכנסות והוצאות – החברה המנהלת:

להרכב ההכנסות וההוצאות של החברה המנהלת, ראה "דוחות רווח והפסד" בדוח הכספי של החברה. דמי הניהול ששילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ- 15.5 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 16.5 מיליוני ש"ח אשתקד. דמי הניהול ששולמו להראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ, שבאמצעותה מסופקים עיקר שירותי התפעול, הינם יתרת ההכנסות מדמי הניהול, בניכוי הוצאות, והסתכמו בתקופת הדוח לסך של 9.2 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 8.4 מיליוני ש"ח אשתקד.

קרן הפנסיה

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
1,257,085	1,771,843	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
353,205	420,887	תקבולים מדמי גמולים
3,473	4,369	תשלומי פנסיה
14,249	16,934	פדיונות
67,206	95,725	העברות צבירה לקרן
39,417	35,552	העברות צבירה מהקרן
151,486	114,043	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
1,771,843	2,345,643	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

נכסי העמיתים בקרן גדלו בשנת הדוח בכ- 575 מיליון ש"ח (גידול של כ- 32%). הגידול נובע בעיקרו מדמי הגמולים שנתקבלו בהיקף של כ- 421 מיליון ש"ח (לעומת סך של כ- 353 מיליוני ש"ח אשתקד) ומעודף ההכנסות על ההוצאות בשנת הדוח בהיקף של כ- 114 מיליון ש"ח (לעומת סך של כ- 151 מיליון ש"ח אשתקד).

גילוי בדבר ירידת ערך נכסים פיננסיים

בהתאם לתקינה הבינלאומית, נכסים פיננסיים שסווגו כזמינים למכירה נמדדים לפי שוויים ההוגן. רווחי או הפסדי הון מנכסים אלה נוקפים ישירות לקרן הון (בדרך של זקיפה או גריעה מקרן ההון), וזאת עד למועד מימושם, פרט להפסדים מירידות ערך או לרווחים כתוצאה מהשבת ערך (עד לגובה העלות המקורית) של אגרות חוב אשר נוקפים לדוח רווח והפסד, בהתאם למבחנים כמותיים ואיכותיים אשר נקבעו על ידי החברה, בהתבסס על תקן חשבונאות בינלאומי 39.

בהתאם לאמור וכתוצאה ממימושים במהלך השנה, קטנה יתרת קרן ההון בחברה המנהלת כך שיתרתה ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכמה לסך של כ- 115 אלפי ש"ח לאחר מס, לעומת יתרה של כ- 533 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013.

להלן פירוט יתרת הרווחים וההפסדים המיוחסים לבעלי המניות של החברה בגין נכסים זמינים למכירה, אשר נוקפו ישירות להון העצמי. הנתונים מובאים בפילוח בהתאם למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו ובהתאם לשיעורי הירידה בשווי ההוגן של הנכס מתחת לעלותו, כפי שהוא עדכני נכון למועד הדוח.

מכשירים הוניים

נטו ממס	ברוטו ממס	רווחים שטרם מומשו	סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
-	-	0	0	0	0	0	0	עד 19%
-	-	0	0	0	0	0	0	20%-39%
-	-	0	0	0	0	0	0	40% ומעל
-	-	0	0	0	0	0	0	קרן הון בזכות
-	-	0	0	0	0	0	0	י.ס. קרן הון

מכשירי חוב

נטו ממס	ברוטו ממס	רווחים שטרם מומשו	סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
(85,579)	(137,392)	0	-137,392	0	0	0	-137,392	עד 19%
-	-	0	0	0	0	0	0	20%-39%
-	-	0	0	0	0	0	0	40% ומעל
200,151	321,331	321,331	0	0	0	0	0	קרן הון בזכות
114,572	183,939	321,331	-137,392	0	0	0	-137,392	י.ס. קרן הון

סה"כ קרן הון

נטו ממס	ברוטו ממס	רווחים שטרם מומשו	סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
(85,579)	(137,392)	0	-137,392	0	0	0	-137,392	עד 19%
-	-	0	0	0	0	0	0	20%-39%
-	-	0	0	0	0	0	0	40% ומעל
200,151	321,331	321,331	0	0	0	0	0	קרן הון בזכות
114,572	183,939	321,331	-137,392	0	0	0	-137,392	י.ס. קרן הון

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, נבחן גם הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית, תוך התייחסות לסטיית התקן של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר. בנוסף לאמור לעיל, ירידת ערך של מכשירים הוניים בשיעור של 20% ומעלה לתאריך הדוח הכספי, או כזו המתמשכת מעל 9 חודשים (גם אם בשיעור נמוך יותר) נזקפת לדוח רווח והפסד.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירי חוב, נלקחים בחשבון הגורמים הבאים:

כוונה ויכולת פיננסית להחזיק את האג"ח עד למועד הפרעון;

אי עמידה למיטב ידיעת החברה בקריטריונים המתוארים ב – IAS 39 סעיף 59 והמפורטים להלן:

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;
- הפרת חוזה, כמו אי עמידה בתנאים (DEFAULT) או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
- המלווה בטעמים כלכליים או משפטיים הקשורים בקשיים פיננסיים של הלווה מעניק ללווה הקלה, אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
- נעשה צפוי כי המלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
- אין שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים או;
- ישנה ירידה הניתנת למדידה, באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצת נכסים פיננסיים, מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה, כולל; (1) שינויים שליליים במצב התשלומים של הלווים בקבוצה, או; (2) תנאים כלכליים לאומיים או מקומיים בעלי מתאם עם כשלים ביחס לנכסים בקבוצה (לדוגמה, עליה בשיעור האבטלה באזור הגיאוגרפי של הלווים, ירידה במחירי הנדל"ן בהתייחס למשכנתאות באזור רלוונטי, ירידה במחירי הנפט בהתייחס לנכסי הלוואה ליצרני נפט, או שינויים שליליים בתנאי הענף שמשפיעים על הלווים בקבוצה).
- בנוסף לאמור לעיל, ירידת ערך של מכשירי חוב בשיעור של 40% ומעלה לתאריך הדוח הכספי, נזקפת לדוח רווח והפסד.

5. תחזית זרמי כספים

החברה צופה המשך גידול בהיקפי פעילות ומשקיעה מאמצי שיווק גדולים. לא קיים צפי לפדיון מואץ של זכויות עמיתים, למעט גידול מסוים על רקע הגידול בהיקף הפעילות בקרנות. אין מידע על קשיים צפויים במימושם של נכסים או חובות שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע באופן מהותי על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה. התשלומים לקרן וממנה מבוצעים במזומן, בהתאם להוראות האוצר לעניין העברת כספים בין קרנות פנסיה.

6. השפעת גורמים חיצוניים**פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק**

לפירוט אודות ההתפתחויות הכלכליות במשק, ובכלל זה ההתפתחויות לאחר תקופת הדוח בשווקים השונים, וכן ניתוח של ענפי ההשקעה השונים ראה סעיף 4.1 בפרק השני תיאור עסקי התאגיד.

שכר מבוטח

השכר המבוטח הממוצע בקרן נכון ליום 31.12.14 היה 2,366 ₪.

7. גילוי בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

דוחות הכספיים של החברה המנהלת נערכים על פי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS). ראה לעניין זה ביאורים 2 לדוחות הכספיים של החברה ושל הקרן.

8. הצהרות המנכ"ל ומנהל הכספים לגבי ביצוע בקרות (SOX 302 ו-SOX 404)**בקרות ונהלים לגבי הגילוי:**

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

תאריך: 16 במרץ, 2015

דודי לייזנר
מנהל כללי

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

הצהרה (Certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דודי לייזנר, מנכ"ל

16 במרץ, 2015

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה / Certification

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הראל ניהול מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO (1992). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2014, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון : מישל סיבוני

מנכ"ל : דודי ליידנר

סמנכ"ל כספים : רם גבל

תאריך אישור הדוח : 16 במרץ 2015

מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ

**דוחות כספיים
ליום 31 בדצמבר 2014**

תוכן העניינים

עמוד

דוח רואי החשבון המבקרים

2

דוח רואי החשבון המבקרים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

3

דוחות כספיים

דוחות על המצב הכספי

4

דוחות רווח והפסד

5

דוחות על הרווח הכולל

6

דוחות על השינויים בהון

7

דוחות על תזרימי המזומנים

9

ביאורים לדוחות הכספיים

10

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 16 במרס 2015 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 22 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ
בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיזוניות בהתאם לכללי דיווח בינלאומי (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי דיווח בינלאומיים (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה בהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 והדוח שלנו, מיום 16 במרס 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת הלב לאמור בביאור 22 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

2013	2014	באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
2,500	1,833	5	נכסים
2,402	749	6	נכסים בלתי מוחשיים
		7	חייבים ויתרות חובה
18,296	18,229		השקעות פיננסיות
13	-		נכסי חוב סחירים
1	1		נכסי חוב שאינם סחירים
18,310	18,230		אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
3,199	6,788	8	מזומנים ושווי מזומנים
26,411	27,600		סך כל הנכסים
		9	הון
9,321	9,321		הון מניות
10,655	10,655		פרמיה על מניות
1,846	1,428		קרנות הון
2,919	3,914		עודפים
24,741	25,318		סך כל ההון
		10	התחייבויות
357	103		התחייבויות בגין מסים נדחים
42	295		התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,271	1,884	11	זכאים ויתרות זכות
1,670	2,282		סך כל ההתחייבויות
26,411	27,600		סך כל ההון וההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לידנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 16 במרס 2015

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

2012	2013	2014		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	באור	
15,241	16,474	15,474	13 (ב)	הכנסות
888	724	1,513	15	דמי ניהול מקרן פנסיה, נטו
9	10	20		רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
				הכנסות אחרות
<u>16,138</u>	<u>17,208</u>	<u>17,007</u>		סך כל ההכנסות
				הוצאות
4,433	1,247	1,097	16	עמלות והוצאות שיווק
10,816	15,238	14,397	17	הנהלה וכלליות
1	1	-		מימון
<u>15,250</u>	<u>16,486</u>	<u>15,494</u>		סך כל ההוצאות
888	722	1,513		רווח לפני מסים על הכנסה
278	(322)	(518)	10	מסים על הכנסה
<u>1,166</u>	<u>400</u>	<u>995</u>		רווח לשנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	באור
1,166	400	995	רווח לשנה
			רווח (הפסד) כולל אחר לשנה :
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
1,081	(67)	519	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(258)	(16)	(1,191)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
5	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(298)	14	254	10 מסים על הכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
530	(69)	(418)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לשנה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
1,696	331	577	סך כל הרווח הכולל לשנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון מעסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה		הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח	
			אלפי ש"ח	אלפי ש"ח				
24,741	2,919	1,313	533		10,655		9,321	יתרה ליום 1 בינואר 2014
995	995	-	-		-		-	רווח לשנה
								רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:
								שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
519	-	-	519		-		-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(1,191)	-	-	(1,191)		-		-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
254	-	-	254		-		-	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לשנה, נטו ממס
(418)	-	-	(418)		-		-	
25,318	3,914	1,313	115		10,655		9,321	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון מעסקה עם בעל שליטה	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה		הון מניות	
			פרמיה על מניות	נכסים זמינים למכירה		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
10,756	1,353	1,313	72	-	8,018	יתרה ליום 1 בינואר 2012
1,166	1,166	-	-	-	-	רווח לשנה רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:
1,081	-	-	1,081	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(258)	-	-	(258)	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
5	-	-	5	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(298)	-	-	(298)	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
530	-	-	530	-	-	סה"כ רווח כולל אחר לשנה, נטו ממס
11,958	-	-	-	10,655	1,303	עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון:
24,410	2,519	1,313	602	10,655	9,321	הנפקת מניות
400	400	-	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
400	400	-	-	-	-	רווח לשנה רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:
(67)	-	-	(67)	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(16)	-	-	(16)	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
14	-	-	14	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
(69)	-	-	(69)	-	-	סה"כ רווח כולל אחר לשנה, נטו ממס
24,741	2,919	1,313	533	10,655	9,321	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,166	400	995	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			רווח לשנה
			פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
			רווחים נטו מהשקעות פיננסיות:
			נכסי חוב סחירים
			נכסי חוב שאינם סחירים
			הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
			הוצאות מיסים על הכנסה
* (794)	* (665)	(1,482)	
* -	* (2)	(1)	
1,207	3,235	667	
(278)	322	518	
135	2,890	(298)	
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
			שינוי בחייבים ויתרות חובה
			שינוי בזכאים ויתרות זכות
872	(745)	1,653	
1,380	(4,232)	613	
2,252	(4,977)	2,266	
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
			ריבית שהתקבלה
			מסים ששולמו
453	584	410	
(85)	(497)	(265)	
368	87	145	
3,921	(1,600)	3,108	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
			מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
* (3,415)	* (363)	481	
(3,415)	(363)	481	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
506	(1,963)	3,589	עלייה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
4,656	5,162	3,199	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
5,162	3,199	6,788	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

* סווג מחדש

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

א. היישות המדווחת

(1) מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה בעלת רישיון מבטח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישור קופת גמל לקצבה מאפשר לה להפעיל את תוכנית הפנסיה. החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הלל 3, רמת גן. החברה מוחזקת במלואה על-ידי ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן - החברה האם), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה במישרין ובעקיפין של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - החברה האם הסופית), שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

(2) קרן הפנסיה שבניהול החברה:

שם הקרן	סוג הקרן
הראל מנוף פנסיה	קרן פנסיה חדשה מקיפה

קרן הפנסיה "הראל מנוף פנסיה" הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה, שהוקמה בעקבות החלטת הממשלה מיום 29 במרס, 1995 אשר אסרה על קרנות הפנסיה הותיקות לצרף עמיתים חדשים החל מיום 1 בינואר, 1995. מרבית עמיתי הקרן הינם חברי הסתדרות המורים ומרבית ההפקדות לקרן הינן בגין עמיתים אלה, לאור הסכם שנחתם ולפיו תשמש הראל מנוף פנסיה עבור עובדי הוראה חברי הסתדרות המורים כקופת גמל לצורך הפקדת תשלומים כמשמעות מונח זה בסעיף 20(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל, התשס"ה-2005).

(3) לנכסי הקרן (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של הקרן.

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

החברה או החברה המנהלת -	מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
החברה האם -	ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ.
החברה האם הסופית -	הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
קבוצת הראל או הקבוצה -	הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ והחברות המוחזקות על ידה.
צד קשור -	כמשמעותו בתקן חשבונאות בינלאומי (IAS 24 (2009), בדבר צדדים קשורים.
בעלי עניין ובעלי שליטה -	כמשמעותם בפסקה (1) להגדרת "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968.
תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS) -	תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.
אגף שוק ההון -	אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
הממונה -	הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
מדד -	מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים**א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים**

הדוחות הכספיים הוכנו על ידי החברה בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "IFRS").

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 16 במרס 2015.

ב. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב. השקל הינו המטבע המייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה.

ג. בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות הבאים:

- מכשירים פיננסיים, נגזרים ואחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד;
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- נכסי והתחייבויות מסים נדחים;
- הפרשות;

למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו ראה ביאור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית.

ערכם של חלק מהנכסים הלא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית.

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים מבוססים על הערכות שווי חיצוניות.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשה הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

להלן מידע בדבר האומדנים הקריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי בהם עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה:

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

(1) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן - השווי ההוגן של נכסים שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסים פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון. שיעורי הריבית להיוון נקבעים כאמור, על ידי חברה שנבחרה על ידי הממונה לצורך אספקת מידע זה.

ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים לצורך שיעור נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה).

ביום 14 באוקטובר 2012 זכתה חברת שערי ריבית בע"מ במכרז פומבי להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים.

ביום 21 בספטמבר 2014 הודיע הממונה על שוק ההון כי ועדת המכרזים החליטה לפסול את זכיית חברת שערי ריבית בע"מ ולהכריז על חברת מרווח הוגן בע"מ כזוכה במכרז.

עד לסיום ההערכות למעבר למודל מרווח הוגן המעודכן, מרווח הוגן תמשיך לפעול על בסיס המודל הנוכחי. בשלב זה, אין ביכולת החברה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.

(2) התחייבויות תלויות - כנגד החברה או הקרן שבניהולה תלויות ועומדות תביעות משפטיות מעת לעת. בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות כאמור, מסתמכת החברה על חוות דעת יועצה המשפטיים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים וזאת מאחר שתוצאות התביעות שתקבענה בבתי המשפט עלולות להיות שונות מההערכות (ראה באור 1.3).

(3) עסקאות עם בעל שליטה - בשנת 2010 הנפיקה החברה שטר הון לבעל שליטה שאינו בתנאי שוק. החברה מטפלת בעסקה זו כנושאת הטבה הונית, במקביל להכרה בה לפי שווי הוגן בהתאם ל- IAS 39 ולפיכך סכום ההטבה נזקף להון, ומשקף את ההפרש בין השווי ההוגן כאמור לבין התנאים בעסקה. לצורך קביעת סכום ההטבה ההונית נדרשה החברה לאמוד את תנאי השוק ביום העסקה ובכלל זה את תמורת הערבות בתנאי שוק אילו היה מונפק שטר הון לידי צד ג' לא קשור (ראה באורים 1.3 ו-12).

(4) ירידת ערך נכסים לא פיננסיים - החברה בוחנת בכל תאריך דיווח אם אירעו אירועים או חלו שינויים בנסיבות המצביעים על כך שחלה ירידת ערך באחד או יותר מהנכסים הלא פיננסיים. בהתקיים סממנים לירידת ערך, נערכת בחינה באם הסכום שבו מוצגת ההשקעה בנכס ניתן להשבה מתוך תזרימי המזומנים המהוונים הצפויים מאותו נכס, ובמידת הצורך נרשמת הפרשה לירידת ערך עד גובה הסכום שהינו בר השבה. היוון תזרימי המזומנים מחושב לפי שיעור היוון המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתחייבים לנכס. קביעת האומדנים של תזרימי המזומנים מתבססת על ניסיון העבר של נכס זה או נכסים דומים, ועל מיטב הערכת החברה לגבי התנאים הכלכליים שישירו במהלך יתרת אורך החיים השימושיים של הנכס. שינויים בהערכת החברה כאמור, עשויים להוביל לשינויים מהותיים בערכים בספרים של הנכסים ובתוצאות הפעילות (ראה באור 1.3).

ה. ניהול הון - מטרות, נהלים ותהליכים

מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, עמידה בכל התחייבויותיה לגורמים אחרים, כגון: נותני אשראי ועובדי החברה, וכן על מנת לתמוך בהתפתחות עסקית עתידית. הדירקטוריון מפקח על קיום הון עצמי מזערי הנדרש על פי הנחיות הממונה (ראה ביאור 9 בדבר דרישות הון של החברה), הנדרש לפעילותה השוטפת של החברה, לרבות רווחיות החברה. לצורך כך, קבע הדירקטוריון כללים לאופן השקעת הנכסים הנזילים של הון העצמי של החברה ומפקח על פעילותה השוטפת של ההנהלה.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

כללי המדיניות החשבונאית המופרטים להלן יושמו בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות אלו.

א. עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות של החברה לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד.

ב. מכשירים פיננסיים**(1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים****הכרה לראשונה בנכסים פיננסיים**

החברה מכירה לראשונה בחיבים ובפיקדונות במועד היווצרותם. יתר הנכסים הפיננסיים הנרכשים בדרך הרגילה (regular way purchase), לרבות נכסים אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד, מוכרים לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר, משמע, המועד בו התחייבה החברה לקנות או למכור את הנכס. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במכשירי חוב, חיבים אחרים ומזומנים ושווי מזומנים.

גריעת נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של החברה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי פוקעות, או כאשר החברה מעבירה את הזכויות לקבל את תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי בעסקה בה כל הסיכונים וההטבות מהבעלות על הנכס הפיננסי עוברים למעשה. כל זכות בנכסים פיננסיים שהועברו אשר נוצרה או נשמרה על ידי החברה מוכרת בנפרד כנכס או התחייבות. מכירות נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה (regular way sale), מוכרות במועד קשירת העסקה (trade date), משמע, במועד בו התחייבה החברה למכור את הנכס.

לעניין קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות ראה סעיף 3 להלן.

החברה מסווגת נכסים פיננסיים בקבוצות כלהלן:**הלוואות וחיבים**

הלוואות וחיבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים לראשונה בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, נמדדים בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית, בניכוי הפסדים לירידת ערך.

הלוואות וחיבים כוללים מזומנים ושווי מזומנים וחיבים אחרים. מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד 3 חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי.

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים אשר יועדו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה או אשר לא סווגו לאף אחת מהקטגוריות האחרות. השקעות החברה במניות וכן במכשירי חוב מסויימים, מסווגות כנכסים פיננסיים זמינים למכירה. במועד ההכרה לראשונה נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. בתקופות עוקבות נמדדות השקעות אלה בשווי הוגן, כאשר השינויים בהן, פרט להפסדים מירידת ערך, לרווחים או הפסדים משינויים בשער החליפין ולצבירת הריבית האפקטיבית בפריטים כספיים המסווגים כזמינים למכירה, נזקפים ישירות לרווח כולל אחר ומוצגים בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה. דיבידנד המתקבל בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקף לדוח רווח והפסד במועד הזכאות לתשלום. כאשר ההשקעה נגרעת, הרווחים או הפסדים שנצברו בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מועברים לרווח והפסד. בדבר אופן ההכרה בהפסדים מירידת ערך לרווח והפסד בגין קטגוריית נכסים זו, ראה סעיף ה בדבר ירידת ערך.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ג. מכשירים פיננסיים (המשך)****(2) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים**

התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים כוללות זכאים אחרים.

הכרה לראשונה בהתחייבויות פיננסיות

החברה מכירה לראשונה במכשירי חוב שהונפקו במועד היווצרותם. יתר ההתחייבויות הפיננסיות מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר.

התחייבויות פיננסיות (למעט התחייבויות פיננסיות אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד) מוכרות לראשונה בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, התחייבויות פיננסיות נמדדות בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. התחייבויות פיננסיות מיועדות לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם החברה מנהלת התחייבויות אלה וביצועיהן מוערכים בהתבסס על שוויין ההוגן, וזאת בהתאם לאופן שבו תיעדה החברה את ניהול הסיכונים, אם הייעוד נועד למנוע חוסר עקביות חשבונאית (an accounting mismatch), או אם מדובר במכשיר משולב הכולל נגזר משובץ.

עלויות עסקה המיוחסות באופן ישיר להנפקה צפויה של מכשיר אשר יסווג כהתחייבות פיננסית, מוכרות כנכס במסגרת סעיף הוצאות נדחות בדוח על המצב הכספי. עלויות עסקה אלו מנוכות מההתחייבות הפיננסית בעת ההכרה לראשונה בה, או מופחתות כהוצאות מימון בדוח רווח והפסד כאשר ההנפקה אינה צפויה עוד להתקיים.

גריעת התחייבויות פיננסיות

התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות החברה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

(3) קיזוז מכשירים פיננסיים

נכס פיננסי והתחייבות פיננסית מקוזזים והסכומים מוצגים בנטו בדוח על המצב הכספי כאשר לחברה קיימת באופן מיידי (currently) זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז את הסכומים שהוכרו וכן כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו-זמנית.

ג. הון מניות

מניות רגילות מסווגות כהון. עלויות תוספתיות המתייחסות ישירות להנפקת מניות רגילות מוצגות כהפחתה מההון.

ד. נכס בלתי מוחשי

נכס בלתי מוחשי הנרכש בנפרד נמדד עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. לאחר ההכרה הראשונית, הנכס הבלתי מוחשי מוצג על-פי עלותו בניכוי הפחתה מצטברת ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

על-פי הערכת ההנהלה, לנכס הבלתי מוחשי אורך חיים שימושיים מוגדר. הנכס מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלו על בסיס שיטת הקו הישר ונבחן לגביו ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על כך שקיימת לגביהם ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי עם אורך חיים שימושיים מוגדר נבחן לפחות בכל סוף שנה. שינויים באורך החיים השימושיים או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הוצאות ההפחתה בגין נכס בלתי מוחשי עם אורך חיים שימושיים מוגדר נזקפים לדוח רווח והפסד.

אורך החיים השימושיים של הנכס הבלתי מוחשי הינו:

שנים
7

אי - תחרות

האומדנים בדבר שיטת הפחתה, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף תקופת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ה. ירידת ערך****ראיות לירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה**

הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי המסווג כזמין למכירה מחושב בהתבסס על השווי ההוגן הנוכחי שלו. בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הונניים, נבחן גם הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית, תוך התייחסות לסטיית התקן של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר, בנוסף ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי ההוגן מתחת לעלות המקורית הינה ראיה אובייקטיבית לירידת ערך.

בהתאם למדיניות החברה, ירידת ערך של למעלה מ- 20% מתחת לעלות המקורית של המכשיר, או ירידת ערך מתחת לעלות המקורית הנמשכת למעלה מתשעה חודשים, נחשבת ירידה משמעותית או מתמשכת בהתאמה.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים שהם מכשירי חוב, נלקח בחשבון כי למיטב הידיעה ירידת הערך לא עומדת בקריטריונים המתוארים ב- IAS 39 סעיף 59.

טיפול בהפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

הפסדים מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים על ידי העברת ההפסד המצטבר שנוקף לקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה, לרווח והפסד. ההפסד המצטבר אשר נגרע מהרווח הכולל האחר והוכר ברווח והפסד הינו ההפרש בין עלות הרכישה בניכוי החזרי קרן והפחתות, לבין השווי ההוגן הנוכחי בניכוי ירידות ערך אשר הוכרו בעבר דרך רווח והפסד. שינויים בהפרשה לירידת ערך כתוצאה מיישום שיטת הריבית האפקטיבית מוצגים כמרכיב של רווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון.

ביטול הפסד מירידת ערך

הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחסו באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים הנמדדים לפי עלות מופחתת ובגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, נוקף לרווח והפסד. בנוסף, בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, במידה ולא קיימת עוד ראיה אובייקטיבית לירידת ערך, ההפסד מירידת ערך מבוטל במלואו ונוקף לרווח והפסד וההפרש המצטבר הנוכחי (ההפרש שבין השווי ההוגן והעלות) מוכר בהון ברווח כולל אחר.

1. הפרשות

הפרשה מוכרת כאשר לחברה יש מחויבות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה, וכאשר צפוי כי תידרש זרימת הטבות כלכליות לסילוק המחויבות. ההפרשות נקבעות על ידי היוון תזרימי המזומנים העתידיים בשיעור ריבית לפני מס, המשקף את הערכות השוק השוטפות לערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים להתחייבות וללא שקלול סיכון האשראי של החברה. הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן ומוכר כהוצאות מימון.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי.

2. הכנסות

הכנסות מוכרות בדוח רווח והפסד כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן. הכנסות דמי ניהול מקרן פנסיה מחושבות בשיעור מערך נכסי הקרן לתום כל חודש, ומשיעור מדמי הגמולים, ומוכרות כהכנסה על בסיס צבירה.

ה. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות כוללים הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו בנכסים פיננסיים זמינים למכירה, הכנסות מדיבידנדים ורווחים (הפסדים) ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית. הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת תשלום.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ט. הוצאות מימון**

הוצאות מימון כוללות הפסדים ממימוש נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד והפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים.

י. מסים על ההכנסה

מסים על ההכנסה בדוחות רווח והפסד כוללים מסים שוטפים ומסים נדחים. תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח רווח והפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים ישירות להון. במקרים אלה השפעת המס אף היא נזקפת לסעיף המתייחס בהון.

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך המאזן, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה למועד הדיווח. נכס מס נדחה מוכר בספרים בגין הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות יתממשו, הם מופחתים.

קיצוץ נכסי והתחייבויות מסים נדחים

החברה מקזזת נכסי והתחייבות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיצוץ נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס באותה חברה נישומה.

יא. עסקאות עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת החברה את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו

(1) תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS 9 (2014), מכשירים פיננסיים (להלן - "התקן").

IFRS 9 (2014) הינו גרסה סופית של התקן, הכוללת הוראות מעודכנות לסיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, וכן מודל חדש למדידת ירידת ערך של נכסים פיננסיים. הוראות אלו מתווספות לפרק בנושא חשבונאות גידור - כללי שפורסם בשנת 2013.

סיווג ומדידה

בהתאם לתקן, ישנן שלוש קטגוריות עיקריות למדידת נכסים פיננסיים: עלות מופחתת, שווי הוגן דרך רווח והפסד ושווי הוגן דרך רווח כולל אחר. בסיס הסיווג לגבי מכשירי חוב מתבסס על המודל העסקי של הישות לניהול נכסים פיננסיים ועל מאפייני תזרימי המזומנים החוזיים של הנכס הפיננסי. השקעה במכשירים הוניים תימדד בשווי הוגן דרך רווח והפסד (אלא אם החברה בחרה, בעת ההכרה הראשונית, להציג את השינויים בשווי ההוגן ברווח הכולל האחר).

התקן דורש כי השינויים בשווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות שיועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד המיוחסים לשינוי בסיכון האשראי העצמי יוכרו לרווח ברווח כולל אחר.

חשבונאות גידור - כללי

בהתאם לתקן, אסטרטגיות גידור נוספות אשר נעשה בהן שימוש לצורכי ניהול סיכונים עשויות להיות כשירות לחשבונאות גידור. התקן מחליף את מבחן ה-125% - 80% הנוכחי לקביעת אפקטיביות הגידור, בדרישה לקשר כלכלי בין הפריט המגודר לבין המכשיר המגדר, מבלי לקבוע סף כמותי. בנוסף, התקן מציג מודלים חדשים המהווים חלופות לחשבונאות גידור בהתייחס לחשיפות אשראי ולחוזים מסוימים אשר אינם בתחולת התקן וקובע עקרונות חדשים לטיפול במכשירים מגדרים. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות.

ירידת ערך של נכסים פיננסיים

התקן כולל מודל חדש להכרה בהפסדי אשראי צפויים ('expected credit loss' model). עבור מרבית נכסי החוב הפיננסיים. המודל החדש מציג גישת מדידה דואלית של ירידת ערך: אם סיכון האשראי המיוחס לנכס הפיננסי לא עלה באופן משמעותי מאז ההכרה לראשונה, תירשם הפרשה להפסד בגובה הפסדי האשראי הצפויים בשל אירועי כשל אשר התרחשותם אפשרית במהלך שנים-עשר החודשים לאחר מועד הדיווח. אם סיכון האשראי עלה באופן משמעותי, במרבית המקרים הפרשה לירידת ערך תגדל ותירשם בגובה הפסדי האשראי הצפויים על פני מלוא אורך החיים של הנכס הפיננסי.

התקן יישם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. התקן יישם, למפרע, למעט מספר הקלות. החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים

(2) תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS 15 (2014), הכנסות מחוזים עם לקוחות (להלן - "התקן").

התקן מחליף את ההנחיות הקיימות כיום לעניין הכרה בהכנסות ומציג מודל חדש להכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות. התקן קובע שתי גישות להכרה בהכנסה: בנקודת זמן אחת או על פני זמן. המודל כולל חמישה שלבים לניתוח עסקאות על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלו הקיימות כיום.

התקן יישם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2017, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. התקן כולל חלופות שונות עבור הוראות המעבר, כך שחברות יוכלו לבחור באחת מהחלופות הבאות בעת היישום לראשונה: יישום רטרוספקטיבי מלא, יישום רטרוספקטיבי מלא הכולל הקלות פרקטיות; או יישום התקן החל מיום היישום לראשונה, תוך התאמת יתרת העודפים למועד זה בגין עסקאות שטרם הסתיימו. החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

ביאור 4 - קביעת שווי הוגן

לצורך הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת החברה לקבוע את השווי ההוגן של נכסים מסוימים. מידע נוסף אודות ההנחות ששימשו בקביעת שווי הוגן נכלל בביאורים הבאים:

- א. ביאור 5, בדבר נכסים בלתי מוחשיים
- ב. ביאור 7, בדבר פרוט השקעות פיננסיות

ביאור 5 - נכס בלתי מוחשי

בחודש יולי 2010 הוגשה נגד החברה האם תובענה למינוי בורר לשם אכיפת הסכם למתן שירותים משנת 2002 על ידי התובע. בעקבות הליך גישור שהתקיים הושג בחודש אוקטובר 2010 הסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק דין. במסגרת הפשרה נדחתה התובענה, בוטל ההסכם והתובע התחייב לאי תחרות לתקופה של שבע שנים. בהתאם להסכם הפשרה שילמה החברה לתובע סך של 13,700 אלפי ש"ח. לפי הערכה כלכלית שבוצעה על ידי מעריך חיצוני יוחס סך של 8,451 אלפי ש"ח לאי תחרות והיתרה נקפה לרווח והפסד. במהלך שנת 2013, לאור חתימה על הסכם עם הסתדרות המורים, העריכה החברה מחדש את שווי אי התחרות על ידי מעריך חיצוני. עקב כך נרשם הפסד מירידת ערך בסך של 2,028 אלפי ש"ח מעבר להפחתה השנתית השוטפת.

הרכב:

נכס בלתי מוחשי אלפי ש"ח	עלות
8,451	יתרה ליום 1 בינואר, 2013
-	תוספות
8,451	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013
-	תוספות
8,451	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014
	הפחתה שנצברה
2,716	יתרה ליום 1 בינואר, 2013
1,207	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
2,028	הפסד מירידת ערך
5,951	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013
667	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
-	הפסד מירידת ערך
6,618	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014
	הערך בספרים
2,500	ליום 31 בדצמבר, 2013
1,833	ליום 31 בדצמבר, 2014

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,880	-	צדדים קשורים (1)
20	15	ריבית ודיבידנד לקבל
502	734	הראל מנוף פנסיה - הקרן (2)
2,402	749	סה"כ חייבים ויתרות חובה

- (1) למידע בגין חייבים ויתרות חובה המהווים צדדים קשורים ובעלי עניין ראה ביאור 18, בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.
- (2) יתרות שוטפות מול צדדים קשורים אינן צמודות למדד ואינן נושאות ריבית.
- (3) ראה פירוט חייבים ויתרות חובה בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת ביאור 19, בדבר ניהול סיכונים.

ביאור 7 - פירוט השקעות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2014			
מוצגים בשווי הוגן			
סה"כ	זמינים למכירה	דרך רווח והפסד	
אלפי ש"ח			
18,229	18,229	-	נכסי חוב סחירים
1	-	1	אחרות
18,230	18,229	1	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2013				
מוצגים בשווי הוגן				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	דרך רווח והפסד	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
18,296	-	18,296	-	נכסי חוב סחירים
13	13	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
1	-	-	1	אחרות
18,310	13	18,296	1	סה"כ

א. נכסי חוב סחירים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
15,235	15,820
3,061	2,409
18,296	18,229
-	-

אגרות חוב ממשלתיות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
זמינים למכירה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך שנוקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ב. נכסי חוב שאינם סחירים

שווי הוגן		ערך בספרים	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
2013	2014	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
14	-	13	-
-	-	-	-

שאינם ניתנים להמרה

מוצגות כהלוואות וחייבים, לרבות פיקדונות בבנקים
ירידות ערך שנוקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ביאור 7 - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

ריבית אפקטיבית	
ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אחוזים	אחוזים

1.08	0.30
1.96	0.79
2.00	-

נכסי חוב סחירים
 צמוד למדד המחירים לצרכן
 שקלי
 צמוד מט"ח

נכסי חוב שאינם סחירים
 שקלי

6.00

ד. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

1	1
-	-

שאינן סחירות
 מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד שיועדו בעת ההכרה לראשונה

ירידות ערך קבועות שזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ה. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסים שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסים פיננסיים שאינם סחירים, לצורך ההצגה בביאור, נקבע באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

עקום התשואה המוצג להלן והריביות הממוצעות המשוקללות בגין כל אחת מקבוצות הדירוג המוצגים בטבלה הינם בהתאם לנכסים הכלולים בכל קבוצת דירוג.

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
באחוזים	באחוזים

4.42

עבור נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג * :
 נמוך מ-BBB

* המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מדרוג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מדרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

ביאור 7 - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

1. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

להלן ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שוים ההוגן. הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - מכירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - נתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, נכסי מיסים שוטפים, תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 בדצמבר 2014			
רמה 1	רמה 3	סה"כ	
אלפי ש"ח			
18,229	-	18,229	נכסי חוב סחירים
-	1	1	אחרות
18,229	1	18,230	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2013			
רמה 1	רמה 3	סה"כ	
אלפי ש"ח			
18,296	-	18,296	נכסי חוב סחירים
-	1	1	אחרות
18,296	1	18,297	סה"כ

נכסים הנמדדים בשווי הוגן רמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח	
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה	
השקעות פיננסיות אחרות	
אלפי ש"ח	
1	יתרה ליום 1 בינואר 2014
1	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
-	סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2014

ביאור 8 - מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,199	6,788

מזומנים למשיכה מיידית

המזומנים בתאגידים הבנקאיים לימים 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 נושאים ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור שנתי של 0.22% ו- 0.96% בהתאמה.

באשר לתנאי ההצמדה של המזומנים, ראה באור 19.

ביאור 9 - הון עצמי ודרישות הון

א. הרכב הון מניות

31 בדצמבר 2014 ו- 2013	
מונפק ונפרע	רשום
ש"ח	ש"ח
9,317,673	28,027,992
7	7
1	1

הרכב הון המניות

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א

מניות הנהלה בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א

מניה נדחית בת 1 ש"ח ע.ג. כ"א

ב. תנועה בהון המניות

1. בשנת 2012 הוגדל הון המניות הרשום של החברה ב- 20 מיליון מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א. כמו כן, בשנת 2012, בוצעה גם המרה להון העצמי של שטר ההון כנגד הנפקה של 1,303,397 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א לחברה האם. ההפרש בסך 10,655 אלפי ש"ח בין שווי ההון של שטר ההון לבין הערך הנקוב של המניות שהונפקו נזקף להון העצמי כפרמיה.

2. במהלך השנים 2014 ו- 2013, לא חל שינוי בהון המניות המונפק והנפרע של החברה.

ג. זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ד. קרנות הון

קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה

קרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה כוללת את השינוי הנצבר נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, עד למועד גריעת ההשקעה או ירידת ערך קבועה של ההשקעה.

ביאור 9 - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ה. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
10,000	10,000	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)
9,148	9,139	הסכום הנדרש ערב פרסום התיקון(ב)
852	861	הפרש
682	861	סכום ההפרש הנדרש להשלמה (ג)
9,830	10,000	הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון
24,741	25,318	הון עצמי קיים
14,911	15,318	עודף

מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברה מנהלת כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות השקעה.

סכום ההון העצמי הנדרש שאין כנגדו נכסים העומדים בכללי הנזילות וההשקעה

-

(א) בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות ההון הקובעות כללים לחישוב ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה בשל סיכונים תפעוליים.

בתקנות נקבע, כי ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת יהיה 10 מיליוני ש"ח וההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני) לא יפחת מהגבוה מבין הסכומים שלהלן: (א) ההון ההתחלתי הנדרש כאמור- 10 מיליוני ש"ח; (ב) הסכום המצטבר של: 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארדי ש"ח, 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה ו- 25% מההוצאות השנתיות המנוהלות.

בנוסף לכך, נקבעו במסגרת התקנות כללי השקעה של ההון העצמי המזערי הנדרש. הוראות אלו הורחבו במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 שפורסמו בחודש אפריל 2012.

יחד עם תקנות ההון, פורסם חוזר שעניינו מתן הקלות בדרישות הון של חברות מנהלות, במסגרת החוזר ניתנו הקלות בהון הנדרש בשל ניהול קרן פנסיה ותיקה, קופת גמל המבטיחה תשואה, קופת גמל מרכזית לקצבה וכן בשל עריכת ביטוח בסכום עודף על הנדרש בהוראות הדין.

(ב) עד ליום פרסום תקנות ההון, ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל, על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, הוא בסך מיליון ש"ח, כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן בסוף כל שנת כספים, החל ממדד נובמבר 2001. בנוסף לכך, בהתאם לחוזר אגף שוק ההון, הוצאות רכישה נדחות לא יחשבו כנכס לצורך חישוב ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת.

(ג) בהתאם לתקנות ההון חברה מנהלת תהיה חייבת להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונה העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש ערב התיקון להון הנדרש לפי תקנות ההון (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרץ 2012 לפחות 30% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2012 לפחות 60% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2013 לפחות 80% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 יושלם מלוא ההפרש.

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור ליום 31 בדצמבר, 2014 לרבות עמידה בכללי השקעת ההון.

ביאור 10 - מסים על הכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

(1) כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

(2) חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

על החברה חל, עד לתום שנת 2007, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985. על-פי החוק, נמדדו התוצאות לצורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד המחירים לצרכן. בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 שקבע כי תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. התיקון לחוק כולל בין היתר את ביטול התוספת והניכוי בשל אינפלציה החל משנת 2008.

ב. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

(1) ביום 5 בדצמבר 2011 אישרה הכנסת את החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011. במסגרת החוק בוטלה, החל משנת 2012, הפחתת מס החברות שנקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, ושיעור מס חברות יעמוד על שיעור של 25% החל משנת 2012. לאור זאת, הועלו בהתאמה גם שיעור המס על רווח הון ריאלי.

ביום 5 באוגוסט 2013 עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013, אשר קבע, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות, החל משנת 2014 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 26.5%.

(2) ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012.

ביום 2 ביוני, 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ג - 2013, אשר עדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים עלה ביום 2 ביוני 2013 משיעור משוקלל של 35.9% לשיעור משוקלל של 36.21% ובשנת 2014 ואילך עלה לשיעור של 37.71%.

ביאור 10 - מסים על הכנסה (המשך)

ב. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה (המשך)

(3) להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שיעור מס רווח %	שיעור מס חברות	שנה
(*)35.53	(*)16.33	25.0	2012
(*)36.21	(*)17.58	25.0	2013
37.71	18.00	26.5	2014 ואילך

(*) שיעור משוקלל.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה לעיל.

ג. הוראת שעה בעניין אי תחולת כללי IFRS לצרכי מס

ביום 4 בפברואר 2010 פורסם ברשומות תיקון 174 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה") במסגרתו הוסף סעיף 87א לפקודה הקובע הוראת שעה שלפיה, תקן חשבונאות מס' 29 - "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" שפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות לא יחול בקביעת ההכנסה החייבת לגבי שנות המס 2007, 2008 ו-2009, אף אם תקן זה הוחל בדוחות הכספיים (להלן: "הוראת השעה"). ביום 12 בינואר 2012 פורסם תיקון 188 לפקודה, אשר במסגרתו תוקנה הוראת השעה, כך שתקן 29 לא יחול בקביעת ההכנסה החייבת בשנת המס 2010 ו-2011. ביום 31 ביולי 2014 פורסם תיקון 202 לפקודה במסגרתו הוארך תוקף הוראת השעה לגבי שנות המס 2012 ו-2013 וזאת רטרואקטיבית מיום 1 בינואר 2012.

ד. שומות מס

שומות מס עצמאיות אשר הוגשו על ידי החברה עד לשנת 2010 נחשבות כסופיות.

ה. מסים על הכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
301	261	570
(33)	61	(52)
268	322	518
(546)	-	-
(546)	-	-
(278)	322	518

הוצאות (הכנסות) מסים שוטפים -

בגין השנה השוטפת
התאמות בגין שנים קודמות, נטו

הוצאות (הכנסות) מסים נדחים

יצירה והיפוך של הפרשים זמניים, ראה גם ו' להלן

ביאור 10 - מסים על הכנסה (המשך)

ו. מסים נדחים

ההרכב:

מכשירים פיננסיים	
(371)	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 2013
30	שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר
(16)	השפעת השינוי בשיעור המס
(357)	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013
254	שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר
(103)	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2014

המסים הנדחים מוצגים בדוח על המצב הכספי כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
357	103

התחייבויות בגין מסים נדחים

ז. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנוקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
888	722	1,513
35.53%	36.21%	37.71%
315	261	570
(33)	61	(52)
(560)	-	-
(278)	322	518
(31.31%)	44.60%	34.24%

רווח לפני מסים על ההכנסה
 שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה סעיף ב' לעיל)
 מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי
 עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:
 מסים בגין שנים קודמות
 הפרשים קבועים
 מסים על ההכנסה
 שיעור מס אפקטיבי ממוצע

ביאור 11 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,000	-
271	1,884
1,271	1,884

הוצאות לשלם
 צדדים קשורים (*)
 סך הכל זכאים ויתרות זכות

(*) למידע נוסף בדבר זכאים ויתרות זכות המהווים צדדים קשורים ובעלי עניין, ראה ביאור 18, בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

ראה פירוט זכאים ויתרות זכות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת ביאור 19, בדבר ניהול סיכונים.

ביאור 12 - שטר הון

במהלך חודש אוקטובר 2010 הנפיקה החברה להראל חברה לביטוח בע"מ (שהינה החברה האם של חברת האם) שטר הון בסך 13 מיליון ש"ח (להלן: "השטר"). הנפקת השטר נעשתה לצורך מימון תשלום בגין הסכם פשרה (ראה באור 4). שטר ההון צמוד למדד ואינו נושא ריבית. מועד פירעונו נקבע לכל המאוחר ביום 1 בנובמבר, 2015, ואולם החברה היתה רשאית להקדים את מועד הפירעון במועד שייקבע על ידי הדירקטוריון שלה. שטר ההון יעמוד בדרגה לאחר כל החובות האחרים של מנוף. שטר ההון מוצג בדוחות הכספיים בהתאם לשווי ההון.

בהתאם להבהרה שנחתמה לשטר הון, בשנת 2011 חלה על השטר ריבית שנתית מינימאלית בהתאם לשיעור שנקבע מכח סעיף 3 (ז) לפקודת מס הכנסה.

בשנת 2012, בוצעה המרה להון העצמי של שטר ההון כנגד הנפקה של מניות לחברה האם. ראה ביאור 1.ב.9.

ביאור 13 - הכנסות דמי ניהול מקרן פנסיה

א. שיעור דמי הניהול

בהתאם להוראות הדין רשאית החברה לגבות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 6% מדמי הגמולים המופקדים בחשבון עמית בקרן הפנסיה בתוספת שיעור של עד 0.5% (שיעור שנת) מיתרת הנכסים בחשבון העמית בקרן הפנסיה. בנוסף רשאית החברה לגבות שיעור של עד 0.5% (שיעור שנת) מתוך הנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים בקרן, למעט פנסיונרים זכאים קיימים.

ב. הכנסות דמי ניהול מקרן פנסיה:

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
5.94	3.12	2.88	13,729	14,576	13,118	מדמי גמולים
0.14	0.12	0.11	1,512	1,898	2,356	מצבירה
			15,241	16,474	15,474	סך הכל דמי ניהול מקרן פנסיה חדשה מקיפה

ג. חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת

ביום 27 באוגוסט 2013 פרסם הממונה חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת ("ההכרעה"). עניינה של ההכרעה בהשבתם של דמי ניהול לעמיתים, במקרים בהם הועלו דמי ניהול ללא הודעה מראש, בהתאם למתכונת הנדרשת על פי תקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ("התקנה"). בהתאם לתיקון להכרעה מיום 17 בדצמבר 2014, לא יאוחר מיום 31 באוגוסט 2015 חברה מנהלת תבדוק את כל החשבונות שבהם הועלו דמי ניהול בתקופה שמתחילה ביום 1 בינואר 2006 ומסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009 ("תקופת ההשבה"), ותשיב לכל עמית שנגבו ממנו דמי ניהול שלא בהתאם לתקנה, ושלא חל לגביו אחד הסייגים הנזכרים בהכרעה את הכספים שנגבו ממנו ביתר. הגופים המוסדיים פטורים מבידוק פרטנית והשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, במקרים בהם דמי ניהול בחשבונות העמיתים נקבעו בהתאם להסכם או הסדר בין החברה המנהלת לבין המעסיק או ארגון עובדים ובמקרים בהם קופת הגמל נוהלה במהלך תקופת ההשבה בידי חברה מנהלת שבבעלות תאגיד בנקאי. הגופים המוסדיים פטורים מהשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, מקרים בהם ניתנה לעמית הודעה על שיעור ההטבה ותקופת ההטבה ומקרים בהם ההעלאה בוצעה לאחר הודעה לעמית שלחברה יש אסמכתא לגביה; החברה פועלת בהתאם להוראות ההכרעה ובהתאם הוחזרו דמי ניהול.

ביאור 14 - נתונים אודות קרן הפנסיה שבניהול החברה

א. היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		ליום 31 בדצמבר 2014		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים	אלפי ש"ח	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
21,303	420,887	2,345,643		קרן פנסיה חדשה מקיפה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		ליום 31 בדצמבר 2014		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים	אלפי ש"ח	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
17,722	353,205	1,771,843		קרן פנסיה חדשה מקיפה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים	אלפי ש"ח	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
12,491	305,302	1,257,085		קרן פנסיה חדשה מקיפה

ב. העברות כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,229	1,416	2,289	העברות לחברה מגופים אחרים
63,689	65,448	93,192	העברות מחברות ביטוח
189	342	244	העברות מקרנות פנסיה
65,107	67,206	95,725	העברות מקופות גמל
			סך כל העברות לחברה
309	367	133	העברות מהחברה לגופים אחרים
23,057	38,993	35,369	העברות לחברות ביטוח
33	57	50	העברות לקרנות פנסיה
23,399	39,417	35,552	העברות לקופות גמל
			סך כל העברות מהחברה
41,708	27,789	60,173	העברות, נטו

ג. העודף האקטוארי בשנת הדוח בקרן הראל מנוף הסתכם לכ- 3.5 מיליון ש"ח והתשואה שנוספה למבוטחים הסתכמה בכ- 0.18%. קצבאות הפנסיונרים החדשים הוקטנו בכ- 0.57% וקצבאות הפנסיונרים הזכאים הקיימים הוגדלו ב- 0.18%.

באור 15 - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
259	16	1,191
(1)	1	-
258	17	1,191
***629	**709	319
1	(2)	3
630	707	322
888	724	1,513
64	-	-

רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית, הפרשי הצמדה, הפרשי שער ודיבידנד בגין:
 נכסים זמינים למכירה (א)
 נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים (ב)

הכנסות ריבית (*) והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד
 רווח (הפסד) מהפרשי שער בגין השקעות שאינן נמדדות בשווי הוגן דרך רווח והפסד ומנכסים אחרים

סך הכל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

(*) בהכנסות הנ"ל כלולה ריבית בגין נכסים פיננסיים אשר אינם מוצגים בשווי הוגן דרך רוו"ה שערכם נפגם

** סווג מחדש.

א. רווחים מהשקעות, נטו בגין נכסים זמינים למכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
218	16	1,191
41	-	-
259	16	1,191

רווחים נטו מניירות ערך שמומשו

ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד

סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו בגין נכסים זמינים למכירה

ב. רווחים (הפסדים) נטו מהשקעות בנכסים המוצגים כהלוואות וחייבים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
(1)	1	-

ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד

ביאור 16 - עמלות והוצאות שיווק

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,422	1,212	1,097
2,915	30	-
96	5	-
4,433	1,247	1,097

עמלות רכישה לסוכנים
 הטבות ביטוחיות לעמיתי קרנות פנסיה
 הוצאות שיווק אחרות
 סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

ביאור 17 - הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	8,394	9,196
6,730	-	-
2,844	3,579	4,531
1,207	3,235	667
-	-	3
6	10	-
29	20	-
10,816	15,238	14,397

דמי ניהול לצדדים קשורים
 דמי ניהול לחברה האם
 דמי ניהול לחברה האם הסופית (ראה באור 20 ב)
 פחת והפחותות
 אחזקת משרדים ותקשורת
 ייעוץ משפטי ומקצועי
 אחרות
 סה"כ הוצאות הנהלה וכלליות

ביאור 18 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

הרכב:

חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח	בדבר תנאים ראה באור	
-	-	6	ליום 31 בדצמבר, 2014
663	1,221	11	חייבים ויתרות חובה זכאים ויתרות זכות
1,838	42	6	ליום 31 בדצמבר, 2013
-	271	11	חייבים ויתרות חובה זכאים ויתרות זכות

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים אלפי ש"ח	חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח	בדבר תנאים ראה באור	
-	(9,196)	(4,531)	ב.20	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014
-	-	-		הוצאות דמי ניהול הוצאות אחרות (*)
-	(8,394)	(3,579)	ב.20	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013
(1)	-	(30)		הוצאות דמי ניהול הוצאות אחרות (*)
-	-	(9,574)	ב.20	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012
(6)	-	(2,915)		הוצאות דמי ניהול הוצאות אחרות (*)

(*) בעיקר בגין הטבות ביטוחיות.

ביאור 19 - ניהול סיכונים

א. כללי

פעילויות החברה חושפת אותה למגוון סיכונים שהעיקריים בהם הינם: סיכוני שוק וסיכוני אשראי. לסיכונים אלה נלווים סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכוני מוניטין וסיכונים עסקיים.

ביאור זה כולל בין היתר תיאור תמציתי של מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי העבודה לזיהוי הסיכונים, למדידתם ולניהולם והבקורות הקיימות בקשר לסיכונים אליהם חשופה החברה.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

מדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים מבטיחה קיומם של תהליכים לזיהוי, הערכה, מדידה, ניהול וניטור של הסיכונים באופן יזום ומתוכנן מבעוד מועד על מנת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה, על המוניטין שלה ועל איתנותה הפיננסית.

מדיניות ניהול הסיכונים בחברה מושתתת על:

- ממשל תאגידי הבנוי על שלושה קווי הגנה המנהלים תקשורת טובה: הנהלות התחומים העסקיים, גורמי ניהול סיכונים וביקורת פנימית.
- הגדרה ברורה של חלוקת אחריות והאצלת סמכויות בנוגע לפעולות הכרוכות בנטילת סיכונים על הגורמים העסקיים בחברה.
- קביעת מגבלות ותקרות חשיפה לסיכונים.
- יישום מסגרת ניהול סיכונים הכוללת פעולות לזיהוי, מדידה, הערכה וניטור סיכונים ומוקדי סיכון חדשים.
- קיום סביבת בקרה פנימית נאותה שתעוגן בנהלים ברורים והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה על הסיכונים, המאפשרים פיזור, קיזוז ו/או העברת הסיכונים לגורם אחר והגבלתם לרמה שנקבעה מראש.
- פעולות גילוי ודיווח בנוגע לפרופיל הסיכונים לגורמים הרלוונטיים.

החל מסוף 2012 ניהול הסיכונים נעשה הן בראייה קבוצתית והן ברמת החברה הבודדת ומנוהל על ידי מנהלת הסיכונים הראשית של הקבוצה. מנהלת הסיכונים פועלת באופן עצמאי מהיחידות העסקיות, תוך ראייה אובייקטיבית של הסיכונים, ועובדת בשיתוף עם יחידות תומכות אחרות הכוללות, בין היתר, את יחידת הבקרה בחטיבת ההשקעות של הקבוצה וחשבות.

אגף ניהול סיכונים כפוף למנהלת הסיכונים הראשית ומסייע בידה ביישום תפקידיה, הכוללים בין היתר, תהליכי עבודה לזיהוי, הערכה, מדידה ודיווח של סיכונים ומתן סיוע מקצועי בפיתוח מתודולוגיות, כלים ושיטות עבודה לניהול הסיכונים השונים להם חשופה החברה.

דירקטוריון החברה מפקח על פעולות עסקיות המערבות נטילת סיכונים וכן על תהליכי ניהול הסיכונים באמצעות הגדרת מדיניות ואסטרטגיות בתחום ניהול הסיכונים, כולל, בין היתר, נהלים בעניין ניהול סיכונים ומגבלות חשיפה לסיכונים, וכן אופן הציות לנהלים ולגבולות החשיפה שנקבעו.

בסוף 2012 הוקמה ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים, המהווה כלי של הדירקטוריון, המאפשר לייעל את עבודתו באמצעות דיונים מקדימים ומעמיקים בנושאים הקשורים לניהול סיכונים במסגרת מצומצמת יותר של דירקטורים בעלי מומחיות לנושא. במסגרת תפקידיה דנה הוועדה בנושאים הקשורים לניהול סיכונים וגיבשה המלצות לדירקטוריון.

בחברה פועל פורום לניהול סיכונים בהשקעות. הפורום מתכנס על בסיס תקופתי, בהשתתפות מנהלים רלבנטיים.

מנכ"ל החברה אחראי על פעולות עסקיות הכרוכות בנטילת סיכונים ועל יישום מדיניות ניהול הסיכונים, ומדווח עליהם ישירות לדירקטוריון. פעילות המנכ"ל נתמכת על ידי מנהל הסיכונים וחברי הנהלה בכירים נוספים.

גורמים ומנהלים נוספים בחברה אחראים על ניהול סיכונים ספציפיים, כגון: מנהל הכספים האחראי על ניהול סיכונים הקשורים לדיווח הכספי, כולל יישום הוראות SOX, אשר הוחלו על גופים מוסדיים (ראה לעיל), היועצת המשפטית הממונה על האכיפה והציות, מנהל אבטחת מידע ומנהל אגף לוגיסטיקה אחראים על ניהול סיכוני אבטחת מידע וסיכונים תפעוליים נוספים ומבקר הפנים אחראי על ביצוע הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים ושל יעילות מערך ניהול הסיכונים בחברה.

ביאור 19 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

בחברה בוצעו סקרים לזיהוי והערכת הסיכונים המהותיים והערכת הבקורות והכלים לניהולם. בחברה קיים תהליך דיווח רבעוני מבעלי תפקידים בתחומי הפעילות השונים בדבר שינויים מהותיים בפרופיל הסיכונים של החברה אל מנהלת הסיכונים וממנה להנהלה ולדירקטוריונים. השיטות ונהלי העבודה בתחום ניהול הסיכונים נבחנים ומתעדכנים באופן שוטף, תוך התחשבות במדיניות ניהול הסיכונים בחברה, בשינויים החלים בסביבה העסקית בארץ ובעולם ובהנחיות ודרישות הממונה והרגולציה.

החברה משקיעה באמצעים לשיפור כלי הבקרה בתחומי הסיכון השונים ותהליכי עבודה רבים בחברה הוסדרו באמצעות נהלים מפורטים. כמו כן, החברה משקיעה משאבים נכבדים בהקצאת והכשרת כוח אדם, במחשוב ובתהליכי עבודה בתחום ניהול הסיכונים, תוך ציות לרגולציה שפורסמה והינה מחייבת ויישום מטרות ומדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים.

להלן יתוארו מדיניות ותהליכי עבודה המתייחסים לזיהוי, מדידה והערכה, בקרה והפחתה, ניטור ודיווח של הסיכונים השונים להם חשופה החברה.

סיכוני שוק ונזילות

מגבלות שונות לחשיפות לסיכוני שוק, אשר נועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים, מתייחסות, בין היתר, לתקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, לחשיפה מרבית לאגרות חוב קונצרניות בהתאם לדירוג, לחשיפה מרבית להשקעה בודדת, לחשיפה למגזרי הצמדה ולחשיפה לריבית. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה גם לתקנות ההשקעה.

כימות ובחינת סיכוני שוק נעשים באמצעות מערכת ממוכנת באגף ניהול סיכונים. לאור לקחי המשבר הפיננסי, ניתן משקל כבד יותר לתרחישי קיצון ככלי ניהול סיכונים מרכזי.

בנוסף לתרחישי קיצון נעשה שימוש במודל ה- Value at Risk (VaR), האומד את ההפסד הכלכלי הפוטנציאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש מהתמהיל הנתון של מבנה תיק הנכסים. מבחני חזרה (back testing) משמשים כבקרה על תקיפות השימוש באומדי ה-VaR.

נבדקת גם ההשפעה של תרחישי משבר על מצב הנזילות.

הבקרה על ניהול סיכוני שוק מבוצעת באמצעות דיווחים ניהוליים תקופתיים המוצגים תקופתית בוועדות ההשקעה השונות ובפני ההנהלה והדירקטוריון ומידי שנה נכללים גם בדוח מנהל הסיכונים לדירקטוריון. בחברה קיימת מערכת ממוכנת להפקת מידע ניהולי אשר שיפרה באופן משמעותי את פעולות הבקרה האמורות.

מנהלי הפעילויות השונות בחטיבת ההשקעות אחראים לביצוע בקרה שוטפת על הפעילות שבאחריותם. לצורך בקרת הפעילות נעזרת חטיבת ההשקעות, בין היתר, במערכות ממוחשבות ובדוחות המתריעים במקרה של חריגה. מקרים של חריגה מהגדרות ומנהלים מדווחים ומטופלים באופן שוטף ע"י מנהל הפעילות האחראי לפעילות החורגת.

לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני שוק ראה סעיף ד' להלן. לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני נזילות ראה סעיף ה' להלן.

ביאור 19 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכוני אשראי

פעילות האשראי של חטיבת ההשקעות נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לווים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצ"ב. חוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה החברה. בהתאם לחוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני אשראי מונה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת אגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת אגרות חוב, הכללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר זה אושרו בוועדות ההשקעה דרישות, תהליכים ונהלי השקעה.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לווים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריון.

הערכה ספציפית של סיכון האשראי לגבי חוב לא סחיר מבוצעת במערך האשראי בחטיבת ההשקעות באמצעות מודל דירוג שהינו מודל מונחה מומחה המבוסס על פלטפורמה ומתודולוגיה דומה לזאת הנמצאת בשימוש חברות הדירוג. המודל אושר על ידי דירקטוריון החברה ועל ידי משרד האוצר והוא מתוקף תקופתית על ידי אגף ניהול סיכונים.

בנוסף, מחושבת החשיפה ללווים גדולים וקבוצות לווים, התפלגות נכסי חוב לפי דירוגים והחשיפה לסיכון ריכוזיות ענפית וגיאוגרפית.

כמו כן מתבצע כימות של סיכוני האשראי הגלומים בנכסי ההשקעה, באמצעות בחינת הדירוג הממוצע של החוב הלא ממשלתי בתיקים האמורים והערכת והצגת התפתחות ההפסד הצפוי (EL) וההפסד הלא-צפוי (UL) בגין סיכוני האשראי בנכסי ההשקעה.

קיימת הפרדה בחטיבת ההשקעות בין יחידת ניהול האשראי הלא סחיר אשר נוטלת את הסיכון ובין יחידה עצמאית המנהלת בקרה על הפעילות.

דיווח מפורט על החשיפות לסיכוני אשראי מוצג לוועדות ההשקעה, ההנהלה והדירקטוריון. מתנהלים תהליכי מעקב אחר יכולת הפירעון של לווים ואיכות הבטוחות במסגרת נהלי עבודה למתן אשראי שאושרו בדירקטוריון. לגבי אשראי סחיר, מתנהל מעקב אחר יכולת הפירעון ואחר חובות בעייתיים. לגבי אשראי לא סחיר, מערך אשראי לא סחיר עוקב אחר יכולת הפירעון, איכות הבטוחות וחובות בעייתיים. בעקבות חוזר ועדת חודק נוספו בקרות וגובש נוהל בנושא הקובע מגבלות והנחיות מפורטות ודיווחים לוועדות על מנת לוודא עמידה בהוראות החוזר. בעקבות חוזר הממונה בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פרום חוב ומונה מנהל לפרום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני אשראי ראה סעיף ו' להלן.

ביאור 19 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכונים תפעוליים

הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות. מלבד זאת, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על-ידי היועצת המשפטית הממונה על האכיפה והציות, אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר. בנוסף, מבקר הפנים משלב בתוכנית הביקורת נושאים שהוערכו בסקרי סיכונים בנושאים המחייבים בקרה מקיפה.

לחברה אין תיאבון לסיכונים תפעוליים ובהתאם פועלת ליישום בקרות למזעור החשיפה לסיכונים אלה, תוך התחשבות בשיקולי מהותיות וכדאיות.

בחברה התבצעה הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים, תוך שימת דגש מיוחד על סיכוני מעילות והונאות. בנושא ניהול סיכוני מעילות והונאות פועלת החברה בהתאם להוראות חוזר הממונה בעניין הונאות ומעילות ובהתאם למדיניות למניעת מעילות והונאות, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון.

מסגרת ניהול הסיכון התפעולי מבוססת, בין היתר, על סטנדרטים גבוהים של יושרה ואתיקה, מחויבות לממשל ארגוני יעיל, כולל בין היתר הפרדת תפקידים, מניעת ניגודי עניינים, הגדרת סמכויות ואחריות והגדרת נהלי עבודה לתהליכים השונים.

על מנת להעמיק את המודעות לציות ולתהליכי בקרה נוספים, גיבשה ואימצה החברה קוד אתי, המהווה מצפן לעבודה השוטפת, ונועד להנחות ולכוון את התנהגות העובד במצבים של זילמות ושאלות לגבי ההתנהגות הראויה והנכונה מבחינה ערכית ומקצועית.

מעבר לפעילויות בקרה שוטפות בתהליכי העבודה, פועלת בחברה יחידת בקרה ייעודית, אשר בודקת עמידת הגורמים השונים בנהלים, במגבלות שהוגדרו ובהוראות הדין ומסייעות למנהלי הפעילויות למלא אחריותם בהקשר לסיכונים תפעוליים.

קיימות גם בקרות ממוכנות במערכות תפעוליות שמטרתן להגביל חשיפה לסיכון תפעולי.

בהתייחס לסיכוני ציות, החברה חותרת לעמידה בכל הדרישות הרגולטוריות המוטלות עליה, מתוך שאיפה שלא להיחשף לסיכוני ציות. ביום 3 באוגוסט 2011 נחקק חוק הגברת האכיפה בשוק ההון, המתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005. הוראות החוק עשויות להוביל להגברת אמצעי האכיפה בהם ינקוט הממונה ולהגדלת סכומי העיצום הכספי אותם יטיל הממונה על החברה. לאור הוראות החוק כאמור, החברה אימצה תכנית אכיפה, הקצתה משאבים מתאימים ומינתה את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ויפקחו על ביצועה.

בהתייחס לסיכוני אבטחת מידע, הדירקטוריון אימץ ואישר מדיניות בנושא אבטחת מידע. מסמך המדיניות מציג את מחויבות ההנהלה לאבטחת המידע בחברה, מתווה את העקרונות להשגת רמת אבטחת מידע נאותה ומפרט, בין היתר, את התשתית הארגונית התומכת בניהול סיכוני מערכות מידע, אבטחת מידע, סקרי סיכונים והמשך פעילות בשעת משבר. מכוחו של מסמך המדיניות נכתבו ונכתבים נהלים פנימיים, תוך התאמות לאופי הפעילות של החברות האמורות השונות בחברה. בד בבד פועלת החברה להקטין חשיפות לסיכוני סייבר.

החברה מייחסת חשיבות רבה לנושא ניהול סיכוני אבטחת מידע ומצויה בתהליך שוטף של ביצוע סקרי סיכונים, הערכת סיכונים ומבדקי חדירה. בנוסף, מתקיימות פגישות תקופתיות של ועדת היגוי לאבטחת מידע בהן נמסר דיווח על סטאטוס נושאים שוטפים בתחום אבטחת מידע.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 4-9-2010, "ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים", בוצע סקר להערכת ההשפעה הפוטנציאלית של סיכוני טכנולוגיות המידע על תהליכי הליבה בחברה, לרבות התייחסות לאירועים בעלי פוטנציאל לגרימת נזק. כפועל יוצא מהסקר גובשה תוכנית פעולה לגבי הצעדים למזעור הסיכונים. הסקר מעודכן תקופתית.

היערכות החברה להמשך פעילות בעת משבר (DRP) והמשכיות עסקית מתבצעת בשני מישורים: הערכות לנפילת מערכות המחשוב והערכות לאירוע קטסטרופה במשרד הראשי ברמת-גן.

בהתייחס להערכות לנפילת מערכות המחשוב, הגופים המוסדיים בקבוצה קשורים בשירותי מיקור חוץ לצורך אספקת ותחזוקת מערכת המחשוב עם חברת IBM. מערכות המחשוב נמצאות באתר חיצוני ומערכות חלופיות נמצאות באתר נפרד. במקרה של נפילה של מערכות המחשוב תוכל הקבוצה תוך זמן קצר יחסית לחדש את כל שירותי המחשוב הקריטיים דרך המערכות החלופיות באמצעות קווי תקשורת מאובטחים חלופיים.

בהתייחס להערכות לאירוע קטסטרופה במשרד הראשי ברמת-גן, הגופים המוסדיים בקבוצה נערכים להתארגנות של עובדים באתרים אחרים של הקבוצה, לגיבוי וביצוע עבודה במשמרות. כל תת-יחידה תיערך להתרחשות אירוע כאמור באמצעות תהליכי גיבוי לוגיסטי וכתיבת נהלי יחידה להסדרת ההתנהלות עם קרות אירוע כאמור.

בחברה קיים ספר נהלים המסדיר אופן ההתנהלות עם קרות כל אחד מן האירועים הנ"ל. בנוסף, מתבצעים תרגולים במסגרת הקבוצה לאירוע משבית (קטסטרופלי), בו מתורגלים תהליכים לוגיסטיים נחריים ומופעלות תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי.

ביאור 19 - ניהול סיכונים (המשך)

ג. דרישות חוקיות

- המסגרות הרגולטוריות קובעות הסדרים שונים ומציבות דרישות רבות ביחס לסיכונים הייחודיים להם חשופים גופים מוסדיים וגופים שעיסוקם בשוק ההון והפיננסים. ניהול הסיכונים בחברה מונחה על ידי הסדרי חקיקה רבים אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות, הכוללים דרישות שונות, שהעיקריות בהן:
- דרישה למינוי מנהל סיכונים.
 - דרישות, מתוקף החוזר המאוחד פרק 10 - ניהול סיכונים, המתייחסות לתפקידי מנהל הסיכונים ומארג היחסים שלו עם בעלי תפקידים אחרים.
 - דרישה לקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידה ולבקרת הסיכונים.
 - חוזר גופים מוסדיים 2007-9-15 בנושא ניהול סיכונים אשראי.
 - הוראות לעניין טיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והונאות, אבטחת מידע, ניהול המשכיות עסקית, סיכונים טכנולוגיים מידע ובקרה על דיווח כספי (SOX).
- החברה מיישמת את דרישות החוקים והחוזרים, בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו.

ד. סיכונים שוק

(1) סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכונים שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

(2) מבחני רגישות הנוגעים לסיכונים שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לשנה ועל הרווח הכולל (הון עצמי). ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים ולהתחייבויות הפיננסיות בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמנטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך. ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות. יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר, 2014

שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעורי הריבית (א)		
-10%	+10%	-1%	+1%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(2)	2	(74)	74	-	-	רווח (הפסד)
(2)	2	(74)	74	393	(370)	רווח כולל (הון עצמי) (ב)

ליום 31 בדצמבר, 2013

שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעורי הריבית (א)		
-10%	+10%	-1%	+1%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(2)	2	(79)	79	-	-	רווח (הפסד)
(2)	2	(79)	79	653	(602)	רווח כולל (הון עצמי) (ב)

ליום 31 בדצמבר, 2012

שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעורי הריבית (א)		
-10%	+10%	-1%	+1%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(2)	2	(96)	96	-	-	רווח (הפסד)
(2)	2	(96)	96	669	(610)	רווח כולל (הון עצמי) (ב)

ביאור 19 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

(2) מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק (המשך)

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוחי הרגישות ביחס לרווח הכולל מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לשנה.

(ג) ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי.

(3) פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה:

ליום 31 בדצמבר 2014					
	פריטים לא פיננסיים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	ללא הצמדה	
סך הכל אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
					נכסים:
1,833	1,833	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
749	-	-	-	749	חייבים ויתרות חובה
2,582	1,833	-	-	749	
					השקעות פיננסיות:
18,229	-	-	12,198	6,031	נכסי חוב סחירים
1	1	-	-	-	אחרות
18,230	1	-	12,198	6,031	סה"כ השקעות פיננסיות
6,788	-	33	-	6,755	מזומנים ושווי מזומנים
27,600	1,834	33	12,198	13,535	סך הכל נכסים
25,318	25,318	-	-	-	סך כל הון
					התחייבויות:
103	103	-	-	-	התחייבויות מסים נדחים
295	-	-	295	-	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,884	-	-	-	1,884	זכאים ויתרות זכות
2,282	103	-	295	1,884	סך הכל התחייבויות
27,600	25,421	-	295	1,884	סך הכל הון והתחייבויות
-	(23,587)	33	11,903	11,651	סך הכל חשיפה מאזנית

ביאור 19 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

(3) פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2013					
סך הכל	פריטים לא פיננסיים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	ללא הצמדה	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,500	2,500	-	-	-	נכסים:
2,402	-	-	-	2,402	נכסים בלתי מוחשיים
4,902	2,500	-	-	2,402	חייבים ויתרות חובה
18,296	-	8	12,337	5,951	השקעות פיננסיות:
13	-	-	-	13	נכסי חוב סחירים
1	1	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
18,310	1	8	12,337	5,964	אחרות
3,199	-	22	-	3,177	סה"כ השקעות פיננסיות
26,411	2,501	30	12,337	11,543	מזומנים ושווי מזומנים
24,741	24,741	-	-	-	סך הכל נכסים
357	357	-	-	-	סך כל הון
42	-	-	42	-	התחייבויות:
1,271	-	-	-	1,271	התחייבויות מסים נדחים
1,670	357	-	42	1,271	התחייבויות בגין מסים שוטפים
26,411	25,098	-	42	1,271	זכאים ויתרות זכות
-	(22,597)	30	12,295	10,272	סך הכל התחייבויות
					סך הכל הון והתחייבויות
					סך הכל חשיפה מאזנית

ביאור 19 - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם. מתוך יתרת הנכסים של החברה, סך של כ- 25,017 אלפי ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מידי. על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים בסכום שלא יפחת מ-50% מההון הנדרש.

ו. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כספי שיגרם לחברה באם לקוח או צד שכנגד למכשיר פיננסי לא יעמוד בהתחייבויותיו החוזיות, והוא נובע בעיקר מחובות של חייבים אחרים וכן מהשקעות בניירות ערך.

מזומנים ושווי מזומנים

החברה מחזיקה במזומנים בבנקים המדורגים AA- עד AA+ בהתבסס על הדירוג של חברות מעלות ומדרוג.

חייבים - הכנסות לקבל מדמי ניהול

הכנסות החברה נובעות מזכאות לקבל דמי ניהול מקופות שבניהולה ועל-כן לחברה חשיפה שולית בגין סיכון אשראי הנובעת מחייבים - הכנסות לקבל מדמי ניהול.

השקעות פיננסיות

החברה מגבילה את החשיפה לסיכון אשראי על ידי השקעה בעיקר באגרות חוב ממשלתיות סחירות ובאגרות חוב קונצרניות סחירות בדרוג גבוה. נכון ליום 31 בדצמבר 2014, ההנהלה אינה צופה שהצדדים שכנגד לא יעמדו בהתחייבויותיהם.

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

ליום 31 בדצמבר						
2013			2014			
סך הכל	שאינם סחירים	סחירים	סך הכל	שאינם סחירים	סחירים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
18,301	13	18,288	18,229	-	18,229	בארץ
8	-	8	-	-	-	בחו"ל
<u>18,309</u>	<u>13</u>	<u>18,296</u>	<u>18,229</u>	<u>-</u>	<u>18,229</u>	סך הכל נכסי חוב

נכסי חוב סחירים מסווגים לקטגוריית זמינים למכירה ומוצגים בשווי הוגן. ראה גם באור פירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים להלן.

ביאור 19 - ניהול סיכונים (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים:

(א) נכסי חוב

דירוג מקומי (*)							
ליום 31 בדצמבר 2013				ליום 31 בדצמבר 2014			
סך הכל	לא מדורג	AAA עד A	AA ומעלה	סך הכל	AAA עד A	AA ומעלה	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
15,235	-	-	15,235	15,820	-	15,820	נכסי חוב בארץ
3,053	-	980	2,073	2,409	619	1,790	נכסי חוב סחירים:
18,288	-	980	17,308	18,229	619	17,610	אגרות חוב ממשלתיות
							אגרות חוב קונצרניות
							סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ
13	13	-	-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
18,301	13	980	17,308	18,229	619	17,610	אגרות חוב קונצרניות
							סך הכל נכסי חוב בארץ

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה. נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

דירוג בינלאומי (*)	דירוג בינלאומי (*)
ליום 31 בדצמבר 2013	ליום 31 בדצמבר 2014
BBB	BBB
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

נכסי חוב בחו"ל

8	-	נכסי חוב סחירים
-	-	אגרות חוב קונצרניות
-	-	מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(ב) סיכונים אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

דירוג מקומי (*)						
ליום 31 בדצמבר 2013			ליום 31 בדצמבר 2014			
סך הכל	לא מדורג	AA ומעלה	סך הכל	לא מדורג	AA ומעלה	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,402	2,402	-	749	749	-	חייבים ויתרות חובה
-	-	-	-	-	-	נכסי מסים נדחים
1	1	-	1	1	-	השקעות פיננסיות אחרות
3,199	-	3,199	6,788	-	6,788	מזומנים ושווי מזומנים

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה. נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

ביאור 19 - ניהול סיכונים (המשך)

ו. סיכוני אשראי (המשך)

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים:

ליים 31 בדצמבר 2013		ליים 31 בדצמבר 2014		
סיכון אשראי מאזני		סיכון אשראי מאזני		
סכום	%	סכום	%	
אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	
403	2.20	1.79	326	ענף משק
403	2.20	1.61	293	בינוי ונדל"ן
2,082	11.37	9.82	1,790	תקשורת ושרותי מחשב
186	1.02	-	-	בנקים
3,074	16.79	13.22	2,409	שירותים פיננסיים
15,235	83.21	86.78	15,820	אג"ח מדינה
18,309	100.00	100.00	18,229	סך הכל

ביאור 20 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

(1) קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. בנוסף, קיימות חשיפות לפרסום "עמדות ממונה" בנושאים שונים שעשויה להיות להן השלכה מהותית על רווחיות הענף. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה זכויות העמיתים הינן לאורך שנים רבות בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, בשנת 2011, ביום 18 בנובמבר, 2012 פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. החברה פועלת בהתאם לדוחות הזמנים המוגדרים בחוזר. סיום פרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016. במהלך יישום הפרויקט עד כה, לא התגלו פערים בעלי השפעה מהותית על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.

בשנת הדוח פורסמה בין היתר "עמדת ממונה" בנושא תשלום גוף מוסדי לבעל רישון.

(2) חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

ביאור 20 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)**א. התחייבויות תלויות (המשך)**

(3) העברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע העברות תוך פרקי זמן כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסויימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.

(4) תובענות ייצוגיות

ביום 6 במרץ 2014 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ. עניינה של התובענה בטענה כי תקנון קרן הפנסיה קובע כי לצורך מימוש זכויות לקבלת קצבת שארים על ידי ידוע בציבור שהתאלמן/מבן/בת זוג/זוגתו לחיים, הוא נדרש לפנות להליך משפטי בכדי לקבל אישור המוכיח את היותו במעמד של "ידוע בציבור", וזאת, כביכול בניגוד לתקנות הציבור והוראות הדין.

התובע מעריך את הנזק האישי שנגרם לו, כביכול, בסכום של 141 ש"ח (סכום אגרת בית המשפט שנדרש לשלם על מנת לקבל פס"ד המצהיר על מעמדו כידוע בציבור) ואינו מעריך את סכום התביעה עבור כלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. מבדיקה עלה כי בת זוגו המנוחה של התובע היתה מבוטחת בקרן הפנסיה "הראל מנוף" שבניהול החברה ולא בקרנות הפנסיה המנוהלות על ידי הראל ניהול. בחודש ינואר 2015 התקיים דיון מקדמי בתובענה ובעקבות המלצת בית המשפט, הודיע התובע על מחיקת בקשתו להכיר בתובענה כיייצוגית. בכך הסתיימה התובענה.

ב. התקשרויות

1. החברה מקבלת שירותי ניהול ותפעול מהראל חברה לביטוח בע"מ ובהם: שרותי מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש ושכר, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד, בתמורה לשיעור קבוע בגובה 0.1% מהיקף נכסי הקרן שהחברה מנהלת. הסכם התפעול בין החברה לחברה האם הוארך עד לסוף שנת 2015.
2. בהתאם להסכם נוסף בתוקף מיום 1 בינואר, 2009, משלמת החברה לחברה האם הסופית - הראל השקעות בביטוח ופיננסיים בע"מ סך של 0.5% מדמי הגמולים שגובה קרן הפנסיה שבניהולה, בתמורה לשירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי ועוד. הסכם זה הינו לתקופה בלתי מוגבלת עם אפשרות להביא לביטולו על ידי כל צד בתום כל שנה קלנדרית בהודעה שתימסר 60 יום מראש.
3. ביום 26 בפברואר, 2013, נחתם הסכם בין "הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ" (להלן: הראל ניהול) לבין החברה האם, ולפיו הומחו כל זכויותיה והתחייבויותיה של החברה האם כלפי החברה החל משנת 2013. בהמשך לכך תספק הראל ניהול את השירותים שאותם התחייבה לספק החברה האם לחברה ובתמורה לכך תהיה הראל ניהול זכאית לדמי הניהול והתפעול להם הייתה זכאית החברה האם. בהתאם להסכם תהיה זכאית הראל ניהול למלוא דמי הניהול הנגבים על ידי החברה מהקרן שבניהולה ובניכוי עלויות ישירות בהן נשאה.

מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ
הראל מנוף פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

סקירת הנהלה
לשנה שהסתיימה
ביום 31 בדצמבר, 2014

תוכן עניינים

1.	מאפיינים כלליים של קרן הפנסיה	3
	א. תיאור כללי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת אותה	3
	ב. מועד הקמת קרן הפנסיה	3
	ג. רשימת אפיקי השקעה ומסלולי הביטוח	3
	ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות	4
	ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאית קרן הפנסיה לקבל ומטרתן	4
	ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו	4
2.	ניתוח זכויות עמיתי קרן הפנסיה	5
	א. שינוי במספר המבוטחים	5
	ב. ניתוח זכויות עמיתים בקרן הפנסיה	5
3.	מידע אודות דמי ניהול	6
	א. שיעור דמי הניהול	6
	ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקרן	6
4.	ניתוח מדיניות השקעה	7
	א. מדיניות ההשקעה	7
	ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת	10
	ג. השוואת תשואת קרן הפנסיה למדד ייחוס	12
5.	ניהול סיכונים	14
	א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת	14
	ב. סיכוני נזילות	14
	ג. סיכוני שוק	15
	ד. סיכוני אשראי	18
	ה. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקרן	22
6.	נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו	23
7.	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי	23

1. מאפיינים כלליים של קרן הפנסיה

א. תיאור כללי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת אותה קרן הפנסיה:

- שם קרן הפנסיה: הראל מנוף פנסיה (להלן "הקרן").
- סוג קרן הפנסיה: קרן פנסיה חדשה מקיפה המשלמת לקצבה כמשמעותה בחוק קופות גמל, אשר אינה קופת ביטוח. קרן זו מעניקה פנסיית זקנה, פנסיית נכות לאובדן כושר עבודה ופנסיית שאירים למקרה פטירה. הקרן משקיעה חלק מהכספים באג"ח מיועדות המונפקות על ידי המדינה לקרנות פנסיה חדשות.
- קוד הקרן: 512262577-00000000000171-2177-000
- סוג העמיתים: שכירים ועצמאיים

החברה המנהלת:

- שם החברה המנהלת: מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן – "החברה המנהלת" או "החברה").
- החברה המנהלת הינה חברה בת בבעלות מלאה (בעקיפין) של הראל ביטוח בע"מ, שהינה חברה בשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- לא חלו שינויים במבנה האחזקות של החברה המנהלת בשנת הדיווח.

ב. מועד הקמת קרן הפנסיה

הקרן הוקמה בשנת 1996.

ג. רשימת אפיקי השקעה ומסלולי הביטוח

אפיקי השקעה

שם האפיק	קוד האפיק	שנת תחילת פעילות
"אפיק השקעה כללי"	512262577-00000000000171-2177-000	1996

בהתאם לסעיף 47 לתקנון הקרן, הקרן עורכת בנפרד רישומים בגין נכסיה העומדים כנגד התחייבויותיה לזכאים חדשים, לזכאים קיימים ובגין התחייבויותיה למבוטחים. "זכאים חדשים" – מקבלי קצבאות החל מיום 1/1/2004. "זכאים קיימים" – מקבלי קצבאות טרם יום 1/1/2004.

מסלולי ביטוח

שם המסלול	קוד מסלול
מסלול פנסיה מקיפה	101
מסלול עתיר חסכון פרישה מוקדמת	102
מסלול עתיר ביטוח	103
מסלול עתיר נכות מופחת שאירים	104
מסלול עתיר שאירים	105
מסלול פנסיה מקיפה נכות מוגדלת (75%)	106

ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות

אין שינוי.

ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאית קרן הפנסיה לקבל ומטרתן

שיעורי ההפרשות המירביים שרשאית הקרן לקבל קבועים בתקנה 19 לתקנות מס הכנסה:
הפרשות מעביד: עד 7.5% על חשבון תגמולים.
הפרשות עובד: עד 7% על חשבון תגמולים.
הפרשות מעביד: עד 8.33% על חשבון פיצויים.

הפרשות עצמאי: שיעור ההפקדות המקסימלי לא יעלה על 22.83% מהגבוה מבין שני אלה: הכנסתו של המבוטח לפי סעיף (1)2 או (2)2 לפקודת מס הכנסה בשלה הוא משלם לקרן, או הכנסתו המזכה כהגדרתה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה.

בכל מקרה של מבוטח שכיר או עצמאי, קיימת תקרת הפקדה בקרן הפנסיה המקיפה שהינה: לא יותר מ- 20.5% × פעמיים שכר ממוצע במשק. מעל תקרה זו, הכספים יועברו לקרן כללית/משלימה.

מטרת ההפקדות בקרן היא לחסכון לצורך קבלת פנסיה זקנה בגיל פרישה, לקבלת פנסיה נכות במקרה של אירוע נכות טרם הגעת המבוטח לגיל פרישה וכן לתשלום פנסיה לשאירי המבוטח או הפנסיונר במקרה של פטירה.

ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו

- באוקטובר 2014 נכנס לתוקף עדכון תקנון קרן הפנסיה באופן שיבהיר את אופן ניהול השקעות כספי הפנסיונרים כפי שמבוצעת בפועל, כך שפוצלה הגדרת אפיק השקעה של פנסיונרים בין "זכאים קיימים" ו"זכאים חדשים".
- בינואר 2015 נכנס לתוקף עדכון תקנון קרן הפנסיה במסגרתו הוחל מסלול ברירת מחדל עם גיל תום ביטוח 67 לנשים, בהתאם להוראות אגף שוק ההון במשרד האוצר. במסגרת שינוי זה פוצל מסלול ברירת המחדל שהיה קיים עד מועד זה לשני מסלולים, האחד עם גיל תום ביטוח 67 לנשים והשני עם גיל תום ביטוח 64 לנשים ולגברים.

2. ניתוח זכויות עמיתי קרן הפנסיה

א. שינוי במספר המבוטחים

להלן השינוי במספר חשבונות מבוטחי הקרן בשנת הדוח:

מספר חשבונות המבוטחים				סוג המבוטחים
לסוף השנה	נסגרו השנה	נפתחו השנה	לתחילת השנה	
174,038	2,728	15,456	161,310	שכירים
78	1	19	60	עצמאיים
174,116	2,729	15,475	161,370	סה"כ
36,038	3,131	7,822	31,347	מתוכם חשבונות ביתרה של עד 500 ש"ח ללא תנועה בשנה האחרונה

ב. ניתוח זכויות עמיתים בקרן הפנסיה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2013	2014		
			<u>מבוטחים פעילים:</u>
80,888	84,465		מספר מבוטחים
1,494,884	2,003,217		סך הנכסים נטו (באלפי ש"ח)
			<u>מבוטחים לא פעילים:</u>
80,482	89,651		מספר מבוטחים
229,346	277,639		סך הנכסים נטו (באלפי ש"ח)
			<u>מקבלי קצבה:</u>
37	51	זקנה	מספר מקבלי קצבה - פנסיונרים
43	66	שאיירים	
39	30	נכות	
44,362	61,541		סך נכסים נטו בגין מקבלי קצבה פנסיונרים (באלפי ש"ח)
-	-	זקנה	מספר מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה
11	11	שאיירים	
3	4	נכות	
3,251	3,246		סך נכסים נטו בגין מקבלי קצבה זכאים קיימים לפנסיה (באלפי ש"ח)
42	42		גיל ממוצע למבוטחים פעילים (בשנים)
2,126	2,366		שכר מבוטח ממוצע למבוטחים פעילים (בש"ח)

3. מידע אודות דמי ניהול

א. שיעור דמי הניהול

מספר חשבונות המבוטחים ליום 31 בדצמבר 2014

דמי ניהול מהפקדות				דמי ניהול מנכסים
4.5%-6%	3%-4.5%	1.5%-3%	0%-1.5%	
24,496	43	50,333	2,676	0%-0.15%
3,487	115	6,620	243	0.15%-0.25%
6,078	209	3,334	4,754	0.25%-0.4%
2,561	9	1,499	67,659	0.4%-0.5%

סך נכסי המבוטחים באלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014

דמי ניהול מהפקדות				דמי ניהול מנכסים
4.5%-6%	3%-4.5%	1.5%-3%	0%-1.5%	
233,603	1,954	1,588,972	6,400	0%-0.15%
6,407	3,029	57,106	5,361	0.15%-0.25%
10,954	4,488	29,349	2,154	0.25%-0.4%
93,927	221	5,476	231,454	0.4%-0.5%

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהמבוטחים בקרן, נוסף לדמי הניהול הינו 2,505 אלפי ש"ח. לפירוט הרכב ההוצאות, ראה ביאור 12 בדבר "הוצאות ישירות" בדוח הכספי.

ליום 31 בדצמבר 2014

סך נכסים באלפי ש"ח	מספר מקבלי קצבה	דמי ניהול מנכסים
61,541	147	0.4%-0.5%

ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקרן^(*)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	שיעור דמי ניהול מהפקדות ממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
2.80	שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
0.05	סך היקף נכסים מנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באלפי ש"ח)
1,968,912	שיעור הנכסים המנוהלים עבור חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך הנכסים נטו (באחוזים)
84	מספר חשבונות מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים
159,518	שיעור חשבונות מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך המבוטחים (באחוזים)
91.62	(*) מתייחס למבוטחים בלבד.

4. ניתוח מדיניות השקעה

א. מדיניות ההשקעה

להלן מדיניות ההשקעה של מסלולי ההשקעה, לשנת הדוח:

מבוטחים					
גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטיה	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	מדד ייחוס	אפיק השקעה
28%-40%	+/-6%	34%	34.23%	מניות בארץ - ת"א 100 40% ; מניות בחו"ל - MSCI AC 60%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
14%-26%	+/-6%	20%	20.71%	מדד תל בונד צמודות	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
2%-14%	+/-6%	8%	7.34%	Barc Global Corporate BBB USD BOIJUSD INDEX	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
23%-33%	+/-5%	28%	27.21%	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0%-9%	+/-5%	4%	3.05%		נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות נדל"ן ומזאנן נדל"ן
0%-8%	+/-5%	3%	2.60%		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
0%-8%	+/-5%	3%	4.86%		מזומן ופח"ק (כולל עוי"ש מט"ח)
		100%	100%		סה"כ
8%-20%	+/-6%	14%	14.52%		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

פנסיונרים					
גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטיה	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	מדד ייחוס	אפיק השקעה
0%-6%	+/-6%	-	-	מניות בארץ - ת"א 100 ; 40% מניות בחו"ל - MSCI AC 60%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
9%-21%	+/-6%	15%	15.20%	מדד תל בונד צמודות	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ולי"ס)
0%-6%	+/-6%	-	0.20%	Barc Global Corporate BBB USD BOIJUSD INDEX	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
77%-87%	+/-5%	82%	78%	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0%-5%	+/-5%	-	-		נדליין (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות נדליין ומזאנין נדליין
0%-5%	+/-5%	-	-		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
0%-8%	+/-5%	3%	6.60%		מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
		100%	100%		סה"כ
0%-6%	+/-6%	-	-		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

זכאים קיימים לפנסיה

גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטיה	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	מדד ייחוס	אפיק השקעה
0%-6%	+/-6%	-	-	מניות בארץ - ת"א 100 ; 40% מניות בחו"ל - MSCI AC 60%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
0%-11%	+/-6%	5%	2.94%	מדד תל בונד צמודות	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ולי"ס)
0%-6%	+/-6%	-	-	Barc Global Corporate BBB USD BOIJUSD INDEX	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
87%-97%	+/-5%	92%	95.87%	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0%-5%	+/-5%	-	-		נדלי"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות נדלי"ן ומזאנין נדלי"ן
0%-5%	+/-5%	-	-		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
0%-8%	+/-5%	3%	1.19%		מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
		100%	100%		סה"כ
0%-6%	+/-6%	-	-		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת

להלן תמצית השינויים בשוק ההון והתייחסות חטיבת ההשקעות של החברה אליהם:

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>מדד המחירים לצרכן ירד ב- 0.2% בשנת 2014, וזאת למרות פיחות חד של השקל לעומת הדולר במחצית השניה של השנה ועליה של 3.1% במדד הדיור. האינפלציה הנמוכה נבעה מירידה במחירי הסחורות, המזון, האנרגיה, פירות וירקות, וכן כתוצאה מתחרותיות גוברת בעיקר בתחומי התקשורת והקמעונאות. ציפיות האינפלציה ירדו באופן חד, גם לטווח הארוך. חטיבת ההשקעות ניצלה את הירידה בציפיות האינפלציה לשמירה על מרכיב משמעותי של צמודי מדד, באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אש"א.</p>	<p>השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד</p>
<p>השקל נחלש בשנת 2014 (בעיקר במחצית השניה של השנה) מול סל המטבעות, ובעיקר מול הדולר והליש"ט. הין והאירו נחלשו מעט לעומת השקל. הפיחות לעומת הדולר נבע מהתחזקות משמעותית של הדולר בעולם, וכן בשל הפחתת ריבית בנק ישראל במהלך השנה לרמת שפל של 0.25%. כנגד הפיחות בשקל בוצעו מכירות של מט"ח ע"מ לשמר את סביבת החשיפה הקיימת, וזאת לאור ההערכה שבטווח הקצר השקל עשוי להמשיך ולהיחלש, בעיקר לעומת הדולר, ולעומת זאת בטווח הארוך הלחצים להמשך התחזקות של השקל יימשכו בשל השפעת הגז הטבעי, הנפקות של חברות ישראליות בחו"ל והשקעות זרות בישראל.</p>	<p>שער החליפין של השקל</p>
<p>בנק ישראל הפחית את הריבית במהלך השנה מ- 1.0% ל- 0.25%. הפחתות הריבית באו על רקע המשך המדיניות המוניטרית המרחיבה של הבנקים המרכזיים הגדולים, התחזקות השקל במחצית הראשונה של השנה, וציפיות אינפלציוניות נמוכות. עקום התשואות הממשלתי ירד במהלך השנה, הן בשל הפחתת ריבית בנק ישראל והן בהשפעת ירידת התשואות בארה"ב מ- 3% בתחילת השנה לכ- 2.1% בסופה, וירידת תשואות חדה גם באירופה. במהלך השנה שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.</p>	<p>התפתחות שעורי ריבית</p>
<p>הגירעון התקציבי בשנת 2014 היה נמוך מעט מהתחזית של משרד האוצר בתחילת השנה, בעיקר בשל ביצוע חסר של סעיפי הוצאות למעט משרד הבטחון, אשר הוצאותיו גדלו גם בשל מבצע "צוק איתן". בשנת 2015 הגירעון צפוי לגדול מעט, לנוכח התחזית לגידול בהוצאות הממשלה, והעובדה שמדובר בשנת בחירות. מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה.</p>	<p>ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו</p>

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>שווקי המניות בעולם עלו בשנת 2014, כאשר שוק המניות בארה"ב עלה בשיעור של כ- 12%, יפן בעליה של כ- 9%, גרמניה בעליה של כ- 3%, ואילו השווקים המתעוררים – במגמה מעורבת: עליה חדה בסין, ולעומת זאת ירידה חדה ברוסיה (על רקע ירידת מחירי הנפט והסנקציות בשל משבר אוקראינה) ובברזיל (ירידת מחירי הסחורות). שווקי המניות נהנו משיפור מסוים בנתוני הצמיחה העולמית, ומריביות נמוכות במרבית המדינות המפותחות. שוק המניות בישראל עלה בכ- 7% במהלך השנה, כאשר מניות כמו טבע ופריגו עלו בשיעורים חדים, ואילו מדדי מניות ת"א 75 והיתר בירידה של כ- 10% במהלך השנה. לנוכח התמחור הנוח (באופן יחסי לאפיקים האחרים) של שווקי המניות הגדילה החברה את רמת החשיפה למניות במרבית המסלולים, לרמות הגבוהות ממרכז היעד שנקבע לשנת 2014. מרכיב החשיפה לחו"ל בתיק המניות גדל לסביבות 62% מסך החשיפה למניות.</p>	<p>שוק המניות</p>
<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות עלו במחצית השניה של 2014, בעיקר בשל השפעה שלילית של המשבר ברוסיה על מספר מנפיקים, ופדיונות בקרנות הנאמנות ברבעון האחרון של השנה. לאחר הורדה משמעותית ברכיב הקונצרני בתיקים במחצית הראשונה של השנה, חטיבת ההשקעות חזרה לרכוש אגרות חוב קונצרניות (גם בחו"ל), ולתת אשראי לחברות, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, ותחת מגבלות החשיפה למנפיק, לקבוצת לווים ולקבוצות דירוג אשר אושרו בדירקטוריון החברה.</p>	<p>אג"ח קונצרני ומוצרי חוב</p>
<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידינו וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	<p>מוצרי מדדים</p>
<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.</p>	<p>נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים</p>
<p>במהלך השנה, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות בנדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה.</p>	<p>השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות</p>

ג. השוואת תשואות קרן הפנסיה למדד ייחוס

מסלולים שאינם מתמחים

מבוטחים

תשואה משוקלת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
4.12	* 11.33	מניות 40% ת"א 100 בחו"ל - MSCI AC 60%	36.35	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ולי"ס)
0.13	0.66	מדד תל בונד צמודות	20.04	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל) אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
1.94	* 20.88	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG, BOIJUSD INDEX	9.30	נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות ומזאנן נדל"ן
1.70	6.58	מדד אג"ח כללי ממשלתי	25.86	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
**0.18	-	-	2.79	אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
**0.20	-	-	3.00	
**0.17	-	-	2.67	
<u>8.45</u>			<u>100</u>	סה"כ
<u>6.50</u>				תשואת המסלול
<u>(1.95)</u>				הפרש

* תשואת מדדי הייחוס לשנת 2014 :

מניות סחירות	באחוזים
מדד ת"א 100	6.73
מדד MSCI	2.10
דולר	12.04
$= (0.6 * ((1 + 12.04\%) * (1 + 2.10\%) - 1) + 0.4 * 6.73\%) * 100$	11.33

אגרות חוב קונצרניות בחו"ל	באחוזים
BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG	7.89
דולר	12.04
$= ((1 + 12.04\%) * (1 + 7.89\%) - 1) * 100$	20.88

** מכפלת תשואת המסלול בפועל בשיעור האפיק מנכסי המסלול.

הפרש בין תשואת הקופה בפועל לתשואה לפי מדד הייחוס נובע בעיקרו מהשפעת השינוי בשער הדולר בשנת 2014 על מניות ואג"ח חו"ל, אשר ברובו מנוטרל באמצעות נגזרים, וכן ממח"מ קצר יחסית ביחס למח"מ מדד הייחוס.

פנסיונרים

תשואה משוקלת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
0.10	0.66	מדד תל בונד צמודות	15.47	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ולי"ס)
0.03	* 20.88	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG , BOIJUSD INDEX	0.15	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
5.37	6.58	מדד אג"ח כללי ממשלתי	81.54	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
**0.31	-	-	2.84	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
5.81			100	סה"כ
10.90				תשואת המסלול
5.09				הפרש

* תשואת מדדי הייחוס לשנת 2014 :

באחוזים	אגרות חוב קונצרניות בחו"ל
7.89	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG
12.04	דולר
20.88	$= ((1+12.04\%)*(1+7.89\%)-1)*100$

** מכפלת תשואת המסלול בפועל בשיעור האפיק מנכסי המסלול.

זכאים קיימים לפנסיה

תשואה משוקלת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
0.03	0.66	מדד תל בונד צמודות	4.77	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ולי"ס)
6.15	6.58	מדד אג"ח כללי ממשלתי	93.45	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
*0.13	-	-	1.78	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
6.31			100	סה"כ
7.60				תשואת המסלול
1.29				הפרש

* מכפלת תשואת המסלול בפועל בשיעור האפיק מנכסי המסלול.

5. ניהול סיכונים

החוזר המאוחד, פרק 10 - ניהול סיכונים, אשר פורסם ב-15 בינואר 2014 החליף את חוזר ביטוח 14-1-2006 בנושא "תפקידי אקטואר ממונה ומנהל סיכונים של מבטח, ומארג היחסים שלהם עם בעלי תפקידים אחרים" אשר פורסם באוקטובר 2006. החוזר נועד להסדיר תשתית להבנה, זיהוי ומדידה של סיכונים, לקבלת החלטות ולקביעת מדיניות המבוססות עליהם ולהבטחת מסגרת דיווחים מתאימה. החוזר מחייב מינוי מנהל סיכונים אשר יספק לדירקטוריון החברה המנהלת, הנהלתה, ועדת ההשקעה וועדת האשראי שלה תמונת מצב אובייקטיבית ומקיפה יותר אודות הסיכונים הגלומים בקרן פנסיה.

ניהול תיק ההשקעות של הקרן נעשה תוך חתירה לאיזון בין המטרה של השגת תשואה מקסימאלית על הנכסים לבין הסיכון הכרוך בהשקעות ורמת הנזילות הנדרשת כדי לממן פעילות זו ופעילות משיכות והעברות של כספים על ידי העמיתים.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קרן הפנסיה המנוהלת על ידי החברה. ועדת ההשקעות דנה בישיבותיה בתמהיל ההשקעות של קרן הפנסיה המנוהלת על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. דיווחי ניהול סיכונים המוצגים לוועדת השקעות מציגים אומדים להפסד פוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכונים השוק. ועדת השקעות מקבלת גם דיווחים רבעוניים בדבר החשיפות הבאות: חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצת לוויים, חשיפה לדירוגים, חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

הוועדה בוחנת ומתאימה את מדיניות ההשקעות וביצועה בשוטף לנוכח ההתפתחויות בנכסיה, במאפייני עמיתה ובשווקים.

להלן פירוט הסיכונים המרכזיים להם חשופה הקרן ואופן הטיפול בהם:

א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת

לעניין פירוט מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת של קרן הפנסיה ראה באור 19 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

ב. סיכונים נזילות

סיכון נזילות ניתן לפיצול על פני שני רבדים: סיכון נזילות ברמת קרן הפנסיה, וסיכון נזילות ברמה מקרו כלכלית.

הסיכון ברובד הראשון נובע מאי ודאות לגבי שינויים אפשריים בהיקף משיכת כספים מהקרן, העשויים להביא למצב בו הקרן תידרש לממש במהירות נכסים בהיקף ניכר על מנת לשלם לעמיתים המושכים או המניידים לקרנות אחרות. סיכון זה גורם לאי ודאות לגבי היקף החזקת נכסים סחירים ונזילים על מנת שלא להגיע למצב בו לא יהיה ניתן לבצע תשלומים לעמיתים מושכים ומעבירים. סיכון זה קשור בהיקף חסכון העמיתים הזכאים למשיכה אל מול אורך החיים הממוצע של נכסי הקרן ונזילותם וכן מגורמים חיצוניים של הגברת תחרות ומעבר בין קרנות הפנסיה.

הגברת התחרותיות הביאה להגדלת הצורך בהתמודדות עם סיכון זה. הקרן נאלצת לשמור רמות נזילות גבוהות יותר כבטחון לביצוע התשלומים וההעברות. העלאת מרכיב הנזילות והקטנת אופק התכנון הפיננסי בשל סיכון זה מקטיף את יכולת הקרן לתכנון ארוך טווח בחלק הנזיל המיועד למקרים אלו.

הסיכון ברובד השני נובע מהאפשרות של שינוי טעמי העמיתים בכלל קרנות הפנסיה. מצב זה יכול לגרום למימוש סכומי כספים גדולים בפרק זמן קצר. דרישה כזו עלולה לסכן את יציבות שוק ההון והכספים בארץ. לצורך ניהול סיכון הנזילות קרן הפנסיה מחזיקה בנכסים נזילים, כגון מזומנים, שווי מזומנים ופיקדונות לתקופה של עד חודש ימים וכן בנכסים בעלי סחירות גבוהה שניתנים למימוש בקלות יחסית.

ניתוח נזילות הקרן

ליום 31 בדצמבר 2014			נזילות (בשנים)
נכסים, נטו (באלפי ש"ח)			
זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	מבוטחים	
762	40,482	1,151,566	נכסים נזילים וסחירים
-	10	18,313	מח"מ של עד שנה
2,484	20,967	951,618	מח"מ מעל שנה
-	82	159,359	אחרים
3,246	61,541	2,280,856	סה"כ

ג. סיכוני שוק

סיכוני שוק בניהול פעילות קרן פנסיה נובעים מאפשרות לשחיקת שווי נכסי הקרן כתוצאה משינויים במחירי ניירות ערך, מחירי נדל"ן, שערי ריבית, שערי חליפין ואינפלציה ומפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.

סיכוני שוק הקשורים בירידה הפוטנציאלית בערכם הכלכלי של נכסי הקרן הינם כדלקמן:

1. סיכוני הצמדה: בשיקולי השקעה נלקחות בחשבון תחזיות אינפלציה ואלטרנטיבות השקעה, גם בהיבט של בסיס הצמדה. הקרן מבצעת את השקעותיה ברכיבים צמודים ולא צמודים בהתאם לסביבת האינפלציה והתחזיות העתידיות שלפניה.
2. סיכון שער חליפין: לקרן חשיפה לנכסים צמודי מט"ח בעיקר כתוצאה מהשקעות בנכסים זרים ולכן בשיקולי ההשקעה נלקחות בחשבון תחזיות לשינויים בשערי חליפין, בעיקר ביחס לדולר.
3. סיכוני ריבית: לשינויים בשערי הריבית השפעה על אגרות החוב המוחזקות על ידי הקרן ועל פקדונות והלוואות ובאמצעותן על שווי נכסי הקרן. בעת קבלת החלטות השקעה וקביעת משך החיים הממוצע של הנכסים נלקחים בחשבון הנחות ותחזיות לגבי שינויי ריבית והשפעתם על תיק ההשקעות של הקרן. הקרן מטפלת בסיכוני ריבית על ידי שינוי באורך החיים הממוצע הכולל של מכשירים נושאי ריבית בכל אפיק, פיזור וחשיפה לסוגי ריביות שונות.
4. סיכון מניות: ההפסד שעלול להגרם לקרן כתוצאה מירידה במחירי המניות הנסחרות בארץ ובחו"ל.
5. סיכון מרווח אשראי: הפסד הנובע מפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.
6. סיכון נדל"ן: ההפסד שעלול להיגרם מירידת ערכן של ההשקעות בנדל"ן.

החברה המנהלת מתמודדת עם מכלול הגורמים המרכיבים את סעיף סיכוני השוק באמצעות קביעת תמהיל השקעות מפוזר המכיל, בין היתר, מניות, אגרות חוב צמודות ולא צמודות, הלוואות, נדל"ן, חשיפה למט"ח, קרנות השקעה ותעודות סל. נכסי הקרן מפוזרים גם בהשקעות בשווקים הבין לאומיים. שימוש בנגזרים נעשה למטרות הגנה ולמטרות יצירת חשיפה ונכסל בדוחות הבקרה.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קרן הפנסיה המנוהלת על ידי החברה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות ביצוע פיזור בין אפיקי ההשקעה השונים ומונעות חשיפה גבוהה לאפיק השקעה אחד.

ועדת ההשקעות דנה בישיבותיה בתמהיל ההשקעות של קרן הפנסיה המנוהלת על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. מדדי סיכונים המוצגים לועדת השקעות, כוללים: VaR היסטורי, תרחישי קיצון ותרחיש פסימי מרכזי עבור הקרן. מדד ה-VaR אומד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התמששות סיכוני השוק לאופק של חודש בהסתברויות שונות קבועות מראש. מדד ה-VaR מחושב אחת לרבעון. בנוסף, מוצגות תוצאות השפעת תרחישי קיצון ותרחיש פסימי מרכזי על הקופות הגדולות בקבוצת הראל ונבחנים המתאמים בין אפיקי ההשקעה השונים. ועדת השקעות מקבלת גם דיווחים רבעוניים בדבר חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

בתיקי הפנסיונרים קיימת התייחסות להתאמה בין מאפייני הנכסים להתחייבויות.

(1) סיכון מדד וסיכון מטבע

ליום 31 בדצמבר 2014			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,280,856	688,624	1,047,654	544,578
-	(365,589)	600	364,989
2,280,856	323,035	1,048,254	909,567

אפיק השקעה מבוטחים

סך נכסי קרן הפנסיה, נטו חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
61,541	5	58,441	3,095

אפיק השקעה פנסיונרים

סך נכסי קרן הפנסיה, נטו

ליום 31 בדצמבר 2014			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,246	-	3,354	(108)

אפיק השקעה זכאים קיימים

סך נכסי קרן הפנסיה, נטו

(2) סיכון ריבית

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי בשיעור הריבית על התשואה של קרן הפנסיה:

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)	
-1%	+1%
אחוזים	
1.19	(1.10)
10.17	(8.20)
4.25	(3.37)

ליום 31 בדצמבר 2014

מבוטחים
פנסיונרים
זכאים קיימים לפנסיה

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. הניתוח לוקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת שנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוח הרגישות כולל אך ורק סעיפים אשר ערכם מושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית. בהתאם לכך, לא מובאות בחשבון השפעות עקיפות כגון השפעה של קרנות נאמנות שמשקיעות בנכסי חוב.

(3) השפעה של שינויים בעקום הריבית על סכום הקצבה

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית			
-0.5%	+0.5%		
אחוזים		ליום 31 בדצמבר 2014	
(0.25)	0.39	פנסיונרים	
(0.32)	0.41	זכאים קיימים	

בחישוב ניתוח הרגישות לעקום הריבית נלקחה בחשבון הן ההשפעה על הנכסים והן ההשפעה על ההתחייבויות לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה, ללא התחשבות בגובה העתודה ביום המאזן. ביכולתה של קרן פנסיה להתמודד עם שינויים בעקום הריבית על ידי התאמה נאותה של מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות, כך שככל שהתאמה זו טובה יותר, שינויים בעקום הריבית יובילו לשינויים נמוכים יותר בסכום הקצבה. לצורך ניתוח הרגישות, הונח שינוי אחיד בשיעורי הריבית לאורך עקום הריבית.

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

להלן פירוט החשיפה לענפי משק בגין השקעה במניות:

מבוטחים						
ליום 31 בדצמבר 2014						
% מסה"כ	סך הכל	בחו"ל	לא סחיר אלפי ש"ח	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100	
15.54	56,820	3,388	-	1,962	51,470	ענף משק בנקים
2.07	7,571	-	-	-	7,571	ביטוח
1.37	5,023	2,821	-	668	1,534	ביומד
2.55	9,330	7,814	-	40	1,476	טכנולוגיה
17.68	64,680	8,634	209	9,579	46,258	מסחר ושרותים
24.34	89,077	43,374	5,063	5,796	34,844	נדל"ן ובינוי
24.07	88,040	15,262	-	8,260	64,518	תעשייה
5.97	21,836	-	-	1,842	19,994	השקעה ואחזקות
6.41	23,458	3,179	-	1,618	18,661	נפט וגז
100	365,835	84,472	5,272	29,765	246,326	סך הכל

פנסיונרים						
ליום 31 בדצמבר 2014						
% מסה"כ	סך הכל	בחו"ל	לא סחיר אלפי ש"ח	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100	
100	5	-	5	-	-	ענף משק מסחר ושרותים

ד. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי.

פעילות האשראי נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון ולהחלטות פרטניות של ועדות ההשקעה השונות. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצ"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה הקופה. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מינו הגופים המוסדיים בקבוצה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת אגרות חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת אגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פרום חוב ומונה מנהל לפורום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריונים האמורים.

טרם מתן אשראי לא סחיר מתבצע תהליך, באמצעות מודל דירוג פנימי, להערכת איתנות הגופים אליהם נחשפת הקרן ויכולת הפירעון שלהם. כמו כן הקרן עוקבת באופן שוטף אחר יכולת הפירעון ואיכות הבטוחות. בנוסף, מתבצעת הערכת סיכוני אשראי לא סחיר בקרן הן באמצעות מעקב אחר הדירוג הממוצע, והן באמצעות מודל המאפשר לכמת את גובה סיכון האשראי בתוחלת ומקרה קיצון.

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2014									
זכאים קיימים לפנסיה			פנסיונרים			מבוטחים			
שאינם סחירים	סחירים	סה"כ	שאינם סחירים	סחירים	סה"כ	שאינם סחירים	סחירים	סה"כ	
אלפי ש"ח									
3,354	2,484	870	58,646	20,977	37,669	1,270,825	961,804	309,021	בארץ
-	-	-	-	-	-	151,046	8,127	142,919	בחו"ל
<u>3,354</u>	<u>2,484</u>	<u>870</u>	<u>58,646</u>	<u>20,977</u>	<u>37,669</u>	<u>1,421,871</u>	<u>969,931</u>	<u>451,940</u>	סך הכל נכסי חוב

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים

נכסי חוב בארץ

ליום 31 בדצמבר 2014		
דירוג מקומי (*)		
זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים אלפי ש"ח	מבוטחים
704	28,700	191,885
89	4,831	53,333
75	4,082	54,508
1	22	3,580
1	34	5,715
870	37,669	309,021
2,484	18,265	670,059
-	1,303	52,932
-	27	6,279
-	5	235
-	2	244
-	-	2,583
-	90	14,262
-	1,285	215,210
2,484	20,977	961,804
3,354	58,646	1,270,825
-	446	92,126

נכסי חוב סחירים בארץ

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
AA ומעלה
BBB עד A
נמוך מ-BBB
לא מדורג

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץנכסי חוב שאינם סחירים בארץ

אגרות חוב מיועדות/פיקדונות באוצר
אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים בדירוג:
AA ומעלה
BBB עד A
נמוך מ-BBB
לא מדורג
הלוואות לעמיתים
הלוואות בשיעבוד מניות המקנות שליטה

הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץסך הכל נכסי חוב בארץ

מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה). נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו-16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

נכסי חוב בחו"ל

ליום 31
בדצמבר 2014
דירוג
בינלאומי (*)
מבוטחים
אלפי ש"ח

15,671
16,761
84,071
24,077
2,339
142,919

נכסי חוב סחירים בחו"ל

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
A ומעלה
BBB
נמוך מ-BBB
לא מדורג
סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל

נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל

אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים בדירוג:
הלוואות

8,127
8,127
151,046

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל
סך הכל נכסי חוב בחו"ל

605

מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על-ידי הממונה *S&P, Mood's* ו- *Fitch*. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו- 16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

(3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. מודל זה מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון. הריביות הממוצעות המשוקללות בגין כל אחת מקבוצות הדירוג המוצגות להלן הינן בהתאם לנכסים הכלולים בכל קבוצת דירוג:

ליום 31 בדצמבר 2014			נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג (*):
זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים באחוזים	מבוטחים	
0.68	0.91	1.06	AA ומעלה
-	2.50	3.46	A
-	3.05	4.00	BBB
-	8.76	4.35	נמוך מ-BBB
-	3.94	4.31	לא מדורג

(*): המקורות לרמת דירוג מקומי הינן חברות הדירוג "מעלות" ו"מדורג". נתוני חברת מדורג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמה: דירוג A כולל A- ועד +A.

המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על ידי הממונה *S & P, Mood's* ו- *Fitch*.

לעניין דירוג פנימי ראה סעיף 5 להלן.

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאנים סחירים

ליום 31 בדצמבר 2014						ענף משק
זכאים קיימים לפנסיה		פנסיונרים		מבוטחים		
%	סכום	%	סכום	%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	
1.79	60	5.50	3,224	4.52	64,287	בנקים
0.30	10	1.13	662	0.88	12,466	ביטוח
-	-	-	-	0.48	6,859	טכנולוגיה
0.48	16	3.66	2,146	15.26	217,001	מסחר ושירותים
2.00	67	7.63	4,477	10.35	147,134	נדל"ן ובינוי
0.06	2	0.32	187	2.57	36,574	תעשייה
0.30	10	1.67	980	3.34	47,432	השקעה ואחזקות
-	-	0.01	4	0.88	12,502	נפט וגז
4.92	165	19.92	11,680	38.28	544,255	סך הכל
95.08	3,189	80.08	46,966	61.72	877,616	ממשלתית
100	3,354	100	58,646	100	1,421,871	

(5) ביום 7 ביולי 2013, בהמשך לאישור מיום 15 במאי 2011, אישר הממונה על שוק ההון (להלן - הממונה) להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הראל ביטוח) שימוש במודל פנימי לדירוג אשראי, שפותח על ידי הראל ביטוח. מודל זה ישמש את הראל ביטוח ואת יתר הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. בהתאם לתנאי האישור, הדירוג על פי המודל הפנימי ייחשב כדירוג המקביל של חברה מדורגת, בכפוף לתנאים הבאים:

- א) השימוש במודל יעשה במסגרת המבנה, המתודולוגיה והנהלים שהוצגו בתהליך בחינת המודל.
- ב) המודל יהא תקף להערכת אשראי למעט: בנקים וחברות ביטוח, אשראי מגובה נכס בסיס (ישיר או מכשירים מורכבים), נדל"ן יזמי ומימון פרוייקטים.
- ג) כל שינוי מהותי במבנה המודל יהא טעון אישור מראש של הממונה.
- בנוסף, הראל ביטוח תהא רשאית להפחית 50% מהקצאת ההון הנדרש בגין הלוואות מותאמות, אשר דורגו על פי המודל, לפי השיעורים המפורטים בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998. אם קיים הלוואה גם דירוג חיזוני, יש להקצות הון לפי הנמוך מבין הדירוגים.
- לצורך השימוש באישור שניתן, תידרש הראל ביטוח להגיש לממונה דוחות מיידים ותקופתיים כמפורט בנספחים לאישור.

ה. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקרן

הפעלת קרן פנסיה דורשת עמידה בכללי פעילות ודווח שנקבעו בחוקים ובתקנות. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה 2005 מעניק סמכויות שונות ואמצעי אכיפה מגוונים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לרבות סעיפי עונשין במקרה של אי עמידה בכללים והנחיות.

הקרן פועלת בתחום שוק ההון והחיסכון ארוך הטווח, בהם מתבצעת פעילות השקעה לצד פעילות מול העמיתים החוסכים בקליטת הפקדות, תשלומים וזיכויים ברווחים. פעילות זו חושפת את הקרן לסיכונים תפעוליים ולסיכונים הנובעים משינויי פסיקה וחקיקה כלליים ובתחום הפעילות הספציפי של הקרן.

אי לכך פועלת הקרן בהתאם לנהלים מסודרים שגיבשה להסדרת התהליכים השונים בקרן, לרבות ביצוע בקרות ומעקב שוטף אחר הפעילות. כמו כן, מלווה את פעילות הקרן יועץ משפטי ומנהלת סיכונים.

בהתאם לתקנות קופות גמל, החברה המנהלת של הקרן כלולה במסגרת ביטוח אחריות מקצועית בקשר עם פעילות ההשקעה שלה, לכיסוי חבותה בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתה וכן ביטוח לכיסוי הונאות ומעילה באמון של עובדיה כלפי העמיתים בסכום כולל שלא יפחת מהסכומים המפורטים בתקנה 4 לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995, ובתנאים הקבועים בתקנה האמורה לרבות השתתפות עצמית. כמו כן חשופה הקופה לסיכונים דמוגרפיים, סיכונים חיתום וסיכונים קטסטרופה. לחברה מדיניות לניהול סיכונים ביטוחיים שנועדה לתמוך בשמירה על היציבות והאיזון האקטוארי של קרנות הפנסיה. הקרנות שבניהול החברה פועלות על פי תקנון שאושר על ידי המפקח ועל ידי דירקטוריון החברה, המבוסס על ביטוח הדדי וכולל מנגנון איזון דמוגרפי המתבצע אחת לרבעון ומנגנון איזון אקטוארי המתבצע אחת לשנה.

ניהול הסיכונים הביטוחיים מושפע, בין היתר, מרכישת ביטוח משנה למקרה קטסטרופה, מתהליך החיתום (קבלת מבוטחים וקביעת התנאים להם) ומההקפדה של קרן הפנסיה לשלם רק בהתאם לתקנונה ובאופן שוויוני וזהה לכולם. למידע נוסף, ראה דיון בגורמי סיכון בחלק א' סעיף 1.3.7 בדוח תאור עסקי החברה של החברה המנהלת ובאור 17, בדוח הכספי של הקרן בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות.

1. בטבלה להלן מוצגים גורמי הסיכון על פי טיבם - סיכונים מקרו, סיכונים ענפיים, סיכונים גיאוגרפיים ככל שישנם וסיכונים מיוחדים לקופה, אשר דורגו, בהתאם להערכות סובייקטיביות איכותיות של הנהלת החברה המנהלת של הקופה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך הדוח, בקטגוריות על פי השפעתם, ככל שניתן לגבי כל גורם סיכון, על קרן הפנסיה - השפעה גדולה, בינונית וקטנה.

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
		✓	סיכונים שוק	סיכונים מקרו
		✓	סיכונים אשראי	
	✓	✓	האטה כלכלית בישראל סיכון מחירי נכסים אחרים	
		✓	שינויים רגולטורים	סיכונים ענפיים
		✓	סיכונים ביטוחיים	
	✓		תקדימים משפטיים	
	✓		קטסטרופה: טרור ו/או מלחמה	
✓	✓		רעידת אדמה או אסון טבע גדול אחר בישראל קריסת מבטח משנה של החברה	
	✓		סיכון נזילות	סיכונים מיוחדים לחברה
	✓		סיכונים תפעוליים אי התאמה בין נכסים והתחייבויות (תיקי פנסיונרים)	

6. נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו

רואה החשבון לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו.

7. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי**א. בקרות ונהלים לגבי הגילוי:**

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: 16 במרס 2015

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל מנוף פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

16 במרס 2015

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל מנוף פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכן שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

16 במרס 2015

רם גבל, סמנכ"ל כספים

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפקוח הדירקטוריון, של הראל מנוף פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי החשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO (1992). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2014, הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

_____	מישל סיבוני	יו"ר הדירקטוריון :
_____	דודי לידנר	מנכ"ל :
_____	רם גבל	סמנכ"ל כספים :

תאריך אישור הדוח : 16 במרס 2015

מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ
הראל מנוף פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה
דוחות כספיים
ליום
31 בדצמבר 2014

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח רואי החשבון המבקרים

3 דוח רואי החשבון המבקרים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

דוחות כספיים

4 דוח על המצב הכספי

5 דוח הכנסות והוצאות

6 דוח על התנועה בקרן הפנסיה

7 ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל מנוף פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה המנוהלת על ידי מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת")

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של הראל מנוף פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - "הקרן") לימים 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 ואת דוחות ההכנסות וההוצאות ואת דוחות התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"לג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת תוצאות פעולותיה ואת התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 16 במרס 2015 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל מנוף פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה
בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל מנוף פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו. בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה חדשה כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 והדוח שלנו, מיום 16 במרס 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

ליום 31 בדצמבר		ביאור	
2013	2014		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
86,679	85,089		רכוש שוטף
1,155	1,416	3	מזומנים ושווי מזומנים חייבים ויתרות חובה
87,834	86,505		
381,334	490,479	4	השקעות פיננסיות
767,223	993,392	5	נכסי חוב סחירים
256,818	365,840	6	נכסי חוב שאינם סחירים
269,530	406,512	7	מניות
1,674,905	2,256,223		השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
12,235	27,548	8	נדל"ן להשקעה
1,774,974	2,370,276		סך כל הנכסים
3,131	24,633	9	זכאים ויתרות זכות
		10	התחייבויות פנסיוניות:
1,724,230	2,280,856		התחייבויות למבוטחים (זקנה בלבד)
			התחייבויות לפנסיונרים
7,782	11,818		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
6,359	8,441		התחייבויות לנכים
18,609	25,396		התחייבויות לשאיירי מבוטח
11,723	16,508		עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו
(111)	(622)		עתודה לפנסיונרים
44,362	61,541		סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים
			התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
1,301	1,345		התחייבויות לנכים
1,933	1,883		התחייבויות לשאיירי מבוטח
17	18		עתודה לזכאים קיימים לפנסיה
3,251	3,246		סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
1,771,843	2,345,643		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
1,774,974	2,370,276		סך כל ההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 16 במרס 2015

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור	
2012	2013	2014		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
452	139	1,323		הכנסות (הפסדים)
				ממזומנים ושווי מזומנים
				מהשקעות:
34,464	15,126	23,444		מנכסי חוב סחירים
33,855	45,286	42,140		מנכסי חוב שאינם סחירים
12,340	37,312	22,279		ממניות
26,823	67,995	40,901		מהשקעות אחרות
(167)	793	1,316		מנדל"ן להשקעה
107,315	166,512	130,080		סך כל ההכנסות מהשקעות
-	-	167		הכנסות אחרות
107,767	166,651	131,570		סך כל ההכנסות
19,737	12,977	14,467	11	הוצאות
1,172	1,878	2,514	12	דמי ניהול
272	310	546	16	הוצאות ישירות
				מסים
21,181	15,165	17,527		סך כל ההוצאות
86,586	151,486	114,043		עודף הכנסות על הוצאות לשנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
835,980	1,257,085	1,771,843
305,302	353,205	420,887
401	736	633
444	1,024	2,238
769	859	1,285
60	96	72
96	758	141
10,721	14,249	16,934
12,491	17,722	21,303
1,229	1,416	2,289
63,689	65,448	93,192
189	342	244
309	367	133
23,057	38,993	35,369
33	57	50
41,708	27,789	60,173
86,586	151,486	114,043
1,257,085	1,771,843	2,345,643

סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה

תגמולים מדמי גמולים

תשלומים:

תשלומים לפנסיונרים

תשלומי פנסיית זקנה

תשלומי פנסיית נכות

תשלומי פנסיית שאירים

תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה

תשלומי פנסיית נכות

תשלומי פנסיית שאירים

תשלומים אחרים

פדיונות

סך כל התשלומים

העברות צבירה לקרן

העברות מחברות ביטוח

העברות מקרנות פנסיה חדשות

העברות מקופות גמל

העברות צבירה מהקרן

העברות לחברות ביטוח

העברות לקרנות פנסיה חדשות

העברות לקופות גמל

העברות צבירה, נטו

עודף הכנסות על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות

סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

א. קרן הפנסיה "הראל מנוף פנסיה" (להלן - הקרן) הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה, שהוקמה בעקבות החלטת הממשלה מיום 29 במרס, 1995 אשר אסרה על קרנות הפנסיה הוותיקות לצרף עמיתים חדשים החל מיום 1 בינואר, 1995. מרבית עמיתי הקרן הינם חברי הסתדרות המורים ומרבית ההפקדות לקרן הינן בגין עמיתים אלה, לאור הסכם שנחתם ולפיו תשמש הראל מנוף פנסיה עבור עובדי הוראה חברי הסתדרות המורים כקופת גמל לצורך הפקדת תשלומים כמשמעות מונח זה בסעיף 20(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

ב. הקרן מנוהלת על ידי מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ, חברה בבעלות ובשליטה מלאה של ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ, אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל חברה לביטוח בע"מ, חברה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.

החברה המנהלת קיבלה מאת הממונה רישיון לעסוק בביטוח פנסיה. רישיון זה, ביחד עם אישור קופת גמל לקצבה שנתקבל מהממונה, מאפשר לה לנהל את הקרן.

ג. קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין הקרן ונכסיה. נתוני הקרן ונתוני החברה המנהלת מוצגים בדוחות כספיים נפרדים בהתאם להוראות אגף שוק ההון.

ד. מדיניות ההשקעה

השקעות הקרן מבוצעות על-פי מדיניות ההשקעות הכוללת שנקבעת על-ידי הדירקטוריון וועדת ההשקעות בחברה המנהלת ובכפוף לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012 ולהנחיות אגף שוק ההון.

ה. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

- (1) הקרן - הראל מנוף פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה המנוהלת על ידי מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- (2) החברה המנהלת - מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- (3) הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
- (4) אגף שוק ההון - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
- (5) צדדים קשורים ובעלי עניין - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 ובחוזר גופים מוסדיים 13-9-2013 "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים".
- (6) חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.
- (7) מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הגילוי והדיווח שנקבעו על ידי הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח.

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות כספיים אלה על ידי הקרן. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי הדירקטוריון החברה המנהלת ביום 16 במרס, 2015.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. הערכת נכסים והתחייבויות

הנכסים בדוח על המצב הכספי מוצגים כלהלן:

- (1) מזומנים ושווי מזומנים - יתרות ופקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים שהופקדו לתקרה מקורית שאינה עולה על שלושה חודשים, ואשר לא חל עליהם כל שעבוד או מגבלה אחרת. מזומנים ושווי מזומנים כוללים ריבית שנצברה למועד הדיווח.
 - (2) ניירות ערך סחירים בארץ - השער הידוע שפורסם בבורסה למועד הדיווח.
 - (3) ניירות ערך סחירים בחו"ל - לפי השער הידוע הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת הדיווח שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי החליפין היציגים למועד הדיווח.
 - (4) השווי הוגן של נכסי חוב שאינם סחירים וכן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בעלות מתואמת, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון. שיעורי הריבית נקבעים באופן האמור על ידי חברה שנבחרה על ידי הממונה לצורך אספקת מידע זה (להלן - "החברה המצטטת").
- ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים לצורך שיעור נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה).
- ביום 14 באוקטובר 2012 זכתה חברת שערי ריבית בע"מ במכרז פומבי להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים.
- ביום 21 בספטמבר 2014 הודיע הממונה על שוק ההון כי ועדת המכרזים החליטה לפסול את זכיית חברת שערי ריבית בע"מ ולהכריז על חברת מרווח הוגן בע"מ כזוכה במכרז.
- עד לסיום ההערכות למעבר למודל מרווח הוגן המעודכן, מרווח הוגן תמשיך לפעול על בסיס המודל הנוכחי. בשלב זה, אין ביכולת הקרן להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.
- (5) השקעות בלתי סחירות בקרנות הון סיכון ובקרנות השקעה - לפי שווי ההוגן של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני מועד הדיווח, בהתאם לדיווחים של הקרן או של מוסד פיננסי מוכר, שמתקבלים אחת לשנה לפחות.
 - (6) חוזים עתידיים ועסקאות החלפה בלתי סחירים - לפי מודל כלכלי הנקבע על ידי הממונה. יתרת זכות הנובעת מהתחייבות בגין נגזרים מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.
 - (7) יחידות בקרן להשקעה משותפת בנאמנות - לפי השער הקובע שפורסם שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.
 - (8) אופציות בלתי סחירות- מוצגות לפי מודל כלכלי שנקבע על ידי הממונה.
 - (9) אגרות חוב להמרה ופקדונות מובנים אשר משובצים בהם נגזרים פיננסיים נוספים, ואשר התשואה בגינם תלויה בתשואת תיקי נכסים, במדדי מניות, שערי ריבית וכד' והינן בלתי סחירות מוצגות בהתאם לציטוט המתקבל מחברת מרווח הוגן, או מגורם אחר, לפי העניין.
 - (10) מניה לא סחירה - בהתאם להערכת מומחה שתתקבל אחת לשנה לפחות.
 - (11) נדל"ן להשקעה - לפי שווי הוגן על בסיס הערכת שמאי נדל"ן להשקעה המבוצע לכל הפחות אחת לשנה, למעט לגבי נכסים שנרכשו בשנת הדוח המוצגים לפי מחיר העסקה.
 - (12) דיבידנד לקבל- דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד למועד הדיווח.
 - (13) ריבית לקבל- ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח.
 - (14) פדיון לקבל- קרן החוב המיועדת לפדיון לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח מוצג יחד עם הנכס.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

(15) אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות, שטרי הון בלתי סחירים, פקדונות והלוואות- חלקם משוערכים לפי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים וחלקם משוערכים על פי ציטוטי שערים על ידי החברה המצטטת ראה סעיף (4).

(16) אגרות חוב מיועדות – לפי ערך נקוב מתואם בתוספת ריבית שנצברה ובניכוי יתרות הניכיון המופחת לאורך חיי האגרת בשיטת הריבית דריבית.

(17) שערי החליפין וההצמדה:

א. נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.

ב. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.

ג. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, על שערי החליפין היציגים של הדולר ועל שיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			ליום 31 בדצמבר			המדד הידוע (בנקודות) *	בחודש דצמבר
2012	2013	2014	2012	2013	2014		
%							
1.44	1.91	(0.10)	219.39	223.58	223.36		
(2.30)	(7.02)	12.04	3.73	3.47	3.89		

(* המדד לפי בסיס ממוצע 1993 = 100.)

(18) התחייבויות פנסיוניות

א. התחייבויות הקרן מחולקות לשלוש קבוצות:

התחייבות למבוטחים - מבוטח הינו מי שקיימת בגינו יתרה צבורה במועד הדוח ואינו מקבל פנסיה זקנה מהקרן.

התחייבות לזכאים קיימים לפנסיה - זכאי קיים לפנסיה הינו מי שהיה זכאי לקבל פנסיה מהקרן עד 31 בדצמבר, 2003.

התחייבות לפנסיונרים - פנסיונר הינו מי שהיה זכאי לקבל פנסיה מהקרן החל מיום 1 בינואר, 2004 ואינו זכאי קיים לפנסיה.

התחייבות הפנסיונית מהווה את הערך הנוכחי של התחייבויות למבוטחים, לזכאים קיימים לפנסיה ולפנסיונרים.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

(18) התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ב. קרן הפנסיה הינה מסוג "תשואה". התחייבויות הקרן כלפי מבוטחים שווים לסך היתרות הצבורות שלהם.

התחייבויות הקרן כלפי זכאים קיימים לפנסיה וכלפי הפנסיונרים, מחושבות כערך הנוכחי של סך תשלומי הפנסיה העתידיים הצפויים להיות משולמים לכל אחת מהקבוצות האמורות אשר מהווים לפי שיעורי תשואות הנכסים המושקעים כנגד ההתחייבויות לכל קבוצה. ההיוון לזכאים הקיימים לפנסיה מחושב לפי תשואה ברוטו ללא דמי ניהול, ולזכאים חדשים לפנסיה, ההיוון מחושב לפי תשואה בניכוי דמי ניהול.

בהתאם להוראות, שיעור התשואה שנלקח לצורך חישוב ההתחייבויות, בגין זכאים קיימים לפנסיה ובגין פנסיונרים, נקבע לפי וקטור ריביות שמפרסמת חברה המספקת ציטוט ריביות בגין ההשקעות החופשיות. שיעור התשואה על האג"ח המיועדות, נקבע על 5.05% בגין הזכאים הקיימים לפנסיה (עד למועד שבו יונפקו אג"ח מיועדות שיחליפו את הקיימות והן תישאנה ריבית בשיעור של 4.86%- ו-4.86% בגין הפנסיונרים.

עד ליום 31 בדצמבר, 2003 הקרן השקיעה 70% מנכסיה באגרות חוב ממשלתיות לא סחירות מיועדות מסוג "ערד", צמודות למדד, לתקופה של 15 שנה אשר התשואה האפקטיבית שלהן הייתה 5.05%. יתרת כספי הקרן הושקעה בהשקעות "חופשיות" אחרות בהתאם לכללי ההשקעה שנקבעו בתקנות מס הכנסה. החל מיום 1 בינואר, 2004, לאור שינוי בתקנות מס הכנסה, הופחת שיעור ההשקעה באג"ח מיועדות ל-30% מהיקף נכסי הקרן והתשואה האפקטיבית הופחתה ל-4.86%. יחד עם זאת, בהתאם להוראות, ההשקעה באג"ח מיועדות בתוך הנכסים המיועדת לכיסוי התחייבויות הקרן לפנסיונרים זכאים נותרה בשיעור כ-70%.

ג. עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי שנוצר בשנת המאזן הנובע מגורמים דמוגרפיים, כגון: תמותה, נכות וכו', ייזקף לכל אחת משלוש הקבוצות המפורטות בתת סעיף א' לעיל, ביחס להתחייבויות הקרן כלפי כל אחת מהקבוצות האמורות.

התשואה בפועל על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות כלפי מבוטחים לא תיצור עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי מאחר והיתרות הצבורות של המבוטחים יותאמו במהלך שנת המאזן בהתאם לתשואה האמורה. לפיכך, לא יוצג בדוחות הכספיים ובמאזן האקטוארי עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי למעט עתודה לזכאים קיימים לפנסיה ועתודה לפנסיונרים, כמפורט בתת סעיף ה'.

ד. הקרן מנהלת התחשבות נפרדת לנכסים המושקעים כנגד התחייבויותיה כלפי זכאים קיימים לפנסיה, וכן כלפי פנסיונרים.

ה. מחושב עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי לזכאים קיימים לפנסיה ולפנסיונרים. עודף או גרעון כאמור שנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון, בסכום עד לגובה של 1% מהתחייבות הקרן כלפי כל קבוצה, מוצג בנפרד כעתודה לזכאים קיימים לפנסיה ועתודה לפנסיונרים. יתרת העודף או הגרעון נזקפת להתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה ולהתחייבויות לפנסיונרים, בהתאמה.

ו. הקרן מחשבת וכוללת בשורה נפרדת במאזן שלה עתודת (Incurred but not reported) IBNR בגין התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה למקרי נכות ומוות אשר אירעו עד למועד המאזן ולא דווחו לקרן עד לאותו מועד. העתודה הנ"ל נקבעה על ידי האקטואר החיצוני של הקרן, ופירוט לאופן קביעתה מופיע בדוח האקטוארי (ראה נספחים ב' ו-ג').

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

(18) התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ז. החל מיום 31 בדצמבר, 2007, נערך הדוח על פי בסיס אקטוארי לפי חוזר פנסיה 6-3-2007.

ביום 30 בינואר 2013 פורסם חוזר פנסיה 1-3-2013, דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה, אשר מבטל את חוזר פנסיה 4-3-2012 באותו נושא מיום 27 בדצמבר 2012.

החוזר מפרט הנחות ברירות מחדל מעודכנות שעל בסיסן יחשבו קרנות הפנסיה את המאזן האקטוארי שלהן ובהתאם יקבעו את המקדמים הכלולים בתקנון. פרסום החוזר נבע מהצורך בעדכון ההנחות הדמוגרפיות נוכח השינויים בטבלאות הדמוגרפיות, הבאים לידי ביטוי בנייר עמדה סופי שפרסם המפקח בנושא "עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה וביטוחי חיים" ביום 26 בנובמבר 2012.

החוזר קובע כי על חברה מנהלת של קרן פנסיה היה להגיש לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון תקנון לאישור הכולל מקדמים המחושבים על פי הוראות החוזר לא יאוחר מיום 21 בפברואר 2013. החברה המנהלת הגישה בקשה לתיקון התקנון כנדרש וקבלה אשור ביום 30 ביוני, 2013.

כמו כן, החוזר קובע כי לפחות אחת לשלוש שנים קרן פנסיה תבדוק כל הנחה העומדת בבסיס המאזן האקטוארי ובבסיס המקדמים, ותגיש לממונה את תוצאות הבדיקות בצירוף חוות דעת של האקטואר הממונה של קרן הפנסיה על התאמת ההנחות לתוצאות הבדיקות. החברה המנהלת הגישה לממונה את תוצאות הבדיקות הנ"ל במהלך שנת 2014. הוראות החוזר חלות על חברות מנהלות של קרנות פנסיה ועל קרנות הפנסיה, החל מהדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך.

ביום 29 בינואר 2014 פורסם חוזר פנסיה 1-3-2014, הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות, והקובע בין היתר כי:

- (1) החל מחודש ינואר 2014 תופסק זקיפת התשואה הדמוגרפית החודשית למבוטחים.
- (2) התשואה המדווחת למבוטחים תהיה תשואת השקעות בלבד, ללא תשואה דמוגרפית.
- (3) חלוקת עודף או גירעון דמוגרפי למבוטחים ולפנסיונרים תתבצע פעם ברבעון, בהתאם לאיזון האקטוארי המתבצע כחלק מהכנת הדוח הכספי התקופתי. היתרות הצבורות של המבוטחים והפנסיות של הפנסיונרים יעודכנו בהתאם מדי רבעון.
- (4) הפנסיות של הפנסיונרים יעודכנו פעם בשנה בעקבות עודף או גירעון תשואתי, בהתאם למאזן האקטוארי השנתי.

ח. הדוח האקטוארי נערך על ידי האקטואר מר ישעיהו אוריזר (אשתקד מר דוד אנגלמאייר).

נתוני ההתחייבות הפנסיונית תואמים את הדוח האקטוארי. יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שיטת רישום דמי גמולים, תשלומים לפנסיונרים ודמי ניהול

תוספות לקרן מדמי גמולים כוללות דמי גמולים שנגבו עד למועד המאזן.

דמי ניהול מדמי הגמולים נרשמים במועד גביית דמי הגמולים. דמי הניהול מנכסי הקרן נרשמים בתום החודש בגינו הם שולמו. תשלומים לגימלאים ושארים נרשמים על בסיס צבירה. הכנסות ריבית פיגורים נרשמות על בסיס מצטבר. הכנסות והוצאות נרשמות על בסיס מצטבר.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם לכללים שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים איננה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של ההנהלה, השפעתם הסופית של עסקאות או עניינים כאמור עשויה להיות שונה מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

באור 3 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
542	554
163	297
79	-
370	492
1	73
1,155	1,416

ריבית ודיבידנד לקבל
צדדים קשורים
מוסדות
חובות מעסיקים
אחרים

סך הכל חייבים ויתרות חובה

באור 4 - נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2014			
סה"כ	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	מבוטחים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
236,962	705	28,701	207,556
251,652	165	8,968	242,519
1,865	-	-	1,865
253,517	165	8,968	244,384
490,479	870	37,669	451,940

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
שניתנות להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

באור 4 - נכסי חוב סחירים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2013			
מבוטחים	פנסיונרים	זכאים קיימים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	לפנסיה	אלפי ש"ח
169,073	17,701	834	187,608
אגרות חוב ממשלתיות			
189,653	3,041	95	192,789
937	-	-	937
190,590	3,041	95	193,726
אגרות חוב קונצרניות: שאינן ניתנות להמרה שניתנות להמרה			
359,663	20,742	929	381,334
סך הכל נכסי חוב סחירים			

באור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

א. נכון לתאריך הדוח הכספי שיעור ההחזקה של הקרן באגרות חוב מיועדות הינו 30%, למעט בגין זכאים קיימים לפנסיה עד 31 בדצמבר 2003, שבגינם זכאית הקרן להשקיע באגרות חוב מיועדות על פי הסדרי העבר. עד חודש דצמבר 2003 השקיעה הקרן באגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" הנושאות ריבית ריאלית בשיעור שנתי של 5.05%. לאחר מועד זה, הקרן משקיעה באגרות חוב מיועדות חדשות הנושאות ריבית ריאלית בשיעור שנתי של 4.86%.

ב. הרכב:

ליום 31 בדצמבר 2014			
מבוטחים	פנסיונרים	זכאים קיימים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	לפנסיה	אלפי ש"ח
29,360	1,619	-	30,979
640,700	16,646	2,484	659,830
670,060	18,265	2,484	690,809
אגרות חוב ממשלתיות (1) אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לפני 1 בינואר 2004 אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004			
52,676	1,337	-	54,013
10	-	-	10
7,003	-	-	7,003
2,583	-	-	2,583
237,599	1,375	-	238,974
299,871	2,712	-	302,583
969,931	20,977	2,484	993,392
נכסי חוב אחרים (2) אגרות חוב קונצרניות: שאינן ניתנות להמרה שניתנות להמרה פקדונות בבנקים הלוואות למבוטחים הלוואות לאחרים			
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים			

באור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

ב. הרכב (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2013			
מבוטחים	פנסיונרים	זכאים קיימים לפנסיה	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
39,483	1,618	-	41,101
455,497	8,928	2,295	466,720
494,980	10,546	2,295	507,821
48,936	1,238	1	50,175
11	-	-	11
5,266	-	-	5,266
2,560	-	-	2,560
200,179	1,211	-	201,390
256,952	2,449	1	259,402
751,932	12,995	2,296	767,223

אגרות חוב ממשלתיות (1)

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לפני 1 בינואר 2004
אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004

נכסי חוב אחרים (2)

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
שניתנות להמרה
פקדונות בבנקים
הלוואות למבוטחים
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

(1) השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות:

ליום 31 בדצמבר 2014			
מבוטחים	פנסיונרים	זכאים קיימים לפנסיה	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
33,465	1,923	-	35,388
935,671	24,463	3,580	963,714
969,136	26,386	3,580	999,102

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לפני 1 בינואר 2004
אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004
סך הכל שוי הוגן אגרות חוב מיועדות

ליום 31 בדצמבר 2013			
מבוטחים	פנסיונרים	זכאים קיימים לפנסיה	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
45,473	1,991	-	47,464
613,252	12,039	3,075	628,366
658,725	14,030	3,075	675,830

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לפני 1 בינואר 2004
אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004
סך הכל שוי הוגן אגרות חוב מיועדות

באור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

ב. הרכב (המשך):

(2) השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים שהוצגו בעלות מתואמת:

ליום 31 בדצמבר 2014						
מבוטחים		פנסיונרים		סה"כ		
שווי	ערך	שווי	ערך	שווי	ערך	
הוגן	בספרים	הוגן	בספרים	הוגן	בספרים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,760	2,492	121	103	2,881	2,595	הלוואות

ליום 31 בדצמבר 2013						
מבוטחים		פנסיונרים		סה"כ		
שווי	ערך	שווי	ערך	שווי	ערך	
הוגן	בספרים	הוגן	בספרים	הוגן	בספרים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,249	2,984	120	107	3,369	3,091	הלוואות

באור 6 - מניות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר 2014			
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
318,765	-	318,765	
47,070	5	47,075	מניות לא סחירות
365,835	5	365,840	סך הכל מניות

ליום 31 בדצמבר 2013			
מבוטחים	אלפי ש"ח		
235,731			מניות סחירות
21,087			מניות לא סחירות
256,818		סך הכל מניות	

ב. השקעות החברה בנדליין מחוץ לישראל מתבצעות באמצעות חברות ושותפויות מחוץ לישראל ולפיכך השקעות אלה מסווגות בסעיף מניות לא סחירות.

באור 7 - השקעות אחרות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר 2014		
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
152,053	-	152,053
133,556	40	133,516
7,152	-	7,152
6,934	-	6,934
293	-	293
299,988	40	299,948
94,972	-	94,972
8,507	-	8,507
2,794	77	2,717
251	-	251
106,524	77	106,447
406,512	117	406,395

השקעות אחרות סחירות

תעודות סל
קרנות נאמנות
מכשירים נגזרים
מוצרים מובנים
אופציות

השקעות אחרות שאינן סחירות

קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
מכשירים נגזרים
מוצרים מובנים
אופציות

סך הכל השקעות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2013		
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
111,259	-	111,259
86,780	9	86,771
6,250	-	6,250
7,667	-	7,667
223	-	223
212,179	9	212,170
47,615	-	47,615
6,382	-	6,382
3,010	74	2,936
344	-	344
57,351	74	57,277
269,530	83	269,447

השקעות אחרות סחירות

תעודות סל
קרנות נאמנות
מכשירים נגזרים
מוצרים מובנים
אופציות

השקעות אחרות שאינן סחירות

קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
מכשירים נגזרים
מוצרים מובנים
אופציות

סך הכל השקעות אחרות

באור 7 - השקעות אחרות (המשך)

ב. מכשירים נגזרים:

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
203,642	310,188	מניות
609	600	מדד
(192,820)	(380,747)	מטבע זר
152	(1,825)	ריבית

באור 8 - נדל"ן להשקעה

א. הרכב ותנועה:

2013	2014	
מבוטחים	מבוטחים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
8,978	12,235	יתרה ליום 1 בינואר
2,865	14,945	רכישות ותוספות
198	-	עלויות והוצאות שהונו
3,063	14,945	סה"כ תוספות
194	368	התאמת שווי הוגן
12,235	27,548	יתרה ליום 31 בדצמבר

ב. נדל"ן להשקעה מוצג על בסיס השווי ההוגן כפי שנקבע בהערכת שווי שבוצעה על ידי מערכי שווי חיצוניים בלתי תלויים שהינם בעלי כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדל"ן שהוערך. הערכות שווי חיצוניות מבוצעות בתקופות שונות עבור נכסים שונים בתיק הנדל"ן להשקעה. בשאר תקופות הדיווח מתבצעות בחינה פנימית, במטרה לוודא שלא חל שינוי מהותי בשווי הנכס בהתאם לפרמטרים שעל בסיסם נערכה הערכת השווי.

הערכת שווי הנדל"ן מתבססת על תזרימי המזומנים השנתיים נטו, המהווים בשיעור היוון המשקף את הסיכונים הספציפיים הגלומים בהם. כאשר קיימים בפועל הסכמי שכירות, אשר התשלומים בגינם שונים מדמי שכירות ראויים, מבוצעות התאמות בכדי לשקף את תשלומי השכירות בפועל בתקופת החוזה.

הערכות השווי מתחשבות בסוג הדיירים הנמצאים בפועל בנכס המושכר או האחראיים למילוי התחייבויות השכירות או אלה העשויים להיות במושכר לאחר השכרת מושכר פנוי, לרבות הערכה כללית לגבי מהימנות האשראי שלהם; חלוקת האחריות בין הקבוצה והשוכר לגבי אחזקת וביטוח הנכס; ויתרת אורך החיים הכלכלי של הנכס, באותם מקומות שבהם פרמטרים אלו רלוונטיים.

השווי ההוגן נקבע בהתאם למספר מתודולוגיות שיערוך, לרבות, גישת ההשוואה, נכסים דומים והיוון תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מהנכס. שווים של מרבית הנכסים נקבע בהתאם לאמידת תזרימי המזומנים ולגביהם מובאים בחשבון הסיכון המובנה שלהם. מרבית נכסי הנדל"ן המסחרי ונדל"ן המשרדים מהווים בשיעורי היוון הנעים בין 7.5% ל-9% וזאת בהתאם לרמת הסיכון המתאימה בנכס.

הערכת השווי לנדל"ן להשקעה בהקמה מבוססת על אמידת השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה לאחר הקמתו, בניכוי הערך הנוכחי של אומדן עלויות ההקמה הצפויות לנבוע לצורך השלמתו ובניכוי רווח יזמי סביר כאשר רלוונטי, תוך התחשבות בשיעור ההיוון אשר מותאם בגין הסיכונים הרלוונטיים והמאפיינים של הנכס.

אומדן השווי ההוגן יגדל באם שיעור ההיוון של תזרים המזומנים יקטן, ויקטן באם שיעור התפוסה יקטן. הנדל"ן להשקעה מורכב בעיקר מבנייני משרד ונדל"ן מסחרי.

לא קיימים יחסי גומלין פנימיים בין הנתונים המשמעותיים שאינם ניתנים לצפייה.

באור 8 - נדל"ן להשקעה (המשך)

ג. לעניין התקשרות להמשך השקעה בהקמה של מבנים בנדל"ן להשקעה ראה באור 17. ג. בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות.

ד. להלן פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקרן כנדל"ן להשקעה:

ליום 31 בדצמבר		מועדי סיום תקופת החכירה בשנים
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,067	16,989	בבעלות
10,168	10,559	בחכירה מהוונת (*) 2037 ואילך

(*) מקרקעין ברחוב יגאל אלון תל אביב, שערכם בספרים, לרבות המבנה, ליום 31 דצמבר 2014 וליום 31 דצמבר 2013 הנו בסך של 1,983 אלפי ש"ח ובסך של 1,592 אלפי ש"ח בהתאמה, חכורה בחכירה מהוונת ממנהל מקרקעי ישראל ומעיריית תל-אביב עד שנת 2049 ועד שנת 2059 בהתאמה.

מקרקעין ברחוב קרית נורדאו נתניה, שערכם בספרים, לרבות המבנה, ליום 31 דצמבר 2014 וליום 31 דצמבר 2013 הנו בסך של 8,576 אלפי ש"ח ובסך של 8,576 אלפי ש"ח בהתאמה, חכורה בחכירה מהוונת ממנהל מקרקעי ישראל שנת 2037.

ה. חלק מהמקרקעין בבעלות או בחכירה בישראל טרם נרשם על שם החברה בלשכת רישום המקרקעין לרוב בשל הסדרי רישום או בעיות טכניות.

באור 9 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
502	734	חברה מנהלת
16	21	צדדים קשורים
160	214	מוסדות
2,001	22,890	התחייבויות בגין נגזרים
297	12	מעסיקים
155	435	זכאים בגין פנסיות
-	11	שטרות לפרעון
-	316	אחרים
3,131	24,633	סך הכל זכאים ויתרות זכות

באור 10 - התחייבויות פנסיוניות

- א. תיאור מנגנון האיזון האקטוארי ושיטת חלוקת העודפים למבוטחים ולמקבלי פנסיה והפעלת המנגנון בתקופת הדיווח מפורטים במאזן האקטוארי בנספחים ב' ו-ג'.
- ב. אין שינויים בהנחות האקטואריות ששימשו בסיס לחישובים.
- ג. דוח תנועה בעודף (גירעון) אקטוארי לכלל עמיתי הקרן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2013	2014	הסבר
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	-	

עודף (גירעון) לתחילת שנה

שינוי בעודף (גירעון) כתוצאה מהתפתחויות כלכליות ודמוגרפיות במהלך השנה:

2,816	867	מקרי מוות - מבוטחים
(106)	(80)	מקרי מוות - פנסיית זקנה ושאיירים
-	1,087	מקרי מוות - נכים
11,109	4,767	יציאה לנכות
(525)	773	חזרה מנכות
(328)	(464)	פרישות

שינוי בעודף (גירעון) כתוצאה משינוי הנחות ושיטות:

(6,831)	(3,347)	(1)	שינויים בעתודת IBNR
(148)	(85)		שינויים מגורמים אחרים
5,987	3,518		עודף אקטוארי לסוף השנה לעמיתי הקרן

(1) IBNR ותביעות תלויות בגין שאירים - חושבה התחייבות צפויה בגין תביעות פוטנציאליות עבור עמיתים פעילים ונכים אשר נפטרו בהתבסס על נתוני משרד הפנים.

IBNR ותביעות תלויות בגין נכים - מבוסס על ניסיון תביעות, לפירוט נוסף ראה מאזן האקטוארי בנספחים ב' ו-ג'.

דוח תנועה בעודף (גירעון) אקטוארי לפנסיונרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
147	(57)
(622)	(5,681)
824	4,697
349	(1,041)

החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
שינויים בריבית ההיוון
סטייה מהנחת התשואה

עודף (גירעון) אקטוארי לסוף השנה לפנסיונרים

דוח תנועה בעודף (גירעון) אקטוארי לזכאים קיימים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
11	(3)
(21)	(130)
64	131
54	(2)

החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
שינויים בריבית ההיוון
סטייה מהנחת התשואה

עודף (גירעון) אקטוארי לסוף השנה לזכאים קיימים

באור 10 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ד. נתונים אודות עודף (גרעון) אקטוארי לחלוקה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2010	2011	2012	2013	2014	
אחוזים מתוך ההתחייבות					
כלל עמיתי הקרן					
(0.09)	0.26	(0.30)	0.14	0.04	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
0.04	(0.02)	(0.01)	(0.01)	-	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
0.82	1.44	1.17	0.57	0.24	עודף דמוגרפי בגין מקרי נכות
-	-	-	(0.03)	0.04	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין חזרה מנכות
-	-	-	-	0.06	עודף דמוגרפי בגין פטירת נכים
(0.01)	(0.01)	(0.01)	(0.02)	(0.02)	גירעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
-	-	-	(0.35)	(0.17)	גירעון דמוגרפי בגין שינויים ב-IBNR
(0.19)	-	0.05	-	-	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
0.33	(0.03)	(0.01)	0.04	(0.01)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
<u>0.90</u>	<u>1.64</u>	<u>0.89</u>	<u>0.34</u>	<u>0.18</u>	סך הכל עודף דמוגרפי לעמיתי הקרן
חלוקה למבוטחים					
<u>0.90</u>	<u>1.64</u>	<u>0.89</u>	<u>0.34</u>	<u>0.18</u>	סך הכל עודף דמוגרפי לחלוקה למבוטחים כדלעיל
חלוקה לפנסיונרים					
0.90	1.64	0.89	0.34	0.18	סך הכל עודף דמוגרפי כדלעיל
3.08	(0.56)	6.65	1.89	8.24	עודף (גירעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
(5.71)	(3.11)	(7.16)	(1.43)	(9.97)	גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
1.69	0.21	0.44	(0.46)	0.98	עודף (גירעון) הנשמר בעתודה האקטוארית
(0.74)	0.30	-	-	-	אחר
<u>(0.78)</u>	<u>(1.52)</u>	<u>0.82</u>	<u>0.34</u>	<u>(0.57)</u>	סך הכל עודף (גירעון) לחלוקה לפנסיונרים
חלוקה לזכאים קיימים					
0.90	1.64	0.89	0.34	0.18	סך הכל עודף דמוגרפי כדלעיל
1.55	(0.22)	2.97	1.97	4.24	עודף (גירעון) בגין סטיה מהנחות התשואה
(2.95)	(1.22)	(2.87)	(0.65)	(4.20)	גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
0.98	0.04	(0.10)	(1.32)	(0.04)	עודף (גירעון) הנשמר בעתודה האקטוארית
-	(0.10)	-	-	-	אחר
<u>0.48</u>	<u>0.14</u>	<u>0.89</u>	<u>0.34</u>	<u>0.18</u>	סך הכל עודף לחלוקה לזכאים קיימים

באור 11 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
18,225	11,079	12,513
1,413	1,738	1,698
19,638	12,817	14,211
99	160	256
19,737	12,977	14,467

דמי ניהול ממבוטחים:
דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
%	%	%
6.00	6.00	6.00
5.94	3.12	2.88
0.50	0.50	0.50
0.14	0.12	0.11
0.50	0.50	0.50
0.50	0.50	0.50

דמי ניהול ממבוטחים:

דמי ניהול מדמי גמולים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

באור 12 - הוצאות ישירות

			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			מצרפי
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת ב-%			אלפי ש"ח			
0.023	0.021	0.017	192	269	305	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.006	0.004	0.005	48	55	85	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
0.035	0.045	0.002	290	570	32	הוצאות בגין השקעות לא סחירות
						עמלות ניהול חיצוני:
0.034	0.027	0.041	283	345	734	בגין השקעה בקרנות השקעה
0.043	0.051	0.076	359	639	1,350	בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
-	-	*-	-	-	8	עמלות אחרות **
0.140	0.149	0.142	<u>1,172</u>	<u>1,878</u>	<u>2,514</u>	סך הכל הוצאות ישירות

			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			מבוטחים
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת ב-%			אלפי ש"ח			
0.023	0.022	0.017	186	265	298	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.006	0.004	0.005	46	54	83	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
0.035	0.047	0.002	290	570	32	הוצאות בגין השקעות לא סחירות
						עמלות ניהול חיצוני:
0.035	0.028	0.043	283	345	734	בגין השקעה בקרנות השקעה
0.044	0.052	0.078	359	639	1,350	בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
-	-	*-	-	-	8	עמלות אחרות **
0.142	0.153	0.145	<u>1,164</u>	<u>1,873</u>	<u>2,505</u>	סך הכל הוצאות ישירות

			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			פנסיונרים
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת ב-%			אלפי ש"ח			
0.039	0.011	0.015	6	3	7	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.013	0.003	0.004	2	1	2	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
-	*-	*-	-	*-	*-	הוצאות בגין השקעות לא סחירות
0.052	0.014	0.020	<u>8</u>	<u>4</u>	<u>9</u>	סך הכל הוצאות ישירות

			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			זכאים קיימים לפנסיה
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת ב-%			אלפי ש"ח			
-	0.022	0.011	-	1	*-	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
-	0.006	0.009	-	*-	*-	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
-	0.028	0.020	-	1	-	סך הכל הוצאות ישירות

* פחות מ-1 אלפי ש"ח ו-0.001%.
** הוצאה הנובעת בעד ניהול תביעה או תובענה, תעודת סל ישראלית.

באור 13 - תשואות הקרן

תשואה ממוצעת נומינלית ברוטו ל- 5 שנים	תשואה שנתית נומינלית ברוטו					
	2010	2011	2012	2013	2014	
	באחוזים					
7.47	10.29	(1.68)	10.93	11.84	6.57	מבוטחים
7.95	7.70	2.72	12.82	5.76	11.04	פנסיונרים
7.23	8.43	5.49	8.44	6.21	7.62	זכאים קיימים לפנסיה

באור 14 - העברות כספים בין מסלולי השקעה

ליום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(12,784)	(9,853)	(3,654)	מבוטחים
13,007	8,457	3,654	פנסיונרים
(223)	1,396	-	זכאים קיימים לפנסיה
-	-	-	סה"כ קרן

באור 15 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(502)	(734)	החברה המנהלת
		צדדים קשורים אחרים:
163	-	חייבים ויתרות חובה
20	160	חייבים בגין השקעות מניות
25,963	48,318	אגרות חוב סחירות
1,583	456	הלוואות
6,035	4,972	השקעות אחרות
21,621	30,645	זכאים ויתרות זכות
(16)	-	
54,867	83,817	

יתרת נכסי חוב וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין או צד קשור עמדה על 48,410 אלפי ש"ח.

באור 15 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
19,737	12,977	14,467
40	3	-
19,777	12,980	14,467

דמי ניהול לחברה המנהלת
עמלות ניהול השקעות

באור 16 - מסים

הקרן אושרה לצרכי מס כקופת גמל משלמת לקצבה. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר, 2015 והוא מתחדש מדי שנה. בהתאם לכך הכנסתה פטורה ממסים על הכנסותיה מכח הוראות סעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה.

מהכנסות הקרן הנובעות מהשקעותיה במדינות חוץ מנוכים מסים בהתאם להוראת האמנה למניעת כפל מס הרלבנטית לאותה מדינה עם מדינת ישראל.

בתקופת הדוח, מהשקעות בחו"ל נוכה מס במקור בסך 546 אלפי ש"ח.

באור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. חובות מעבידים

חוק הגנת השכר, התש"ח - 1958 מטיל התחייבות על קרנות הפנסיה, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקרן. על פי הערכת החברה המנהלת סכום החוב הכולל של מעבידים לתאריך המאזן הינו כ- 1,461 אלפי ש"ח והוא כולל ריבית שנצברה בסך של כ- 21 אלפי ש"ח.

החברה המנהלת נוקטת באמצעים שונים על מנת לאתר, לזהות ולגבות את חובות מעבידים. האמצעים כוללים מעקב שיטתי ומתמשך של איתור החובות, דיוור המעביד אודות החוב, הגעה להסדרי תשלומים ובמידת הצורך הגשת תביעה משפטית. במקרה של פירוק מוגשת תביעת חוב למוסד לביטוח לאומי באמצעות מפרק החברה.

ב. התקשרויות

לתאריך המאזן התקשרה קרן הפנסיה בהסכמים להשקעה בקרנות השקעה ובקרנות הון סיכון (להלן: הקרנות) כשותפה מוגבלת.

הקרן התחייבה להשקעה כוללת בסך 149,629 אלפי ש"ח.

סכומי ההשקעה מועברים בחלקים, בהתאם לדרישותיהן של הקרנות ולהסכמי ההתקשרויות.

סכומי ההשקעה שטרם נדרשו בגין ההשקעה בקרנות מסתכמים לתאריך המאזן לסך של 78,352 אלפי ש"ח.

במסגרת הסכמים לשיתוף שנחתמו בין רוכשי נדל"ן להשקעה ובו הוגדרו יחסי השיתוף ועוד, התחייבה הקרן נכון לתאריך המאזן להשקיע בהמשך של הקמה בסך של כ- 1,237 אלפי ש"ח במתחם הארגז בתל אביב וסך של כ- 511 אלפי ש"ח בקומברס רעננה.

הקרן אינה ישות משפטית ועל כן ככל שמוגשות תביעות הרי שהן מוגשות נגד החברה המנהלת. לגילוי בדבר תביעות משפטיות שהוגשו נגד החברה המנהלת ראה באור 20 בדוח הכספי של החברה המנהלת.

ה. שעבודים

קיימים שעבודים על חלק מנכסיה הסחירים של הקופה, לצורך פעילותה השוטפת בנגזרים בסך של 30 מיליון ש"ח.

הראל מנוף פנסיה מקיפה

דו"ח אקטוארי

ליום 31 בדצמבר 2014

מרץ 2015

אדר תשע"ה

נספח ב' - עיקרי הזכויות והחובות על פי התקנות

1. פנסיית זקנה

- 1.1. **גיל פרישה לזקנה** – גיל 67 לגבר וגיל 64 לאישה או גיל 60 בהתאם למסלול הביטוח. קיימת אפשרות לפרוש לפנסיה מוקדמת החל מגיל 60 וכן קיימת אפשרות לפרישה לאחר גיל הפרישה לזקנה.
- 1.2. **חישוב פנסיית הזקנה** – פנסיית הזקנה מחושבת ע"י חלוקת הסכום הצבור שצבר העמית עד לפרישתו לפנסיית זקנה במקדם ההמרה בהתאם למין, גיל העמית, גיל בת הזוג, שנת הפרישה, תקופת ההבטחה אותה בחר העמית ורמת פנסיית שאירי הזקנה שבחר העמית.
- 1.3. **אפשרויות בפרישה לזקנה** – התקנות מאפשרות לפרוש לפנסיית זקנה על בסיס אחת מהאפשרויות הבאות:
- 1.3.1. **פנסיית זקנה לעמית בלבד** – הפנסיה משולמת לעמית למשך כל ימי חייו. אלמנת הפנסיונר אינה זכאית לפנסיית שאירי זקנה. באופציה זו יכול לבחור עמית שהגיע לגיל פרישה לזקנה ללא בת זוג.
- 1.3.2. **פנסיית זקנה לעמית עם תקופת הבטחה** – הפנסיה משולמת לעמית למשך כל ימי חייו עם תקופה מובטחת של 10,5, 15,18 או 20 שנים. במקרה פטירה בתוך תקופת ההבטחה יורשי הפנסיונר שבחר באופציה זו יהיו זכאים לסכום חד פעמי המבוסס על היוון יתרת תשלומי הפנסיה עד לתום תקופת ההבטחה. עם פטירתו של הפנסיונר לא תשולם פנסיית שאירי זקנה. באופציה זו יכול לבחור עמית שהגיע לגיל פרישה לזקנה ואין לו בת זוג.
- 1.3.3. **פנסיית זקנה ושאירי זקנה** – הפנסיה באפשרות זו משולמת לפנסיונר למשך כל ימי חייו ועם פטירתו תמשיך אלמנתו לקבל את פנסיית שאירי הזקנה עד לסוף כל ימי חייה. שיעור הפנסיה לאלמנה יקבע ע"י הפנסיונר, בעת פרישתו, ברמה שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה.
- 1.3.4. **פנסיית זקנה ושאירי זקנה עם תקופת הבטחה** – הפנסיה באפשרות זו משולמת לפנסיונר למשך כל ימי חייו ועם תקופה מובטחת כמפורט בסעיף 1.3.2. עם פטירתו תמשיך אלמנתו לקבל את פנסיית שאירי זקנה עד לסוף כל ימי חייה. שיעור הפנסיה לאלמנה יקבע ע"י הפנסיונר ברמה שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה. אם נפטר הפנסיונר בתוך התקופה המובטחת תקבל האלמנה 100% מפנסיית הזקנה עד לתום תקופת ההבטחה ולאחר מכן תקבל פנסיית שאירי זקנה בשיעור שבחר הפנסיונר עם פרישתו לפנסיה.
- 1.4. **היוון פנסיה** – בעת הפרישה לפנסיית זקנה ניתן להוון עד 25% מהפנסיה לתקופה של עד 5 שנים בהתקיים התנאים בתקנון. כמו כן ניתן להוון פנסיה מעל הקצבה המזערית כהגדרתה בתקנות.

2. פנסיית שאירי זקנה

- 2.1. **שיעור הפנסיה** – אלמנת עמית שפרש לפנסיית זקנה תהיה זכאית לפנסיית שאירי זקנה בהתאם לאפשרות שבחר העמית ובהתאם לשיעור הפנסיה שבחר.

- 2.2. **הגדרת אלמנה** – מי שהייתה אשתו של העמית בעת הפרישה לפנסיה ומקדם הקצבה חושב לפי נתונה האישיים. אם הפנסיונר נישא מחדש לאחר גירושין או שהתאלמן, אזי בת הזוג החדשה לא תהיה זכאית לפנסיה.
- 2.3. **תקופת תשלום הפנסיה לשאירי זקנה** – לאלמנה למשך כל ימי חייה וגם בנישואין מחדש תמשיך לקבל את הפנסיה.

3. פנסיית נכות

- 3.1. **הגדרת נכה** - "עמית שלפחות 25% מכושרו לעבוד נפגע מחמת מצב בריאותו, וכתוצאה מכך אין הוא מסוגל לעבוד בעבודתו או בכל עבודה אחרת המתאימה לו לפי השכלתו, הכשרתו או ניסיונו, במשך תקופה של למעלה מ- 90 ימים רצופים, והכל כפי שיקבע ע"י הועדה הרפואית". קיימת אפשרות לנכות חלקית. נכה בשיעור של 75% לפחות ייחשב כנכה מלא.
- 3.2. **מועד תחילת הזכאות** - עמית שנכה יהיה זכאי לפנסיית נכות החל מהיום ה-91 שלאחר מועד האירוע המזכה אולם בחודש הרביעי, החמישי והשישי יקבל פנסיה כפולה ובלבד שהוכר כנכה בחודשים אלה.
- 3.3. **תקופת הכשרה** - הזכאות לפנסיית נכות בגין מחלה קודמת להצטרפות או חידוש הביטוח מתגבשת לאחר תקופת הכשרה של 5 שנים.
- 3.4. **חישוב פנסיית הנכות** – פנסיית הנכות תחושב ע"י הכפלת השכר הקובע לנכות ושאיירים בשיעור הכיסוי הביטוחי לנכות ודרגת הנכות. נכה בשיעור מלא יקבל את פנסיית הנכות המלאה ואילו נכה חלקי יקבל פנסיה חלקית בהתאם לחלקיות הנכות.
- 3.5. **שיעור הכיסוי הביטוחי לנכות** - לנכות מחושב לפי המסלול בו בחר העמית ולפי גילו בעת ההצטרפות לתוכנית או בעת המעבר ממסלול למסלול.
- 3.6. **דמי גמולים בתקופת הנכות** - קרן הפנסיה תזכה את העמית בדמי גמולים מהשכר הקובע בהתאם לחלקיות הנכות.
- 3.7. **השלמת פנסיית נכות** – עמית הזכאי לפנסיית נכות מהמוסד לביטוח לאומי יהיה זכאי להשלמת פנסיה בגובה ההפרש שבין הפנסיה לה היה זכאי על פי התקנון לבין הפנסיה שתשלם ע"י המוסד הנ"ל. בכל מקרה יהיה זכאי הנכה לפחות ל-30% מהפנסיה לפני קיזוז השתתפות הביטוח הלאומי.
- 3.8. **פנסיית זקנה לאחר נכות** - נכה המגיע לגיל פרישה לזקנה לפי המסלול שבחר יקבל פנסיית זקנה על בסיס הצבירה שנצברה לזכותו. הצבירה תכלול גם את דמי הגמולים שהועברו לזכותו מקרן הפנסיה בתקופת נכותו.
- 3.9. **פנסיית שאירי נכה** - נכה שנפטר יהיו שאיריו זכאים לפנסיית שאירי פעיל על פי הכללים החלים על עמית פעיל.
- 3.10. **הסדר נכות מתפתחת** – עמיתי הקרן (מלבד אלו שבמסלול עתיר חיסכון) יכולים לבחור בהסדר נכות מתפתחת אשר מאפשר להם תמורת הגדלת עלות סיכוני נכות לקבל פנסיה (כולל שחרור) אשר גדלים ב-2% לשנה במשך תקופת נכותם.

4. פנסיות שאירי פעיל

4.1. הגדרת שאירי פעיל:

- 4.1.1. **אלמנה** – מי שהייתה נשואה לעמית שנפטר וגרה עמו בתכוף לפני פטירתו ובעת הפטירה, או מי שהוכרה בערכאה שיפוטית כידועה בציבור ובלבד שהתקיים אחד מאלה: (1) גרה עם העמית לפחות שנה רצופה בתכוף לפני פטירתו ובעת הפטירה או (2) גרה עם העמית בתכוף לפני פטירתו ובעת הפטירה ולה ולעמית יש ילד משותף.
- 4.1.2. **יתום** – ילד של עמית שנפטר וטרם מלאו לו 21 שנים או בן מוגבל.
- 4.2. **מועד תחילת הזכאות** - שאירי עמית יהיו זכאים לפנסיות שאירי פעיל החל מה – 1 לחודש שלאחר הפטירה.
- 4.3. **תקופת תשלום הפנסיה** - **לאלמנה** – למשך כל ימי חייה וגם בנישואין מחדש תמשיך לקבל את הפנסיה, **ליתומים** – עד הגיעם לגיל 21.
- 4.4. **תקופת הכשרה** - הזכאות לפנסיות שאירי פעיל בגין מחלה קודמת להצטרפות או חידוש הביטוח מתגבשת לאחר תקופת הכשרה של 5 שנים.
- 4.5. **חישוב פנסיות שאירי פעיל** – פנסיות שאירי פעיל תחושב ע"י הכפלת השכר הקובע לנכות ושאירים בשיעור הכיסוי הביטוחי לשאירים. אלמנה זכאית במסלול המקיף ל – 60% מפנסיות שאירי פעיל וכל היתומים ביחד זכאים ל – 40% מפנסיות שאירי פעיל. במסלול עתיר חסכון זכאית האלמנה ל-20% והיתומים ל-15%. במסלול עתיר שאירים זכאית האלמנה ל-85% והיתומים - 15%.
- 4.6. **כיסוי ביטוחי לשאירים** – לשאירי פעיל מחושב לפי המסלול בו בחר העמית ולפי גילו בעת ההצטרפות לתוכנית או בעת המעבר ממסלול למסלול.
- 4.7. **כיסוי ביטוחי לשאירים לעמית לא נשוי או ללא ילדים** – עמית שאינו נשוי ו/או אין לו ילדים יכול להודיע לקרן על מצבו המשפחתי ולחסוך את עלויות ביטוח שאירי פעיל או ביטוח האלמנה, לפי הענין. ההודעה צריכה להגיע אחת לשנתיים.

5. החזרת כספים

- 5.1. **חישוב ערך פידיון** - מבוסס על הסכום הצבור בקרן לזכות העמית.
- 5.2. **זכאות למשיכת כספים** - עמית יהיה זכאי למשוך כספים מהקרן, בהתמלא כל התנאים הבאים יחדיו:
- 5.2.1. אם נותקו יחסי עובד מעביד לגבי עמית שכיר.
- 5.2.2. לא משתלמת לעמית פנסיה כל שהיא ואינו זכאי לפנסיות נכות.
- 5.2.3. נכה או מבוטח שקיבל פנסיות נכות עד לגיל המוקדם בשנה מגיל הזכאות לפנסיות זקנה, או עד לגיל מאוחר מזה, לא יהא זכאי להחזרת כספים.

5.3. **החזר כספים לעמית שנפטר ללא שאירים** – נפטר עמית ללא שאירים זכאים לפנסיה, יוחזרו הכספים לשאירים (שאינם זכאים לפנסיה לפי התקנון) או למוטבים או ליורשים.

6. זכויות עמית לא פעיל

6.1. **הגדרת עמית לא פעיל** - עמית שלא הועברו לזכותו דמי גמולים במשך 5 חודשים לפחות, לא ביקש לשמור על ריסק יזום עד 24 חודשים, ולא חל עליו הסדר ביטוחי של עמית-עצמאי שביקש לפרוס את הפקדתו עד תום שנת המס, נחשב לעמית לא פעיל.

6.2. **זכויות עמית לא פעיל** - עמית לא פעיל אינו מבוטח בביטוח נכות ובביטוח שאירי עמית פעיל. עמית לא פעיל שנפטר - יומר הסכום הצבור לפנסיה שאירים שתשולם לאלמנתו וליתומיו.

7. **דמי גמולים** - דמי הגמולים שיופקדו בקרן יהיו בהתאם להסדר התחיקתי וירשמו בחלוקה: תגמולים מעביד, פיצויים מעביד ותגמולים עובד. הקרן תפקיד לזכות עמית המקבל פנסיה נכות מהקרן דמי גמולים המחושבים לפי: שכר קובע, דרגת הנכות ושיעור ההפקדות עובר לנכות בניכוי דמי ניהול בשיעור של 6%.

8. **מסלולי ביטוח** – הקרן מפעילה מס' מסלולי ביטוח המתאפיינים ברמת החיסכון לגיל הפרישה וברמת הביטוח לנכות ולשאירים. קיימות גמישות במעבר ממסלול למסלול אולם במעבר למסלול שבו רמת הביטוח גבוהה יותר נדרשת תקופת הכשרה בגין מחלה קודמת על ההגדלה בשיעור הכיסוי הביטוחי.

9. הוראות כלליות

9.1. **עדכון פנסיה** - הפנסיה תעודכן מידי חודש בהתאם לשיעור העלייה במדד המחירים לצרכן. אחת לרבעון יעודכנו הפנסיות בהתאם לעודף הדמוגרפי שהתקבל בתחשיבים האקטואריים. אחת לשנה יעודכנו הפנסיות גם בתשואה ההונית.

9.2. **חישוב הסכום הצבור** - חישוב הסכום הצבור מבוסס על דמי הגמולים בניכוי דמי ניהול ובניכוי עלות הכיסוי הביטוחי לנכות ושאירים ובתוספת התשואה נטו (לאחר ניכוי דמי ניהול מהצבירה) שהשיגה הקרן. כמו כן אחת לרבעון תתעדכן היתרה הצבורה בהתאם לעודף הדמוגרפי שהתקבל בתחשיבים האקטואריים.

9.3. **חישוב הכנסה קובעת לנכות ושאירים** – ההכנסה הקובעת לנכות ושאירים תחושב לפי ממוצע ההכנסה ב – 3 החודשים האחרונים לפני האירוע או 12 החודשים האחרונים, הגבוה מבין השניים. (בכפוף לתנאים המוזכרים בתקנון הקרן)

9.4. **רבדי ביטוח** – תקנות מס הכנסה מגבילות את היקף הביטוח לנכות ושאירים באופן שעלויות הכיסוי הביטוחי לנכות ושאירים לא יעלו על 35% מהתגמולים. מסלולי הביטוח הקיימים בתקנון נבנו באופן שעלויות הריסק לא יחרגו מהמגבלה תחת ההנחה שהשכר המבוטח השוטף יהיה צמוד למדד. כתוצאה מכך במסלולי הביטוח המבוססים על ביטוח נכות ושאירים גבוהים יחסית יש לבצע התאמות ברמת הביטוח באופן שלא יחרגו מהמגבלה בעלויות ריאליות בשכר המבוטח. בתקנון נקבעו מנגנונים מתאימים.

9.5. **פנסיית מינימום** – הזכאות לפנסיה מכל סוג מותנית ברמת פנסיה מינימלית בגובה של 4% מהשכר הממוצע במשק.

9.6. **הסדר ריסק** – נפסקו תשלומים לקרן בגין עמית פעיל, רשאי העמית להיות מבוטח בביטוח נכות ושאינו פעיל לתקופה של 24 חודשים ולא יותר מתקופות חברותו בקרן. עלויות הביטוח ישולמו ע"י העמית או ינוכו מהצבירה מרכיב תגמולי העובד ומעביד.

9.7. **העברת כספים בין קרנות פנסיה** - התקנות מאפשרות מעבר עמיתים מהקרן לקרנות פנסיה אחרות. העברת הכספים מבוססת על הסכום הצבור ולכן למעבר אין השפעה אקטוארית על הקרן. כמו כן בקבלת עמיתים מקרנות פנסיה אחרות נרשם לזכותם רק הסכום שהתקבל מהקרן המעבירה.

9.8. **אפיקי השקעה** – בקרן זו קיים אפיק השקעה כללי בלבד.

נספח ג' - בסיסים טכניים ואקטואריים

10. החבויות האקטואריות בגין הפנסיונרים חושבו על בסיס הנתונים וההנחות המפורטים להלן.

10.1. **ריבית לפנסיונרים זכאים (פרשו עד 12/2003)** – 70% מההון הצבור בגין הפנסיונרים הזכאים מושקע באג"ח ייעודיות ויתרת ה – 30% מושקעים בהשקעות חופשיות. התשואה באג"ח ייעודי בעבר עמדה של שיעור של 5.05% וכיום התשואה באג"ח ייעודי עומדת על 4.86% ואילו התשואה בהשקעות החופשיות נקבעה על בסיס ווקטור ריביות שפורסם ע"י החברה המצטטת עם התאמה להוראות האוצר בעניין הריבית.

10.2. **ריבית לפנסיונרים חדשים (פרשו מ – 1/2004)** – 30% מההון הצבור בגין הפנסיונרים הזכאים מושקע באג"ח ייעודיות ויתרת ה – 70% מושקעים בהשקעות חופשיות. התשואה באג"ח ייעודי עומדת על 4.86% ואילו התשואה בהשקעות החופשיות נקבעה על בסיס ווקטור ריביות שפורסם ע"י החברה המצטטת.

10.3. ביום 30/01/2013 פרסם הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון באוצר הוראות לקרנות הפנסיה לערוך את הדוחות האקטואריים החל מ – 31/12/2012 על בסיס מערכת הנחות חדשה. החישובים האקטואריים הותאמו להוראות אלו כמפורט להלן.

10.4. לוחות תמותה –

10.4.1. **לפנסיונרים** – לפי לוח פ4 המתאים לקרן פנסיה עם אופציה להבטחת פנסיה.

10.4.2. **לאלמנים/אלמנות** – לפי לוח פ2 עד גיל 55 לאישה ו-60 לגבר. לוח פ5 החל מגיל זה.

10.4.3. **לנכים** – לפי לוח פ7 עד גיל הפרישה. החל מגיל זה שיעור התמותה יהיה לפי לוח פ4.

10.4.4. **שיעורי החלמה לנכים** – לפי לוח פ9 בהוראות האוצר.

10.4.5. **שיפורים עתידיים בתוחלת החיים** – על מנת לתת ביטוי לשיפורים עתידיים בתוחלת החיים הוקטנו שיעורי התמותה על פי לוח פ6 והמודל המוצג בהוראות האוצר. ההקטנה מתייחסת לפנסיונרים ופעילים, אך לא לנכים.

10.4.6. **שיעורי נישואין** – לפי הנתונים שהופיעו בקובץ נתוני הפנסיונרים שהועבר אלי.

10.4.7. **הפרש גילאים בין בני זוג** – לפי הנתונים בקובץ הפנסיונרים ובאין נתונים לפי הפרש של 5 שנים לגבי מבוטח והפרש גיל של 3 שנים לגבי מבוטחת.

10.4.8. **נתונים על ילדים** – מספר ממוצע של ילדים וגילם הממוצע לפי לוח פ11 בהוראות האוצר.

11. איזון הקרן

11.1. **עידכון הסכום הצבור לפי התשואה לעמיתים** – הסכום הצבור של העמיתים הפעילים והמוקפאים יתעדכן באופן שוטף על פי התשואה שתשיג הקרן בפועל.

11.2. מנגנון האיזון לעמיתים – מידי רבעון ייערך מאזן אקטוארי לקרן שבו יחושב העודף או הגירעון שאינו נובע מתשואה אלא מהפרמטרים האקטואריים כגון:

תמותה, נכות, נתונים דמוגרפיים וכו'. היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות של הפנסיונרים יעודכנו בהתאם לשיעור העודף הדמוגרפי.

11.3. **מנגנון האיזון לפנסיונרים** – במהלך השנה הפנסיה של הפנסיונרים תתעדכן מידי חודש על פי שיעור העלייה במדד. בנוסף יעודכנו הפנסיות מידי רבעון בעודף הדמוגרפי כאמור בסעיף קודם. אחת לשנה, בעת עריכת המאזן האקטוארי, תתעדכן הפנסיה בהתאם לתשואה ההונית שתשיג הקרן מעבר לתשואה הצפויה. על מנת למתן את התנודות בעידכון הפנסיה תישמר עתודה לפנסיונרים בגובה של עד 1% מההתחייבויות לפנסיונרים.

12. **דמי ניהול מפעילים** – דמי הניהול שגובה החברה המנהלת לא יעלו על 6% מדמי הגמולים ועל 0.5% מהצבירה מידי שנה.

13. **דמי ניהול מהפנסיונרים** - החברה המנהלת רשאית לנכות דמי ניהול שנתיים בשיעור של 0.5% מהצבירה בגין פנסיונרים שפרשו לפנסיה החל מ-2004. החברה המנהלת אינה רשאית לנכות דמי ניהול מהפנסיונרים הזכאים הקיימים.

נספח ד' – הערות האקטואר

14. **עודף דמוגרפי** - במהלך שנת 2014 הקרן השיגה עודף דמוגרפי חיובי שנבע מפטירות פעילים ויציאות לנכות שהיו בשיעורים נמוכים מהשיעורים שנקבעו בהוראות האוצר.
15. **שינוי ב-IBNR** – ה-IBNR נקבע לשיעור של כ-16.5 מיליון ₪ המורכבים מכ-8.7 מיליון בגין נכות וכ-7.7 מיליון בגין שארים. (לפי וקטור ריביות 12/14 ולאחר הפעלת עודף דמוגרפי וגירעון הוני)
- תביעות נכות: לקרן ניסיון מועט בתביעות נכות. בשנת 2012 החלו להיות משולמות 3 תביעות נכות בלבד בגין שנים קודמות, בשנת 2013 – 9, ובשנת 2014 – 15. על-סמך נתונים אלו אנו מצפים לראות בעתיד כ-25 תביעות נכות בגין אירועים שקרו לפני 2015. הכפלת 25 תביעות בגובה עתודה ממוצעת הנשמרת בקרן למקרי נכות (320 אלפי ₪) מובילה לכ-8 מיליון ₪ לפי וקטור ריביות של דצמבר 2013.
 - תביעות שארים: בעקבות חוזר איתור חשבונות נפטרים הקרן בחנה בגין כל החשבונות שבעליהן נפטרו כעמיתים פעילים ונכים ולא נרשמה עבורם תביעת שאירים. חלק מהמקרים אכן לא יהיו זכאים לפנסיית שאירים עקב תקופת אכשרה או שאין להם שאירים, אמנם להערכתנו חלקם זכאים לפנסיה או לתשלום של שווי הפנסיה לשאירים. הקרן החלה ליצור קשר עם משפחות הנפטרים ועם הזמן המצב לגבי חשבונות אלה יתבהר. בשלב זה נקבעה עתודה שמבוססת על גובה תביעה פוטנציאלית בגין תביעות אלו, כולל תשלומי פנסיה עד ליום ההערכה. נלקחו בחשבון שיעורי נישואין (לצורך ניטרול מקרים ללא זכאים). ייתכן שבסופו של דבר לא תהיה היענות לחלק מהפניות ולא תיווצר תביעת שאירים. בשלב זה אין אנו יכולים לדעת את היקף ההיענות. קיימים 144 מקרים פוטנציאלים (מתוכן 14 הינן תביעות תלויות). חלק ה-IBNR שנובע מסעיף זה עומד על 7 מיליוני ₪ (לפי וקטור ריביות של 12/2013).
16. **פנסיה בגין צבירה למבוטחים שעברו גיל 60** – חוזר האוצר מ – 17/5/2007 קובע כי הפנסיה בגין צבירה שנצברה לזכות מבוטחים שעברו גיל 60 ב- 31/12/2007 תחושב לפי מקדמי ההמרה המופיעים בתקנות שהיו בתוקף ב – 31/12/2007. הפער בין מקדמי ההמרה הקודמים למקדמי ההמרה החדשים שיהיו בתוקף החל מה – 1/1/2008 מגיע לכ – 6% - 8% כתוצאה מכך העודף הדמוגרפי של הקרן בשנים הקרובות, עד לפרישה לפנסיית זקנה של כל המבוטחים הנייל, תקטן בשיעור זניח.

לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2014			השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח
עודף (גרעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
867	5,263	6,130	א. מקרי מוות מבוטחים –
-80	-	80	ב. מקרי מוות פנסיית זקנה ושאימים –
1,087	1,284	197	ג. מקרי מוות נכים –
4,767	5,264	10,031	ד. יציאה לנכות
773	1,966	1,193	ה. חזרה מנכות
-			ו. ביטוח משנה
-464			ז. פרישות במהלך השנה
-3,347			ח. שינויים בעתודת IBNR
-			ט. שינויי שיטות והנחות
-			י. שינויים בתקנון הקרן
-5,853			עודף שחולק ברבעונים קודמים
-85			יא. סך הגורמים האחרים
-2,336			סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

התנועה בעודף (גירעון) לזכאים קיימים:

לרבעון שהסתיים ביום 31.12.2014		השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח
עודף (גרעון)		העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
-3		החלק היחסי מתוך העודף (גירעון) שחולק לכל עמיתי הקרן ברבעון הנוכחי
-130		שינויים בריבית ההיוון
131		סטייה מהנחת התשואה
-1		שינוי עתודה וגורמים אחרים
-3		סך הכל

התנועה בעודף (גירעון) לפנסיונרים:

לרבעון שהסתיים ביום 31.12.2014		השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח
עודף (גרעון)		העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
-56.8		החלק היחסי מתוך העודף (גירעון) שחולק לכל עמיתי הקרן ברבעון הנוכחי
-5,681.3		שינויים בריבית ההיוון
4,697.1		סטייה מהנחת התשואה
-553.7		שינוי עתודה וגורמים אחרים
-487.3		סך הכל

לוח 1 – תזרים מזומנים לזכאים לפנסיה קיימים

הון צבור המשמש לכיסוי ההתחייבויות נכון לסוף השנה				הכנסות מריבית במשך השנה							
סה"כ	השקעות חופשיות	אג"ח "ערד" אחרות	אג"ח "ערד" שנרכשו עד 31/12/03	שיעור תשואת הנכסים הצפויה בכל שנה	הנחת על השקעות חופשיות	סה"כ	על השקעות אחרות	על אג"ח "ערד" אחרות	על אג"ח שנרכשו עד 31/12/03	תשלומי פנסיה במשך השנה	שנה קלנדרית
3,227	968		2,259								0
3,220	966		2,254	3.816%	1.418%	119	13	106		212	1
3,125	938		2,188	2.870%	-1.639%	87	-15	103		197	2
3,017	905		2,112	3.494%	0.370%	103	3	99		196	3
2,924	877	2,047		3.450%	0.226%	98	2	96		177	4
2,848	854	1,994		3.547%	0.543%	99	5	94		160	5
2,786	836	1,950		3.637%	0.835%	99	7	92		159	6
2,726	818	1,908		3.720%	1.105%	99	9	90		158	7
2,666	800	1,866		3.804%	1.376%	99	11	88		158	8
2,608	782	1,825		3.886%	1.647%	99	13	86		156	9
2,551	765	1,785		3.969%	1.917%	99	14	84		155	10
2,495	748	1,746		4.011%	2.053%	97	15	82		153	11
2,439	732	1,707		4.012%	2.057%	95	15	80		152	12
2,382	715	1,667		4.012%	2.059%	93	14	79		150	13
2,325	698	1,628		4.013%	2.062%	91	14	77		148	14
2,268	680	1,587		4.014%	2.065%	89	14	75		147	15
2,209	663	1,547		4.018%	2.079%	86	14	73		145	16
2,150	645	1,505		4.025%	2.099%	84	13	71		144	17
2,090	627	1,463		4.032%	2.122%	82	13	69		143	18
2,029	609	1,421		4.038%	2.144%	80	13	67		141	19
1,968	590	1,377		4.045%	2.165%	77	13	65		140	20
1,905	571	1,333		4.052%	2.189%	75	12	63		138	21
1,842	552	1,289		4.059%	2.213%	72	12	60		137	22
1,777	533	1,244		4.067%	2.239%	70	12	58		135	23
1,712	514	1,199		4.074%	2.262%	68	11	56		133	24
1,647	494	1,153		4.081%	2.285%	65	11	54		131	25
1,580	474	1,106		4.081%	2.285%	62	11	52		129	26
1,513	454	1,059		4.081%	2.285%	60	10	50		127	27
1,445	434	1,012		4.081%	2.285%	57	10	47		125	28
1,377	413	964		4.081%	2.285%	54	9	45		122	29
1,309	393	916		4.081%	2.285%	51	9	43		120	30
1,241	372	868		4.081%	2.285%	49	8	40		117	31
1,173	352	821		4.081%	2.285%	46	8	38		114	32
1,105	331	773		4.081%	2.285%	43	7	36		110	33
1,038	311	727		4.081%	2.285%	41	7	34		107	34
972	292	680		4.081%	2.285%	38	6	32		103	35
907	272	635		4.081%	2.285%	35	6	29		99	36
844	253	591		4.081%	2.285%	33	6	27		95	37
782	235	547		4.081%	2.285%	30	5	25		91	38
721	216	505		4.081%	2.285%	28	5	23		87	39
663	199	464		4.081%	2.285%	26	4	21		83	40
606	182	424		4.081%	2.285%	23	4	19		78	41
551	165	386		4.081%	2.285%	21	4	18		74	42
499	150	349		4.081%	2.285%	19	3	16		70	43
449	135	314		4.081%	2.285%	17	3	14		65	44
401	120	281		4.081%	2.285%	15	3	13		61	45
356	107	249		4.081%	2.285%	14	2	11		56	46

313	94	219		4.081%	2.285%	12	2	10		52	47
273	82	191		4.081%	2.285%	10	2	9		48	48
236	71	165		4.081%	2.285%	9	2	7		43	49
202	61	142		4.081%	2.285%	8	1	6		39	50
171	51	120		4.081%	2.285%	6	1	5		35	51
143	43	100		4.081%	2.285%	5	1	4		30	52
119	36	83		4.081%	2.285%	4	1	4		26	53
97	29	68		4.081%	2.285%	4	1	3		23	54
78	23	55		4.081%	2.285%	3	0	2		19	55
62	19	44		4.081%	2.285%	2	0	2		16	56
49	15	34		4.081%	2.285%	2	0	1		13	57
38	11	26		4.081%	2.285%	1	0	1		11	58
29	9	20		4.081%	2.285%	1	0	1		8	59
22	7	15		4.081%	2.285%	1	0	1		7	60
16	5	11		4.081%	2.285%	1	0	0		5	61
12	4	8		4.081%	2.285%	0	0	0		4	62
8	3	6		4.081%	2.285%	0	0	0		3	63
6	2	4		4.081%	2.285%	0	0	0		2	64
4	1	3		4.081%	2.285%	0	0	0		1	65
3	1	2		4.081%	2.285%	0	0	0		1	66
2	1	1		4.081%	2.285%	0	0	0		1	67
1	0	1		4.081%	2.285%	0	0	0		0	68
1	0	1		4.081%	2.285%	0	0	0		0	69
1	0	0		4.081%	2.285%	0	0	0		0	70

לוח 2: תזרים מזומנים לפנסיונרים חדשים

ללא IBNR

הון צבור המשמש לכיסוי ההתחייבויות נכון לסוף השנה				הכנסות מריבית במשך השנה						
סה"כ	השקעות חופשיות	אג"ח "ערד" במונחים שקליים	אג"ח "ערד" באחוזים מסה"כ ההון הצבור לפנסיונרים	שיעור תשואת הנכסים הצפויה בכל שנה	הנחת התשואה על השקעות חופשיות	סה"כ	על השקעות אחרות	על אג"ח "ערד"	תשלומי פנסיה במשך השנה	שנה קלנדרית
45,655	31,958	13,696	30.0%							0
45,506	31,854	13,652	30.0%	2.440%	1.418%	1,082	442	640	2,597	1
43,704	30,592	13,111	30.0%	0.271%	-1.639%	116	494	610	2,415	2
41,246	28,872	12,374	30.0%	1.698%	0.370%	683	105	578	2,354	3
39,371	27,560	11,811	30.0%	1.596%	0.226%	613	61	552	2,307	4
37,493	26,245	11,248	30.0%	1.820%	0.543%	665	140	525	2,232	5
35,752	25,027	10,726	30.0%	2.028%	0.835%	706	205	501	2,196	6
34,092	23,865	10,228	30.0%	2.219%	1.105%	736	258	478	2,165	7
32,501	22,750	9,750	30.0%	2.410%	1.376%	761	306	455	2,135	8
30,972	21,681	9,292	30.0%	2.601%	1.647%	782	348	434	2,108	9
29,499	20,649	8,850	30.0%	2.792%	1.917%	799	385	413	2,057	10
28,101	19,671	8,430	30.0%	2.888%	2.053%	786	393	394	1,984	11
26,771	18,740	8,031	30.0%	2.891%	2.057%	751	375	375	1,859	12
25,538	17,876	7,661	30.0%	2.892%	2.059%	716	358	358	1,800	13
24,329	17,030	7,299	30.0%	2.894%	2.062%	682	342	341	1,754	14
23,140	16,198	6,942	30.0%	2.896%	2.065%	649	325	324	1,705	15
21,971	15,380	6,591	30.0%	2.906%	2.079%	618	310	307	1,652	16
20,833	14,583	6,250	30.0%	2.920%	2.099%	589	297	291	1,578	17
19,747	13,823	5,924	30.0%	2.937%	2.122%	561	285	276	1,508	18
18,706	13,094	5,612	30.0%	2.952%	2.144%	534	272	261	1,436	19
17,718	12,402	5,315	30.0%	2.967%	2.165%	508	261	248	1,364	20
16,779	11,745	5,034	30.0%	2.984%	2.189%	484	249	234	1,310	21
15,873	11,111	4,762	30.0%	3.001%	2.213%	460	238	222	1,262	22
14,996	10,497	4,499	30.0%	3.019%	2.239%	437	228	209	1,192	23

14,174	9,922	4,252	30.0%	3.035%	2.262%	416	218	198	1,114	24
13,410	9,387	4,023	30.0%	3.052%	2.285%	395	208	187	1,063	25
12,679	8,876	3,804	30.0%	3.052%	2.285%	374	197	177	1,016	26
11,977	8,384	3,593	30.0%	3.052%	2.285%	353	186	167	970	27
11,304	7,913	3,391	30.0%	3.052%	2.285%	333	175	158	923	28
10,661	7,463	3,198	30.0%	3.052%	2.285%	314	165	149	877	29
10,048	7,034	3,014	30.0%	3.052%	2.285%	296	156	140	834	30
9,463	6,624	2,839	30.0%	3.052%	2.285%	278	146	132	795	31
8,902	6,232	2,671	30.0%	3.052%	2.285%	262	138	124	756	32
8,367	5,857	2,510	30.0%	3.052%	2.285%	246	129	117	719	33
7,855	5,499	2,357	30.0%	3.052%	2.285%	231	121	109	687	34
7,362	5,154	2,209	30.0%	3.052%	2.285%	216	114	102	657	35
6,887	4,821	2,066	30.0%	3.052%	2.285%	202	106	96	628	36
6,430	4,501	1,929	30.0%	3.052%	2.285%	188	99	89	600	37
5,988	4,191	1,796	30.0%	3.052%	2.285%	175	92	83	569	38
5,566	3,896	1,670	30.0%	3.052%	2.285%	163	86	77	544	39
5,159	3,611	1,548	30.0%	3.052%	2.285%	151	79	71	520	40
4,766	3,336	1,430	30.0%	3.052%	2.285%	139	73	66	496	41
4,388	3,071	1,316	30.0%	3.052%	2.285%	128	67	61	472	42
4,024	2,817	1,207	30.0%	3.052%	2.285%	117	62	56	446	43
3,678	2,574	1,103	30.0%	3.052%	2.285%	107	56	51	421	44
3,347	2,343	1,004	30.0%	3.052%	2.285%	97	51	46	397	45
3,033	2,123	910	30.0%	3.052%	2.285%	88	46	42	373	46
2,735	1,915	821	30.0%	3.052%	2.285%	79	42	37	348	47
2,454	1,718	736	30.0%	3.052%	2.285%	71	37	34	324	48
2,190	1,533	657	30.0%	3.052%	2.285%	63	33	30	301	49
1,944	1,361	583	30.0%	3.052%	2.285%	56	29	26	277	50
1,715	1,200	514	30.0%	3.052%	2.285%	49	26	23	254	51
1,503	1,052	451	30.0%	3.052%	2.285%	43	23	20	232	52
1,308	916	393	30.0%	3.052%	2.285%	37	20	18	210	53

1,131	792	339	30.0%	3.052%	2.285%	32	17	15	189	54
970	679	291	30.0%	3.052%	2.285%	28	14	13	169	55
825	578	248	30.0%	3.052%	2.285%	23	12	11	149	56
697	488	209	30.0%	3.052%	2.285%	20	10	9	131	57
584	409	175	30.0%	3.052%	2.285%	16	9	8	113	58
486	340	146	30.0%	3.052%	2.285%	14	7	6	97	59
401	281	120	30.0%	3.052%	2.285%	11	6	5	82	60
329	230	99	30.0%	3.052%	2.285%	9	5	4	69	61
268	188	80	30.0%	3.052%	2.285%	7	4	4	58	62
218	152	65	30.0%	3.052%	2.285%	6	3	3	47	63
176	123	53	30.0%	3.052%	2.285%	5	3	2	39	64
142	99	43	30.0%	3.052%	2.285%	4	2	2	32	65
114	80	34	30.0%	3.052%	2.285%	3	2	1	26	66
91	64	27	30.0%	3.052%	2.285%	3	1	1	21	67
72	51	22	30.0%	3.052%	2.285%	2	1	1	17	68
57	40	17	30.0%	3.052%	2.285%	2	1	1	14	69
45	32	14	30.0%	3.052%	2.285%	1	1	1	11	70
36	25	11	30.0%	3.052%	2.285%	1	1	0	9	71
28	19	8	30.0%	3.052%	2.285%	1	0	0	7	72
21	15	6	30.0%	3.052%	2.285%	1	0	0	6	73
16	12	5	30.0%	3.052%	2.285%	0	0	0	4	74
13	9	4	30.0%	3.052%	2.285%	0	0	0	3	75
9	7	3	30.0%	3.052%	2.285%	0	0	0	3	76
7	5	2	30.0%	3.052%	2.285%	0	0	0	2	77
5	4	2	30.0%	3.052%	2.285%	0	0	0	2	78
4	3	1	30.0%	3.052%	2.285%	0	0	0	1	79
3	2	1	30.0%	3.052%	2.285%	0	0	0	1	80

נתונים סטטיסטיים

מספר העמיתים

	<u>מספר</u> <u>עמיתים</u> <u>מוקפאים</u>	<u>מספר</u> <u>עמיתים</u> <u>פעילים</u>	<u>מין</u>
<u>מספר הפנסיונרים</u>	95	12,098	זכר
	<u>67</u>	<u>72,367</u>	<u>נקבה</u>
	162	84,465	סה"כ

שכר מבוטח (עמיתים פעילים)

	<u>שכר</u> <u>מבוטח</u> <u>ממוצע</u>	<u>מין</u>
	2,723	זכר
	<u>2,306</u>	<u>נקבה</u>
	2,366	סה"כ

גיל וותק ממוצעים של העמיתים הפעילים

	<u>גיל</u> <u>ממוצע</u>	<u>מין</u>
<u>ותק</u> <u>ממוצע</u>	3.94	זכר
	<u>3.81</u>	<u>נקבה</u>
	3.83	סה"כ

**התפלגות מקבלי הקצבאות (גברים) לפי גיל
 וסוג פנסיה**

סה"כ	פנסיונרים		שארים (כולל יתומים)		נכות		גיל	
	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי קצבאות		
	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי קצבאות		
3,552	12	0	0	3,552	12	0	0	0-9
8,616	9	0	0	8,616	9	0	0	10-19
3,786	2	0	0	303	1	3,482	1	20-24
0	0	0	0	0	0	0	0	25-29
5,562	2	0	0	3,826	1	1,737	1	30-34
9,342	4	0	0	4,112	1	5,230	3	35-39
5,868	2	0	0	0	0	5,868	2	40-44
18,155	4	0	0	12,877	2	5,277	2	45-49
5,056	2	0	0	3,818	1	1,238	1	50-54
7,505	6	0	0	470	2	7,035	4	55-59
3,789	4	1,831	1	59	1	1,900	2	60-64
28,952	18	20,845	16	0	0	8,108	2	65-69
27,304	24	27,304	24	0	0	0	0	70-74
3,681	5	3,681	5	0	0	0	0	75-79
0	0	0	0	0	0	0	0	80-84
0	0	0	0	0	0	0	0	85-89
1,426	1	1,426	1	0	0	0	0	90-94
0	0	0	0	0	0	0	0	95-
0	0	0	0	0	0	0	0	120
132,594	95	55,086	47	37,633	30	39,874	18	סה"כ

**התפלגות מקבלי הקצבאות (נשים) לפי גיל
 וסוג פנסיה**

גיל	נכות		שארים (כולל יתומים)		פנסיונרים		סה"כ	
	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה
	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום פנסיה
0-9	0	0	14	6,027	0	0	14	6,027
10-19	0	0	8	5,544	0	0	8	5,544
20-24	0	0	1	1,014	0	0	1	1,014
25-29	1	2,435	0	0	0	0	1	2,435
30-34	1	787	1	6,849	0	0	2	7,637
35-39	0	0	2	7,517	0	0	2	7,517
40-44	4	9,093	3	8,964	0	0	7	18,056
45-49	3	6,330	5	7,199	0	0	8	13,529
50-54	3	2,193	1	4,400	0	0	4	6,594
55-59	1	489	5	7,003	0	0	6	7,492
60-64	3	1,752	3	8,003	0	0	6	9,754
65-69	0	0	3	3,623	3,489	4	7	7,112
70-74	0	0	1	381	0	0	1	381
75-79	0	0	0	0	0	0	0	0
80-84	0	0	0	0	0	0	0	0
85-89	0	0	0	0	0	0	0	0
90-94	0	0	0	0	0	0	0	0
95-120	0	0	0	0	0	0	0	0
סה"כ	16	23,079	47	66,525	3,489	4	67	93,093

התפלגות פעילים לפי גיל

				<u>גברים</u>	<u>2014</u>
11-15	5-10	3-4	0-2		גיל
0	0	0	104,895	שכר	עד 19
0	0	0	65	מספר	
0	0	0	1,614	יחס	
0	28,503	76,363	1,195,283	שכר	20-24
0	11	25	638	מספר	
0	2,591	3,055	1,873	יחס	
0	865,724	1,020,574	1,835,017	שכר	25-29
0	156	234	772	מספר	
0	5,550	4,361	2,377	יחס	
340,261	3,980,196	1,237,284	1,509,968	שכר	30-34
39	531	221	477	מספר	
8,725	7,496	5,599	3,166	יחס	
1,167,262	2,429,944	1,404,105	1,211,787	שכר	35-39
135	308	635	324	מספר	
8,646	7,889	2,211	3,740	יחס	
809,442	1,059,398	1,418,468	775,212	שכר	40-44
112	147	1,158	201	מספר	
7,227	7,207	1,225	3,857	יחס	
680,271	606,577	1,686,439	476,651	שכר	45-49
82	91	1,350	164	מספר	
8,296	6,666	1,249	2,906	יחס	
413,668	357,518	1,669,994	243,829	שכר	50-54
63	66	1,415	95	מספר	
6,566	5,417	1,180	2,567	יחס	
386,980	201,538	1,531,922	154,787	שכר	55-59
57	38	1,273	72	מספר	
6,789	5,304	1,203	2,150	יחס	
331,059	145,031	1,005,854	112,699	שכר	60-64
53	33	765	50	מספר	
6,246	4,395	1,315	2,254	יחס	

65

130,198	36,978	236,708	58,243	שכר
22	12	181	27	מספר
5,918	3,081	1,308	2,157	יחס
			12,098	סה"כ עמיתים

התפלגות פעילים לפי גיל

				<u>נשים</u>	
11-15	5-10	3-4	0-2	שכר	גיל
0	0	0	298,749	שכר	עד 19
0	0	0	287	מספר	
0	0	0	1,041	יחס	
0	227,019	1,342,346	6,243,984	שכר	20-24
0	86	577	4,249	מספר	
0	2,640	2,326	1,470	יחס	
2,820	11,594,209	8,539,025	9,854,400	שכר	25-29
1	2,253	1,990	3,688	מספר	
2,820	5,146	4,291	2,672	יחס	
2,477,193	22,434,846	6,664,604	6,343,088	שכר	30-34
287	3,310	1,369	2,120	מספר	
8,631	6,778	4,868	2,992	יחס	
7,306,436	11,973,869	6,666,131	4,787,006	שכר	35-39
812	1,700	4,307	1,525	מספר	
8,998	7,043	1,548	3,139	יחס	
3,515,464	5,354,516	9,134,817	2,752,281	שכר	40-44
410	844	9,408	1,122	מספר	
8,574	6,344	971	2,453	יחס	
1,383,266	3,198,326	8,511,535	1,640,605	שכר	45-49
159	582	9,185	746	מספר	
8,700	5,495	927	2,199	יחס	
737,162	1,692,906	8,193,362	972,669	שכר	50-54
84	381	8,740	543	מספר	
8,776	4,443	937	1,791	יחס	
412,518	806,376	7,140,388	686,070	שכר	55-59
51	253	7,390	400	מספר	
8,089	3,187	966	1,715	יחס	
90,724	301,493	2,865,012	212,386	שכר	60-64
13	153	2,709	210	מספר	
6,979	1,971	1,058	1,011	יחס	

					65
41,160	130,186	290,327	77,099	שכר	
6	95	263	59	מספר	
6,860	1,370	1,104	1,307	יחס	
				סה"כ	
			72,367	עמיתים	

התפלגות מוקפאים לפי גיל

		<u>גברים</u>	
מספר עמיתים	ערך פדיון	גיל	
63	28,477		19
1,303	1,122,366	20-24	
3,304	4,423,318	25-29	
2,644	7,151,161	30-34	
3,067	15,907,390	35-39	
2,898	26,778,746	40-44	
2,030	20,840,764	45-49	
1,717	18,755,740	50-54	
1,510	19,084,918	55-59	
1,379	17,053,674	60-64	
1,505	16,456,713		65
21,420	147,603,265		

		<u>נשים</u>	
מספר עמיתים	ערך פדיון	גיל	
224	73,308		19
8,346	5,234,230	20-24	
15,051	18,711,058	25-29	
10,008	23,753,888	30-34	
7,039	20,063,616	35-39	
6,127	15,690,765	40-44	
5,144	10,080,970	45-49	
4,400	8,215,773	50-54	
5,254	11,331,276	55-59	
4,520	10,271,315	60-64	
2,118	6,609,977		65
68,231	130,036,176		
89,651	277,639,441	סה"כ גברים ונשים	